DORU NASTASĂ

COMPROMISUL DE CREDINȚĂ „ARSENIE BOCA”. UN FERRARA-FLORENȚA AL BOR

O COLECȚIE DE ARTICOLE BLOG LEGATE DE ISTORIA UNUI REGRETABIL COMPROMIS

„Un Domn, o Credință, un Botez”

București - 2025

© Doru Nastasă
https://www.unitateaortodoxa.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NASTASĂ, DORU
Compromisul de credință „Arsenie Boca" : un Ferrara-Florența al BOR : o colecție de articole blog legate de istoria unui regretabil compromis / Doru Nastasă. - Bucureşti : Smart Publishing, 2025
ISBN 978-606-068-095-6

2

Cuprins

Cuvânt înainte 7

Articole blog unitateaortodoxa.ro. Istoria unui compromis de credință 11

1. În Ortodoxie, dosarul de canonizare este informație publică. Solicităm publicarea dosarului/fundamentării pentru Arsenie Boca. Desecretizarea adevărului de credință 11
2. Misterele credinței și preschimbarea minunată a lui Arsenie Boca în sfânt 14
3. Doar la români. I.L. Caragiale și „O canonizare pierdută" 16
4. Fabrica de minuni și iluzii. Arsenie Boca și falsa minune petrecută cu ocazia falsei canonizări a acestuia. Minunea lui A. Boca se reproduce în fiecare zi, între orele 12.00-13.00 în perioada de iarnă, la aceeași locație 20
5. Tulburarea Bisericii de către arseniști. Subiectul Boca, subiectul numărul unu al Bisericii începând cu această canonizare. Devierea atenției Bisericii de la activitatea mântuitoare..... 26
6. Canonizare sau încăierare generală? Boca, sământă de scandal sădită în această canonizare. Separea și împărțirea Bisericii prin A. Boca. Războiul din online pentru acesta 29
7. Problema și compromisul A. Boca. Problemele Bisericii se rezolvă corect, nu se mută în Biserică. Rezolvarea responsabilă a problemelor în Biserică..... 34
8. O pată pe obrazul Bisericii. Sinodul Bisericii minte Biserica. Decredibilizarea sinodalilor în această canonizare. Canonizarea lui A. Boca este doar un aranjament instituțional..... 38
9. Conflictul de interese definitoriu pentru această canonizare. Paradigmele canonizării: adevăr vs. forță instituțională. Schimbarea mitropolitului Laurențiu Streza din funcția de

președinte al comisiei de canonizare. Adevărata teologie pentru A. Boca 44

10. Canonizare prin propagandă editorială unică în istoria Bisericii. Peste 50 de cărți și peste 1 milion de unități tipărite pentru crearea sfântului A. Boca. Propagandă vs. evlavie populară. Nu poporul, ci editurile l-au creat pe A. Boca. Explicația cozilor de la Prislop, în acest volum de cărți publicate 50

11. Canonizăm popularitatea sau păstrăm și transmitem curat Ortodoxia? Sfântul Ilie Cleopa vs. Arsenie Boca. Istoria a două canonizări paralele. Experiența A. Boca a fost o experiență populară, dar nu o experiență curat ortodoxă. De aceea Arsenie Boca nu poate fi canonizat și nu trebuie canonizat 64

12. Epoca Boca: cot la cot cu protestanții. Realitatea cotidiană a Bisericii în epoca Boca, o realitate a exaltării, Maglavit, o Ortodoxie degenerată, a profețiilor, luminițelor și paranormalului. Pătrunderea fenomenului istoric Boca în toată Biserica și instituționalizarea Maglavitului. Media amplifică degenerarea fenomenului Boca. Experimentul „Boca” 73

13. Compromisul de credință „A. Boca”. Partea [1]. Istoria unei „canonizări”. O situație unică în istoria Bisericii Ortodoxe din toate timpurile 78

14. Compromisul de credință „A. Boca”. Partea [2]. Dovedirea compromisului de credință din această canonizare. Adevărul acestei „canonizări”. Procedurile instituționale greșite pentru canonizare și sărirea procedurii de votare pentru înșelare. Cum a scăpat A. Boca printre crăpături în canonizare 107

15. Compromisul de credință „A. Boca”. Partea [3]. Tranziția de la poziția de necanonizare la poziția de canonizare. Autoritățile care au permis un astfel de compromis. Parcursul instituțional al problemei A. Boca 118

16. Moda canonizărilor în grup, pe listă. Banalizarea actului de canonizare, prin canonizările în bloc. Centenar, canonizări și A. Boca, o grămadă incoerentă de mesaje adunate laolaltă de instituție 126

17. Marea transformare internă a Bisericii prin instituționalizare. Apocalipsa Bisericilor este legată de o apocalipsă instituțională. BOR este în fruntea Bisericilor care merg în această Apocalipsă, legată de schismă, erezie și înșelare. A. Boca, încă un pas spre Apocalipsă 131

18. Biserica Ortodoxă Română este expusă deplin schismei, ereziei și înșelării. Managementul defectuos al sinodalității, care expune Biserica la aceste probleme. Problemele de management ale sinodalității în calendar, Ecumenism și A. Boca 152

    1. Care este cauza managementului defectuos al Bisericii? 152

    2. Diferența între sobornicitate și sinodalitate 163

    3. Încălcarea unei hotărâri de Sinod Ecumenic în modificarea calendarului..... 176

    4. Complexitatea de analiză a deciziilor Bisericii 183

    5. Sobornicitate și sinodalitate, văzute la proiectul Catedralei Mântuirii Neamului 223

    6. Fără analiză complexă și fundamentare, fără integrare și participare largă, sinodalitatea este doar căderea Bisericii ... 231

19. Conclav/sinodalitate și sobornicitate. Sinodul BOR nu mai lucrează astăzi sobornicitatea-unitatea Bisericii. Statutul Bisericii a instaurat erezia catolicismului, un sistem intern de caste. Opțiunea A și opțiunea B, cu lumina aprinsă. Șerbi și stăpâni 243

20. Arsenie Boca, eretic de manual canonizat de BOR. Partea [1]. Lista ereziilor și a impedimentelor de canonizare, pentru care nu a fost canonizat până în 2025. Proba teologică a compromisului de credință 261

21. Arsenie Boca, eretic de manual canonizat de BOR. Partea [2]. Instituția BOR a săvârșit un compromis de credință, cu o probă teologică a ereziei. Arsenie Boca, hulitor al Bisericii, al dogmei, al dreptei credințe 275

22. Compromisul de credință „A. Boca": proba teologică, alături de

proba instituțională. Actul final al acestei piese de teatru, darea de seamă în veșnicie. Acest compromis de credință nu va putea fi ascuns în vecii vecilor. Ferrara-Florența, Vekkoșii istoriei și BOR 280

23. Sinodiconul compromisurilor de credință. Comemorarea compromisului de credință „Arsenie Boca", în data de 12 iulie a fiecărui an, atunci când lista de canonizări a fost modificată pentru acesta. Data autentică a prăznuirii lui Arsenie Boca nu este 28 noiembrie, ci 12 iulie, în care prăznuim acest compromis de credință. Începând cu 2025, Biserica va prăznui anual toate cele legate de acest compromis..... 294

24. Învățătura și exemplul Sf. Marcu al Efesului, legat de compromisurile de credință. Canonizarea lui Arsenie Boca, un Ferrara-Florența al BOR. Toate pânzele sus, cu toată viteza înainte 299

CUVÂNT ÎNAINTE

Acest volum conține o colecție de articole publicate pe blogul unitateaortodoxa.ro, legate de istoria compromisului de credință „Arsenie Boca". Volumul cuprinde pe scurt, contextul acestui compromis dar și probatoriul teologic și instituțional din care se vede cum s-au desfășurat în timp toate cele produse pentru ca această „canonizare" să fie posibilă. Volumul arată cum un mag și ucenicii acestuia au reușit să convingă o Biserică întreagă într-o canonizare, printr-o magie instituțională specifică celui canonizat.

Biserica trebuie să cunoască adevărul acestei canonizări a lui Arsenie Boca. Acest volum trebuie să rămână în istoria Bisericii drept o lucrare care păstrează istoria și memoria acestui compromis de credință. Trebuie să rămână în istoria Bisericii drept un act al Bisericii care să păstreze pe scurt evenimentele și toți responsabilii acestui compromis instituțional. Cei care au participat la acest compromis de credință și evenimentele acestui compromis trebuie să rămână sub privirea timpului, a istoriei, a adevărului, trebuie priviți în vecii vecilor de întreaga Biserică, în deplinătatea faptelor și a consecințelor, pentru a nu se putea ascunde acest compromis. Dorim să îi păstrăm pururea în atenția Bisericii pe toți aceștia care se ascund în spatele unor titulaturi, uitând că vor rămâne în conștiința Bisericii și că cerberul adevărului, timpul, nu va uita niciodată ce s-a întâmplat aici.

Doresc ca în acest volum să aduc pe scurt mărturia adevărată asupra acestei „canonizări", pentru ca generațiile viitoare ale Bisericii să poată înțelege autentic cele despre A. Boca. O mare naivitate este să ascunzi adevărul și să te ascunzi de timp. În creștinism avem învățătura curățeniei și a pocăinței, nu a ascunderii. Mărturisirea este un act de curățire și de curățenie a conștiinței, pe care trebuie să o

avem pururea. Trebuie să păstrăm curată conștiința Bisericii și Bisericii trebuie să i se spună ce s-a întâmplat în această canonizare. De aceea am scris acest volum, să nu se amăgească cineva că va putea ascunde acest lucru. Aceste 3 idei, *compromis*, *A. Boca* și *Ferrara-Florența*, trebuie să rămâna scrise în piatră, cu degetul adevărului.

Celor care se ascund și încearcă să ascundă adevărul acestei canonizari le trebuie spus că *Biserica nu va uita!* Aceștia sunt pururea în fața Bisericii, în conștiința Bisericii, așa cum acest volum va păstra de-a pururea adevărul despre compromisul de credință săvârșit pentru această canonizare. Vom păstra pentru totdeauna vie această amintire a acestui compromis de credință. Este datoria noastră, a Bisericii, a credincioșilor, să păstrăm adevărul, atunci când instituția nu mai are puterea să facă asta, atunci când instituția are o singură opțiune, compromisul, pentru a scăpa de gurile mulțimilor ahtiate după senzațional, pierdute în diferite miraje ale apocalipsei religioase actuale. Noi, credincioșii Bisericii, avem datoria să păstrăm adevărul, atunci când mirajul, închipuirile și diferiți magi ajung în Biserică și încearcă să corupă, să altereze învățătura și spiritualitatea ortodoxă.

Când nu mai rămâne nimic de făcut rămâne mărturisirea adevărului. Rămâne să păstrăm adevărul acestei canonizări. O să păstrăm vie în memoria Bisericii tot ce s-a făcut, o să îi ținem minte pururea pe toți cei care au participat la aceste evenimente, prin celebrarea anuală a acestui compromis, pe data de 12 iulie, printr-un praznic și printr-un ***Sinodicon al compromisurilor de credință***, praznic care va fi sărbătorit în ziua publicării listei modificate de canonizare. Anual, vom recapitula evenimentele și toate numele acestui eveniment al Bisericii. Este necesar ca o dreptate morală să își spună cuvântul, dacă dreptatea instituțională s-a dovedit a nu mai putea răspunde în adevăr unor astfel de evenimente.

Unele articole au fost completate față de versiunile online, pentru a oferi o perspectivă dezvoltată asupra punctelor abordate.

Doru Nastasă,

București, 2025

ARTICOLE BLOG UNITATEAORTODOXA.RO. ISTORIA UNUI COMPROMIS DE CREDINȚĂ

1. ÎN ORTODOXIE, DOSARUL DE CANONIZARE ESTE INFORMAȚIE PUBLICĂ. SOLICITĂM PUBLICAREA DOSARULUI/FUNDAMENTĂRII PENTRU ARSENIE BOCA. DESECRETIZAREA ADEVĂRULUI DE CREDINȚĂ

Un dosar de canonizare pentru un dorit Sfânt al Bisericii face parte din patrimoniul teologic, cultural, dogmatic, de spiritualitate al Bisericii și nu există niciun motiv pentru a nu fi publicat. Acest dosar este fundamentarea și analiza pe baza căreia Biserica a decis să îl treacă în rândul sfinților.

Astăzi, adevărul de credință este un adevăr secretizat al Bisericii, adevăr la care doar (aprox.) 60 de ierarhi au acces, din cele peste 20 milioane de credincioși ai Bisericii Ortodoxe Române. Adevărul secretizat de credință este un nou mod de a vedea credința în Ortodoxie, în care adevărul este produs în fața a 60 de ierarhi, iar restul credincioșilor, mărturisitori ai credinței, nu au acces la acesta.

De ce oare? O întrebare foarte bună. Este adevărul de credință doar pentru cei aleși ai Bisericii? Adevărul de credință nu conține și fundamentarea acestuia, ci doar decretul pe care Biserica trebuie să îl asume? Ce se comunică astăzi în Biserică, un adevăr și analiza pe baza căruia acest adevăr trebuie asumat, sau doar sentința cu care instituția este confortabilă, pentru a nu mai da explicații asupra a ce este în spatele acesteia?

Adevărul de credință este astăzi un secret instituțional bine păzit. Pare să fie aproape inaccesibil Bisericii. Însă cineva ar trebui

totuși să explice ce înseamnă acest număr 16, într-o listă de canonizare. Pentru că, pentru Arsenie Boca s-a publicat până acum un număr, dar nu fundamentarea apariției acestuia în lista de canonizare.

Astăzi adevărul de credință este proprietatea instituției, singura care are acces la acesta, unica în Biserică având dreptul să îl vadă, să îl cunoască. Adevărul de credință pentru Arsenie Boca este încuiat astăzi în diferite birouri instituționale pentru a nu se putea contesta fragilitatea acestuia. La Sinoadele Ecumenice era scos în văzul tuturor, era discutat 50-100 de ani de toată Biserica. Astăzi este discutat doar în cercuri închise și nu se mai publică fundamentările pentru acesta.

Biserica trebuie să înțeleagă cum din cele două dosare existente în istorie pentru Arsenie Boca, instituția a ales dosarul propus de Ardeal, dosarul de canonizare și nu a ales dosarul de condamnare pentru înșelare, adică dosarul propus de părinții și duhovnicii Bisericii, chiar aceia care au fost în număr mare canonizați astăzi, 4 februarie 2025. Biserica trebuie să înțeleagă cum s-a ales dosarul care a fost apărat la fața locului de Ardeal. Iar cei care nu au putut să își apere poziția și dosarul, părinții și duhovnicii Bisericii, au fost desconsiderați în acest demers.

Biserica are dreptul să înțeleagă ce mărturisește, ce „adevăr" mărturisește în această canonizare. Cu siguranță că acel dosar de canonizare este grăitor pentru toată această discuție și toți credincioșii vor înțelege de ce pentru Arsenie Boca a fost nevoie pentru a fi canonizat de cel puțin 5 cicluri de canonizare, inclusiv ultimul ciclu din 2024.

Se va publica acest dosar de canonizare sau se va proceda ca la Ferrara-Florența, prin compromis și prin forțarea Bisericii? Este adevăr canonizarea lui Arsenie Boca sau este doar un compromis de credință, bine acoperit instituțional?

Cele peste 5 refuzuri de canonizare pentru Arsenie Boca, din ultimii 10 ani, sunt **mărturia existenței în instituție a unei *liste de impedimente majore și blocante pentru orice canonizare a acestuia***, **lista compromisului de credință**, listă care e subiectul sensibil al acestei canonizări.

Solicităm desecretizarea acestui adevăr de credință, desecretizarea fundamentării acestei canonizări și publicarea acesteia în format digital. Și aceasta pentru ca întreaga Biserică să înțeleagă analiza conform căreia Arsenie Boca este sfânt. Pentru ca Biserica să înțeleagă fundamentarea pe baza căreia Sinodul Bisericii afirmă că Arsenie Boca este un sfânt și vrednic de canonizare.

4 februarie 2025,

Doru Nastasă

2. MISTERELE CREDINȚEI ȘI PRESCHIMBAREA MINUNATĂ A LUI ARSENIE BOCA ÎN SFÂNT

Misterul credinței ortodoxe nu constă în cât de bine sunt ascunse de privirile credincioșilor un dosar și o decizie de canonizare, încât să te întrebi cum poți pătrunde acest mare mister, în care A. Boca a fost de 5 ori considerat ocultist, eretic și înșelat (acestea fiind motivele pentru necanonizarea repetată a acestuia, timp de zeci de ani, timp de mai multe cicluri de canonizare, el fiind în capul discuției în fiecare ciclu de canonizare de după anii 2.000) și a 6-a oară a ieșit sfânt. Astfel de secrete și mistere ale credinței ar trebui evitate în Ortodoxie, fiind destul de evidente în explicațiile și comunicările care le-au însoțit în timp.

Aceasta este marea taină a acestei canonizări, cumva imposibilitatea de a pricepe cum de 5 ori a fost de necanonizat și a 6-a oară a fost bun de canonizare. Bunul Dumnezeu să ne ajute să înțelegem această taină a Bisericii, greu de atins cu mintea de credincioșii de rând. Este una dintre marile taine ale Bisericii, cum a ajuns A. Boca din negru, alb. Arsenie Boca a fost considerat de Sinod negru în versiunile anterioare ale discuției? Este greu de atins cu mintea de un credincios de rând această taină instituțională, cum A. Boca nu a prins niciodată un loc în canonizările Bisericii, dar la evaluarea finală, din vara-toamna lui 2024, a prins ultimul loc într-o listă de canonizare.

Oare credincioșii Bisericii sunt atât de neatenți încât să nu înțeleagă ce s-a întâmplat cu această canonizare? Când naivitatea umple paharul și se revarsă cu bogăție într-un val continuu din acest vas al unei credințe oneste, care primește ca adevăr ce i se comunică, ar trebui atrasă atenția totuși poporului că nu este atent la tot ce se întâmplă în fața sa.

Este de gândit cum Arsenie Boca a stat zeci de ani pe banca așteptării canonizării, el, cel mai mare dintre sfinții ortodocși români (conform Ardealului) și a prins un loc în lista de canonizare abia târziu, toamna, după ce toți ceilalți sfinți canonizați au dat deja și au luat cu onestitate, de prima dată, acest examen al canonizării. Cu siguranță toate notele sale anterioare la acest examen au fost minime din cauza acuzației de a nu fi trecut onest examenul. Din nou, rămâne o mare îndoială asupra a cum Arsenie Boca a procedat în acest examen, se pare neonest și de data aceasta, dar și asupra a cum s-a procedat instituțional, departe de privirile credincioșilor.

Credincioșii pot citi detalii despre această canonizare în volumul publicat, *De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca*, să înțeleagă această transformare minunată a lui Arsenie Boca în sfânt și pot găsi mai multe detalii și pe canalul de youtube unitatea-ortodoxa.

4 februarie 2025,

Doru Nastasă

3. DOAR LA ROMÂNI. I.L. CARAGIALE ȘI „O CANONIZARE PIERDUTĂ”

„Și luptă și dăi, și dăi și luptă, coană Joițică!”,

I.L. Caragiale, „O scrisoare pierdută”

Cam așa pare să fie povestea acestei canonizări forțate, un episod rupt dintr-o piesă a lui Caragiale, episod soldat cu un act și un rezultat similare celor din piesa celebrului scriitor român. Se pare că în sfârșit „canonizarea” a fost găsită, după ce fusese pierdută pe undeva, timp de 20 de ani, cu mulți interesați alergând să o găsească, lipsind din nenumărate liste de canonizare.

Mai sunt multe spuse în acea piesă a lui Caragiale, legat de compromisuri și de un mod duplicitar de a face lucrurile să se miște, adică legat de schimbarea peste noapte a traiectoriei instituționale, în funcție de „interesurile instituționale”. Cam așa pare să fie și istoria acestei canonizări, o punere în scenă a acestei tipice și românești piese, cu toți actorii luându-și foarte în serios rolurile. Doar suntem cu toții români și trebuie să fim la înălțimea poporului, cea descrisă magistral de dramaturg.

Foarte confuză a fost toată discuția despre această canonizare și, cumva, scenele lui Caragiale au fost rejucate în aceste schimbări de liste de canonizare, în aceste discuții netransparente legate de canonizare și, din nou, totul pe spinarea poporului român. I.L Caragiale pare să fie nu doar un cunoscător profund al mentalității românești (pătrunzând adâncurile acesteia), ci și un profet al societății românești, descriind excepțional angajarea în stil românesc în diferite jocuri de culise cu diferiți actori, care mai de care exprimând mai bine ethosul românesc. *„Canonizare, canonizare, dar să știm și*

noi!" pe cine canonizăm, sau mai bine zis pe ce listă, sau să știm și noi ce candidat va fi primit de popor în această acțiune (că s-a făcut prin votare, evident).

Ca să se înțeleagă de către credincioși unde este problema în această canonizare: problema aceasta este tocmai în schimbarea listei de canonizare, făcută exact în spiritul acestei piese celebre a lui Caragiale. Lipsa și eliminarea lui Arsenie Boca de pe listele precedente de canonizare a fost decisă deja de zeci de ani, fiind datorată unei liste lungi de impedimente legate de ocultism, erezie și înșelare, listă binecunoscută în Biserica, atât în rândul credincioșilor, cât și de către cler.

Pentru cei care nu au înțeles ce s-a întâmplat de fapt în această canonizare trebuie menționat că s-a schimbat lista de canonizare în mod greșit și din scurt, printr-un compromis instituțional. Și exact despre acest compromis instituțional trebuie să discutăm și să îl evidențiem, pentru că este problema principală a acestei canonizări.

Ortodoxia românească nu merită să ajungă în ceea ce a profețit Caragiale neamului românesc. Vorbim despre demnitatea poporului român și despre demnitatea credincioșilor Bisericii, inclusiv a slujitorilor acesteia. Valorează prea mult această demnitate a unui neam întreg, pentru a permite călcarea ei în picioare de câțiva actori ai unor astfel de piese. Dacă unii nu mai înțeleg ce înseamnă demnitatea națională și demnitatea creștină, cred că este un moment bun să reamintim că aici vorbim și despre apărarea demnității poporului în fața unui act incorect, a unui compromis instituțional făcut în fața întregului popor creștin.

Trebuie să spună cineva în țara aceasta că poporul român nu merită așa ceva. Este mult prea încercat în grele timpuri și cu prea multă durere și suferință și-a păstrat credința, pentru a fi din nou în

istorie păgubit într-un act dintr-o piesă a lui Caragiale. Această canonizare făcută prin compromis trebuie anulată tocmai pentru că Biserica Ortodoxă și poporul român nu merită așa ceva.

Instituțional se cunoaște foarte bine că A. Boca nu poate și nu trebuia canonizat. Asta este problema canonizării. Instituția știe foarte bine ce este aici. Dar, din cauza insistenței Ardealului, s-a mers înainte cu acest compromis propus de acesta.

Este vorba despre un compromis instituțional care trebuie semnalat tuturor credincioșilor, întregii Biserici Ortodoxe Române. Nu vă mai amăgiți că Arsenie Boca este sfânt, că nu este. Doar din Ardeal se spune asta, nu însă de întreaga Biserică. Să nu se mai amăgească în Biserică nimeni legat de acest subiect, pentru că povestea neoficială este alta.

Și totuși, l-au canonizat. De ce? Din cauza unei insistențe, nu datorită unei sfințenii. Discuția asta despre ocultism, erezie și înșelare vs. sfințenie, a fost și în Sinod, inclusiv în Sinodul recent, unde au fost discuții foarte aprinse. Și credincioșii nu știu asta, iar aceste informații nu le sunt comunicate, sunt ascunse de opinia publică. Și balanța nu s-a înclinat prin dreptate în zona de sfințenie, ci prin compromis. Și problema este că patriarhul este prea bătrân să mai poată apăra credința și vrea liniște în Biserică, oricum. De asta s-a acceptat canonizarea lui Arsenie Boca în final. Acum 10 ani nu se putea întâmpla asta. Acum câțiva ani nu s-a întâmplat asta.

Rugăm instituția să refacă lista autentică de canonizare și să oprească jucarea acestei piese în fața întregului popor român, pe spinarea acestuia. Poporul român nu merită să fie tratat astfel. Are o demnitate care trebuie respectată, tocmai pentru că și-a ținut credința nepătată timp de 2.000 de ani.

Instituțional există deja un vot de veto împotriva canonizării, vot cunoscut, din partea mai multor ierarhi. De ce nu este

considerat și de ce se merge pe varianta impunerii unei votări statistice pentru canonizare și nu a unei votări de veto pentru înșelare?

Este derizoriu ce s-a întâmplat în această canonizare, când votarea autentică de veto a fost deja prezentă în Sinod, dar nu a fost considerată. Este derizoriu ce s-a întâmplat în această canonizare, același derizoriu din piesa lui Caragiale „*O scrisoare pierdută*”. Cineva trebuie să spună lucrurilor pe nume în acest subiect. Neamul românesc merită să cunoască adevărul acestei canonizări pentru a nu petrece veacurile în negurile unor compromisuri nedemne de el.

5 februarie 2025,

Doru Nastasă

4. FABRICA DE MINUNI ȘI ILUZII. ARSENIE BOCA ȘI FALSA MINUNE PETRECUTĂ CU OCAZIA FALSEI CANONIZĂRI A ACESTUIA. MINUNEA LUI A. BOCA SE REPRODUCE ÎN FIECARE ZI, ÎNTRE ORELE 12.00-13.00 ÎN PERIOADA DE IARNĂ, LA ACEEAȘI LOCAȚIE

Cu ocazia canonizării mai multor sfinți ortodocși între care am avut și canonizarea incorectă a lui Arsenie Boca, se invocă aceea că s-a petrecut o minune mare pentru acesta. Un site în care este descrisă „minunea" este site-ul dcnews.ro, iar un link către „minune" este https://www.dcnews.ro/icoana-parintelui-arsenie-boca-a-stralucit-supranatural-la-centenarul-patriarhiei-romane-video-foto_985450.html. „Minunea" se poate vedea și în diferite clipuri video precum cele următoare: https://www.youtube.com /shorts/IX1m4f9-tHE, https://m.youtube.com/shorts/v5Fn8zhOZtc .

Modalitatea în care este prezentată „minunea" o găsim într-un scurt text distribuit pe whatsapp, împreună cu una dintre imaginile pentru acest fenomen:

Se cuvine să aducem câteva precizări pentru a nu ajunge într-un misticism bolnav, care să fie preluat de presă, televiziune, online, ca experiență ortodoxă autentică.

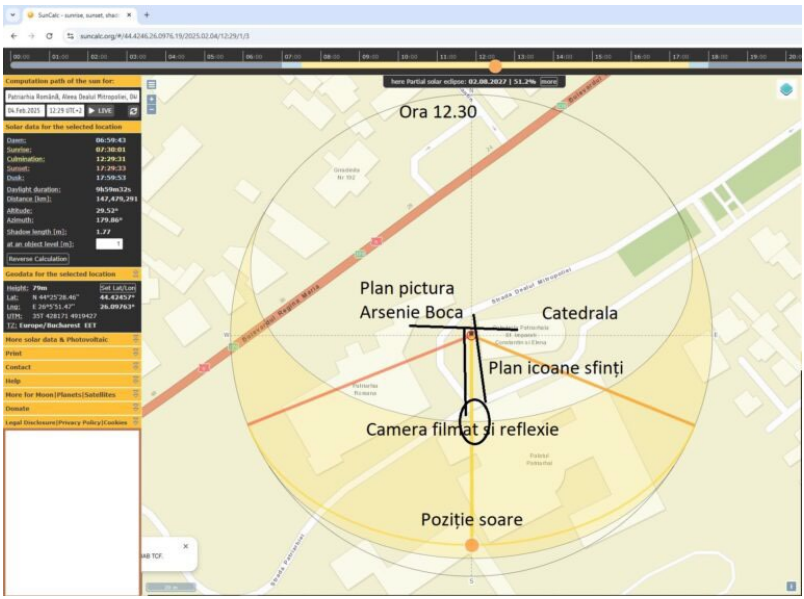
În primul rând, timpul în București, în 4 februarie, după cum se vede în fotografiile din site-ul dcnews, dar și în mențiune de pe site-ul știrileprotv, a fost „soare cu nori” [1], iar unii credincioși au menționat prezența razelor de soare.

Apoi, icoana este acoperită cu o foiță de aur, care este reflectorizantă, foiță care este utilizată des în poleirea icoanelor, precum se poate vedea în linkul din nota adăugată [2], icoana fiind puternic reflectorizantă datorită acestei foițe.

[1] https://stirileprotv.ro/stiri/vremea/vremea-azi-4-februarie-avem-o-dimineata-geroasa-iar-la-amiaza-maximele-ajung-la-minus-2-grade.html.
[2] https://foitadeaurmagazin.ro/?product=foita-de-aur-22-kt-9.

Apoi, trebuie să vedem și poziționarea soarelui în acea zi, poziționarea camerei care a înregistrat fenomenul. Datorită necesității de a alinia toate icoanele în fața catedralei, datorită numărului mare al acestora, au fost dispuse în formă de arc, iar pictura lui Arsenie Boca a fost mutată într-un plan perpendicular razelor soarelui, aliniat în același timp cu camera de filmat, fiind necesară mutarea acesteia datorită numărului mare al icoanelor sfinților (15). Site-ul suncalc.org ne arată poziția soarelui în jurul amiezii, în ziua de 4 februarie 2025 [3] și ne permite să înțelegem ce s-a întâmplat la fața locului, raportat la pictură și la camera de filmat.

Mai jos este o fotografie pentru a înțelege fenomenul natural al reflexiei soarelui în suprafețe strălucitoare, petrecut și în dorita minune a lui Arsenie Boca.

[3] https://www.suncalc.org/#/44.4246,26.0976,19/2025.02.06/19:24/1/3.

Se vede foarte clar din această schiță a evenimentului alinierea între camera de filmat, pictura lui Arsenie Boca, mișcată într-un plan care a permis reflectarea razelor solare către cameră, dar și faptul că icoanele sfinților (fiind vorba de 15 sfinți) erau într-un plan în care nu puteau reflecta către cameră razele soarelui. Cu siguranță că toate icoanele le-au reflectat către credincioși, când acestea au întâlnit suprafața cu foiță de aur a icoanelor.

Minunea lui Arsenie Boca se reproduce în fiecare zi, în decembrie între orele 12.00 și 13.00 cred, iar în restul zilelor anului se poate calcula calendarul minunii folosind calculatorul solar adăugat în linkuri. Iar credincioșii pot reproduce singur astfel de minuni menționate frecvent de proarseniști, poziționându-se corect în fața soarelui. „Minunea" a fost deja reprodusă, pe canalul de YouTube Cristian - Creștin Ortodox apărând o replică a acesteia în podcastul „Tractorul luminos la concurență cu 'Icoana' luminoasa a lui Arsenie Boca", link: https://www.youtube.com/watch?v=fPxrcDpjvqg.

Ce este de evidențiat în acest eveniment este manipularea produsă în spate de către partea proarsenistă, care a procesat o imagine, a extras o fotografie utilizabilă drept minune și apoi a distribuit la o scară largă „minunea". Imaginea este luată din punctul maxim al filmului video, fiind selectat din cele aproximativ 1-2 secunde doar cadrul cu apogeul luminii, restul cadrelor în care lumina atinge pictura și crește fiind ignorate, nefiind utile pentru distribuirea „minunii".

Adică rețeta mistică „A. Boca", de umflare fără discernământ a unor evenimente a fost aplicată și aici, pentru a se justifica sfințenia și măreția acestuia. Din păcate nu am timp să repet și eu minunea asta, dar la vară sper să pot să produc minunea lui A. Boca încă o dată.

Să primești de la ieromonahi imaginea falsificată și crezută drept „minune”, este un indicator al unei pierderi mari de discernământ. Astfel de fenomene susțin sfințenia lui Arsenie Boca, fiind doar jocuri de lumini și iluzii în mințile credincioșilor, pierduți în entuziasmul acestui joc al imaginației, joc întreținut în ascuns pentru promovarea acestui mit.

Aici se poate înțelege de fapt ce este în spatele experienței Boca și cum a fost canonizat acesta, prin ce fel de „minuni”, precum aceasta. Să înțeleagă și Sinodul Bisericii ce este în acele cărți (pe care le voi prezenta pe canalul de youtube într-un podcast viitor, la fel cum am prezentat și această „minune”).

Dumnezeu să ne păzească de minunile lui A. Boca, toate construite pe acest tipar. Cu ocazia aceasta Biserica poate să înțeleagă ce s-a produs pentru acesta de către oameni care nu au fost controlați de nimeni și că toate cărțile scrise pentru acesta sunt pline de astfel de „minuni”, de „lumini”, „străluciri” și de tot felul de astfel de amăgiri.

Este bine că sunt produse astfel de materiale de partea proarsenistă, să vadă și credincioșii Bisericii cum este crescut A. Boca în Biserică. Cu ocazia aceasta vedem și calitatea celor două analize, una facută pentru A. Boca de entuziaști precum cei care au produs „minunea”, și una împotriva acestuia și putem compara abordarea corectă în evenimentul A. Boca.

De aceasta Biserica nu are acces la dosarul de canonizare, pentru că dosarul are astfel de instantanee produse de tot felul de entuziaști, instantanee produse special pentru canonizare. Asta ca să se înțeleagă pornind de la acest eveniment, cum s-a lucrat pentru A. Boca și ce s-a canonizat de fapt: luminițe, reflexii, închipuiri, imaginație, entuziasm, exact pe tipologia aceste „minuni”.

Bunul Dumnezeu a făcut lumină în experiența A. Boca, arătându-ne cât de mare este înșelarea care îl urmează, dacă se plăsmuiesc astfel de închipuiri din câteva reflexii ale soarelui. Acest eveniment ne arată cum fenomenul A. Boca a produs o exaltare generală și vedem mulțimi exaltate care aleargă după închipuiri, după tot felul de lumini și luminițe.

Maglavit-Boca începe să cuprindă întreaga Biserică și începe să își arate deja roadele, încă din ziua canonizării „sfântului". Deja credincioșii sunt exaltați de lumini și luminițe și pierd contactul cu spiritualitatea ortodoxă.

6 februarie 2025,

Doru Nastasă

5. TULBURAREA BISERICII DE CĂTRE ARSENIȘTI. SUBIECTUL BOCA, SUBIECTUL NUMĂRUL UNU AL BISERICII ÎNCEPÂND CU ACEASTĂ CANONIZARE. DEVIEREA ATENȚIEI BISERICII DE LA ACTIVITATEA MÂNTUITOARE

În volumul publicat anul trecut, *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca”,* am atras atenția asupra unui lucru foarte important, că Biserica va fi tulburată și că atenția Bisericii va fi deviată puternic de la activitatea mântuitoare prin această canonizare. Exact asta se întâmplă acum. Am atras deja atenția că vom discuta numai despre Boca în Biserică și că se va distrage grav atenția Bisericii de la activitatea mântuitoare. Iar prin această canonizare a lui A. Boca, aceste cuvinte încep să se împlinească. Și în solicitarea adresată Părintelui Patriarh Daniel am menționat specific acest lucru, devierea atenției Bisericii și tulburarea acesteia. Dar cine mai aude. Și am mai spus multe lucruri legate de această canonizare, care par să prindă viață.

Boca a devenit astăzi subiectul numărul unu al Bisericii, pe termen nedefinit. Este o realitate acest lucru. Și scandalurile se vor ține unul după altul pentru acesta. Biserica începe să intre într-o derivă cruntă de atenție. Așa cum Boca a fost un scandal continuu la timpul lui, timp de peste 75 de ani, de acum înainte să te ții cu discuții interminabile despre acesta, între cele două partide din Biserică, în schisma internă produsă prin această canonizare.

Scandalul Boca începe să se instaleze general în Biserică. Cu mult „discernământ” s-a generalizat o dispută prezentă în Sinod pentru canonizarea acestuia, în întreaga Biserică. Trebuie mult discernământ să faci asta, să scalezi un scandal din Sinod în întreaga Biserică. Și în Sinod s-a întâmplat același lucru, nu doar în

Biserică. Adică acum nu mai sunt câteva zeci care poartă o dispută pe subiect, sunt câteva zeci de milioane.

Crede Sinodul că, dacă în interior, în Sinod, au fost continuu discuții timp de zeci de ani pe acest subiect, că va fi altceva în Biserică? Crede Sinodul că va fi pace în Biserică? Cineva ar fi trebuit să citească atent volumul publicat, pentru că sunt prezentate cu mare atenție toate perspectivele instituționale care ar fi trebuit considerate în această „canonizare". Se poate citi și online.

Scandalul Boca abia începe în Biserică. Sunt curios când or să înceapă primii credincioși să se arunce unul asupra altuia prin Biserică pentru apărarea „sfântului". Deja în mediul online asta se întâmplă și este realitatea cotidiană a subiectului, unde credincioșii se aruncă unii asupra altora cu mare cruzime. Și asta pentru că A. Boca a fost canonizat împingând pe mulți cu mare putere, prin forță, să se dea deoparte pentru a se permite acest act incorect față de Biserică.

Canonizare sau polarizare, crearea a două tabere montate una împotriva celeilalte? Este A. Boca o polarizare puternică în Biserică, în două opinii puternice? Merita să se creeze această dispută puternică, directă? Când Sinodul are propriul exemplu, în care această polarizare s-a petrecut și a fost activă zeci de ani, de ce nu a gândit că va crea aceeași polarizare și în Biserică, că doar va împărți Biserica în două părți și le va monta una împotriva celeilalte? Vehemența părinților Bisericii împotriva lui Boca (Sf. Ilie Cleopa, Sf. Dumitru Stăniloae, părintele Arsenie Papacioc, arhimandritul Paulin Lecca și mulți alții), de care am menționat în mai multe podcasturi, nu a fost considerată în această polarizare? Nu se înțelege nimic din sămânța de scandal sădită în această canonizare, care rodește deplin, din primele minute când Boca este generalizat în Biserică?

Deja Boca începe să tulbure Biserica. Am ajuns să deviem grav atenția Bisericii, la un fenomen local, din Ardeal, care a fost generalizat printr-o neatenție instituțională gravă. Acum putem să înțelegem ce a fost local, în capul acelor oameni care au dorit să îl canonizeze, după tulburarea generală care se vede la aceștia de acum, care umflă totul după Boca, într-o exaltare deplină.

Ca să se înțeleagă de ce s-a dorit să fie canonizat, putem să ne uităm la toți aceștia care aleargă după Boca prin Biserică închipuindu-și luminițe, minuni, căutând în umbre și halucinații explicații mistice, neputându-se stăpâni, tulburând întreaga Biserică.

Boca a fost canonizat pentru tulburarea multora, care acum se vede clar, la lumină. Și va tulbura pe mulți, pentru că mulți sunt afectați în Biserică de tot ce fac proarseniștii. Tulburarea locală Boca se generalizează astăzi printr-o neatenție și printr-un compromis instituțional.

Nu ar fi trebuit să stricăm și să degenerăm acest eveniment important al Bisericii, canonizarea celor 15 sfinți, prin această degenerare și tulburare care a venit prin A. Boca. Acei sfinți ai Ortodoxiei nu meritau să fie atrași în acest compromis făcut pentru Arsenie Boca. Nu merita întunecat acest eveniment important al Bisericii prin generalizarea scandalului Arsenie Boca în întreaga Biserică, prin tulburarea Bisericii. În loc să ne bucurăm, avem parte de „fenomenul Boca".

Am menționat toate acestea în volumul publicat, dar și în podcasturile publicate pe YouTube. Din păcate, acestea prind viață în fața întregii Biserici și în instituție nu este nimeni să facă nimic pe acest subiect. Și asta de teama de a deranja beneficiarul canonizării.

7 februarie 2025,

Doru Nastasă

6. Canonizare sau încăierare generală? Boca, sământă de scandal sădită în această canonizare. Separea și împărțirea Bisericii prin A. Boca. Războiul din online pentru acesta

Eu nu am mai văzut așa ceva, să se încaiere credincioșii între ei ca la război, pe termen nedefinit, în mulțimi mari, un fenomen de masă, la nivelul întregii Biserici, cum se întâmplă astăzi în online legat de Arsenie Boca. Așa ceva nu trebuia să se întâmple în această canonizare. Online-ul este astăzi plin de invective pe acest subiect, fiind o luptă aprinsă, deschisă, în desfășurare, între arseniști și cei împotriva acestuia. Să vezi cum tot online-ul este în război, unii cu alții, credincioși contra credincioși, opera aceste canonizări, te pune pe gânduri.

Asta este esența experienței Boca: acesta a fost permanent subiect de scandal și de încăierare. Iar Biserica este acum în mare tulburare din acest motiv. Război în istorie, război în Sinod, război în Biserică, război în online. Oare cine l-a băgat pe Boca în Biserică a gândit asta înainte?

Sinodul se minte singur când ei, în Sinod, s-au încăierat pe acest subiect, și acum spun Bisericii „pace și liniște". Cum să fie liniște, că nici voi nu ați avut liniște prin Boca? Ce fel de liniște, cea pe care și voi ați adoptat-o, compromisul? Tăcem și privim în pământ și lăsăm fenomenul Boca să fie impus în Biserică pentru că unii nu se mai pot stăpâni?

Cine a acceptat propunerea Ardealului nu a gândit lucrul acesta. Trebuia să vadă tulburarea Ardealului în această propunere și să se gândească la aceea că acest duh de tulburare al lui Boca devine lucrător în această canonizare. S-a canonizat duhul lui Boca de

tulburare și duhul ucenicilor acestuia, care nu au liniște ziua și noaptea și umblă să îl canonizeze de zeci de ani. Acest duh de tulburare a fost canonizat și sădit în Biserică.

Problema asta trebuia tranșată istoric. Iar Sinodul experimentează în acest subiect, pentru a se convinge el însuși că nu este corectă această decizie. E un fel de experiment, pentru a se vedea ce se întâmplă dacă se acceptă această propunere.

Problema Boca a rămas deschisă și activă de 75 de ani. Nu s-a putut închide niciodată. Tulburarea Boca este una vie, activă și nu va putea fi închisă. Iar Sinodul trebuie să se convingă el însuși că nu e bine, pe propria piele. De asta a făcut canonizarea. Dacă nu dă și Sinodul cu capul de problemă, nu se va învăța că Boca nu e pentru Biserică.

Boca trebuie scos din canonizare și trebuie readusă pacea Bisericii. Problema Boca nu s-a rezolvat timp de 75 de ani. Poate să facă Sinodul orice exercițiu de retorică teologică, pentru că nu va exista altă soluție decât scoaterea acestei canonizări din Biserică. Chiar trebuie fiecare din Sinod să se convingă pe pielea poporului că nu merge? Chestia asta poți să o întorci pe toate fețele, că nu poți să o așezi cu liniște și pace, orice ai face. Doar se instalează scandalul pe un scaun în Biserică și este lăsat acolo să își facă lucrarea.

Sinodul nu a reușit să o rezolve timp de peste 25 de ani, intern, la ei, într-o mână de oameni. A obținut doar o falsă pace, și asta printr-un cumplit și greu compromis. Cum o să o rezolve la nivelul Bisericii? Există vreo soluție la nivelul Bisericii? Pentru că nu există niciuna. Nici Sinodul nu a avut soluție nici pentru sine și tot ce a reușit a fost un compromis. Dar Biserica nu va fi dispusă la compromis, ci acolo se vor încăiera la nesfârșit, cum s-au întâmplat în timp și în Sinod, nenumărate confruntări pe subiectul Boca.

„Canonizarea" curentă a lui Arsenie Boca nu este de fapt o soluție, este doar o mutare a unei probleme. Sinodul și-a mutat problema sa într-un loc mai convenabil, direct în Biserică. Adică exact ce se întâmplă astăzi în Biserică se întâmpla în Sinod și, din lipsă de soluție, Sinodul a procedat în cel mai simplist mod: a mutat problema în Biserică. De ce? Din lipsă de soluție. Soluția problemei Boca este ca pentru Boca să se oprească orice discuție de canonizare și nu să fie băgat în Biserică, pentru că Sinodul avea o problemă și o dispută internă. „Canonizarea" lui Arsenie Boca este doar o mutare a unei probleme, nicidecum un act responsabil al Bisericii.

Când ești responsabil de toată Biserica, nu lași întreaga Biserică să se încaiere. Asta nu va înceta niciodată. Cei care au propus și insistat pentru canonizare sunt dovada vie a duhului în care se face canonizarea și a lucrării care se va aduce în Biserică. Ei sunt prima mărturie a duhului tulburării și a imposibilității de încetare a scandalului împotriva canonizării. Ei sunt cei care mărturisesc încăierarea generală adusă de canonizare. Pacea și liniștea Bisericii nu merită sacrificate pentru unii care nu înțeleg decât de propria lor patimă.

Dacă nu vezi și nu ești atent la semnele acestei degenerări din Biserică și nu o prinzi la început, cât nu este crescută la nivel național, o să ajungi cu o ditamai problemă, care va fi greu de stăpânit. Problema asta are toate semnele degenerării. Și nu va fi una mică. Asta ne învață cel mai mult istoria, legat de Boca. Nu este ceva inofensiv, este o problemă pentru Biserică, problemă care îi va afecta pe mulți.

Toate acestea s-au spus și s-au scris. Dar în Sinod nu a fost nimeni să asculte și să discute. Biserica a dezbătut în interior deja toate perspectivele acestei probleme și acestea sunt publicate și discutate în diferite podcasturi și lucrări. Acestea toate s-au spus, dar nu au fost ascultate.

Instituția ar trebui să facă o evaluare mai atentă a atmosferei curente din online, să vadă cât de tulburată e Biserica legat de această canonizare. Și să privească și la istorie.

Biserica nu e doar pentru unii, nu e doar entuziasmul unor cozi, cum se vehiculează astăzi în această canonizare. Boca nu va fi primit de mulți din Biserică. Și s-au retras mulți în timp de la subiect, mulți oameni de valoare, copleșiți de maniera superficială de abordare a problemei.

Boca pentru mase. Un fel de surogat mistic și de spiritualitate, necesar Bisericii astăzi pentru mase, pentru a atrage masele, presupunând și o cameleonizare proprie în care acceptăm orice de dragul maselor. Acesta este cumva îmbrăcat ortodox și prinde la unele mase care nu înțeleg bine Ortodoxia, dar oripilează credincioșii Bisericii, pe cei care înțeleg spiritul ortodox.

Aceasta este soluția Bisericii în zilele de astăzi, crearea unui fals mistic și spiritual, care să atragă mulțimile, pe care să-l așeze la mare cinste. Și asta pentru că nu are puterea să educe preoții și e nevoită să accepte tot felul de falsuri, dar care sunt primite mai ușor de credincioși. Soluția pentru aducerea credincioșilor la Biserică este reformarea teologică și educarea corectă teologică a preoților (nu administrativă, nu prin memorarea unor biblioteci teologice, ci prin înțelegerea autentică a spiritului creștin, prin practică bogată, practica fiind problema aici), nu așezarea de falsuri mistice în calendar.

Sădirea seminței tulburării în Biserică... multă înțelepciune și discernământ îți trebuie să vezi că Boca a fost istoric doar tulburare și va fi în continuare tulburare. În istorie Boca nu a fost un amănunt, un detaliu, ci un război total. A fost o separare totală de acesta din partea multora. Sinodul nu citește bine istoria și realitatea acestei discuții. Sau nu vrea și e convins de Ardeal că e bine să continue direcția, pentru că „Boca și mulțimi". Se flutură continuu

acest argument al mulțimilor pentru a se ascunde scandalul din spate, tulburarea, neortodoxia, crezând că se va putea la nesfârșit să fie acoperite toate aceste probleme prin „mulțimi". „Mulțimile" care acoperă și justifică orice. Foarte serios acest stil de Ortodoxie.

Mulțimi, mulțimi, dar și scandal. Pentru că sunt două mulțimi, nu una singură, cum spune Ardealul. Sunt două. Și una e separată de Boca, într-un mod absolut, după cum se vede în vehemența sfinților părinți canonizați. Apropo, în această discuție vorbim de două mulțimi, nu doar de cea a Ardealului. Și cealaltă mulțime ce spune? Și una este tulburată profund de această discuție, după cum se vede istoric. Și aceste mulțimi se luptă cu mare putere astăzi una cu alta, așa cum și în istorie s-a întâmplat.

Schisma Boca (istorică și prezentă) trebuie conștientizată, pentru că este acoperită de Ardeal cu tot felul de mistificări. Despre schisma Boca este o liniște totală, nu se vorbește, pentru că nu convine Ardealului. Boca a fost pentru un subset mic al Bisericii, local. Nu e pentru toți, a fost doar pentru unii, care acum îl promovează în general, când el e de fapt o excepție negativă, locală.

Boca asta este, o schismă. O împărțire a Bisericii în două, în cei care înțeleg Ortodoxia și în cei care merg după Boca. Asta a fost Boca în istorie: tulburare și schismă. Astăzi doar se generalizează partea a doua a discuției din istorie.

7 februarie 2025,

Doru Nastasă

7. Problema și compromisul A. Boca. Problemele Bisericii se rezolvă corect, nu se mută în Biserică. Rezolvarea responsabilă a problemelor în Biserică

Articularea problemei Boca este: problema Boca stă în atașamentul unor ucenici ai acestuia și considerarea de către aceștia a experienței drept legitimă, deși experiența este profund în afara limitelor ortodoxe. Și de aici presiunea internă în Biserică din partea acestora pentru canonizarea acestuia.

Patima si insistența Ardealului pentru un act incorect față de Biserică, pentru canonizarea lui A. Boca, timp de zeci de ani, concretizate într-o dispută și încleștare istorică chiar în Sinod, nu au putut fi rezolvate de către Sinod, care s-a blocat și ales ieșirea cea mai simplă: compromisul.

Sinodul a avut intern, istoric, o problemă în această insistență excepțional de puternică a Ardealului, insistență desfășurată pe mai multe planuri. O altă problemă este prezența Ardealului în funcția de președinte al comisiei de canonizare, o poziție cheie și relevantă în discuție.

Disputele și discuțiile interne din Sinod au culminat anul trecut, în 2024, după publicarea primei liste de canonizare, cu un compromis instituțional. Sinodul a ajuns anul trecut, în pragul canonizării, într-o situație deosebită. După publicarea listei inițiale de canonizare, președintele comisiei de canonizare a menționat că nu se mai canonizează nimic dacă A. Boca nu intră în canonizare. Și de aici a apărut canonizarea. Trebuie spus asta, ca să nu se mai amăgească proarseniștii că A. Boca a fost canonizat prin dreptate.

În timpul pregătirilor pentru canonizarea de anul trecut, s-au blocat canonizările de către Ardeal, condiționate de deblocarea canonizării lui Arsenie Boca. Aici este „secretul" acestei canonizări. În pârghia de forță care a putut debloca ceva ce era demult închis în Biserică. Și pentru că nu mai era mult timp până la încheierea pregătirilor, s-a acceptat acest compromis instituțional pentru canonizare.

Problema Boca a fost creată și amplificată de Ardeal prin câteva mecanisme simple, în care principalul a fost publicarea a peste 50 de cărți, în tiraj de peste 1 milion de volume (dacă socotim un tiraj de 20.000 volume pentru fiecare carte publicată). Adică prin distribuirea fiecărei familii din România a unei cărți cu A. Boca, printr-un program național foarte puternic de promovare religioasă, fără aprobare și fără discutare sinodală anterioară, ascuns și în spatele privirii Bisericii. La fel, tot aici trebuie menționate campaniile foarte puternice din presă și din media, în favoarea lui Arsenie Boca, după anii 2.000, după ce au murit marii duhovnici care puteau vorbi despre acesta, iar în ultimii ani, prin campanii și susținere online largă.

Aici este sursa problemei Boca, în acest program desfășurat în spatele Bisericii, prin neatenția, dar și prin neprezentarea corectă de către Ardeal a ce se întâmplă în spate. Iar apoi Sinodul a fost forțat în pragul canonizării să accepte această canonizare, în discuții extrem de aprinse, care au fost doar o continuare a discuțiilor de zeci de ani din Sinod, pe subiectul necanonizarării lui Arsenie Boca.

Pentru A. Boca există o listă binecunoscută în instituție și de către cler, de motive de necanonizare, legate de ocultism, erezie, înșelare, viață de mirean și nu de călugăr, erezii precum negarea dogmei ortodoxe a unicității Bisericii, Hristos androgin, spiritism și concepții greșite cu privire la autoritatea Bisericii și multe altele. Această listă de impedimente (care este una foarte lungă, dar și foarte serioasă), care a blocat zeci de ani de canonizarea acestuia și care face

imposibilă orice canonizare a acestuia, a fost eludată prin compromis, pentru a se liniști niște patimi din Ardeal. Dar această listă este binecunoscută în Biserică, tulburată deplin de această eludare a unor limite ortodoxe binecunoscute.

Credincioșilor li se spune astăzi o poveste îndulcită și nu li se comunică tulburarea, discuțiile și compromisul din spatele acesteia. Și totul merge înainte pentru că Biserica nu își permite scandaluri publice. De asta, mai bine se fac intern nedreptăți și compromisuri, decât să iasă discuții în afara instituției – ce logică greșită, să alegi compromisul și tăcerea în locul dreptății și adevărului!

Problema Boca nu trebuia rezolvată în acest mod. Problema Boca trebuia rezolvată la sursă, la sursa care o generează. Nu trebuia mutată în Biserică. Iar problema trebuie rezolvată la sursă și nu mutată pentru insistența Ardealului în Biserică. Pentru că ce s-a întâmplat aici este că decizia autentică pentru Boca, decizia de necanonizare, a fost schimbată prin presiune, nu prin dreptate. Biserica trebuie să înțeleagă povestea asta.

Mai bine gândim sănătos această discuție, decât să pretindem că suntem o Biserică neprihănită, în tot felul de decizii greșite, care sunt luate prin compromisuri, în ascuns. Biserica a decis deja pentru Boca necanonizarea acestuia. Aceasta este decizia autentică a Bisericii în acest caz. De aici pornim în discuție. Restul este compromis instituțional cunoscut, evident, vizibil în nenumăratele acte instituționale care îl confirmă, promovat ca „soluția Bisericii" la problema Boca.

Problema Boca trebuie rezolvată corect, prin oprirea în spiritul Bisericii a acestei canonizări și prin refacerea deciziei corecte a Bisericii. Din aceste două liste de canonizare una este dreaptă și una este falsă pentru Boca. Instituția a produs în același timp un fals, dar și un adevăr.

Din păcate, problema se discută doar în cercuri închise, nu și în fața întregii Biserici. Biserica trebuie să cunoască adevărul acestei canonizări, pentru a înțelege de ce Boca a fost canonizat și care a fost compromisul care a trebuit să fie acceptat pentru aceasta.

Compromisul a fost ca acești 15 sfinți să nu mai fie canonizați la acest eveniment și să se amâne canonizarea acestora pe termen nedefinit. Ar fi fost o decizie mai înțeleaptă și mai matură amânarea acestor canonizări, decât cedarea la un compromis. Maturitatea în decizie se vede în astfel de decizii.

Mai multe detalii pot fi găsite în volumul publicat, dar și în podcasturile publicate pe canalul de YouTube unitatea ortodoxă, care explică în detaliu amănuntele acestei canonizări. Podcasturile sunt o discuțiile pe larg a ce s-a întâmplat în această canonizare.

7 februarie 2025,

Doru Nastasă

8. O PATĂ PE OBRAZUL BISERICII. SINODUL BISERICII MINTE BISERICA. DECREDIBILIZAREA SINODALILOR ÎN ACEASTĂ CANONIZARE. CANONIZAREA LUI A. BOCA ESTE DOAR UN ARANJAMENT INSTITUȚIONAL

O pată pe obrazul Bisericii. Așa este această canonizare. Tot ce se joacă acum în Biserică pentru Arsenie Boca este o piesă de teatru cu regie din Ardeal. Nu este o mișcare autentică a Bisericii. Sinodul știe că Arsenie Boca nu trebuie canonizat. Canonizarea lui Arsenie Boca a fost un fel de aranjament-troc pentru canonizările din 2024.

Am dori să amintim din nou de campaniile puternice media din presă, după anii 2.000, pentru Arsenie Boca, de campaniile online, dar și de cele peste 50 de cărți și 1 milion de volume produse pentru „promovarea sfântului". Și asta ca să înțeleagă și credincioșii Bisericii că sunt spectatorii și actorii unui act bine regizat de instituție, acoperit sub un voal al „curăției și integrității Bisericii", care în cazul acesta este murdărit deplin. Când ai acest voal de integritate sub care poți ascunde orice, îți este ușor să comunici și să faci astfel de gesturi.

Mai există conștiință în Sinod, în fața unui astfel de act incorect față de Biserică? Sau se joacă unitar această piesă de teatru și toți și-au asumat rolurile și s-au așezat la locurile lor și repetă textele scrise dinainte în instituție? Este interesant cum toți ierarhii au fost așezați la locurile lor și trebuie să stea până la sfârșitul piesei, deși știu deplin că scenariul și textul sunt incorecte. Este interesant cum toți ajung în aceeași oală, din cauza unor compromisuri și aranjamente făcute de unii. Și toți, de voie sau de nevoie, sunt puși să joace ce se emite în interiorul instituției. Și cei buni devin răi și

condamnabili și sunt egali cu toți cei din istorie care au săvârșit aceste acte incorecte, pentru că participă și joacă această piesă. Până la urmă actul și participarea la act contează și aici se pare că toți sunt prezenți în partea de împlinire a actului.

În fața timpului și a dreptății istoriei (pentru că cerberul adevărului, timpul, nu va uita nedreptatea făcută Bisericii), rămâne întotdeauna cel care a luat atitudine, adică acest ierarh, Sfântul Marcu al Efesului, de la Ferrara-Florența. Iar restul rămân amestecați în mulțimile lui Boca, în mulțimi fără discernământ și care nu înțeleg decât de „luminițe, profeții, senzațional".

„Marii" episcopi sunt astăzi doar pioni pe o tablă de șah, în care sunt mutați după cum cere interesul Bisericii. Fără cuvânt, fără putință de cuvânt, cu toată puterea anulată și fără relevanță. Marea înălțime a demnității de episcop este redusă la zero pe o tablă de șah în care sunt mutați, când ei ar trebui să fie cei care duc destinul Bisericii, când aceștia ar trebui să controleze destinul Bisericii doar în adevăr și doar se supun unui destin regizat. Astăzi valoarea unui episcop e redusă la nimic de un aranjament și cei mari sunt doar niște frunze luate de vânt, fără niciun fel de greutate în cuvânt.

Demnitatea și puterea funcției de episcop stă în controlarea acestui tip de decizii. Pentru că frumusețea episcopiei este că stă în fața adevărului și apără adevărul pentru toată comunitatea și nu se dă deoparte în gesturi de o lașitate istorică, amestecându-se cu masele inerte ale lui Boca, mase care nu înțeleg ce se întâmplă și care din disperare se adună la o coadă, poate primesc salvare. Un episcop ar trebui să fie un stâlp și nu o șipcă mutată și bătută undeva de cineva.

O viață de episcop are valoare pentru o unică decizie capitală a Bisericii luată corect undeva în astfel de circumstanțe. De asta sunt puși acolo, să lupte pentru adevăr, și nu să fie funcționari. Cu astfel

de decizii dai valoare vieții tale, nu cu o părută impresie de măreție venită dintr-o activitate de funcționar.

Viața episcopului are valoare întâi pentru că a apărat adevărul. Valoarea unui creștin este legată de adevăr și adevărul înmulțește însutit și înmiit valoarea fiecăruia, când ne ținem de el. Mai ales pentru episcopi, care au ca prim lucru în dreptul lor scris adevărul și care vor fi măsurați și răsplătiți pentru așa ceva. Episcopul e măsurat și se va înmulți cu plus sau minus tot ce a făcut legat de adevăr.

Episcopul ar trebui să fie primul luptător pentru adevărul Bisericii și nu primul care fuge sau care pune capul în jos când adevărul este compromis. Doar atât se mai poate astăzi la nivelul ierarhiei. Restul sunt povești vechi ale Bisericii, bune pentru vorbit la orele de teologie, precum viața Sfântului Marcu al Efesului. Sunt bune pentru încântarea creștinilor, dar nu sunt practice. Asta este astăzi soarta celor mari, să pună capul în pământ. Curajul în fața compromisului este o poveste pentru credincioși, dar nepractică la fața locului, unde compromisul este mai practic atunci când soluția corectă nu este văzută și nu mai este susținută.

Asta a zis Sfântul Marcu al Efesului, să susținem întotdeauna soluția corectă: „fără compromisuri în materie de credință" – de la acesta avem această învățătură capitală în Biserică.

Nu punem Biserica pe căi greșite prin compromisuri. Nu pui în mijlocul Bisericii, în mijlocul drumului mântuirii, un indicator teologico-rutier în care să zici *la dreapta*, prin păpușoi și prin mlaștini, nu pui credincioșii în derivă să îi duci greșit și nu la mântuire. Astfel de indicatoare teologice, cu totul greșite, duc Biserica prin diferite mlaștini și fundături și abat credincioșii de la drumul lat și de la calea mântuirii. Iar pe acele cărări greșite pândește diavolul. De asta au și apărut astfel de indicatoare rutiere de tipul „veniți după mine, Hristos e aici, e mai bună calea asta", indicatoare

precum cele propuse pentru Arsenie Boca. De astfel de indicatoare teologico-rutiere așezate în drumul drept al mântuirii și al Bisericii trebuie să ne ferim și să ferim Biserica.

Toți sunteți una și la fel. Puneți capul în pământ, domnilor episcopi, și jucați în continuare această piesă de teatru în care este batjocorit adevărul. Apropo, în această piesă de teatru este batjocorit adevărul în primul rând, dar și cei 15 sfinți care au fost vrednici și demni de această cinste.

Unul îi strică pe toți. Așa s-a apărat credința strămoșească, au pus toți capul în pământ, au pus strămoșii capul jos la astfel de acte? Interesant este că avem în față acest exemplu de mărturisire a 15 sfinți, în timpuri grele, cu toții mai mult sau mai puțin trebuind să mărturisească credința în grele timpuri. Toți aceștia au făcut pușcărie, au fost schingiuiți și au suferit din greu pentru credință. Toți aceștia 15 au fost mărturisitori, pentru că toți au mărturisit în vremuri foarte grele credința.

Cât de mare este diferența și antiteza între cinstirea acestor 15 sfinți pentru actul mărturisirii și incapacitatea de mărturisire a adevărului din Sinod! În Sinod cine a mărturisit adevărul acestei canonizări? Cine mărturisește astăzi adevărul acestei canonizări? Astăzi nu mai avem mărturisitori, ci spectatori la actul credinței. Cam așa se împarte întotdeauna acest eveniment al disputei adevărului: unii mărturisesc și unii privesc. De asta unii rămân în istorie și unii se disipează fără valoare în uitarea timpului.

15 mărturisitori și un compromis de credință. Avem în față 15 exemple vii de mărturisire, din neamul românesc. Și astăzi toți privesc la actul mărturisii adus de aceștia și nu pot mișca un deget în situația similară pe care o avem în Biserică pentru un compromis în care e nevoie de mărturisire. Cu 15 sfinți mărturisitori în față nu s-a putut face o mărturisire corectă a adevărului, a dreptății în cazul

A. Boca. Asta ca să se înțeleagă cât de puțină credință mai este în Biserică și că nici cu exemple în față nu se înțelege ce e de făcut în astfel de situații. Se merge înainte cu un compromis precum la Ferrara-Florența, în care pentru liniștirea unora au forțat Biserica într-o direcție greșită.

Mai există credință astăzi în Biserică sau aceasta e doar uitată undeva în istorie? Se pare că degeaba înveți credința, dacă în fața unor examene grele eșuezi, dacă la proba practică pici cu brio examenul credinței și al mărturisirii. Episcopii au de dat din când în când acest examen, precum și Sfântul Marcu al Efesului l-a dat. A fost singurul care l-a trecut într-un moment capital al istoriei Bisericii. Astăzi nu a fost trecut de nimeni dintre acești sinodali în această situație.

Ca să îl citățm pe Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae: „o dezamăgire profundă" acești sinodali, aceeași dezamăgire ca și pentru A. Boca. Nu sunt decât alți A. Boca, ucenici și următori ai acestuia, o dezamăgire pentru Biserică.

Canonizarea aceasta este o pată pe obrazul Bisericii. Decredibilizarea sinodalilor în această canonizare, prin maniera în care a fost făcută, este evidentă. Iar Sinodul Bisericii minte Biserica în această canonizare, ascunzând maniera în care a fost făcută, dar și incorectitudinea acesteia.

Aceștia care fac compromisuri să nu mai pronunțe numele Sfântului Marcu al Efesului. Nu sunt vrednici să îl pomenească, fiind cei care au luptat cu acesta la Ferrara-Florența, în rândul acelora. Aceștia au urmat celor de la Ferrara-Florența în compromisul lor și sunt vrednici urmași ai acelora. Nicidecum nu sunt parte cu Sfântul Marcu al Efesului.

Da, e corect ce se spune în articol. Dar ai ce se faci? Așa pare să fie mentalitatea multora. Resemnarea nu este un răspuns bun –

nu asta este soluția aici. Aceasta este o mentalitate greșită. Un act incorect trebuie corectat. Pui mâna și îndrepți. Pocăința învățată de Hristos trebuie aplicată de toți, mai ales pentru astfel de acte care definesc Biserica pentru următoarele zeci, sute de ani, pentru întregul destin al acesteia. În fața unor astfel de acte resemnarea nu este un răspuns. Astfel de acte trebuie corectate, indiferent de reținerile oricui. O falsă pudoare instituțională nu ajută cu nimic când în spate este un morman de gunoi care trebuie curățat – negarea gunoiului nu poate ascunde ce iese de acolo. Nu stai cu un indicator teologico-rutier greșit în mijlocul drumului Bisericii. Trebuie luat de acolo și mutat.

Vrednic este? Foarte puțini.

8 februarie 2025,

Doru Nastasă

9. Conflictul de interese definitoriu pentru această canonizare. Paradigmele canonizării: adevăr vs. forță instituțională. Schimbarea mitropolitului Laurențiu Streza din funcția de președinte al comisiei de canonizare. Adevărata teologie pentru A. Boca

În această canonizare se vede de departe un conflict de interese major, care a afectat discuția. Președintele comisiei de canonizare, mitropolitul Laurențiu Streza, este fiul duhovnicesc al lui Arsenie Boca și în același timp ocupă una din cele mai importante poziții în această discuție, poziția de președinte al comisiei de canonizare. Aici trebuie să ne uităm cu mare atenție, la ce s-a întâmplat în această canonizare, legat de această poziție, care controlează în mare întreaga discuție despre canonizare.

În calitate de președinte al comisiei de canonizare, mitropolitul Laurențiu Streza avea de făcut următoarele lucruri:

1. Să judece un dosar de înșelare, dosar istoric construit împotriva lui Arsenie Boca, în care au existat mai multe acuzații de ocultism, erezie și înșelare.
2. Să se asigure că dosarul de canonizare este alcătuit corect, că este conform învățăturii de credință ortodoxe.
3. Să asigure o corectitudine generală, dar și o imparțialitate a acestui proces.

Din păcate, tot ce a făcut domnia sa a fost împotriva unei corectitudini a unui proces de canonizare. Procesul de canonizare al lui Arsenie Boca a fost profund viciat, pentru următoarele motive:

1. Mitropolitul Ardealului a ajutat la depunerea dosarului de canonizare. A sprijinit publicarea de zeci de materiale pentru promovarea lui Arsenie Boca. Sunt foarte multe volume publicate cu binecuvântarea sa pentru promovarea lui Arsenie Boca, sunt enorm de multe volume publicate la edituri din jurul Ardealului. În paralel, există nenumărate materiale publicate online, în timp, de domnia sa, pentru promovarea acestuia. Timp de peste 20 de ani a fost un evanghelist al lui Arsenie Boca și a dovedit o antepronunțare anterioară, dar și paralelă cu privire la acest caz. Este evident că nu putea din această poziție de antepronunțare să fie imparțial și să judece corect acest caz.
2. Sunt enorm de multe probleme în procesul de canonizare care au afectat radical discuția:
    1. Există o listă foarte mare de martori oculari, cu care trebuia discutat. Sunt peste 30 de martori care trebuiau să fie audiați personal în această discuție. Nu a existat nici măcar o discuție cu aceștia.
    2. S-a izolat discuția într-un grup restrâns, iar discuția a fost ferită de Biserică.
    3. S-au colectat „mărturii" DOAR favorabile, fiind influențat într-o anumită direcție procesul de canonizare.
    4. Pentru dosarul de înșelare nu a existat un sprijin autentic pentru o clarificare a acestuia, ci doar s-a așteptat să treacă timpul, pentru ca mulți din martorii împotriva lui A. Boca să moară.

5. Boca a fost judecat pentru ocultism, erezie și înșelare chiar de fiul său duhovnicesc, mitropolitul Laurențiu Streza.

În tot acest timp al ultimilor 20 de ani mitropolitul Laurențiu Streza a fost părtinitor în această discuție și este clar că această părtinire a fost definitorie pentru acest traseu instituțional al discuției.

Poziția de canonizare a lui A. Boca a fost susținută excesiv, în timp, chiar de către mitropolitul Laurențiu Streza, după cum se vede în nenumăratele acțiuni desfășurate în timp. Tot ce a făcut în ultimii 20 de ani a fost să miște lucrurile în direcția canonizării.

Acest conflict de interese din această canonizare și poziția de forță instituțională existentă în această poziție pe care o deține sunt cele care au determinat cursul acestei discuții. Din această poziție s-a putut exercita în mai multe direcții presiuni pentru eliminarea și blocarea discuției despre acuzațiile aduse lui A. Boca, oprirea discuției cu martorii, oprirea discutării teologiilor propuse din Biserică împotriva lui A. Boca, dar și promovarea excesivă a poziției de canonizare.

În paralel aș dori să discutăm și despre teologia existentă în Biserică împotriva canonizării, teologia dr. Victor Ardeleanu. Pentru a se vedea dimensiunea și amploarea teologiei, menționez câteva repere:

1. A fost publicată în 2016
2. Sunt peste 14 volume publicate
3. O teologie de peste 2.500 de pagini, vastă, de o înaltă ținută teologică, cu o ancorare în toate dimensiunile teologiei

4. Teologia analizează ocultismul, înșelarea, învățătura eretică de credință, mărturisirea eretică de credință de la Drăgănescu, analizează mărturiile părinților despre Arsenie Boca, dar și impactul canonizării unui nesfânt într-un exercițiu teologic foarte complex
5. Link: https://www.unitateaortodoxa.ro/de-ce-biserica-ortodoxa-nu-il-poate-canoniza-pe-arsenie-boca/
6. Link: https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/.

Alături de această vastă teologie mai sunt multe lucrări în aceeași direcție, între care lucrarea personală *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca”*, lucrarea părintelui Anițulesei Gheorghe, *„Fenomenul Arsenie Boca”*, lucrarea monahului Teodot Benevent, *„Ierom. Arsenie Boca între adevăr și legendă”* și articolul larg al dr. Ioan Gându din Revista Icoana din Adânc, *„Mândrie și Erezie”*, lucrări disponibile online la linkul: https://www.unitateaortodoxa.ro/de-ce-biserica-ortodoxa-nu-il-poate-canoniza-pe-arsenie-boca/.

Vorbim despre adevăr și forță instituțională în această canonizare, despre două paradigme care se confruntă. De aceasta adevărul nu va avea nicio șansă să fie discutat corect, până când mitropolitul Laurențiu Streza nu va fi eliberat din funcția din care a depus orice efort să miște lucrurile în propria direcție.

Este incorect față de Biserică să se discute adevărul de credință cu cineva care poate influența discuția într-o poziție atât de puternică. Sinodul Bisericii trebuia să se sesizeze încă de la începutul acestui demers și să schimbe președintele comisiei de canonizare cu cineva care poate răspunde imparțial acestei responsabilități, care a fost imparțial în toată această discuție.

Cât timp mitropolitul Laurențiu Streza este în poziția de președinte al comisiei de canonizare și în profund și critic conflict de interese, discuția despre teza împotriva lui Arsenie Boca nu are nicio șansă să fie discutată corect.

O teologie de această amploare, precum cea a dr. Victor Ardeleanu, nu va fi discutată niciodată în prezența fiului duhovnicesc al lui Arsenie Boca, care trebuie să își judece părintele acuzat de multe ieșiri din limitele ortodoxe, după ce în paralel acesta s-a antepronunțat continuu, timp de peste 20 de ani, că este sfânt.

Aici este blocajul acestei canonizări, în această personalitate așezată în cursul și destinul normal al vieții Bisericii, care oprește discuția în adevăr în Biserică. Acest blocaj instituțional instituit de mitropolitul Ardealului trebuie deblocat prin îndepărtarea acestuia din funcția de președinte al comisiei de canonizare și prin refacerea discuției de canonizare.

Păi, dacă domnia sa publică în paralel zeci de cărți, apare în zeci de emisiuni și online și spune peste tot „canonizare", cum să poată judeca în adevăr acest dosar când se antepronunță pe unde poate asupra acestuia? Judecarea lui A. Boca pentru ocultism, erezie și înșelare a fost făcută părtinitor și de aici și rezultatul acestei canonizări.

Cu o fundamentare greșită, părtinitoare, fără ca teologia autentică să fi fost discutată, cu o suită de factori care au influențat într-o anumită direcție întreaga discuție, aceasta este povestea acestei canonizări. Aceasta este povestea pe care întreaga Biserică trebuie să o cunoască.

Întreaga Biserică trebuie să înțeleagă că această problemă și situație nu vor putea fi discutate și clarificate cât timp mitropolitul Laurențiu Streza este în această poziție. Ca dovadă, avem o teologie vastă, de înaltă ținută teologică, publicată împotriva lui Arsenie

Boca, teologie care nu a fost discutată. Cu peste 2.500 de pagini publicate împotriva lui Arsenie Boca, cu peste 14 volume scrise împotriva acestuia, această canonizare este incorectă, cel mult iluzorie din punct de vedere teologic. Este o canonizare acceptată prin compromis, dar nu teologic. Teologia nu are de a face cu această canonizare.

Păi, dacă tu l-ai pus pe fiul duhovnicesc în poziția de judecător al acestei situații, mai poate mișca cineva ceva în această discuție? Blocajul actual al întregii discuții vine din această poziție de unde s-au întâmplat toate cele legate de canonizare. Acolo a fost sediul central al influențării și coordonării forțării acestei canonizări. Acolo este problema și acolo trebuie rezolvată. Această canonizare a putut fi posibilă din cauza unei probleme instituționale, problemă care trebuie rezolvată. În această problemă constă soluționarea autentică a acestei canonizări greșite, în schimbarea președintelui comisiei de canonizare și în reluarea discuțiilor de canonizare într-un cadru corect și cu toate informațiile în față, nu doar cu cele filtrate atent pentru canonizare.

Adevărul Bisericii stă în această teologie a dr. Victor Ardeleanu, o teologie exemplară pe acest subiect. Aceasta este teologia pe care trebuia să se facă dezbaterea teologică în acest caz.

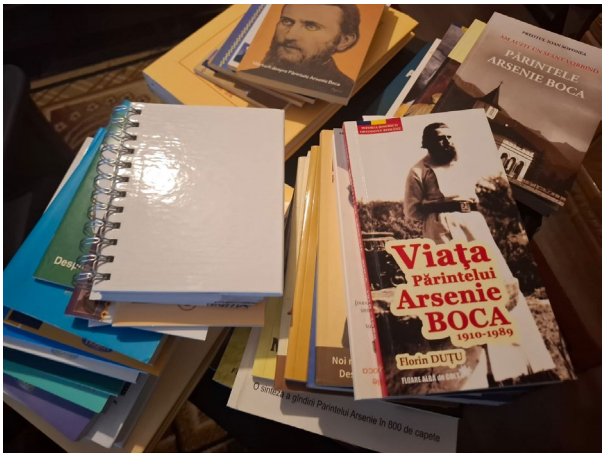
8 februarie 2025,

Doru Nastasă

10. Canonizare prin propagandă editorială unică în istoria Bisericii. Peste 50 de cărți și peste 1 milion de unități tipărite pentru crearea sfântului A. Boca. Propagandă vs. evlavie populară. Nu poporul, ci editurile l-au creat pe A. Boca. Explicația cozilor de la Prislop, în acest volum de cărți publicate

Credincioșii trebuie să înțeleagă cum de avem această ascensiune fulminantă a lui Arsenie Boca și de ce astăzi întreaga Biserică vorbește numai despre acesta. „Succesul" acestei realizări nu este nicidecum poporul dreptcredincios, ci un management editorial excepțional de bine pus la punct, organizat, concentrat în jurul mitropoliei Ardealului.

Începând cu anii 2.000 a început o campanie excepțional de puternică în presă și media pentru promovarea lui Arsenie Boca. După moartea marilor părinți și duhovnici ai Bisericii, care îl

contestau și care blocau orice discuție despre canonizarea acestuia, a început această campanie, pe mai multe planuri.

Editorial, s-au publicat cărți pentru acesta într-un volum nemaiîntâlnit în Ortodoxie. Iar acest volum de cărți și prezența în mass-media a generat ce vedem astăzi, obsesia pentru Arsenie Boca, acest curent arsenist, un nou Maglavit în Biserică. Pentru a vedea dimensiunea editorială o să adaug la sfârșit din lista de volume pe care eu personal le am, pentru a se înțelege cine și cum l-a crescut pe A. Boca în Ortodoxie.

Pe scurt, pentru Arsenie Boca s-au publicat între 2004-2009 un set inițial de 4-5 broșuri, pe baza cărora s-a dezvoltat acest mit. Pe baza acestora s-a construit și dezvoltat mitul Boca, cultul personalității, apărând lucrări în 4 dimensiuni:

1. Lucrări inițiale 4-5, axate în volume cu un amalgam de informații, mărturii, bazate pe cultul personalității, diferite „minuni" și emotivitate religioasă
2. Cultul personalității, peste 20 de lucrări
3. Colaje din A. Boca, peste 20 de lucrări, conținând diferite adaptări și procesări ale învățăturii lui A. Boca
4. Alte lucrări.

Imaginea lui Arsenie Boca a fost construită în două dimensiuni, personalitate și „sfințenie". Astăzi de fapt nu este canonizat un „sfânt", ci o personalitate pe care Ardealul a considerat-o importantă în parcursul său bisericesc.

Literatura produsă pentru A. Boca se vede cum a fost construită, fiind făcută să fie create lucrări, cu cât mai mult pentru acesta cu atât mai bine, pentru a justifica un dosar de canonizare. Se

vede clar intenția din spatele acestei literaturi, prin conținutul multor cărți, orientată mult pe cultul personalității, supraaccentuând puterea și carisma acestuia, iar apoi menționând din diferitele „minuni" ale acestuia.

„Minunile" acestuia cuprind o diversitate largă de fenomene și manifestări, în care putem menționa frecvent plânsete, vederi de luminițe, închipuiri că este Sf. Ioan Botezătorul și altele asemenea. Este un amalgam de superstiții, iluzii, închipuiri, amăgiri, profeții venite cu siguranță din practica ocultistă și hipnotistă a acestuia (A. Boca fiind un practicant de hipnoză, prin care mulți „profeți" obțin în transă „profeții"), un amalgam de levitații, dispariții din Biserică, ieșiri din lanțuri, apariții în diferite locuri, în mare închipuiri precum cea recentă, de la canonizarea acestuia. Sunt o experiență cu totul diferită de spiritualitatea și mistica ortodoxă autentică.

Volumele acestea evită și nu discută poziția istorică a marilor duhovnici și părinți ai Bisericii, fiind făcute prin omisiune gravă de informație. Pe scurt, această literatură încurcă deplin credincioșii ortodocși din calea mântuirii, propunând o experiență confuză, ambiguă, greșită, cu privire la spiritualitatea ortodoxă.

Pe această literatură A. Boca a crescut în Biserică, până a ajuns unde este astăzi. Dacă pentru fiecare carte tipărită socotim că s-a publicat un tiraj de 20.000 de volume, atunci vedem că pentru A. Boca în Ortodoxia românească au ajuns 1.000.000 de volume. Aceasta este explicația „sfințeniei" lui A. Boca, dar și a cozilor de la Prislop.

Acestea toate trebuie menționate, iar credincioșii au nevoie să fie informați, pentru a nu fi subiecții unui fenomen amplu de propagandă coordonată, fiind vorba de câteva edituri care au produs aceste cărți, centrate în jurul mitropoliei Ardealului.

Calitatea cărților și a materialului teologic pentru A. Boca nu este una bună, potrivită pentru a fi distribuită în teologie. În acest sens este de atras atenția că acestea nu sunt susținute teologic de nume de rezonanță teologică, fiind problematice – lucru care se poate verifica imediat. Nu au susținere teologică largă, având probleme și fiind greșit gândite. Nu sunt potrivite pentru exercițiul teologic al Bisericii și ar trebui evitate, călăuzind greșit Biserica și credincioșii în discuția despre Biserică și mântuire. Cărțile au priză mare la diferite mase care nu înțeleg fenomenul Arsenie Boca, nicidecum la teologi.

În acest sens aș aduce ca un contraexemplu cartea Sfântului Ilie Cleopa, „*Învățătură de credință ortodoxă*", publicată în cel puțin 4 ediții, între 1980 si 2.000, în zeci de mii de exemplare, cu o recomandare și o prefață de la Sfântul Dumitru Stăniloae, cu un cuvânt înainte din partea preasfințitului Bartolomeu Anania, cu alte mențiuni din partea părintelui Ioanichie Bălan. Volumele lui A. Boca nu au niciun gir teologic, fiind un fel de literatură teologică evitată de teologi, bună doar pentru mase, pentru încântarea acestora.

Volumele sunt făcute pentru a justifica o canonizare și un entuziasm popular pentru Boca. La asta te uiți în primul rând, la aceste cărți, la girul teologic. Arsenie Boca a fost contemporan cu teologii și duhovnicii Bisericii și nu a avut girul acestora. Din păcate nu găsim acest gir teologic din partea unor nume mari din teologie, ci din contra, sunt foarte mulți teologi care îi condamnă lucrările. Pe scurt, tot ce s-a produs pentru A. Boca nu are acest gir teologic mult necesar, așa cum se invocă pentru un „mare sfânt", cum se propune în canonizarea acestuia.

A. Boca este o bulă mediatică, produsă în Ortodoxie, nu este un fenomen spiritual ortodox sănătos, să fi trecut prin filtrul teologic și spiritual al Ortodoxiei. A fost produs cumva în spatele privirilor Bisericii, cu binecuvântări date pe fugă, pe lucrări făcute să se

adune ceva pentru „sfânt". Lucrările sunt un fel de compilație generală, în care fiecare entuziast a zis să producă ceva.

Literatura produsă pentru A. Boca este o masă teologică amorfă, incoerentă, cu de toate, pentru a promova o personalitate. Această literatură este un fenomen teologic unic în Ortodoxie, în care s-a produs teologie ca să se producă ceva, din care nu mai înțelegi nimic, într-un entuziasm teologic general, de mase care s-au apucat peste noapte de teologie, urmând îndemnul sfântului, de entuziasm, dar și exemplul celorlalți care au produs teologie, literatură care induce deplin în eroare credincioșii cu privire la esența experienței ortodoxe. Am putea numi acest fenomen **teologie populară**, în care fiecare din Biserică a devenit teolog peste noapte, pentru a scrie pentru „sfânt". Fotografiile sunt relevante cu privire la maniera în care s-au produs lucrări pentru Boca, formatul și calitatea acestora.

Este o diferență uriașă între ce s-a produs pentru A. Boca și ce s-a produs pentru Sfântul Ilie Cleopa, rezultatul muncii acestuia (aceasta conținând predici și învățături ale acestuia), nu compilații produse pentru acesta. Și aici trebuie să facem diferența între exagerare și exaltare religioasă și discernământ teologic, între o construcție religioasă greșită, populism teologic și discernământ teologic.

Aici facem diferența între populism teologic și calitate-discernământ teologic. Boca este canonizat pe baza acestui populism teologic, nu pe baza unui discernământ teologic. Boca a fost canonizat pentru că a fost „mai popular", pentru popularitate, dar și pentru populism, pentru a face pe plac mulțimilor, după cum se vede și în literatura produsă pentru el. Acesta este argumentul canonizării, a avut priză bună la credincioși.

Mai jos adaug o parte din lista de volume la care am avut acces în această discuție, lista fiind cu mult mai mare decât ce este menționat mai jos.

8 februarie 2025,

Doru Nastasă

Bibliografie produsă pentru Arsenie Boca, în ordinea binecuvântării arhierești și a anului de apariție:

1. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, Ediție îngrijită de Ioan Cișmileanu, *Alte mărturii despre Părintele Arsenie Boca, 3, Ediție revizuită*, Editura Agaton, Făgăraș, 2008
2. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Ediție îngrijită de Natalia Corlean, *Părintele Arsenie Boca, o viață închinată schimbării vieții noastre*, Ediția a II-a, revizuită, Editura Agaton, Făgăraș, 2012
3. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *Părintele Arsenie Boca. Marele examen,* Un manuscris al Maicii Magdalena Ivan (Mănăstirea Tismana), Editura Agnos, Sibiu, 2014
4. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Volum coordona de Romeo Petrașciuc, *Fiți îngăduitori cu neputințele oamenilor,* Ediția a II-a, Editura Agnos, Sibiu, 2015
5. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Cornel Todeasă, Pr. Dr, *Așa l-am cunoscut pe Părintele Arsenie, Sfântul Ardealului, Amintiri, Deslușiri, Lecturi*, Editura Andreiana, Sibiu, 2019
6. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbateri pentru canonizare,* Editura Andreiana, Sibiu, 2021

7. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Mitropolia Ardealului, Arhiepiscopia Sibiului, *Învățături ale Părintelui Arsenie Boca pentru fiecare zi*, Editura Andreiana, Sibiu, 2024

8. Tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Conținut adunat de Părintele Arhimandrit Serafim Popescu, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, Ucigașa cetate*, Editura Credința strămoșească, 2002

9. Tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Conținut adunat de Părintele Arhimandrit Serafim Popescu, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, Rostul încercărilor*, Editura Credința strămoșească, 2004

10. Apare cu binecuvântarea PS. Părinte Andrei Episcopul Covasnei și Harghitei, Daniel Întuneric, *Părintele Arsenie Boca, De la Vața de Sus spre Prislop, Scurtă biografie*, Editura Agaton, Făgăraș, 2004

11. Tipărită cu binecuvântarea Prea Sfințitului Dr. Daniil Stoenescu, Părintele Arsenie Boca, *Biserica de la Drăgănescu, Capela sixtină a Ortodoxiei românești*, Deva, 2.0005

12. Tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Conținut adunat de Părintele Arhimandrit Serafim Popescu, Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, *Despre durerile oamenilor*, Vol. 5, Ateism și creștinism, Editura Credința strămoșească, 2006

13. Tipărită cu binecuvântarea Prea Sfințitului Dr. Tiomtei Seviciu, Episcopul Aradului și Hunedoarei, Ieromonah Arsenie Boca, Cărarea Împărăției, Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, 2006

14. Tipărită cu binecuvântarea Prea Sfințitului Dr. Daniil Stoenescu, *Părintele Arsenie Boca, Cuvinte vii*, Editura Charisma, Deva, 2006

15. Tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Conținut adunat de Părintele Arhimandrit Serafim Popescu, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, Mărgăritare duhovnicești*, Ediția a II-a revizuită, Editura Credința strămoșească, 2008

16. Tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Conținut adunat de Părintele Arhimandrit Serafim Popescu, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, Tinerii, Familia și copiii născuți în lanțuri*, Ediția a II-a revizuită și îmbunătățită, Editura Credința strămoșească, 2008

17. Tipărită cu binecuvântarea Prea Sfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Pr. Nicolae Streza, Mărturii despre Părintele Arsenie, Editura Credința strămoșească, 2009

18. Apare cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Ieromonahul Teognost, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, Despre îndumnezeirea omului prin Har*, Volumul I, Editura Credința strămoșească, 2005

19. Apare cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, *Învățături ale Părintelui Arsenie Boca, 1*, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2013

20. Apare cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, *Învățături ale Părintelui Arsenie Boca, 2*, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2014

21. Apare cu binecuvântarea Bartolomeu al Clujului, Dan Lucinescu, *Părintele Arsenie Boca un sfânt al zilelor noastre*, Editura Babel, 2014

22. Prefață de Daniil, Episcop-locțiitor al Daciei Felix, Ediție îngrijită de Natalia Corlean, *Vreau să schimb lacrimile voastre în bucurie, Antologie de cuvinte duhovnicești ale Părintelui Arsenie Boca*, Editura Agaton, Făgăraș, 2014

23. Tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Dr. Gurie Episcopul Devei și Hunedoarei, *Părintele Arsenie Boca, Practica vieții monahale*, Editura Charisma, Deva, 2019

24. Apare cu binecuvântarea PS. Dr. Daniil Stoenescu, Florin Duțu, *Părintele Arsenie Boca – o Biografie,* Ediția a III-a revizuită și adăugită, Editura Floare Albă de Colț, București, 2019

25. Apare cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Sergiu Ciocârlan, *Calea pocăinței lăuntrice în viața și scrierile Cuviosului Părinte Arsenie Boca,* Editura Doxologia, Iași, 2022

26. Ediție îngrijită de Ioan Cișmileanu, *Mărturii din Țara Făgărașului despre Părintele Arsenie Boca*, Editura Agaton, Făgăraș, 2004

27. Ediție îngrijită de Ioan Cișmileanu, *Noi mărturii despre Părintele Arsenie Boca, 2, Ediție revizuită*, Editura Agaton, Făgăraș, 2005

28. *Pravila albă. Sfaturi pentru cei căsătoriți*, Editura Agaton, Făgăraș, 2006

29. Părintele Arsenie Boca, *Lupta duhovnicească cu lumea, trupul și diavolul*, Editura Agaton, Făgăraș, 2009

30. Arsenie Boca, Ieromonah, *Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină, Ediția a II-a îmbunătățită*, Editura Agaton, Făgăraș, 2009

31. Ediție îngrijită de Natalia Corlean, *Părintele Arsenie Boca, un om mai presus de oameni*, Editura Agaton, Făgăraș, 2011

32. Ediție îngrijită de Vlad Herman, *De dincolo am să vă ajut mai mult! Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Editura Agaton, Făgăraș, 2014.

(Alte volume)

33. Florin Duțu, Drd., *Părintele Arsenie Boca la Mănăstirea Prislop în epoca torționarilor comuniști,* Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Floare Albă de Colț, București, 2015

34. Florin Duțu, *Viața Părintele Arsenie Boca de la Prislop,* Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Floare Albă de Colț, București, 2016

35. Florin Duțu, *Părintele Arsenie Boca Pictor Bisericesc la Drăgănescu*, Editura Floare Albă de Colț, București, 2017

36. Maria Ballasch, Helmut Roth, Ekaterina Roth, *Părintele Arsenie Boca, Chemarea la Înviere,* Editura Accent Print, 2019

37. Florin Duțu, *Părintele și Pictorul Bisericesc Arsenie Boca (1910-1989), Monografie*, Teză de doctorat, Editura Floare Albă de Colț, București, 2021

38. Colectiv redacțional, *Părintele Arsenie Boca, Darul lui Dumnezeu pentru poporul care strigă*, Editura Cristimpuri, 2013

39. *Altfel despre arta părintelui Arsenie Boca*, în convorbiri realizate cu Marius Vasileanu, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2019

40. Volum îngrijit de Dan Alecu, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca*, Meteor Press, 2015

41. Volum îngrijit de Dan Alecu, *Părintele Arsenie Boca, Despre nevoința în închisoare*, Meteor Press, 2015

42. *Părintele Arsenie Boca, Mărturia părintelui Pantelimon*, Editura Cristimpuri, 2011

43. Preot Petru Vamvulescu, *Părintele Arsenie Boca, Mărturia mea*, Arad, 2012

44. *Părintele Arsenie Boca, mare îndrumător de suflete din secolul XX, O sinteză a gândirii Părintelui Arsenie în 800 de capete*, Cluj Napoca, 2002

45. Preotul Ioan Peană, *Părintele Arsenie Boca, Duhovnicul de taină*, Editura Accent Print, 2014

46. *Semințe duhovnicești, Un caiet al Părintelui Arsenie Boca*, Editura Lumea credinței, Bucureștim 2012

47. Preotul Ioan Sofonea, *Am auzit un sfânt vorbind, Părintele Arsenie Boca*, Editura Accent Print, 2013

48. Părintele Arsenie Boca, *Misiunea în Ardeal, Manuscris inedit*, Editura Floare albă de colț, București, 2017

49. *Va lua țara foc din Prislop*, Editura Fundația Creștină Părintele Arsenie Boca, 2016

50. *Părintele Arsenie Boca ne cheamă la el. Mărturii de la Prislop*, Editura Ortodoxia, 2014

51. Petrescu Oțel, Aspazia, *Adusu-mi-am aminte. Ediția a doua*, Fundația Creștină Părintele Arsenie Boca, 2016.

Diferite resurse online:

1. ÎPS Laurențiu Streza *Despre Părintele Arsenie Boca*, https://www.youtube.com/watch?v=E3jvkRLdaT8
2. ÎPS Laurențiu Streza, *Părintele Arsenie Boca – omul lui Dumnezeu 25.11.2021*, https://www.youtube.com/watch?v=GVfzkZMADN4
3. ÎPS Laurențiu Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, https://www.youtube.com/watch?v=i-rL2s40oco
4. ÎPS Laurențiu Streza, *Să înlăturăm din inima noastră frica | Până la canonizare, facem parastas*, https://www.youtube.com/watch?v=AHFb7rL1jEs&t=24s
5. ÎPS Serafim Joantă, *Interviu despre Părintele Arsenie Boca*, *Părintele Arsenie Boca este un caz unic în toată istoria Bisericii noastre* (Nürnberg, 2012), https://mitropolia-ro.de/interviu-despre-parintele-arsenie-boca/, interviu unde se analizează sfințenia lui Arsenie Boca pe baza cozilor de la Prislop.

Mai multe referințe bibliografice pot fi găsite în volumul *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca”*.

11. Canonizăm popularitatea sau păstrăm și transmitem curat Ortodoxia? Sfântul Ilie Cleopa vs. Arsenie Boca. Istoria a două canonizări paralele. Experiența A. Boca a fost o experiență populară, dar nu o experiență curat ortodoxă. De aceea Arsenie Boca nu poate fi canonizat și nu trebuie canonizat

Deși mi-am dorit să fac întâi un podcast pentru a acoperi în detaliu o discuție mai amplă despre spiritualitatea ortodoxă și despre Sfântul Ilie Cleopa vs. Arsenie Boca, în care să discut aceste propuneri pentru canonizare, am ajuns să scriu întâi această scurtă postare în blog. Îmi doresc totuși să acopăr într-un podcast viitor această discuție, care este una amplă.

Dacă facem un scurt rezumat al vieții acestora, ar fi ca mai jos.

Părintele Ilie Cleopa s-a născut în 1912 și a intrat la 17 ani în mănăstire. Sub atentă ascultare și rugăciune stă aproape 15 ani în această ascultare la oi (poate cea mai joasă din mănăstire), iar apoi este chemat la 30 de ani la slujirea de egumen, în 1942, fiind cunoscut atent de stareț pentru duhovnicia și competența sa. În timpul ascultării parcurge biblioteca mănăstirii și învață cu mare atenție tot ce găsește acolo, petrecând ore întregi citind cărțile din bibliotecă. Experiența sa ca duhovnic, ascultarea în una dintre cele mai mari și importante obști monahale ale Moldovei, i-au adus o experiență duhovnicească remarcabilă, fiind o mărturie vie a acestei școli monahale ortodoxe, a unei tradiții vii, păstrată în Moldova. Scrie mai multe lucrări, între care *Despre credința ortodoxă* (1981, reeditată de mai multe ori, o lucrare de mare maturitate teologică)*, Despre*

vise și vedenii (1993) și multe altele. Lucrarea sa despre *Învățătura de credință ortodoxă* primește o recomandare de la Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae și este publicată sub binecuvântarea mitropolitului Moldovei, actualul patriarh Ilie Ciobotea. Lucrarea este semnată și de mitropolitul Bartolomeu Anania, dar și de părintele Ioanichie Bălan. Moare în mănăstire, clopotele catedralei patriarhale trăgându-se singure, timp de 12 ori, în ziua morții sale, pe 2 decembrie 1998. A fost un mare duhovnic, predicator și călăuzitor al sufletelor credincioșilor din Moldova, dar și din toată țara.

Arsenie Boca s-a născut în 1910. Urmează studii de liceu între 1922-1929, studii teologice la Academia de Teologie din Sibiu între 1929-1933, iar în perioada 1933-1938 studiază la Academia de Belle-Arte din București, beneficiind de burse de studii. În 1939 călătorește pentru câteva luni în Athos, unde are parte de o experiență în urma căreia se presupune că a primit „mari daruri duhovnicești". Între 1940-1959, timp de 20 de ani, este ieromonah în mănăstirile Sâmbăta de Sus și Prislop, fiind exclus din monahism. Activează ca pictor duhovnicesc, pictând între 1968-1983 biserica de la Drăgănescu. Scrie mai multe lucrări, precum *Cărarea Împărăției (1940-1948)*, *Cuvinte vii* și altele. Moare în 1989, la Sinaia. Are asociate nenumărate acuzații de ocultism, erezie, înșelare, neascultare, viață morală îndoielnică și multe altele. A fost izolat de mulți dintre părinții și teologii timpului său și a fost considerat un pericol de către aceștia.

Viețile și experiențele celor doi sunt radical diferite.

Primul este întruchiparea experienței monahale ortodoxe autentice, din care izvorăște o spiritualitate ortodoxă sănătoasă. Sfântul Părinte Ilie Cleopa avea o bogată cunoaștere teologică, monastică, duhovnicească și un bogat exercițiu de duhovnicie al credincioșilor. Întreaga Moldovă mergea pentru povățuire la dânsul, fiind povățuită cu mare discernământ de acesta.

Al doilea, Arsenie Boca, a intrat în mănăstire în 1940, este făcut duhovnic imediat, în 4 luni și începe duhovnicia, lucrul cu credincioșii, fără o obște în care să aibă sprijin în activitate, tocmai din cauza lipsei de duhovnici. Avea 30 de ani când și-a început activitatea de duhovnic și nu avea pregătire prealabilă. Reușește să aducă mulțimi la mănăstire, creând un fel de curent arsenist de mulțimi care îl ascultau. Impresionează mulțimile prin așa zisul dar al „profeției", perceput în acest fel de mulțimi. În paralel experienței din fața scenei, în fundalul acestei scene se desfășoară un alt act de care duhovnicii Bisericii încep să se îngrijoreze și să adune gesturi ciudate, acte, mențiuni despre legăturile acestuia cu ocultismul, despre exagerările și purtările sale ciudate. Însă popularitatea și carisma sa reușesc să acopere întotdeauna discuția despre legătura cu ocultismul, despre exagerările și neascultarea lui Arsenie Boca, despre înșelarea sa generală. În 1959, după aproape 20 de ani de mănăstire este exclus din monahism. La Drăgănescu este pictor timp de 15 ani și în paralel discută mult cu credincioșii. A lăsat în urmă o experiență extrem de controversată.

Trebuie să punem față în față aceste două experiențe, pentru a putea înțelege esența lor. Prima este întruchiparea desăvârșită a experienței depline ascetice, monahale, teologice ortodoxe. A doua este o experiență extrem de confuză, deplin nealiniată la un tipar ortodox. Tot ce se poate spune este că A. Boca a avut carismă, a fost foarte popular, a fost un orator care atrăgea și a fost primit de credincioși. Însă în paralel a avut o contestare largă, pentru ocultism erezie și înșelare, din partea duhovnicilor Bisericii. Lucrările sale teologice sunt controversate. Învățătura sa de credință are multe probleme și ajunge în afirmații repetate, profund eronate față de dogmele ortodoxe. Este acuzat des de înșelare pentru că și-a trăit viața ca un mirean, deși a depus voturile monahale și a fost sfătuit să se reîntoarcă în mănăstire.

Pentru Sfântul Ilie Cleopa argumentele canonizării sunt simple, dreptatea vieții, învățătura de credință, evlavia în sensul de recunoaștere avută de credincioși pentru ortodoxia sa și în sensul de lucrare deosebită în Biserică, dar și păstrarea și transmiterea curată a spiritualității ortodoxe.

De ce este canonizat totuși Arsenie Boca? Argumentul invocat de Sinod este popularitatea în rândul credincioșilor: **popularitatea.** Adică un argument confuz, care poate masca multe nereguli și care este folosit ca argument dominant pentru acoperirea discuției despre dreptatea și ortodoxia acestei experiențe.

Experiența Arsenie Boca a fost un fel de experiență religioasă populară, cu entuziasm popular larg, cu profeții, carismă, mulțimi, însă șubredă și eronată la nivelul spiritualității ortodoxe. Spun asta pentru că experiența Arsenie Boca a mizat mult pe exaltarea fără discernământ a mulțimilor (lucru care se vede și astăzi), pe un discurs oratoric foarte simplu, simbolic, care a prins și a entuziasmat, pe folosirea continuă a „profeției", fără discernământ, fără a considera efectul acestui comportament și fenomen în Biserică, în rândul credincioșilor, printr-o cale individuală a lui A. Boca, ruptă de ascultarea și dreptatea Bisericii. Pe scurt, A. Boca a reușit să agite mulțimi, să entuziasmeze și să exalte mulțimi, lucru apreciat de mulți. Dar care nu este suficient pentru o canonizare.

De ce s-a întâmplat acest lucru? Pentru că A. Boca nu a avut parte de această școală monastică, nu a stat 15 ani în ascultare și a fost trimis pentru a fi folosit în misiune, fără a se considera pregătirea sa, ca om. A fost sacrificat, a fost folosit, fără a se considera lipsa sa de pregătire și necesitatea unei maturități ca om și ca duhovnic. La 30 de ani părintele Cleopa ajungea egumen, printr-o pregătire serioasă, de 15 ani, după ce fusese încercat atent de starețul său. La 30 de ani Arsenie Boca intră singur în duhovnicie, fără pregătire, după capul lui.

Aici este diferența majoră între cele două experiențe, între cum s-au zidit fiecare înainte de a începe misiunea: părintele Ilie Cleopa prin ascultare atentă, prin studiu, intrând foarte de tânăr în mănăstire; iar Arsenie Boca s-a format în lume, într-o rânduială de sine, pe care o va păstra și în mănăstire. Acesta este „detaliul" pierdut al acestor două experiențe, care le schimbă radical. Cum s-au pregătit anterior cei doi. Unul în mănăstire, sub un stareț, unul în lume, rătăcind în diferite arte lumești, în rânduială proprie, după propria sa minte. Fiecare s-a maturizat cu totul altfel.

Acum urmează întrebarea esențială a discuției: este popularitatea criteriu de canonizare? Pentru că aceasta este invocată pentru A. Boca. Poate popularitatea să susțină o spiritualitate ortodoxă autentică? Nicidecum. Deși **experiența A. Boca a fost o experiență populară, care a prins la unii** (și aici trebuie menționat, datorită unei abordări neortodoxe a autorului, pentru că în Ortodoxie se evită o practică precum cea a lui A. Boca, de exaltare a mulțimilor), **totuși nu este una relevantă pentru spiritualitatea ortodoxă**.

În esența sa, experiența Boca nu este o experiență nici măcar laică, nici măcar a unei mentalități laice, sincretiste (cum se întâlnește astăzi în diferite locuri), să putem considera că este experiența unui duhovnic cu insuficientă pregătire în duhul și în credința ortodoxă., a unui duhovnic care gândea în mod sincretist, precum mulți dintre mirenii de astăzi. Este doar o experiență a unui duhovnic cu o părere de sine care nu poate fi cuprinsă în vreun cuvânt, care și-a asumat singur rolul de „ales", de păstor al credincioșilor, un rol închipuit de sine. A. Boca a avut o mentalitate mai mult laică dar și eretică, umplută cu tot felul de preconcepții, de cunoștințe din diferite domenii, reușind să producă un fel de teorie religioasă în care a îmbinat credința, filosofia, biologia, apoftegme proprii, încercând cum încearcă și laicii să explice credința ortodoxă după propria lor minte.

Experiența A. Boca nu este una relevantă pe ansamblu. A. Boca a prins la credincioși prin diferite artificii care țin mai mult de protestantism decât de Ortodoxie. Dar nu îl putem canoniza pentru aceasta. Pentru că, de fapt, ce a rămas în urma sa (și asta din păcate este din cauza unor ucenici care s-au grăbit să arunce material teologic în cărți creând o confuzie generală cu privire la acea experiență, stricând deplin întreaga experiență, dacă se putea alege ceva bun din aceasta) este o experiență deplin confuză, neortodoxă, greșită și eretică în esența sa. Această experiență nu este aliniată cu valorile și spiritualitatea ortodoxă. Aceasta este problema acestei canonizări, că experiența A. Boca, în ansamblul ei, alături de confuzia creată de tot acest volum uriaș de lucrări creat greșit pentru acesta, este una greșită și care duce credincioșii Bisericii într-o direcție greșită. A. Boca învață un anumit stil de Ortodoxie, cu trăsături specifice, deviate de la Ortodoxie.

Nefiind deplin în spiritul ortodox, pentru că avea nevoie de o experiență solidă de mănăstire, A. Boca a făcut de capul lui tot ce a considerat că e Ortodoxie. Și de asta se vede această lucrare, *Cărarea Împărăției*, care e scrisă între 1940 și 1948. Lucrarea are note personale, pe diferite subiecte, fiind o lucrare cu multe greșeli și devieri de la un spirit ortodox. Lucrarea ne arată cel mai mult că A. Boca era în căutare și căuta să își explice lui înșiși Ortodoxia. Și se văd multe întrebări acolo.

Ce a produs A. Boca e un fel propriu de Ortodoxie, care nu e chiar ce învață Biserica. De asta e periculos și greșit pentru Biserică să se transmită experiența și stilul Boca, mai ales la notorietatea acestuia – e profund greșită abordarea de a se transmite această experiență în Biserică. Ce este în *Cărarea Împărăției* este o Ortodoxie greșită, cu multe probleme, care nu trebuie normată și nu trebuie transmisă credincioșilor. Aici este problema acestei discuții. Iar mentalitatea din *Cărarea Împărăției* se vede peste tot la acesta. A. Boca nu

era la o maturitate suficientă pentru a învăța. Se vede în nenumăratele apoftegme greșite produse de la sine și nu în învățăturile înțelese ale Sfinților Părinți.

Nu putem să transmitem Ortodoxia unui duhovnic care nu avea asumată corect Ortodoxia (de asta părintele Cleopa a stat 15 ani să învețe). A. Boca, la 30 de ani, fără pregătire, a fost pus să învețe. Iar el timp de 10 ani a căutat să înțeleagă ce e Ortodoxia.

A. Boca nu e la nivelul la care să poată produce o experiență transmisibilă Bisericii. Nu are ce să caute într-o discuție de canonizare. Și asta pentru că a sărit acest pas al învățării, școala ortodoxă, care se învață cel mai bine în mănăstire, unde se reglează și se aprofundează Ortodoxia. O Ortodoxie de pe băncile facultății, aprofundată de fiecare după capul lui, nu poate fi transmisă Bisericii doar prin popularitate și carismă.

Aici sunt semnele diferite la părintele Cleopa și la A. Boca. La părintele Cleopa se vede maturitatea în toate dimensiunile: teologică, atunci când învățătura sa de credință e recomandată de părintele Stăniloae ca fiind necesară pentru Biserică, cu insistență și acesta menționează că este o dogmatică ortodoxă sănătoasă și solicită reeditarea în zeci de mii de exemplare (a se vedea în imaginea cu recomandarea dintr-un articol anterior). La fel în ucenicii săi, care sunt astăzi vrednici urmași și purtători cu cinste ai numelui părintelui. Și în nenumărații credincioși care merg drept pe această cale. Iar la A. Boca vorbim despre o cale pe care Boca singur a creat-o în Ortodoxie, despre un fel de Ortodoxie proprie, pentru că, dacă nu a fost învățat, a învățat singur. Și aici i-a fost căderea, că a învățat singur, nu cu alții, crezând că Ortodoxia e teorie și nu viețuire împreună. De aici vine plictisirea lui A. Boca de monahism și preoție după 20 de ani și neîntoarcerea sa în viața monahală. Nu a avut un fundament corect, viața monahală nu a fost aliniată cu temperamentul său.

Diferența este în cum au abordat fiecare experiența Ortodoxiei. Sunt produsul a două abordări diferite. Unul a avut o educație ortodoxă autentică, unul a încercat prin propriile puteri, prin rațiune, carismă și profeție să se ridice. Pentru că trebuie să înțelegem nu doar carisma și popularitatea, ci și maturitatea experienței ortodoxe transmise de fiecare. Deși se invocă la A. Boca prezența unui duhovnic, nu se vede în lucrarea sa influența acestuia, decizii majore schimbate, referința la duhovnici. Părintele Cleopa a lucrat prin Biserică și ascultare, iar A. Boca prin sine. Sunt două abordări diferite, cu două rezultate diferite. Un duhovnic mai taie și cizelează din deciziile greșite al credincioșilor și se vede asta în viața fiecăruia. Duhovnicul corectează și aliniază la calea ortodoxă viața creștinului, mai ales la monahi. La Boca e doar Boca în viața sa, de la un capăt la altul.

De asta a durat atât de mult canonizarea și s-a opintit atât de rău, la fiecare discuție. A. Boca nu poate depăși niciuna dintre discuțiile despre spiritualitatea ortodoxă. Este o experiență profund ieșită din limitele ortodoxe, în mai multe dimensiuni.

Popularitatea invocată pentru A. Boca nu poate acoperi niciodată esența eronată a experienței Boca. Credincioșii Bisericii învață prin ce a lăsat în urmă o spiritualitate greșită, învață un duh greșit, care nu este al Bisericii. Nu învață o Ortodoxie curată.

Asta ne interesează într-o canonizare, păstrarea și transmiterea unei ortodoxii curate, către toți credincioșii Bisericii. Aceasta este esența unei canonizări. Ne interesează păstrarea învățăturii, practicii, spiritualității ortodoxe, în forma cea mai curată posibilă. La A. Boca din nefericire degenerarea este atât de largă, încât nu poate fi vorba de o canonizare.

Experiența A. Boca a fost o experiență populară, dar nu o experiență curat ortodoxă. De aceea Arsenie Boca nu poate fi canonizat și nu trebuie canonizat.

9 februarie 2025,

Doru Nastasă

12. EPOCA BOCA: COT LA COT CU PROTESTANȚII. REALITATEA COTIDIANĂ A BISERICII ÎN EPOCA BOCA, O REALITATE A EXALTĂRII, MAGLAVIT, O ORTODOXIE DEGENERATĂ, A PROFEȚIILOR, LUMINIȚELOR ȘI PARANORMALULUI. PĂTRUNDEREA FENOMENULUI ISTORIC BOCA ÎN TOATĂ BISERICA ȘI INSTITUȚIONALIZAREA MAGLAVITULUI. MEDIA AMPLIFICĂ DEGENERAREA FENOMENULUI BOCA. EXPERIMENTUL „BOCA"

Am deschis astăzi dimineață site-ul evz.ro și l-am văzut pe A. Boca. Din nou, cu profețiile sale. Zilele trecute toată Ortodoxia românească a vuit despre „minunea" sau mai bine zis „minunăția" acestuia legată de o reflexie a soarelui care a generat în rândul proarseniștilor o exaltare largă [4]. Astăzi citesc despre profețiile acestuia într-un articol care îl are pe coperta pe părintele Arsenie Papacioc, dar vorbește despre Arsenie Boca [5].

Se vede cum cineva care are acces la media comandă în această perioadă articole în presă, articole favorabile „canonizării" lui A. Boca. Presa este inundată în stânga și în dreapta cu „minuni", „profeții", de asta și vedem în stânga și în dreapta astfel de articole. Din păcate, mai sunt și eșecuri în funcționarea fabricii de minuni și iluzii a lui A. Boca, după cum se vede în fabricarea „minunii iluminării minunate" a icoanei acestuia, produsă cu ocazia canonizării.

Asta trebuie să înțeleagă credincioșii din aceste articole, că este cineva în spatele acestora, cu acces puternic la presă și media,

[4] https://www.dcnews.ro/icoana-parintelui-arsenie-boca-a-stralucit-supranatural-la-centenarul-patriarhiei-romane-video-foto_985450.html.

[5] https://evz.ro/profetie-a-sfantului-arsenie-boca-confirmata-marturia-celui-vizat-de-netagaduit.html#google_vignette.

care comandă și pune în mișcare un aparat puternic de propagandă pro-Boca. Acest aparat puternic de propagandă a fost activat după anii 2.000 și este mai viu decât oricând. Cititorii se pot convinge singuri despre cât de „oportun" apar astfel de articole, exact la momentul potrivit. Se pare că instituțional cineva are acces puternic la presă și poate cu mare ușurință să comande astfel de articole. Și tot în acest mod a fost și crescut A. Boca în canonizare.

Aceasta nu este Ortodoxie. În fiecare zi profeții și luminițe? Dimineața profeție, la amiază profeție, seara profeție și luminițe? Profeții măi rău ca la protestanți, cot la cot cu aceștia. Cumva astăzi suntem doar o specie de protestanți, pentru că la aceștia avem faimoșii „proroci", care profețesc în stânga și în dreapta. Se pare că i-am depășit.

Se vede în media ce Ortodoxie este promovată astăzi prin A. Boca: Ortodoxia profeției, Ortodoxia paranormalului, o Ortodoxie protestantă. Asta a transmis Sinodul Bisericii în această canonizare. Asta a greșit Sinodul în această canonizare. Deja lucrarea lui A. Boca, dar și degenerarea Bisericii în această direcție, încep să își intre în cursul firesc.

Începând cu această săptămână începe epoca Boca, o nouă epocă a Bisericii. În care mass-media cuprinde esența acestei noi Ortodoxii degenerate, una care distorsionează mesajul ortodox și abate atenția de la ce este Ortodoxia.

Mai înțelege ceva creștinul de rând când tot ce vede este asaltul „profețiilor", magicul, paranormalul? Este asta esența Ortodoxiei? A existat vreun discernământ în Sinod când s-a dus discuția asta? Pentru că analiza de impact la nivelul credincioșilor și a întregii Biserici, care trebuia să se regăsească în dosarul de canonizare, asta trebuia să spună, că A. Boca va fi o degenerare și deviere largă a atenției Bisericii, cum a făcut și el la timpul lui. Despre toate aceste

probleme am atras deja atenția în volumul publicat, *De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca*.

A făcut cineva din Sinod o analiză statistică, să vadă ce subiecte mari abordează presa legat de Ortodoxie astăzi, să înțeleagă direcția în care mergem? Este asta Ortodoxie? Asta a băgat Sinodul în Biserică, să vedem în fiecare zi presa vuind despre noile profeții și luminițe ale lui Boca? Asta vom vedea în fiecare zi, „profețiile și luminițele lui Arsenie Boca"? Deja acestea au început să curgă pe bandă rulantă și își fac efectul în rândul credincioșilor.

Statistic acesta a fost fenomenul Boca în timpul lui și aceasta este experiența Boca, o deviere statistică de la mesajul Bisericii. Pentru că, dacă tu schimbi comunicarea Bisericii de la 80% liturghie la 80% profeții, e clar că ajungi în protestantism. Asta este fenomenul Boca, o schimbare puternică de decor, de atenție și de priorități în Biserică. Din păcate, asta nu se înțelege de către instituție, această schimbare puternică de atenție, vizibilă deja în media, care amplifică uriaș atenția Bisericii. Ce zice Biserica este oglindit de media integral, cu o lupă de amplificare uriașă. Și apoi credincioșii primesc acest lucru drept mesajul Bisericii. Dacă vrei să vezi mesajul Bisericii, uită-te în media, să vezi ce preia din Biserică.

Acesta este începutul unei epoci, care este deja confirmată de timp, în timpul vieții lui A. Boca. Nu este o noutate. Așa arăta acel timp, astăzi doar îl reînviem la nivelul întregii Biserici. Unii se bucură, pentru că își recunosc exaltarea, își regăsesc cu mare bucurie Maglavitul istoric de care sunt atașați și se bucură când apare o luminiță, o profeție, când „sfântul" apare în prim plan. Doar asta este esența experienței lor, mediul în care au trăit, pe care îl vor în toată Biserica. S-au atașat de un idol și de o exaltare, au fost prinși într-o patologie religioasă, nu de spiritualitatea ortodoxă. Dar asta nu este Ortodoxia.

Asta a vrut Sinodul de la această canonizare, să avem în fiecare zi jurnalul profețiilor lui Boca? Va adopta Trinitas TV o emisiune zilnică, dedicată lui A. Boca, „profeția zilei", sau profețiile lui A. Boca, pentru a fi în spiritul acestuia, pentru a continua moștenirea Boca? Este aceasta o direcție pentru Biserică? Este acesta discernământ duhovnicesc? A gândit cineva din Sinod problema asta de la cap la coadă, așa cum am menționat toate acestea în volumul publicat? A înțeles cineva problema asta corect, de la cap la coadă?

Asta își dorește patriarhul Bisericii să lase în urmă, o Biserică în duhul lui Boca? În care în fiecare zi exaltați apar la televizor cu luminițe, profeții și iluzii, care mai de care produse pe filiera Boca? Este aceasta Ortodoxie sau este Maglavit curat și cultul exagerat al unei personalități care nu a înțeles Ortodoxia și care a degenerat profund discuția ortodoxă de la o spiritualitate autentică?

S-a instituționalizat Maglavitul, exaltarea mulțimilor și acum mulțimile nu mai pot fi stăpânite. Duhul lui Boca, acest duh de exaltare este acum în toată Biserica. Dacă aceia nu au putut fi controlați și stăpâniți atunci, pot fi stăpâniți acum?

Trebuie spus că aceasta nu este Ortodoxie. Este doar exaltare pură, patologie religioasă de masă, îmbolnăvirea întregii Biserici cu o patologie religioasă profund greșită. Și media va amplifica uriaș de mult toată această degenerare existentă în fenomenul Boca. Media va crea un monstru din tot ce a produs A. Boca. Ahtiată de senzațional, va umfla și mai rău ce era deja degenerat la acesta.

Cine crede că poate stăpâni acest fenomen monstru și această degenerare, se înșală. Nu a putut fi controlat istoric atunci, în timpul lui A. Boca, acum nicidecum nu va putea fi controlat. Experimentul „Boca" de la nivelul întregii Biserici pare să fie un fel de experiment de controlare a unei patologii religioase, care a lucrat cu putere în timpul său, instituționalizată, care este exclus să poată fi

controlată și gestionată cumva și care are o unică soluție, să fie curățată.

Asta este realitatea cotidiană a epocii Boca. Aceeași realitate din timpul său, scalată la nivelul întregii Biserici. Fenomenul și scandalul Boca, distragerea atenției Bisericii, tulburarea Bisericii, sunt acum generalizate.

S-a creat o nouă epocă, în care zilnic vom citi în presă despre Boca. Aceasta este Ortodoxia pe care a-ți creat-o, cea a lui A. Boca, una care domină acum întreaga discuție a Bisericii. S-a schimbat deplin discuția în Biserică, de la spiritualitatea ortodoxă la Boca. Astăzi nu mai vorbim în Biserică despre atenția la liturghie, ci despre atenția la Boca, care prin statistica menționărilor devine un idol larg adoptat de Biserică. Biserica nu trebuia să permită crearea unor astfel de idoli și devierea atenției de la prioritățile sale liturgice.

9 februarie 2025,

Doru Nastasă

13. COMPROMISUL DE CREDINȚĂ „A. BOCA". PARTEA [1]. ISTORIA UNEI „CANONIZĂRI". O SITUAȚIE UNICĂ ÎN ISTORIA BISERICII ORTODOXE DIN TOATE TIMPURILE

Avem astăzi o situație unică în întreaga istorie a Bisericii Ortodoxe din toate timpurile, în care există un candidat la canonizare care are în același timp și o acuzație de ocultism, erezie și înșelare, un dosar paralel de înșelare, dosar susținut excepțional de puternic de întreaga Biserică, de cler, ierarhie și credincioși. Vorbim despre o situație excepțională, cum nu au mai fost în istoria Bisericii, din câte știu eu.

A. Boca nu este canonizat de facto. El doar a fost pus în circuitul sfinților ortodocși, într-o manieră neortodoxă, printr-un compromis instituțional, care trebuie menționat în această discuție.

Mai jos voi adăuga câteva idei legate de această situație, menționând în paralel sursele/articolele găsite (în special) pe site-ul basilica.ro, care au suficientă informație utilă acestei discuții și care arată traiectoria instituțională a acestei discuții de canonizare, dar și compromisul instituțional și de credință care a fost făcut pentru ca A. Boca să fie canonizat.

1. O lecție de canonizare: canonizarea episcopului Dionisie Erhan, la solicitarea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Basarabiei, respectând toate procedurile de canonizare, într-un parcurs firesc, fără opinteli, în 2 ani

Pe site-ul basilica.ro găsim în ultimii ani mențiuni despre o altă canonizare, cea a episcopului Dionisie Erhan. Câteva mențiuni, foarte pe scurt, legat de această canonizare a episcopului, o

canonizare exemplară, exemplu util pentru această discuție. Temporalitatea acesteia ne explică firescul unor canonizări în Ortodoxie. Mai multe detalii pot fi găsite pe larg în articolele menționate, disponibile pe site-ul basilica.ro.

12.09.2018. *„Mitropolia Basarabiei: Demersuri pentru canonizarea unui episcop de Ismail hirotonit în anul Marii Uniri”*[6].

În articol se menționează că Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Basarabiei, în ședința de lucru din 10 septembrie 2018, a analizat documentația necesară canonizării episcopului Dionisie Erhan. Argumentele pentru canonizare sunt: „Potrivit Preasfințitului Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, în cadrul discuțiilor au fost subliniate **ortodoxia credinței**, activitatea deosebită desfășurată…”.

Vedem o canonizare începută și condusă în duh ortodox, în care criteriile de canonizare sunt corect evidențiate și regăsite în viața celui propus pentru canonizare.

În data 25.10.2018, găsim articolul *„Ce hotărâri au adoptat ierarhii români reuniți în Sinod?”*[7]:

„A fost aprobată solicitarea *Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Basarabiei* de canonizare a Episcopului Dionisie Erhan al Cetății Albe-Ismail (1934-1943). *Sfântul Ierarh Dionisie, Episcopul Cetății Albe-Ismail*, va fi înscris în Calendarul Bisericii Ortodoxe Române și prăznuit anual în ziua de 17 septembrie.”

[6] https://basilica.ro/mitropolia-basarabiei-demersuri-pentru-canonizarea-unui-episcop-de-ismail-hirotonit-in-anul-marii-uniri/.
[7] https://basilica.ro/ce-hotarari-au-adoptat-ierarhii-romani-reuniti-in-sinod/.

25.10.2018. *„Sfântul Sinod a aprobat canonizarea Episcopului Dionisie Erhan”*[8]. În articol găsim aprobarea canonizării de către Sfântul Sinod al BOR.

18.09.2019. *„Episcopul Dionisie Erhan va fi proclamat sfânt la hramul Catedralei Patriarhale”*[9] . Articolul menționează când va fi proclamat drept sfânt episcopul.

27.10.2019. *„Canonizarea Episcopului Dionisie Erhan a fost proclamată la București de Sf. Dimitrie cel Nou”*[10].

Dintre mențiunile din articol: „«Ne-am mirat și noi, ne-am surprins că în timp de un an a făcut tot ce a trebuit: și slujbă și acatist, tot ce a fost necesar pentru canonizare», a mărturisit Patriarhul Daniel”.

Nu există niciun fel de explicație pentru cei peste 5-10 ani, în care pentru A. Boca nu s-a lucrat instituțional la textele liturgice și acestea au trebuit să fie începute după „canonizare”, după cum vom vedea mai jos, iar în acest caz totul a decurs într-o curgere firească a unei canonizări.

27.10.2019. *„Tomosul sinodal pentru proclamarea canonizării Sf. Ierarh Dionisie Erhan, Episcopul Cetății Albe-Ismail”*[11]. Documentul ne arată conținutul tomosului sinodal pentru proclamarea canonizării.

---

[8] https://basilica.ro/sfantul-sinod-a-aprobat-canonizarea-episcopului-dionisie-erhan/.

[9] https://basilica.ro/episcopul-dionisie-erhan-va-fi-proclamat-sfant-la-hramul-catedralei-patriarhale/.

[10] https://basilica.ro/canonizarea-episcopului-dionisie-erhan-a-fost-proclamata-la-bucuresti-de-sf-dimitrie-cel-nou/.

[11] https://basilica.ro/tomosul-sinodal-pentru-proclamarea-canonizarii-sf-ierarh-dionisie-erhan-episcopul-cetatii-albe-ismail/.

2. Adaug mai jos o scurtă istorie a acestei canonizări a lui A. Boca, conform documentelor prezentate (în special) pe site-ul basilica.ro

1. 2013. Este vorba despre o canonizare deschisă de foarte mult timp în Biserică, cel puțin din 2011. Într-un clip video găsit pe internet, găsim o discuție din 2013 a unor ieromonahi din muntele Athos, în care se menționează aspectul amânării canonizării lui Arsenie Boca, din cauza unui veto sinodal, din cauza unei opoziții largi în Sinod pe acest subiect și numele mai multor ierarhi menționați, fapt binecunoscut de către credincioși:

„[***Bartolomeu Anania***?] – Ala da! Îmi place de el că… că ***el n-a vrut să-l canonizeze pe Boca***.

În Sinod, în Sfântul Sinod, primul (că el era dintre mitropoliți), ca primul vine … când se fac ceva probleme în Sfântul Sinod, primii sunt patriarhul și mitropoliții, în rangul lor (al Moldovei, pare-mi-se al Transilvaniei, al Olteniei, al Banatului care este mai mic – acuma s-o făcut mai mulți că este și Diaspora)… Avem de vreo… mulțumim lui Dumnezeu, 60-70 de episcopi.

Și, deci, el [IPS Bartolomeu Anania] când o fost să fie canonizarea, să pună mâna, o zis că nu! Și trebuia să spună de ce. Și o spus așa: (eu spun din ce am auzit; ***și bine că nu s-a canonizat!***

Și anul trecut [2012] o fost punctul ăsta, și ***iarăși s-a respins***)

Și o spus așa [***IPS Bartolomeu Anania***]: „***Eu știu de la episcop de la Oradea***, mai bătrân ca mine, că ***învățătura lui Arsenie Boca nu este ortodoxă***.” [12]

---

[12] *Te lepezi de Arsenie Boca? Un călugăr din Karyes, Muntele Athos, despre ortodoxie și canonizare,* https://www.youtube.com/watch?v=vQCiamfZkDs, 2013, în *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca”*, Editura Smart-Publishing, București, 2024, pp. 361-362.

Discuția nu este unică, existând și altele paralele pe acest subiect, menționate pe larg în volumul publicat. Pe scurt, încercările repetate de canonizare, dar și comentariile care apar pe acest subiect, pentru necanonizarea lui A. Boca, sunt de extrem de multă vreme în spațiul public. Apar multe mențiuni în clip/text atât despre o majoritate de ierarhi care s-au opus, dar și despre un veto al unor ierarhi care au împiedicat această canonizare pe aceste motive, ocultism, erezie și înșelare. Veto-ul și motivele de necanonizare, gravitatea unei astfel de canonizări, sunt informații prezente în spațiul public de prea multă vreme. Aceleași comentarii le vom găsi și mai târziu, în alte locuri.

2. 16.04.2014. Un alt reper temporal legat de această canonizare îl găsim în 2014, într-un interviu al mitropolitului Ardealului Laurențiu Streza, în *„Interviu: Mitropolitul Ardealului despre canonizarea părintelui Arsenie Boca: Biserica nu se opune”* [13] (Oare? Chiar nu se opune, după ce peste 10 ani a evitat această canonizare prin orice mijloace posibile?).

Interviul face parte dintr-o serie largă de interviuri apărute după anii 2.000 pentru promovarea lui Arsenie Boca și a canonizării acestuia. Se pare că proarseniștii au acces larg la mass-media și de fiecare dată când Arsenie Boca a fost în impas, au apărut a doua zi un articol în sprijinul acestuia, într-o temporalitate care arată că cineva are acces excepțional de bun la mass-media.

Astfel de articole apar continuu în mass-media, fiind deja o obișnuință în fenomenul A. Boca, parte din propaganda pusă în mișcare pentru canonizarea acestuia, din care fac parte și cele peste

[13] https://www.agerpres.ro/social/2014/04/16/interviu-mitropolitul-ardealului-despre-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-biserica-nu-se-opune-16-06-11.

50 de cărți și 1 milion de volume produse într-o perioadă scurtă de timp pentru „educarea" credincioșilor față de A. Boca [14].

Este o canonizare unică în Ortodoxie, cu un aparat de promovare și propagandă cum Biserica nu a mai văzut. Ar fi interesant de publicat o lucrare asupra acestui fenomen apărut în Ortodoxie pentru A. Boca, în care pare că se comandă din Biserică publicarea continuă în presă de articole de susține pentru A. Boca. Recent, același aparat a promovat excesiv „minunea" de la canonizarea acestuia.

Un scurt citat din articol este adăugat mai jos:

"AGERPRES: Credeți că e posibilă canonizarea părintelui Arsenie Boca? Cât timp trebuie să mai treacă?

ÎPS Laurențiu Streza: **Poate să fie rapid**, poate să mai treacă timp, depinde de voia lui Dumnezeu. Îmi cereți un lucru.... Eu pot să fac această mărturisire, că aş fi cel mai fericit om din lume, membru al Sfântului Sinod, cu atât mai mult că l-am cunoscut pe părintele, să pot să semnez şi eu pe actul de canonizare." [15]

Din păcate acest interviu nu menționează detaliile acestei „necanonizări", cunoscute cu siguranță de mitropolitul Laurențiu Streza. Ce este de subliniat este că aceste discuții există din 2014 și astăzi (2025) sunt peste 10 ani de când oficial avem declarații despre canonizare, canonizarea fiind pusă pe o listă de așteptare nedefinită.

3. 13.09.2014. Un articol mai clar din care se înțelege precis autoritatea care a blocat această canonizare este *„Părintele Arsenie*

[14] https://www.unitateaortodoxa.ro/canonizare-prin-propaganda-editoriala-unica-in-istoria-bisericii-peste-50-de-carti-si-peste-1-milion-de-unitati-tiparite-pentru-crearea-sfantului-a-boca-proganda-vs-evlavie-populara-nu-poporul-c/.
[15] https://www.agerpres.ro/social/2014/04/16/interviu-mitropolitul-ardealului-despre-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-biserica-nu-se-opune-16-06-11.

Boca – o canonizare în așteptare"[16], din 2014, la scurt timp după publicarea articolului anterior.

4. 13.09.2014. „La 16 aprilie 2014, într-un interviu al ÎPS Laurențiu Streza – Mitropolitul Ardealului, dat Agerpres (citiți-l integral, aici) acesta a precizat că „Biserica Ortodoxă Română nu se opune canonizării Părintelui Arsenie Boca". Iar Părintele Mitropolit Laurențiu Streza este chiar preşedintele Comisiei sinodale de canonizarea a sfinților români! […] şi totuşi, în interviul citat răspunde la întrebarea: „*Credeți că e posibilă canonizarea părintelui Arsenie Boca? Cât timp trebuie să mai treacă*?" , astfel: „Poate să fie rapid, poate să mai treacă timp, depinde de voia lui Dumnezeu. Îmi cereți un lucru…." […] Înțelegem că decizia se afla deasupra Comisiei Sinodale de Canonizare, începând de la Preafericitul Părinte Daniel (Ciobotea), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romane." [17]

Ce se vede aici este că autoritatea în această canonizare este peste Comisia Sinodală de canonizare, o autoritate superioară și factorul principal care a blocat această canonizare tot acest timp, alături de nenumărate alte nume de ierarhi din Sfântul Sinod al BOR. În acest sens chiar mitropolitul Laurențiu Streza aduce o mărturie, la scurt timp după „victoria" canonizării lui Arsenie Boca, despre care vom vedea în continuare cum a fost obținută.

5. 12.07.2024. „ÎPS Laurențiu Streza: Evenimentul de azi este o bucurie pentru toată lumea. Au fost canonizate 16 mari personalități ale bisericii noastre. O biserică este cu adevărat sfântă dacă

[16] https://anomismia.wordpress.com/2014/09/13/parintele-arsenie-boca-o-canonizare-in-asteptare/.
[17] https://anomismia.wordpress.com/2014/09/13/parintele-arsenie-boca-o-canonizare-in-asteptare/.

dă sfinți, o biserică lipsită de sfinți e ca o fabrică, doar o firmă, dar care nu produce nimic. Pentru noi este o bucurie dublă care ne-a fost adusă azi de **Preafericitul părinte patriarh Daniel prin asumarea canonizării părintelui Arsenie Boca**, alături de ucenicii săi. O recunoaștere a cinstirii părintelui Arsenie Boca acordată de credincioşi timp de 36 de ani, timp în care s-au întâmplat la mormântul lui multe minuni. În acelaşi timp este o bucurie că încă 2 ucenici ai părintelui Arsenie sunt acum rugători pentru noi." [18]

Pe scurt, după peste 10 ani de insistențe către Sfântul Sinod și către Patriarhul Daniel, A. Boca a fost canonizat, **însuși mitropolitul enunțând ce a stat în calea acestei canonizări în tot acest timp, că a fost nevoie de asumarea acesteia de către Preafericitul părinte patriarh Daniel, principalul blocaj și opozant al canonizării**, conform declarațiilor din timp, conform poziției sale, dar conform și declarației sale pe care o vom vedea mai târziu.

6. 18.04.2016. Legat de responsabilitățile în această canonizare găsim următoarea precizare, în portalul hotnews, în articolul *„Primele demersuri privind o posibilă canonizare a părintelui Arsenie Boca: O comisie va cerceta viața, activitatea și scrierile acestuia"*:

„O comisie formată din înalți prelați ai Bisericii Ortodoxe Romane (BOR) va cerceta viața, activitatea și scrierile Părintelui Arsenie Boca, cel pe care credincioșii îl numesc deja 'Sfântul Ardealului', a declarat luni, pentru Agerpres, purtătorul de cuvânt al Episcopiei Devei și Hunedoarei, părintele Gabriel Miricescu. […] Competența în privința canonizării aparține exclusiv aparține Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Comisia specială de lucru trebuie să analizeze, cu foarte multă atenție, tot ceea ce înseamnă viața,

[18] https://www.antena3.ro/actualitate/religie/interviu-laurentiu-streza-canonizare-arsenie-boca-715244.html.

activitatea, scrierile, faptele minunate atribuite Părintelui Arsenie Boca, pentru ca mai apoi să se întocmească un studiu document ce va fi înaintat spre analiză Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Este un demers, dar care va mai dura', a precizat părintele Miricescu." [19]

7. 17.04.2016. Se întocmește o comisie teologică mitropolitană pentru cercetarea vieții și activității Pr. Arsenie Boca, după cum găsim în articolul: *„Comisie teologică pentru cercetarea vieții și activității Pr. Arsenie Boca"*[20].

Aici începe povestea de canonizare a lui Arsenie Boca, demararea procesului de canonizare oficial, după ce în spate au existat nenumărate discuții pentru necanonizarea acestuia, iar părinții Bisericii care s-au opus acestei canonizări au murit în mare parte.

8. 02.11.2016. Se întrunește la mănăstirea Prislop comisia mitropolitană de canonizare a lui Arsenie Boca, după cum găsim în articolul „*Mănăstirea Prislop: Întrunirea comisiei de canonizarea a părintelui Arsenie Boca"*[21].

9. 5.09.2019. În 2019 este finalizată analiza comisiei mitropolitane de canonizare, după cum vedem în mai multe comunicate,

[19] https://hotnews.ro/primele-demersuri-privind-o-posibila-canonizare-a-parintelui-arsenie-boca-o-comisie-va-cerceta-viata-activitatea-si-scrierile-acestuia-476492.
[20] https://basilica.ro/comisie-teologica-pentru-cercetarea-vietii-si-activitatii-pr-arsenie-boca/, https://basilica.ro/sfintii-canonizati-de-biserica-ortodoxa-romana-in-anul-2016/.
[21] https://basilica.ro/manastirea-prislop-intrunirea-comisiei-de-canonizare-a-parintelui-arsenie-boca/.

precum *„Sinodul Mitropoliei Ardealului a finalizat dosarul pentru canonizarea Părintelui Arsenie Boca”*: „Sinodul Mitropoliei Ardealului a decis, joi, la Deva, înaintarea propunerii de canonizare a Părintelui Arsenie Boca către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care urmează să ia o decizie, potrivit Mediafax. Preotul Gabriel Miricescu, purtătorul de cuvânt al Episcopiei Devei şi Hunedoarei, a declarat că Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Ardealului a hotărât înaintarea propunerii de canonizare a Părintelui Arsenie Boca. […]

Acum va urma o ședință a Sfântului Sinod, care nu știm când va fi, în care se va analiza acest dosar și studiul document, pe care l-a întocmit Comisia Specială Teologică Mitropolitană de canonizare a Părintelui Arsenie și se va hotărî de către Sfântul Sinod” [22].

La fel, pe site-ul basilica.ro este anunțat același lucru, în articolul *„Părintele Arsenie Boca propus spre canonizare”* [23]*:* „Episcopia Devei şi Hunedoarei a anunțat joi aprobarea documentației necesare pentru canonizarea Părintelui Arsenie Boca întocmite de Comisia specială teologică a Mitropoliei Ardealului. Dosarul complet și studiul document asupra sfințeniei vieții Cuviosului Părinte Arsenie vor fi înaintate spre examinare și decizie Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.”

10. 28.10.2019. Se depune dosarul de canonizare, iar Sinodul BOR ia act de această depunere:

„Noi hotărâri ale Sfântului Sinod al BOR [...] 3. S-a luat act de propunerea *Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Ardealului* de

[22] https://hotnews.ro/sinodul-mitropoliei-ardealului-a-finalizat-dosarul-pentru-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-302589.
[23] https://basilica.ro/parintele-arsenie-boca-propus-spre-canonizare/.

canonizare a părintelui Arsenie Boca și de documentația înaintată în acest sens.

A fost aprobată transmiterea acestei propuneri *Subcomisiei sinodale pentru canonizarea sfinților români*. Această comisie va invita specialiști din diferite domenii de competență să redacteze referate privind canonizarea părintelui Arsenie Boca din perspectiva expertizei lor teologice, de pictură bisericească și de disciplină monahală." [24]

„S-a luat act de propunerea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Ardealului de canonizare a părintelui Arsenie Boca și de documentația înaintată în acest sens." [25]

11. Aflăm că, după ce dosarul este depus către Sfântul Sinod, tot mitropolitul Laurențiu Streza va fi cel care va gestiona dosarul, în calitate de președinte al Comisiei Sinodale de canonizare a Sfinților, după cum găsim în articolul *„Când va fi canonizat Arsenie Boca. Președintele comisiei de canonizare a sfinților: Era „un om al lui Dumnezeu"*[26] (26.11.2021).

Aici se vede conflictul de interese din această discuție, în care pentru A. Boca există două dosare, unul pentru ocultism, erezie și înșelare, care nu putea fi judecat și analizat sub tutela mitropolitului Laurențiu Streza, și un dosar de canonizare depus chiar de mitropolit.

[24] https://basilica.ro/noi-hotarari-ale-sfantului-sinod-al-bisericii-ortodoxe-romane-28-octombrie-2019/.

[25] https://basilica.ro/cateva-dintre-hotararile-luate-in-2019-de-sfantul-sinod/.

[26] https://www.g4media.ro/parintele-arsenie-boca-aproape-de-sanctificare-dosarul-de-canonizare-a-fost-inaintat-sfantului-sinod-care-va-avea-ultimul-cuvant.html.

Din păcate, în această calitate mitropolitul a refuzat audierea a peste 30 de martori care trebuiau să apară în discuție, a refuzat să adune informația autentică despre A. Boca, iar comisia sinodală de canonizare a avut acces la un dosar părtinitor, incomplet și fals, cu informație incompletă. Dosarul de canonizare conține omisiuni majore, care au afectat traseul corect instituțional de analiză.

Chiar și cu un astfel de dosar, instituția tot nu l-a canonizat timp de zeci de ani pe A. Boca. Mai multe detalii legate de dosarul incomplet al lui Arsenie Boca pot fi găsite în volumul publicat, Cap. II, pp. 303-365 [27].

12. 7.09.2019. Dosarul de canonizare ar fi trebuit să primească la sfârșitul anului 2019, la scurt timp, un răspuns pozitiv (dacă era cazul). Însă un articol online, scris de Dragoș Popa, în ziarul online g4media.ro, confirmă încă o dată că poziția instituțională față de canonizarea lui A. Boca este ca acesta să nu fie canonizat.

Articolul clarifică și prezintă excepțional de bine realitatea poziției Sinodului de necanonizare pentru Arsenie Boca, poziție existentă istoric, coerentă, constantă și confirmă existența unui vot de veto, dar și a unei majorități, existența multor probleme în această canonizare, recapitulând de fapt ideile principale ale discuției despre necanonizare. Articolul este scris „din interior", având acces la resurse din Sinod, resurse fără de care nu se poate scrie pe subiect un articol „cu surse citate". Câteva idei din articol sunt adăugate mai jos:

„Potrivit surselor G4Media.ro, la finalul lunii octombrie, va avea loc ședința Sfântului Sinod în cadrul căreia cei 55 de episcopi veniți din țară și străinătate ar putea vota canonizarea părintelui

[27] https://www.unitateaortodoxa.ro/de-ce-biserica-ortodoxa-nu-il-poate-canoniza-pe-arsenie-boca/.

Arsenie Boca. În interiorul Sinodului există şi câțiva ierarhi care s-ar împotrivi trecerii duhovnicului de la Prislop în tagma sfinților. Unul dintre vârfurile de lance în crearea curentului anti-canonizare ar fi IPS Pimen, Arhiepiscopul Sucevei şi Rădăuților, despre care instanța a decis că a fost turnător la Securitate. Curentului produs de acesta i s-ar mai alătura şi alți câțiva ierarhi din sudul țării. Voturile acestora nu ar avea cum să încline în vreun fel balanța. Sunt prea puține. Dacă trecerea în rândul sfinților a părintelui Arsenie Boca ar fi în cele din urmă decisă în octombrie, atunci când se va ține Sinodul, slujba de canonizare ar putea avea loc pe 28 noiembrie la Mănăstirea Prislop, ziua în care acesta a trecut la cele veşnice." [28]

Articolul confirmă tot ce s-a spus despre A. Boca în timp, legat de existența unei poziții de necanonizare, a unui veto sinodal, dar și a unei majorități sinodale care nu dorește să îl canonizeze.

13. 24.12.2019. Sunt recapitulate de către Sinodul BOR hotărârile luate în 2019, între care și că s-a luat act de propunerea de canonizare [29].

Concluzia anului 2019 este că Arsenie Boca nu va fi canonizat. Nu a existat niciun fel de anunț pentru acesta.

14. 26.11.2021. Mitropolitul Laurențiu Streza, în calitate de Preşedinte al Comisie sinodale de canonizare, cel care ar fi trebuit să fie primul care are vizibilitate pentru canonizări (comisie care a emis pentru toate canonizările anterioare date precise și le-a împlinit cu

[28] https://www.g4media.ro/parintele-arsenie-boca-aproape-de-sanctificare-dosarul-de-canonizare-a-fost-inaintat-sfantului-sinod-care-va-avea-ultimul-cuvant.html.

[29] https://basilica.ro/cateva-dintre-hotararile-luate-in-2019-de-sfantul-sinod/.

multă celeritate) face o afirmație că *„părintele Arsenie Boca va fi canonizat când vrea acesta şi Dumnezeu."* [30]

Deci decizia de canonizare este peste mitropolit, după cum și el afirmă. Pe scurt, mitropolitul știe deja, în 2021, la 2 ani după depunerea dosarului de canonizare (2019), că Arsenie Boca nu va fi canonizat și că există o decizie de necanonizare pentru acesta. Mai mult, știe foarte bine că nu va fi canonizat niciodată, aceste declarații produse începând cu 2014 fiind doar o încercare de a întreține speranța publică în canonizare și de a crea o presiune instituțională pentru canonizare.

În contextul centenarului ridicării la rang de patriarhie și a autocefaliei Bisericii, instituția începe să emită tot felul de comunicate publice legate de canonizările planificate, comunicate care indirect ne arată clar poziția instituțională față de canonizarea lui A. Boca. Toate aceste comunicate au clarificat și au arătat ce s-a întâmplat în instituție în acest timp, mai precis decizia Sinodului de necanonizare a lui Arsenie Boca, continuarea poziției istorice de necanonizare, dar și păstrarea de către Sinodul BOR a poziției părinților și duhovnicilor Bisericii, care au spus să nu fie canonizat și care l-au condamnat. Pentru că asta trebuie să analizăm aici, să vedem care dintre pozițiile pentru A. Boca a fost susținută instituțional, unde în timp s-a petrecut această tranziție și care a fost motivul acestei „canonizări".

[30] https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/cand-va-fi-canonizat-arsenia-boca-presedintele-comisiei-de-canonizare-a-sfintilor-era-un-om-al-lui-dumnezeu-1750239.

15. 9.03.2021. *„Canonizări 2025: PS Varlaam oferă trei nume”*[31].

„În ședința din 25 februarie, Sfântul Sinod a decis pregătirea procesului de canonizare a 12 preoți și călugări pentru anul 2025, când Biserica Ortodoxă Română împlinește 140 de ani de autocefalie și 100 de ani de la obținerea statutului de patriarhie, a explicat Episcopul Vicar Patriarhal.”

Lista de canonizări menționată va fi publicată în 1.03.2024, fiind aceeași listă despre care se menționează aici. Arsenie Boca lipsește din această listă pentru 2025, cu 4 ani înainte de aceste canonizări. Instituția este bine pregătită, a luat suficiente măsuri cu 4 ani înainte, pentru pregătirea acestui eveniment.

Aici se vede cât de bine gestionează instituția astfel de discuții, când este excepțional de bine pregătită, cu ani înainte, pe fiecare subiect. Pe scurt, această poveste a „canonizării” lui A. Boca pălește în fața raționalității unor decizii, care se văd luate în instituție într-un orizont de timp excepțional de larg, cu mulți ani înainte.

Pe scurt, pentru A. Boca nu existau planuri de canonizare pentru cel puțin 5 ani după 2021. Adică instituția cu 4 ani înainte are planuri clare, are o listă foarte bine definită, care nu s-a schimbat în mare (decât pentru sfinții din Athos și pentru două adăugiri) decât pentru propuneri **noi** (subliniem noi) și noi credem că A. Boca a fost adăugat de bunăvoie pe acea listă?

16. 2023/2024 – Deși nu am o dată pentru această informație, trebuie să menționez această informație primită din mai multe canale/surse. Părintele patriarh Daniel, în cadrul unor conferințe clericale din București, înțeleg că a declarat în pragul canonizărilor

[31] https://basilica.ro/canonizari-2025-ps-varlaam-ofera-trei-nume/.

(canonizările fiind anunțate în 1 martie 2024, declarația fiind făcută în 2023) două lucruri: 1. Arsenie Boca nu poate fi canonizat pentru că are mari probleme în învățătura de credință și 2. deși A. Boca era monah, a trăit o viață de mirean și nu poate fi canonizat.

Am auzit această informație atât de la clerici, cât și de la mireni, în paralel, informația fiind binecunoscută în Biserică. Este o informație vitală a acestei discuții, care este coroborată cu poziția istorică de necanonizare pentru A. Boca, dar și cu blocarea canonizării acestuia timp de zeci de ani, cu lipsa acestuia din prima listă de canonizare, dar și cu mențiunile din articolul lui Dragoș Popa, din 2019, legat de votarea pentru canonizare, soldată cu un rezultat negativ se pare.

Din mai multe părți mi s-a atras atenția asupra acestei declarații a patriarhului. Această declarație a fost observată și conștientizată de Biserică. Biserica a fost foarte atentă la aceste declarații și nu le-a uitat în esența și semnificația lor raportat la acest act. După zeci de ani de analize și discuții pentru canonizarea lui A. Boca, în pragul canonizărilor din 2025, patriarhul confirmă o analiză negativă pentru A. Boca, confirmă gravitatea acestei analize, confirmă poziția istorică de necanonizare, confirmă rezultatul unor analize instituționale (acesta fiind unul din punctele grave ale acestei declarații, că dovedesc că analizele instituționale sunt negative), menționează puncte și obiecții grave legate de necanonizare și apoi, peste noapte, avem o canonizare. Este o informație emisă în ajunul canonizărilor, cu câteva luni înainte, într-un context public, fiind unitară cu restul comunicărilor anterioare ale instituției.

17. 28.02.2024. Găsim un alt comunicat, în care vedem că Sinodul Mitropoliei Munteniei și Dobrogei a discutat despre canonizările viitoare și îmbunătățirea vieții monahale. Găsim în articol:

„În anul 2024 vor trece în rândul sfinților mai mulți părinți – câte doi din fiecare mitropolie și sperăm că și Patriarhia Ecumenică va trece în rândul sfinților trei români aghioriți […] a mai spus Preafericirea Sa” [32]

La fel, se mai menționează: „Părintele Patriarh a menționat că „anul acesta, în vară se va face canonizarea lor, iar în anul următor se va face proclamarea canonizării tuturor la București și apoi, pe rând, în fiecare mitropolie, după cum a devenit deja tradiție” [33].

Cei doi propuși pentru canonizare de mitropolia Ardealului sunt menționați mai jos, dar părintele Arsenie Boca nu este între aceștia. Pe scurt, din nou, instituția nu îl are în plan pentru canonizare pe A. Boca.

18. 29.02.2024. La doar o zi după ședința Sinodului mitropolitan are loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al BOR în care se comunică între principalele hotărâri: „declararea anului 2025, în Patriarhia Română, ca *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române* și *Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*” [34].

19. 1.03.2024. Apare articolul, „Anul 2025 va fi dedicat Centenarului Patriarhiei Române și mărturisitorilor ortodocși români din secolul trecut”, pentru anunțarea acestei dedicări [35].

[32] https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-a-discutat-despre-canonizarile-viitoare-si-imbunatatirea-vietii-monahale/.
[33] https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-a-discutat-despre-canonizarile-viitoare-si-imbunatatirea-vietii-monahale/.
[34] https://basilica.ro/comunicat-noi-hotarari-ale-sfantului-sinod-al-bisericii-ortodoxe-romane-2024/.
[35] https://basilica.ro/anul-2025-va-fi-dedicat-centenarului-patriarhiei-romane-si-marturisitorilor-ortodocsi-romani-din-secolul-trecut/.

20. 1.03.2024. În aceeași zi apare un alt articol, în care este anunțată lista de cuvioși și mărturisitori propuși spre canonizare pentru Anul Centenar: *„15 cuvioși și mărturisitori propuși spre canonizare pentru Anul Centenar al Patriarhiei Române (2025)”*[36].

Un comentariu din articol este extrem de important: „Numele lor au fost propuse de sinoade mitropolitane din cuprinsul Patriarhiei Române, iar dosarele sunt în curs de analizare și urmează să fie aprobate de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române – cu unele excepții, explicate mai jos.” Excepțiile s-au referit la sfinții din muntele Athos, care urmau să fie canonizați de Patriarhia Ecumenică[37].

În articol se arată că, pentru fiecare dintre numele propuse în procesul de canonizare, va urma o evaluare de către Sfântul Sinod, iar candidații vor fi aprobați sau respinși pentru canonizare.

Numele lui A. Boca a fost propus oficial de prea mult timp, din 2019, și trebuia să apară în listă. Neoficial el este în discuția despre canonizări încă din 2011. Dosarul lui era (sau nu mai era, fiind de prea mult timp depus) în curs de analiză. Singura explicație pentru care nu a apărut în listă este că s-a păstrat poziția istorică de necanonizare și pentru a nu crea confuzie în rândul credincioșilor, a fost scos din listă, pentru a nu seta așteptări greșite și nu s-a discutat nimic despre acesta. Ca de obicei, instituția a preferat să nu comenteze subiectul și să amâne orice comentariu.

Propunerile pentru canonizare din lista din 1 martie 2024 sunt adăugate mai jos:

---

[36] https://basilica.ro/15-cuviosi-si-marturisitori-propusi-spre-canonizare-pentru-anul-centenar-al-patriarhiei-romane-2025/.

[37] https://basilica.ro/15-cuviosi-si-marturisitori-propusi-spre-canonizare-pentru-anul-centenar-al-patriarhiei-romane-2025/.

Mitropolia Munteniei şi Dobrogei

1. Dumitru Staniloae (1903-1993)
2. Sofian Boghiu (1912-2002)
3. Dionisie Ignat (1909-2004) (Patriarhia Ecumenica)
4. Arhim Petroniu Tanase (1914-2011) (Patriarhia Ecumenica)

Mitropolia Moldovei și Bucovinei

5. Arhim Cleopa Ilie (1912-1998)
6. Ieroschim Paisie Olaru (1897-1990)

Mitropolia Ardealului

7. Arhim Dometie Manolache (1924-1975)
8. Arhim Serafim Popescu (1912-1990)

Mitropolia Clujului, Maramureşului şi Sălajului

9. Liviu Galaction Munteanu (1898-1961)

Mitropolia Olteniei

10. Protos Gherasim Iscu (1912-1951)
11. Visarion Toia (1884-1951)

Mitropolia Banatului

12. Calistrat Bobu (1900-1975)

13. Ilarion Felea (1903-1961)

Mitropolia Basarabiei

14. Alexandru Baltaga (1861-1941)

15. Iraclie Flocea (1893-1964).

Pe scurt, lista inițială de 12 propuneri pentru canonizare, menționată de Preasfințitul Varlaam în 2021, a ajuns la 15 nume, dintre care două urmau să fie înaintate Patriarhiei Ecumenice [38].

21. 7.07.2024. La Catedrala Patriarhală PS Timotei Prahoveanul vorbește despre canonizarea Sfinților Români, în articolul *„Catedrala Patriarhală: PS Timotei Prahoveanul a vorbit despre canonizare Sfinților Români”* [39].

Surprinzător, în articolul postat pe basilica.ro, se menționează și se adaugă la sfârșitul articolului lista de 15 sfinți și asta cu 3 zile înainte de schimbarea listei de canonizare. Lista din 1 martie 2024 este reconfirmată în data de 7 iulie 2024, cu 3-4 zile înainte de a fi schimbată.

22. 10.07.2024. Anunțarea a încă două nume în lista de canonizare, părintele Constantin Sârbu și părintele Ilie Lăcătușu. În

[38] https://doxologia.ro/15-cuviosi-marturisitori-propusi-spre-canonizare-2025-anul-centenar-al-patriarhiei-romane.
[39] https://basilica.ro/catedrala-patriarhala-ps-timotei-prahoveanul-a-vorbit-despre-canonizarea-sfintilor-romani/.

același timp găsim și o mențiune despre „aprobarea unui al treilea proiect de text liturgic, cel pentru Cuv. Arsenie de la Prislop” [40].

Aici apare pentru prima dată o mențiune despre canonizarea lui Arsenie Boca, după zeci de ani de necanonizare (începând cu 2011), înainte 1-2 zile de anunțul oficial.

23. 11.07.2024 – Sinodul Bisericii se întrunește, iar pe ordinea de zi se află „teme referitoare la dosarele de canonizare ale mai multor sfinți români” [41].

24. 12.07.2024. Apare un nou articol/comunicat, *„Șaisprezece cuvioși și mărturisitori români au fost canonizați de Biserica Ortodoxă Română la ședințele sinodale din 11-12 iulie.”* [42]

Lista de canonizare actualizată îi are adăugați pe părintele Constantin Sârbu, părintele Ilie Lăcătușu, dar și pe părintele Arsenie Boca. Ieroschim. Dionisie Ignat și arhim. Petroniu Tănase nu mai apar în această listă.

Lista de canonizare din 12 iulie 2024:

Mitropolia Munteniei şi Dobrogei

1. Dumitru Stăniloae (1903-1993)
2. Sofian Boghiu (1912-2002)

[40] https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-discuta-slujbe-pentru-noi-sfinti-intre-care-doi-preoti-marturisitori-din-capitala/.
[41] https://basilica.ro/sfantul-sinod-s-a-intrunit-la-bucuresti-teme-in-discutie/.
[42] *https://basilica.ro/comunicat-sinodul-bisericii-ortodoxe-romane-a-aprobat-16-canonizari/*.

3. Constantin Sârbu (nou adăugat în listă)
4. Ilie Lăcătușu (nou adăugat în listă)

Mitropolia Moldovei și Bucovinei

5. Arhim Cleopa Ilie (1912-1998)
6. Ieroschim Paisie Olaru (1897-1990)

Mitropolia Ardealului

7. Arhim Dometie Manolache (1924-1975)
8. Arsenie Boca (nou adăugat în listă)
9. Arhim Serafim Popescu (1912-1990)

Mitropolia Clujului, Maramureşului şi Sălajului

10. Liviu Galaction Munteanu (1898-1961)

Mitropolia Olteniei

11. Protos Gherasim Iscu (1912-1951)
12. Visarion Toia (1884-1951)

Mitropolia Banatului

13. Calistrat Bobu (1900-1975)
14. Ilarion Felea (1903-1961)

Mitropolia Basarabiei

15. Alexandru Baltaga (1861-1941)

16. Iraclie Flocea (1893-1964).

25. 24.10.24. „Textele slujbelor pentru Sf. Cuv. Arsenie de la Prislop, Sf. Preot Mucenic Constantin Sârbu și Sf. Preot Mărturisitor Ilie Lăcătușu au fost analizate de Comisia Liturgică a Arhiepiscopiei Bucureștilor și transmise către eparhiile din Mitropolia Munteniei și Dobrogei înaintea Sinodului Mitropolitan" [43].

Alte linkuri utile în discuție, pe lângă cele adăugate în articol:

6 septembrie 2019, News.ro, *Sinodul Mitropoliei Ardealului a aprobat canonizarea lui Arsenie Boca; dosarul va fi trimis Sinodului Bisericii Ortodoxe care va lua decizia finală* [44].

6 septembrie 2019, Daniel Guță, Adevărul.ro, *Arsenie Boca intră în rândul sfinților. O comisie teologică specială a aprobat dosarul de canonizare a duhovnicului* [45].

5 septembrie 2019, Ionuț Băiaș, Hotnews.ro, *Sinodul Mitropoliei Ardealului a finalizat dosarul pentru canonizarea Părintelui Arsenie Boca* [46].

---

[43] https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-a-discutat-introducerea-in-calendar-a-unui-sfant-de-origine-dacoromana/.

[44] https://www.news.ro/social/sinodul-mitropoliei-ardealului-a-aprobat-canonizarea-lui-arsenie-boca-dosarul-va-fi-trimis-sinodului-bisericii-ortodoxe-care-va-lua-decizia-finala-19224049060420190909191066 45.

[45] https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/arsenie-boca-intra-in-randul-sfintilor-o-comisie-1968552.html.

[46] https://hotnews.ro/sinodul-mitropoliei-ardealului-a-finalizat-dosarul-pentru-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-302589.

18 aprilie 2016, Ciprian Iancu, *Canonizarea lui Arsenie Boca. Ierarhii Bisericii Ortodoxe verifică minunile făcute de „Sfântul Ardealului”* [47].

2 octombrie 2015, Lauran Mitran, Vasile Magradean, *Biserica Ortodoxă Română a început procesul de canonizare a părintelui Arsenie Boca* [48].

28 noiembrie 2024, Mitropolia-Ardealului.ro, *Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, pomenit la 35 de ani de la mutarea la Domnul* [49].

13 iulie 2024, Mitropolia-Ardealului.ro, *Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, cu cinstire în ziua de 28 noiembrie* [50].

28 noiembrie 2023, Mitropolia-Ardealului.ro, *Părintele Arsenie Boca, „Sfântul Ardealului”, a fost pomenit la 34 de ani de la trecerea la cele veșnice*, https://mitropolia-ardealului.ro/parintele-arsenie-boca-sfantul-ardealului-a-fost-pomenit-la-34-de-ani-de-la-trecerea-la-cele-vesnice/.

23 februarie 2022, Mitropolia-Ardealului.ro, *Nouă apariție editorială la Editura Andreiana – Învățături ale Părintelui Arsenie Boca pentru fiecare zi*, https://mitropolia-ardealului.ro/noua-aparitie-editoriala-la-editura-andreiana-invataturi-ale-parintelui-arsenie-boca-pentru-fiecare-zi/.

---

[47] https://evz.ro/canonizarea-lui-arsenie-boca-ierarhii-bisericii-ortodoxe-verifica-minunile-facute-de-sfantul-ardealului.html.

[48] https://www.gandul.ro/stiri/biserica-ortodoxa-romana-a-inceput-procesul-de-canonizare-a-parintelui-arsenie-boca-14784046.

[49] https://mitropolia-ardealului.ro/sfantul-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop-pomenit-la-35-de-ani-de-la-mutarea-la-domnul/.

[50] https://mitropolia-ardealului.ro/sfantul-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop-cu-cinstire-in-ziua-de-28-noiembrie/.

28 noiembrie 2021, Mitropolia-Ardealului.ro, *Părintele Arsenie Boca, pomenit la Mănăstirea Prislop*, https://mitropolia-ardealului.ro/parintele-arsenie-boca-pomenit-la-manastirea-prislop/.

26 noiembrie 2021, *Când va fi canonizat Arsenie Boca. Președintele comisie de canonizare a sfinților: Era „un om al lui Dumnezeu”* [51].

25 noiembrie 2021, Mitropolia-Ardealului.ro, *IPS Laurențiu a conferențiat despre părintele Arsenie Boca, „omul lui Dumnezeu”*[52].

29 septembrie 2021, Mitropolia-Ardealului.ro, *111 ani de la nașterea părintelui Arsenie Boca* [53].

26 septembrie 2021, Mitropolia-Ardealului.ro, *Părintele Arsenie Boca, pomenit la Sâmbăta de Sus. Trei arhierei au liturghisit la Mănăstirea „Brâncoveanu”* [54].

26 mai 2021, Mitropolia-Ardealului.ro, *Video: Apariție inedită la Editura „Andreiana”, (Chipul Cuviosului Părinte Arsenie Boca, Premisele unei dezbateri pentru canonizare, Sergiu Ciocârlan)* [55].

---

[51] https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/cand-va-fi-canonizat-arsenia-boca-presedintele-comisiei-de-canonizare-a-sfintilor-era-un-om-al-lui-dumnezeu-1750239.

[52] https://mitropolia-ardealului.ro/ips-laurentiu-a-conferentiat-despre-parintele-arsenie-boca-omul-lui-dumnezeu/.

[53] https://mitropolia-ardealului.ro/111-ani-de-la-nasterea-parintelui-arsenie-boca/.

[54] https://mitropolia-ardealului.ro/parintele-arsenie-boca-pomenit-la-sambata-de-sus-trei-arhierei-au-liturghisit-la-manastirea-brancoveanu/.

[55] https://mitropolia-ardealului.ro/video-aparitiei-inedita-la-editura-andreiana/.

25 mai 2021, Mitropolia-Ardealului.ro, *Apariție inedită la Editura „Andreiana”*, *Chipul Cuviosului Părinte Arsenie Boca, Premisele unei dezbateri pentru canonizare, Sergiu Ciocârlan*[56].

28 noiembrie 2020, Mitropolia-Ardealului.ro, *31 de ani de la trecerea la Domnul a Părintelui Arsenie Boca*[57].

14 septembrie 2016, Iulian Dumitrașcu, Basilica.ro, *Părintele Arsenie Boca – trecut, prezent și viitor: tema conferinței susținută de IPS Laurențiu în Italia,* https://basilica.ro/parintele-arsenie-boca-trecut-prezent-si-viitor-tema-conferintei-sustinuta-de-ips-laurentiu-in-italia/.

19 aprilie 2016, *ÎPS Laurențiu conduce comisia de canonizare a luI Arsneie Boca*[58].

Pr. Prof. Liviu Stan, *Canonizarea sfinților după învățătura și după rânduielile Ortodoxiei*[59].

Patriarhia.ro, *Comisiile Sfântului Sinod*, https://patriarhia.ro/comisiile-sfantului-sinod-271.html.

17 februarie 2025,

Doru Nastasă

---

[56] *https://mitropolia-ardealului.ro/aparitie-inedita-la-editura-andreiana-chipul-cuviosului-parinte-arsenie-boca-premisele-unei-dezbateri-pentru-canonizare/*.

[57] https://mitropolia-ardealului.ro/31-de-ani-de-la-trecerea-la-domnul-a-parintelui-arsenie-boca/.

[58] https://www.turnulsfatului.ro/2016/04/19/ips-laurentiu-conduce-comisia-de-canonizare-a-lui-arsenie-boca-58435.

[59] https://www.crestinortodox.ro/drept-bisericesc/canonizarea-sfintilor-dupa-invatatura-dupa-randuielile-ortodoxiei-69966.html.

Linkuri folosite în articol:

1. https://basilica.ro/mitropolia-basarabiei-demersuri-pentru-canonizarea-unui-episcop-de-ismail-hirotonit-in-anul-marii-uniri/
2. https://basilica.ro/ce-hotarari-au-adoptat-ierarhii-romani-reuniti-in-sinod/
3. https://basilica.ro/sfantul-sinod-a-aprobat-canonizarea-episcopului-dionisie-erhan/
4. https://basilica.ro/episcopul-dionisie-erhan-va-fi-proclamat-sfant-la-hramul-catedralei-patriarhale/
5. https://basilica.ro/canonizarea-episcopului-dionisie-erhan-a-fost-proclamata-la-bucuresti-de-sf-dimitrie-cel-nou/
6. https://basilica.ro/tomosul-sinodal-pentru-proclamarea-canonizarii-sf-ierarh-dionisie-erhan-episcopul-cetatii-albe-ismail/
7. *Te lepezi de Arsenie Boca? Un călugăr din Karyes, Muntele Athos, despre orto-doxie și canonizare,* https://www.youtube.com/watch?v=vQCi-amfZkDs, 2013 , în *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca”*, Editura Smart-Publishing, București, 2024, pp. 361-362
8. https://www.agerpres.ro/social/2014/04/16/interviu-mitropolitul-ardealului-despre-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-biserica-nu-se-opune-16-06-11
9. https://www.unitateaortodoxa.ro/canonizare-prin-propaganda-editoriala-unica-in-istoria-bisericii-peste-50-de-carti-si-peste-1-milion-de-unitati-tiparite-pentru-crearea-sfantului-a-boca-proganda-vs-evlavie-populara-nu-poporul-c/
10. https://www.agerpres.ro/social/2014/04/16/interviu-mitropolitul-ardealului-despre-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-biserica-nu-se-opune-16-06-11
11. https://anomismia.wordpress.com/2014/09/13/parintele-arsenie-boca-o-canonizare-in-asteptare/

12. https://anomismia.wordpress.com/2014/09/13/parintele-arsenie-boca-o-canonizare-in-asteptare/

13. https://www.antena3.ro/actualitate/religie/interviu-laurentiu-streza-canonizare-arsenie-boca-715244.html

14. https://hotnews.ro/primele-demersuri-privind-o-posibila-canonizare-a-parintelui-arsenie-boca-o-comisie-va-cerceta-viata-activitatea-si-scrierile-acestuia-476492

15. https://basilica.ro/comisie-teologica-pentru-cercetarea-vietii-si-activitatii-pr-arsenie-boca/, https://basilica.ro/sfintii-canonizati-de-biserica-ortodoxa-romana-in-anul-2016/

16. https://basilica.ro/manastirea-prislop-intrunirea-comisiei-de-canonizare-a-parintelui-arsenie-boca/

17. https://hotnews.ro/sinodul-mitropoliei-ardealului-a-finalizat-dosarul-pentru-canonizarea-parintelui-arsenie-boca-302589

18. https://basilica.ro/parintele-arsenie-boca-propus-spre-canonizare/

19. https://basilica.ro/noi-hotarari-ale-sfantului-sinod-al-bisericii-ortodoxe-romane-28-octombrie-2019/

20. https://basilica.ro/cateva-dintre-hotararile-luate-in-2019-de-sfantul-sinod/

21. https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/cand-va-fi-canonizat-arsenia-boca-presedintele-comisiei-de-canonizare-a-sfintilor-era-un-om-al-lui-dumnezeu-1750239

22. https://www.unitateaortodoxa.ro/de-ce-biserica-ortodoxa-nu-il-poate-canoniza-pe-arsenie-boca/

23. https://www.g4media.ro/parintele-arsenie-boca-aproape-de-sanctificare-dosarul-de-canonizare-a-fost-inaintat-sfantului-sinod-care-va-avea-ultimul-cuvant.html

24. https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/cand-va-fi-canonizat-arsenia-boca-presedintele-comisiei-de-canonizare-a-sfintilor-era-un-om-al-lui-dumnezeu-1750239

25. https://basilica.ro/canonizari-2025-ps-varlaam-ofera-trei-nume/

26. https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-a-discutat-despre-canonizarile-viitoare-si-imbunatatirea-vietii-monahale/

27. https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-a-discutat-despre-canonizarile-viitoare-si-imbunatatirea-vietii-monahale/

28. https://basilica.ro/comunicat-noi-hotarari-ale-sfantului-sinod-al-bisericii-ortodoxe-romane-2024/

29. https://basilica.ro/anul-2025-va-fi-dedicat-centenarului-patriarhiei-romane-si-marturisitorilor-ortodocsi-romani-din-secolul-trecut/

30. https://basilica.ro/15-cuviosi-si-marturisitori-propusi-spre-canonizare-pentru-anul-centenar-al-patriarhiei-romane-2025/

31. https://basilica.ro/15-cuviosi-si-marturisitori-propusi-spre-canonizare-pentru-anul-centenar-al-patriarhiei-romane-2025/

32. https://doxologia.ro/15-cuviosi-marturisitori-propusi-spre-canonizare-2025-anul-centenar-al-patriarhiei-romane

33. https://basilica.ro/catedrala-patriarhala-ps-timotei-prahoveanul-a-vorbit-despre-canonizarea-sfintilor-romani/

34. https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-discuta-slujbe-pentru-noi-sfinti-intre-care-doi-preoti-marturisitori-din-capitala/

35. https://basilica.ro/sfantul-sinod-s-a-intrunit-la-bucuresti-teme-in-discutie/

36. *https://basilica.ro/comunicat-sinodul-bisericii-ortodoxe-romane-a-aprobat-16-canonizari/*

37. https://basilica.ro/sinodul-mitropoliei-munteniei-si-dobrogei-a-discutat-introducerea-in-calendar-a-unui-sfant-de-origine-dacoromana/.

(Continuarea articolului în partea a 2-a)

14. COMPROMISUL DE CREDINȚĂ „A. BOCA”. PARTEA [2]. DOVEDIREA COMPROMISULUI DE CREDINȚĂ DIN ACEASTĂ CANONIZARE. ADEVĂRUL ACESTEI „CANONIZĂRI”. PROCEDURILE INSTITUȚIONALE GREȘITE PENTRU CANONIZARE ȘI SĂRIREA PROCEDURII DE VOTARE PENTRU ÎNȘELARE. CUM A SCĂPAT A. BOCA PRINTRE CRĂPĂTURI ÎN CANONIZARE

(Continuarea primei părți a articolului)

3. Dovedirea compromisului de credință din canonizarea lui Arsenie Boca

Cum s-a desfășurat acest compromis instituțional?

Pentru Arsenie Boca există discuția de canonizare din 2011 (prima referință, făcută de Preasfințitul Bartolomeu Anania), există mențiuni din 2012 legate de canonizare, dosarul este depus din 2019, în 2021 din nou nu apare în lista de canonizare. Ce este de observat este că textele liturgice abia sunt începute în 2024, în pragul canonizării și abia intră în lucru, la aproape 5 ani de când s-a depus dosarul de canonizare. Adică Patriarhia Română nu a considerat nici măcar o clipă începând cu 2014-2016, că A. Boca poate fi canonizat și nu a făcut nici măcar un gest aici. Aceasta are drept cauză faptul că Patriarhia nu avea de gând niciodată să îl canonizeze pe A. Boca, și a făcut asta în urma unui compromis. Aceasta este una dintre probele factuale, pe lângă restul declarațiilor împotriva canonizării acestuia, adică lipsă totală de activitate internă din Patriarhie pentru canonizare.

Se vede clar că aceste canonizări sunt cunoscute cu ani înainte de instituție, de ierarhie și sunt comunicate de Patriarhie, în responsabilitatea căreia rămân, după cum vedem în declarația din 2021 a preasfințitului Varlaam. Acești sfinți au fost anunțați cu 4 ani înainte pentru canonizare, încă din 2021, iar A. Boca era în discuții de mai mult de 10 ani.

De ce pentru o propunere de canonizare de zeci de ani se fac textele liturgice ca pentru ultimii veniți? Răspunsul este dat de Patriarhul Daniel în conferința preoțească: „Arsenie Boca a avut mari probleme în învățătura de credință", Sinodul Bisericii a fost aliniat la poziția istorică de necanonizare a acestuia și acesta nu a fost considerat niciodată pentru canonizare. Adică A. Boca nu a fost considerat niciodată pentru canonizare. Acesta este adevărul acestei canonizări. Canonizarea acestuia este doar un compromis instituțional.

Ce ne dovedește că Sinodul a susținut întotdeauna poziția de necanonizare și că acum asistăm la un compromis de credință:

1. Pentru A. Boca această etapă de redactare a textelor liturgice a fost activată atât de târziu, nejustificat, cu câteva zile înainte de apariția unei liste actualizate.
2. Avem declarația mitropolitului Varlaam, din 2021, cu un orizont de canonizări pentru următorii 4-5 ani, care nu îl include pe A. Boca.
3. Avem declarația din lista de canonizare a Patriarhiei din 1 martie 2024.
4. Avem declarația Patriarhului din cadrul conferințelor clericale.
5. Avem declarațiile istorice ale Preasfințitului Bartolomeu Anania, dar și a altor ierarhi, precum Înaltul Pimen, dar

și mențiunile din articolul lui Dragoș Popa, despre existența unui grup larg de ierarhi împotriva acestei canonizări.

6. Necanonizarea acestuia timp de zeci de ani, A. Boca fiind cel mai mare „sfânt" al țării conform propunerii Ardealului, este proba ultimă, confirmând alinierea Sinodului la poziția istorică de necanonizare.

7. Nu au existat textele liturgice pentru acesta, ceea ce arată că instituția nu avea de gând (la 5 ani după propunerea oficială) să îl canonizeze niciodată.

8. A existat un blocaj în instituție, timp de zeci de ani, blocaj instituțional cauzat de incompatibilitatea lui A. Boca pentru o canonizare, incompatibilitate cu motive enunțate clar, în mai multe locuri în timp.

9. Avem nenumărate mărturii împotriva acestuia, adăugate în volum și pe acest site, dar și o teologie largă, a mai multor clerici, teologi, pictori ai Bisericii, cu binecuvântarea unor ierarhi, publicată pe site-ul https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/, teologie care arată motivele necanonizării acestuia, motivele susținerii istorice a poziției de necanonizare.

10. Timp de zeci de ani, repetat, Arsenie Boca este 1. condamnat de ierarhi în astfel de discuții, 2. nu apare în listele de canonizare, 3. nu apare în ajunul canonizărilor, 4. există o declarație a Patriarhului Bisericii care circulă prin Biserică, declarație că nu va fi canonizat.

Decizia de necanonizare a lui A. Boca e bătută în cuie de instituție în timp cu atât de multe probe paralele, coroborate, încât orice afirmație contrară e doar un neadevăr. În plus, mitropolitul Laurențiu Streza a făcut diferite declarații în paralel, că această

canonizare poate fi sau „mâine sau nu se știe când", și asta repetat, și în 2014, și în 2021 și în alte ocazii, arătând că blocajul nu este unul de analiză, ci instituțional, menționând indirect că este vorba despre 1. probleme care nu pot fi „depășite", 2. un refuz instituțional de a fi canonizat.

În 2021 mitropolitul a declarat că nu știe nimic legat de o dată de canonizare (sau mai precis știa clar că nu va fi canonizat), preasfințitul Varlaam declarând în paralel orizontul de canonizări al instituției pentru 4-5 ani și îl scoate pe A. Boca de orizontul de canonizări. Astfel se clarifică de fapt ce era în instituție legat de canonizarea acestuia, adică instituția nu avea în plan pentru următorii zeci de ani să îl canonizeze. Ce a zis de fapt mitropolitul a fost că este nevoie de o singură decizie, care poate fi luată foarte ușor sau foarte greu.

Această excludere pe termen nedefinit a lui A. Boca din canonizare, pe motivele menționate public de patriarh, este de fapt decizia autentică pentru A. Boca, o decizie de necanonizare.

Marele mister al acestei canonizări este cum A. Boca a fost exclus pe termen nelimitat din canonizări și el totuși a fost canonizat. Și aici a apărut acest compromis instituțional, în pragul canonizărilor.

Dacă A. Boca nu a fost canonizat până în 2024 trebuie să ne uităm la articolul publicat în 2019 de Dragoș Popa în g4media.ro [60], să înțelegem că acela a fost în permanență contextul sinodal pentru următorii 5 ani. Articolul confirmă suplimentar că A. Boca nu va fi canonizat datorită opoziției puternice din Sinod, pentru „mari probleme", după cum declara patriarhul în pragul canonizărilor.

[60] https://www.g4media.ro/parintele-arsenie-boca-aproape-de-sanctificare-dosarul-de-canonizare-a-fost-inaintat-sfantului-sinod-care-va-avea-ultimul-cuvant.html.

Cine mai crede că a fost canonizare și nu a fost compromis instituțional, să parcurgă vocabularul cu care s-a comunicat din instituție în paralel și să urmărească spaima instituțională de această canonizare. Preasfințitul Bartolomeu Anania a menționat „învățătură greșită", patriarhul spune „mari probleme", părinții Bisericii spuneau la fel, condamnare (părintele Arsenie Papacioc, Sfântul Ilie Cleopa și foarte mulți alții) ocultism, erezie și înșelare.

Pe scurt, ce trebuie să înțelegem din partea instituției este această oscilație de la poziția istorică a părinților și duhovnicilor Bisericii, de condamnare și necanonizare, la o poziție de canonizare. Iar vocabularul folosit în diferite comunicări istorice a arătat (cum și sfinții părinți au arătat la fel) gravitatea problemei acestei canonizări, dar și faptul că e un compromis grav de credință.

Instituția a repetat de atât de multe ori pentru A. Boca „nu este canonizabil", încât a afirma altceva este doar o încercare de a face din negru alb, în fața tuturor. Această canonizare este un proces de transformare a lui A. Boca din negru în alb, în fața întregii Biserici. Această „preschimbare minunată" a lui A. Boca, din negru în alb s-a făcut în fața întregii Biserici.

4. Cum a fost scăpat A. Boca printre crăpături în canonizare?

În această secțiune voi încerca să explic ce trebuia să se întâmple instituțional, pentru ca A. Boca să nu fie scăpat în această canonizare.

Pentru A. Boca vorbim despre două lucruri distincte. Discutăm despre o acuzație de înșelare, dar și despre o propunere de canonizare. Trebuie neapărat făcută din capul locului această precizare. Marea problemă a acestei discuții este că au fost gestionate la un loc, în cadrul procesului de canonizare, și asta sub tutela fiului

duhovnicesc al lui Arsenie Boca, mitropolitul Laurențiu Streza, președintele comisiei de canonizare și cel care l-a propus pentru canonizare.

Cum trebuia lucrat din punct de vedere organizațional-instituțional pentru A. Boca în acest caz? Pentru că trebuie înțeleasă întâi procedura instituțională care trebuia să aibă loc și apoi să vedem pe unde A. Boca, prin ce crăpătură și fisură a scăpat în canonizare.

Instituțional discuția trebuia separată în două. Pentru acuzația de înșelare trebuia făcută o comisie distinctă, care să nu fie condusă de Ardeal și nicidecum de fiul duhovnicesc al acestuia (pentru a nu exista nici urmă de conflict de interese) și trebuia o procedură de veto. Astfel de situații (acuzații de ocultism, erezie și înșelare) sunt condamnate de Biserică în mod categoric, fiind vorba de înșelare, nu de vrednicie. Și, deși acest lucru nu este astăzi explicit exprimat statutar, totuși exact acest lucru și această procedură a fost aplicată netransparent și pentru A. Boca. Pentru că exact de la această lipsă de separare vin nenumărate lipsuri din dosarul de canonizare (martori, audieri), lipsuri din procesul de canonizare, dar și o posibilitate largă ca A. Boca să fie canonizat prin compromis.

Canonizarea acestuia a fost blocată timp de zeci de ani, prin diferite veto-uri și majorități ale multor ierarhi ai Sinodului Bisericii, după cum am menționat anterior și după cum se poate vedea și în volumul publicat. De aceea a existat acest blocaj, pentru că această procedură a fost împlinită implicit, deși nu există explicit menționată în statut. Cumva instituția s-a autoreglat și s-a autocalibrat-adaptat situației. Deși nu a existat o procedură statutară pentru acest lucru, instituția a reacționat în mod natural la problema din fața acesteia și a procedat în mod firesc, blocând discuția prin veto. Asta trebuie înțeles în acest blocaj care a existat istoric în această

discuție. Iar în volumul publicat, sunt menționate mai multe nume de ierarhi care istoric au blocat prin veto această canonizare.

Canonizarea lui A. Boca a fost blocată istoric tot de o majoritate de ierarhi, chiar și în absența unei proceduri explicite de veto, pentru că indirect, era nevoie de o majoritate pentru a continua discuțiile pentru acesta. Adică în Sinod se vede clar că există o majoritate împotriva lui A. Boca, majoritate care nu a permis extrem de mult timp să se producă această canonizare, majoritate pe care o putem confirma cel puțin până la apariția primei liste de canonizare de anul trecut.

Canonizarea lui A. Boca trebuie făcută în spirit ortodox, pentru „ortodoxie neîntinată", conform statutului Bisericii, după cum regăsim și într-un articol online al Pr. Prof. Liviu Stan, *„Canonizarea sfinților după învățătura și după rânduielile Ortodoxie"*[61], la condiții de fond pentru canonizare. De aceea A. Boca a fost respins de atâtea ori, din cauza motivelor legate de ocultism, erezie și înșelare, care sunt motive de fond pentru care A. Boca nu poate fi canonizat.

Ce trebuie să se întâmple într-o votare de canonizare? Se votează vrednicia și valoarea pozitivă a candidatului, se evaluează dacă acesta păstrează și transmite curat Ortodoxia, dacă este un exemplu pentru Biserică – vrednicia este evaluată de o plenitudine a ierarhilor. Însă, o astfel de votare trebuie să aibă deja un semn pozitiv pentru a se putea permite o astfel de votare. Semnul pozitiv este o precerință pentru votare. Or, este clar că pentru A. Boca există un vot de veto implicit în Sinod, care a oprit și care a blocat până recent toată canonizarea acestuia, adică există o decizie pentru semnul negativ al experienței.

[61] https://www.crestinortodox.ro/drept-bisericesc/canonizarea-sfintilor-dupa-invatatura-dupa-randuielile-ortodoxiei-69966.html.

Pe scurt, pentru A. Boca există în Sinod un vot de veto implicit, care și istoric, dar și până în 2024, până la apariția primei liste de canonizare, a blocat această canonizare. Instituțional trebuia reglementată discuția asta și trebuiau să fi fost explicite aceste votări, trebuia să existe o votare pentru înșelare, pentru a nu se mai putea eluda o votare pentru înșelare și acoperirea acesteia de o votare pentru canonizare. Repetarea timp de 15 ani, prin veto, a poziției de necanonizare, e egală cu o decizie definitivă de necanonizare, care trebuia asumată oficial.

Să credem că aceste comunicări făcute de instituție în tot aceste timp sunt cu totul întâmplătoare și nu arată decizia de necanonizare existentă intern în instituție pentru A. Boca ar fi de o naivitate uimitoare.

Compromisul instituțional de credință constă în facilitarea acestei canonizări, în pofida faptului că instituția cunoștea că Boca nu poate fi canonizat. Poziția autentică a Bisericii asupra lui A. Boca este de necanonizare. Adică este cea a părinților Bisericii. Restul este doar compromis instituțional binecunoscut și asumat de instituție. Și această tranziție de la necanonizare la canonizare a fost făcută într-un context instituțional vulnerabil, în care se puteau bloca toate canonizările, în pragul canonizărilor, în vara lui 2024.

Conștiința Bisericii trebuie să păstreze adevărul acestei așa zise „canonizări", pentru ca la un moment dat, cineva în duh ortodox, să aibă puterea să corecteze acest compromis de credință. Așa cum la Ferrara-Florența credincioșii au semnalat că a fost vorba despre un compromis de credință, la fel și aici credincioșii trebuie să semnaleze un compromis similar, de o gravitate identică celei de la Ferrara-Florența.

Poate fi explicată schimbarea instituțională de poziție, după zeci de ani de necanonizare? Este exclus așa ceva, să poată veni

instituția cu o explicație care să se lege și să aibă sens. A trecut de mult timpul în care se putea veni cu o explicație.

Astăzi există un singur curs instituțional fezabil pentru „canonizarea" lui A. Boca, să se refacă lista autentică de canonizare în spiritul poziției autentice a Bisericii legat de această canonizare. Soluția despre care discutăm aici este să se refacă lista autentică de canonizare în care A. Boca nu era canonizat.

Poziția de necanonizare a lui A. Boca este poziția autentică a Bisericii. Dacă patriarhul Daniel este insensibil la astfel de abordări prin compromis, cineva în istoria Bisericii va trebui să corecteze această nedreptate făcută Bisericii.

Să fie clar: A. Boca nu a fost canonizat, ci doar s-a cedat poziția de necanonizare pentru acesta. Este o datorie morală față de Biserică să se consemneze în istoria Bisericii acest compromis de credință. În fața Adevărului avem această obligație de a mărturisi această nedreptate făcută întregii Biserici.

Memoria Bisericii trebuie să țină minte autorii acestui compromis, cine a cedat poziția istorică de necanonizare și cine a permis această canonizare. În fața istoriei trebuie să rămână scris acest adevăr, pe care nu putem să îl îndulcim sau să îl ascundem meșteșugit, după felurite cuvinte, pentru a menaja și dilua o situație. Trebuie să rămână scris așa cum s-a întâmplat, pentru istoria Bisericii. În istoria Bisericii se vor găsi cu siguranță alți ierarhi responsabili, care să corecteze pe baza a ce a rămas scris în această canonizare, fiind suficient de multe scrise legat de acest compromis. Biserica nu va lăsa astfel de acte necorectate, chiar dacă astăzi acestea sunt permise în diferite circumstanțe.

Totuși, Sinodul Bisericii are de dat o explicație foarte grea în fața Bisericii, legat de acest compromis. Cum de o necanonizare timp de 10 ani a fost posibilă în ultimele ceasuri ale canonizărilor,

nimic nu a fost pregătit în paralel pentru canonizare, iar timp de ani mulți au fost nenumărate declarații de necanonizare. S-a ajuns peste noapte la canonizare într-un mod stupefiant, cu declarații de necanonizare și de condamnare a celui propus pentru canonizare. Este o explicație extrem de grea, pe care Sinodul trebuie să o dea Bisericii, și asta după ce în Biserică s-a auzit că acest lucru a fost posibil doar din cauza acestui context nefericit de blocare a tuturor canonizărilor.

Arsenie Boca a scăpat în canonizare prin această crăpătură instituțională, prin exploatarea unor fisuri:

1. Primul pas a fost în inexistența unei proceduri clare pentru înșelare – adică nu a existat o comisie care să gestioneze distinct acest lucru și votarea în acest caz.

2. Apoi procedura confuză de canonizare a permis ca președintele comisiei de canonizare, mitropolitul Laurențiu Streza, în vădit conflict de interese în subiect, să controleze și discuția despre acuzația de înșelare și să o minimizeze, cumva reușind să disipeze discuția, pe care a controlat-o, la fel, prin neaudierea explicită a peste 30 de martori care trebuiau să fie prezenți în dosarul de canonizare și printr-un dosar de canonizare fals, incomplet și părtinitor. (Dovada, lipsa audierii largi a martorilor, dosarul incomplet de canonizare, făcut prin omisiune, fiind „creat" pentru canonizare.) Canonizarea este evident invalidă, prin dosarul incomplet.

3. Apoi, în circumstanțele de anul trecut, când trebuiau închise discuțiile pentru canonizarea celor 15 sfinți, fiind un context instituțional limită care a facilitat un compromis pentru această canonizare.

Acestea sunt fisurile instituționale prin care A. Boca a reușit să treacă și să ajungă în canonizare.

A. Boca nu este de facto canonizat, ci este pierdut într-o listă de canonizare, este adăugat inoportun în această listă. Aceasta este povestea „apariției minunate" a lui A. Boca în a doua listă de canonizare din 2024.

„Canonizarea" lui A. Boca este încă una dintre „minunile" săvârșite de el, în stilul său personal. Și a reușit să ajungă acolo prin câteva crăpături și fisuri instituționale, prin proceduri nepuse corect la punct, printr-un conflict evident de interese și printr-un context de evenimente care a permis propulsarea sa în discuție.

Întreaga Biserică trebuie să înțeleagă aceste crăpături și fisuri instituționale, prin care A. Boca a ajuns să fie canonizat. Este un adevăr capital al acestei discuții. Și mai trebuie să înțeleagă că există în Sinod o opoziție largă împotriva acestei canonizări, opoziție confirmată în prima listă de canonizare și istoric.

A. Boca nu este canonizat de facto, el este doar pierdut într-o listă, adăugat inoportun într-o listă de canonizare.

17 februarie 2025,

Doru Nastasă

15. Compromisul de credință „A. Boca”. Partea [3]. Tranziția de la poziția de necanonizare la poziția de canonizare. Autoritățile care au permis un astfel de compromis. Parcursul instituțional al problemei A. Boca

(Continuarea articolului)

Cine a permis și cine a cedat poziția istorică de necanonizare? Cum s-a făcut tranziția de la poziția istorică de necanonizare la poziția actuală, de canonizare? Acestea sunt întrebări importante ale acestei discuții, cum am ajuns în acest compromis de credință. La un moment dat va trebui să confruntăm acest subiect, cine a propus și cine a acceptat acest compromis de credință. Și nu putem accepta acest răspuns generic, „Sinodul”, pentru că declarațiile mitropolitului Laurențiu Streza, în timp, contrazic acest lucru, dar și cele emise în paralel de Sinod. Trebuie să se citească istoria și declarațiile date de acesta în timp, pentru acest lucru și se verifică de fiecare cine a propus și cine a acceptat.

Unde a existat blocajul acestei canonizări? Care a fost parcursul instituțional al compromisului A. Boca? Trebuie să vedem clar istoria acestui eveniment, declarațiile publice instituționale cu privire la orizontul de canonizări al instituției, declarațiile paralele, în timp, pentru a vedea clar cine a acceptat acest compromis de credință.

Cine a spus încontinuu *„Poporul, Boca, Canonizare!”*, sau *„Boca, Mulțimi, Canonizare!”*, de ne-am săturat de sloganul canonizării lui Boca? De aici ar trebui să pornim când discutăm despre această canonizare. Este vorba despre o inițiativă populară exagerată

în Ortodoxie, de mișcare controlată a credincioșilor în mase mari către un dorit „sfânt". Aici a stat inițiativa propunerii lui A. Boca în canonizare. Cu declarațiile pentru canonizarea lui A. Boca, făcute de mitropolitul Streza, se pot face mai multe volume, distincte, și arată de fapt presiunea pe care mitropolitul a exercitat-o continuu în această canonizare.

Circumstanțele „canonizării" sunt foarte clare, centenarul, ajunul canonizărilor și a centenarului.

Rezerva instituțională continuă, timp de zeci de ani pentru canonizare, depunerea Ardealului foarte târzie, în 2019, a dosarului de canonizare, după ce încă din 2011 au existat discuții și dosarul a fost în lucru începând cu 2016, lipsa lui A. Boca din listele de canonizare din 2021 și 2024, arată rezerva instituției și decizia internă implicită de necanonizare (a se vedea și celelalte părți ale acestui articol). Instituția nu are pe site-ul basilica.ro nici măcar un articol pozitiv pentru A. Boca (după 2010), decât ce s-a preluat de la episcopia Devei și atunci când acesta a fost apărat pentru problema legată de marca înregistrată „A. Boca".

Problema instituțională A. Boca se poate reduce la două nume, care au discutat problema în contextul unor canonizări. Și un nume a fost nevoit să cedeze poziția de necanonizare, după zeci de ani de continuitate și de apărare a poziției sfinților duhovnici și părinți al Bisericii.

Există un singur nume în Sinod cu mai mare autoritate decât președintele comisiei de canonizare, gândindu-te la ierarhia Bisericii. Iar mitropolitul L. Streza s-a erijat în permanență în spatele existenței unei autorități mai mari care nu aprobă canonizarea, făcând din aceasta un mesaj continuu, pe care l-a transmis public (a se vedea articolele anterioare). Iar aici nu a menționat Sinodul, dar i-a și

mulțumit explicit patriarhului Daniel după ce canonizarea a fost „aprobată" și „asumată".

Iar mutarea lui A. Boca în canonizare de la *nu* la *da* a stat în mâna patriarhului și nu a Sinodului. Și, odată ce patriarhul a schimbat decizia, s-a votat încolonat la da. Ieri la nu, astăzi la da. Ca să înțeleagă și proarseniștii când folosesc retorica „Sinodului" cum au fost „Sinodul" și „Biserica" în această canonizare.

Pe scurt, pare că patriarhul a fost împins într-un compromis și a fost nevoit să cedeze poziția de necanonizare, în niște circumstanțe favorabile acestui lucru. Cineva a trebuit totuși în Biserică să accepte ca un ocultist, eretic și înșelat să fie admisibil într-o discuție de canonizare, dar și propus pentru canonizare în pofida tuturor evidențelor pentru aceasta. Cineva a acceptat ca în lipsa audierilor corecte a zeci de martori (peste 30), cu un dosar de canonizare fals, părtinitor, incomplet, cu un dosar în care s-au colectat doar „minuni" și nimic altceva nu a fost audiat, cu un dosar care a fost păzit cu mare grija să nu se strecoare nimic altceva în el care să deranjeze, cu o atitudine instituțională de amânare zeci de ani a discuției cu martorii, până toți aceștia au murit (de aici și întârzierea depunerii dosarului de canonizare până în 2019). Este clar cum A. Boca a ajuns „canonizat", prin absența martorilor neaudiați.

După ce discuțiile despre canonizarea lui A. Boca sunt din 2011 și tu îl canonizezi în 2025, tot ce se spune de către instituție este un mare fals instituțional. A. Boca este un compromis de credință al BOR, posibil printr-un complet care a facilitat, permis și acceptat acest compromis de credință.

Trebuie recapitulată toată povestea A. Boca în fața întregii Biserici. Este deja problema întregii Biserici, nu o problemă a unui Sinod. Sinodul a fost depășit deplin de această problemă și fiind supus unui asalt istoric de presiune populară, este forțat să cedeze o

poziție de necanonizare, deși a apărat timp de peste 15 ani necanonizarea lui A. Boca, având o succesiune de declarații publice clare, unitare pe aceste subiect.

Sinodul BOR a făcut un compromis de credință în fața întregii Biserici. Și acest compromis de credință trebuie recuperat, trebuie corectat. A. Boca nu este canonizat. Acesta este adevărul suprem al discuției. Restul este compromis instituțional, pentru ca presiunea Ardealului să înceteze, printr-o cedare a unei poziții instituționale de necanonizare.

Zilele pe care le trăim astăzi sunt aceleași zile pe care le-a trăit Biserica după Sinodul de la Ferrara-Florența. În care tot „Sinodul" a lucrat în spatele Bisericii și a produs una dintre cele mai infame pagini ale istoriei Bisericii, pagină rămasă până astăzi ca fiind arhetipul „lucrăturilor" de acest tip.

Și acela de la Ferrara-Florența a fost tot „Sinodul", ca să înțeleagă și credincioșii că trebuie să fie atenți când se discută diferite probleme în Biserică, și că ascunderea sub trena Sinodului nu e o soluție. Există momente în care nu ar trebui să se bage capul în nisip. Sunt momente în care credincioșii nu trebuie să își blocheze rațiunea în fața unor afirmații ilogice, doar pentru că sunt emise de un Sinod.

Astăzi Sinodul BOR nu a găsit pentru problema Boca soluția corectă și tot ce a reușit a fost să copieze modelul Ferrara-Florența pentru a rezolva presiunea Ardealului din această canonizare. Soluția corectă pentru A. Boca era ca datorită celor 15 ani de necanonizare și de opoziție internă largă din Sinod asupra acestei canonizări, datorită vetourilor repetate ale multor ierarhi contemporani acelor timpuri, datorită opoziției Bisericii, datorită tulburării aduse în Biserică de această canonizare, datorită declarațiilor patriarhului în

timp, să fi existat un patriarh responsabil care să emită un act de veto definitiv, de necanonizare definitivă pentru A. Boca.

Pentru A. Boca decizia constantă a Bisericii este de necanonizare. Și aceasta este decizia care trebuie păstrată. Erijarea instituțională în Ferrara-Florența nu este o soluție.

M-am tot întrebat cine are acces la atâtea resurse editoriale, tipografie, mass-media, de a putut pune în mișcare un asemenea aparat de promovare în mass-media, editorial, iar instituțional să aibă atâta autoritate, să fie în conducerea unei inițiative de producere a unui sfânt, inițiativă fără precedent în Biserică. Este grav ca din interiorul Bisericii să se permită angrenarea a atât de multe resurse, canale de comunicare mass-media, pentru o astfel de inițiativă, fără acordul și supervizarea Sinodului, punându-se întreaga Biserică în situația de a fi expusă unui asalt mediatic continuu pro-Boca, asupra unui partizanat puternic media pentru Boca, dar și pentru promovarea unui stil Boca de Ortodoxie. Cum am publicat volumul împotriva lui Boca, a doua zi a apărut în media o încercare de detractare a acestuia. A fost contestat A. Boca? A doua zi în evz.ro a apărut un articol de apărare a acestuia. A apărut „minunea" lui A. Boca? Imediat 3 ziare și câteva televiziuni pe loc au luat și au promovat marea iluzie optică produsă cu acea ocazie. Cineva în Biserică ar fi trebuit să se fi sesizat la tot ce s-a angrenat în timp pentru promovarea lui A. Boca.

Din interiorul Bisericii se umflă exagerat o situație, folosind orice mijloc media posibil. Acest lucru este evident și trebuie să înceteze, pentru că distruge ethosul ortodox și distrage atenția Bisericii. Este un aparat de propagandă exagerat, care afectează Biserica și percepția credincioșilor cu privire la credință. Acest asalt media pentru promovarea lui A. Boca, apariția asfixiantă peste tot în media a lui A. Boca, la comandă, trebuie să înceteze, pentru că nu este spre interesul Bisericii. A. Boca a fost produs, nu este o evlavie firească.

Pentru A. Boca avem o comunicare instituțională deosebită: după o așteptare de 15 ani (după 2011), Biserica a fost notificată „este canonizat". Scurt și sec, exact în spiritul Ortodoxiei, în spiritul dialogului intern al Bisericii. Această mare canonizare stă în 4 cuvinte, publicate pe site-ul basilica.ro. Și apoi să facă fiecare ce vrea cu A. Boca, sau mai bine zis să facă ce au zis cărțile produse pentru acesta.

Noua Ortodoxie a mileniului 3, scurt și sec: A. Boca este canonizat. Acesta este nivelul de dialog produse astăzi de Sinod, 4 cuvinte pe un site și o apariție într-o listă de canonizare. Cam acesta este dialogul intern al Bisericii, o reducere a acestuia la minim, la 4 cuvinte, pentru ca instituția să nu se poată încurca apoi în explicații legat de ce nu a fost canonizat timp de 15 ani. Atâta merită Biserica astăzi, după 2 milenii de credință, 4 cuvinte aruncate pe site-ul basilica.ro și predici fulminante despre faimosul „dialog" intern al Bisericii. (Oare unde o fi ascuns acest dialog?)

Canonizarea lui A. Boca este o radiografie a modului în care în instituție se gândește și se acționează. Adică nu în spirit ortodox, ci în spirit „Ferrara-Florența". Să ne ajute bunul Dumnezeu să supraviețuim acestei ierarhii și compromisurilor care se pare că viețuiesc în instituție.

Nu aveți judecător aici pe pământ? Nu vă faceți grijă, domnilor episcopi, ne vom judeca pentru adevărul de credință în fața lui Hristos, la judecata Acestuia. Vom fi cu toții în fața lui Hristos, la judecata Acestuia. Obligatoriu va exista o judecată și o dare de seamă pentru ce s-a făcut în acest caz, în timpul veșniciei. Aici avem o singură putere, a cuvântului, și avem mâinile complet legate. Dar în veșnicie vor rămâne aceste cuvinte și mărturia noastră drept adevăr de credință. Veșnicia va păstra această mărturie adusă pentru adevărul de credință, pentru compromisul din această canonizare.

În veșnicie nu va putea fi ascuns adevărul, așa cum se încearcă astăzi. Și acolo va fi o judecată cu martori, cu cei mutați la Domnul, chiar cu cei care au fost canonizați – aceia vor fi de față atunci, pentru că au fost martorii discuției istorice despre A. Boca. Acolo nu se va mai putea evita aducerea martorilor autentici ai discuției, cum s-a făcut aici, dosarul de canonizare fiind incomplet. Acolo va fi judecată și dreptate, dar nu pe un dosar cu jumătate de mărturie. Acolo vor fi față în față cei care au mărturisit adevărul astăzi, cu cei care au făcut acest compromis de credință. Vor fi martori, nu hârtii.

Nu este astăzi, este mâine înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, domnilor episcopi. Pentru că toți sunteți trecuți de 60 de ani. Judecata adevărată vă așteptă pe lumea cealaltă. Ce sărbătorește Sinodul astăzi, propria judecare de către Hristos, în câțiva ani? Timpul trece, de veșnicie nu scapă nimeni. Clepsidra a fost întoarsă deja pentru acea judecată a lui Hristos. A fost întoarsă chiar de Sinod, chiar pentru sine, atunci când l-a canonizat pe A. Boca.

Fiecare episcop va trebui să își pregătească lista cu cele 5 mari întrebări la care va răspunde în fața lui Hristos. Între ele va fi și apărarea adevărului de credință și în special în această speță. În curând va fi nevoie de aceste scuze și explicații. Și acolo nu va nimeni să te salveze în fața unui compromis de credință.

Nu este nimeni care să scape de judecata dreaptă în acest caz. Din păcate, Biserica va suferi mult din cauza acestei decizii. Oricum întorci problema asta tot va fi judecată undeva în adevăr. La subsol, la mititica pentru veșnicie, citirea cotidianului „Iadul" pentru veșnicie, cam aceasta este opțiunea pentru cei care se joacă astăzi cu astfel de compromisuri, crezând că acestea au altă soartă decât o condamnare veșnică.

Compromisul cu adevărul de credință a devenit o modă în Biserică. Însă judecata lui Hristos va clarifica acestea toate. De aceasta nu scapă niciunul din cei care se ating de astfel de compromisuri. Astăzi discutăm despre cei care acum câteva veacuri, la Ferrara-Florența, 1438-1439, au făcut acele compromisuri. Astfel de compromisuri rămân peste veacuri și nu vor uitate în veci de Biserică. Și acest compromis de credință actual va rămâne în memoria Bisericii, precum compromisul de la Ferrara-Florența.

17 februarie 2025,

Doru Nastasă

16. Moda canonizărilor în grup, pe listă. Banalizarea actului de canonizare, prin canonizările în bloc. Centenar, canonizări și A. Boca, o grămadă incoerentă de mesaje adunate laolaltă de instituție

A apărut o modă a canonizărilor pe bandă rulantă, în care se bonusează parcă a avea cât mai mulți sfinți canonizați, de parcă ar conta producția internă de sfinți a Bisericii. Mai are valoare în ochii credincioșilor un sfânt, dacă acest lucru este banalizat atât de tare încât se canonizează pe bandă rulantă, în grupuri uriașe, încât nu mai știi ce este acolo și care este valoarea individuală a fiecăruia? „Scarcity creates value": raritatea creează distincție și valoare.

Astăzi distrugem instituția „sfântului" în aceste abordări de canonizare, în care credincioșii ajung să înțeleagă că sfântul e doar un oarecare, cu legături diverse cu credința, care a stat câțiva ani la închisoare și apoi a ajuns în calendar. Această abordare de banalizare a canonizărilor nu este sănătoasă pentru Biserică. Ar trebui o mare grijă în sublinierea fiecărei canonizări care ar trebui făcute cu mare acribie și cu mare atenție, să fie înțelese corect de comunitate.

Canonizările au ajuns astăzi un banal act al Bisericii, fără valoare, în care credinciosul nici nu mai este interesat de numele celui canonizat. Și asta printr-o practică excesivă, pentru dovedirea administrativă a instituției că „a canonizat mulți sfinți".

Mai puțini sunt mai mulți în conștiința Bisericii. Mesajul transmis curent de instituție în acest șir nesfârșit de canonizări este unul simplu: credincioși la fel ca restul, care au stat în pușcărie, pentru că în graba de a face sfinți instituția nu a mai articulat corect în conștiința credincioșilor ce a făcut fiecare dintre cei propuși. A avut

loc o devalorizare largă a instituției sfântului ortodox printr-o practică excesivă. Ce e prea mult e prea mult. Dar nimeni nu mai observă asta.

Trebuie și discernământ și să înțelegi precis cum transmiți în fiecare act făcut un mesaj corect Bisericii. Astfel de valuri de canonizări par frumoase, fiind parte dintr-un triumfalism instituțional, dar banalizează în conștiința credincioșilor acest act. Mai bine zero canonizări la centenar și acestea făcute într-un firesc al vieții Bisericii, mai bine pus accent pe un act corect, decât pe un show triumfal. Este mai importantă pentru o canonizare să fie făcută individual, pentru a nu banaliza și pentru a atrage atenția asupra acestui act distinct, asupra importanței pentru Biserică, decât să se marcheze de către instituție că a mai pus câțiva sfinți în lista de sfinți.

Astfel de abordări banalizează toată instituția sfinților și a actului de canonizare, procedându-se incorect de către instituție. X-ulescu e sfântul 12 din listă. Frumoasă abordare. Valoarea lui pentru Biserică este că e al 12-lea în listă. În loc să se sublinieze individualitatea, unicitatea, importanța sa pentru Biserică, să înțeleagă Biserica ce e cu el, sfinții sunt propuși într-o listă, cumva pierzându-și identitatea într-o listă atât de mare, în care nu mai poți avea o identitate. E de discutat cum prioritățile instituției de promovare sunt mai importante decât un discernământ ortodox sănătos, în care mai puțin e mai mult.

Canonizați, canonizați, dar a înțeles Biserica ce e cu aceștia individual? Ce au înțeles credincioșii din aceasta? Că este bine să fii într-o listă? Modelul de sfințenie „pe listă”? Nu mai înțelege nimic Biserica din astfel de acte. Nu mai înțelege valoarea de model, de ce a fost pus acolo cel propus. Se pare că impulsul administrativ instituțional șterge din discernământul teologic și duhovnicesc autentic ortodox și îl înlocuiește cu ceva ce nu este logică ortodoxă. Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Sfânta Maria Egipteanca, fiecare dintre

aceștia sunt unici în Ortodoxie și aduc un mesaj unic. Biserica Ortodoxă subliniază această individualitate și model individual al fiecăruia.

O abordare sănătoasă asupra acestor acte era să nu fie acoperite de triumfalisme și evenimente de acest tip, precum un centenar instituțional, care este un eveniment important care trebuia legat de traseul Bisericii și nu încurcat cu diferite canonizări, pentru a nu se devia și disipa atenția Bisericii de la canonizare. O canonizare e un eveniment mai important decât un centenar. Mesajul transmis într-o canonizare e unul teologic, mesajul transmis într-un centenar e diferit. Nici din centenar nu s-a înțeles nimic, nici din canonizări nu a ieșit nimic. Un centenar care a avut de toate. Ca la români.

Găsești astăzi inițiative susținute cu hărnicie, găsești astăzi pregătiri de liste de sfinți ortodocși, dar nu găsești înțelegerea că fiecare canonizare este un mesaj individual și un act individual în Biserică, subliniind un lucru unic în Biserică, devenind un model pentru Biserică. Astăzi trăim pentru acest ciclu administrativ instituțional, o formă fără fond, trăim fără a mai fi cuplați la fondul ortodox al acestui tip de evenimente, pierdut undeva în această administrație care le acoperă duhul ortodox.

Ce înțeleg credincioșii din aceste canonizări? O devalorizare totală în care, dacă ai stat puțin în închisoare, ești bun de canonizare. Indirect, astfel de mesaje se transmit credincioșilor, din împachetarea greșită a comunicărilor în astfel de evenimente. Întreb și eu, poate credinciosul să memoreze mai mult de 2 nume din acea listă și știe mai mult de 2 nume după această canonizare? De asta și A. Boca a putut fi canonizat, pentru că a fost strecurat undeva, într-o listă, pentru a nu atrage atenția prea mult.

Într-o canonizare se evidențiază personalitatea, unicitatea, importanța, nu blocul, nu lista, și asta ca să rămână în conștiința

credinciosului actul de canonizare. Totuși, este o performanță să ai 16 nume într-o listă. E multă muncă depusă în acea listă. Este cu siguranță o laudă internă instituțională pentru mulți această listă. Dar totul e disipat ca înțelegere în conștiința credincioșilor. Pentru că totul se diluează ca semnificație și relevanță. S-a făcut ceva împărțit la 16, nu înmulțit cu 16.

Au înțeles credincioșii ceva din fiecare canonizare, din viața celui canonizat? Cu siguranță că nu au avut timp și de astfel de amănunte. Doar detalii. 16 canonizări, zero asumări autentice de către Biserică. Poate doar a lui A. Boca, susținut de corul lui de susținători, care nu era interesat de lista de canonizări, ci de acest idol. Mai ales A. Boca nu trebuia scăpat în această listă, pentru a nu distrage atenția de la eveniment și de la restul canonizărilor.

Iar canonizarea este un eveniment unic, să aibă timp mintea credinciosului să petreacă alături de sfânt, să înțeleagă de ce e relevantă viața acestuia, să capete evlavie, să învețe ceva de la el, să aibă și un efect pedagogic, să aibă timp credinciosul să se aplece cu atenție asupra acestui eveniment. Nu să parcurgă o listă de sfinți, dar fără relevanță și distincție, fără să fi asumat nimic. Și unde este acea bucurie a întâlnirii cu un Sfânt în canonizare, să ai timp să îl cinstești, să meditezi la viața lui, să gândești puțin experiența? Nu să ai disipată atenția în 16 locuri. Proslăvire, nu expediere într-o listă. Canonizări cu zero efect în rândul credincioșilor.

De asta ar trebui evitate blocurile de canonizări, să poată fi primite, receptate autentic de credincioși. Instituțional ai bifat undeva o bifă, că sunt canonizați; și a înțeles poporul ceva din asta? Sau nu mai contează poporul, cât timp instituția și-a bifat agenda internă?

O formă fără fond. Una câte una, nu 100 odată. Așa nici centenarul nu l-a înțeles nimeni, pentru că nu a fost timp de discutat

valoarea actului (și erau multe de menționat aici), nici pentru sfinți nu a fost timp de discutat cu Biserica ce este cu ei, nici pentru Boca nu a fost timp să se discute cu Biserica de ce s-a luat această decizie. Și s-a făcut o mare grămadă de evenimente, fiecare din instituție cu durerea lui și toate pe spinarea centenarului. Multe a dus centenarul acesta în spate, încărcat din greu, fiecare cu ce a putut să își rezolve din problemele avute. Lucruri făcute să fie făcute, nu să fie transmise Bisericii într-o ordine firească.

17 februarie 2025,

Doru Nastasă

17. Marea transformare internă a Bisericii prin instituționalizare. Apocalipsa Bisericilor este legată de o apocalipsă instituțională. BOR este în fruntea Bisericilor care merg în această Apocalipsă, legată de schismă, erezie și înșelare. A. Boca, încă un pas spre Apocalipsă

Punctul vulnerabil al Bisericii este astăzi marea transformare internă care a avut loc în instituționalizare, în secolul al XIX-lea, după 1850, când BOR și-a construit actualul statut și a obținut „independența" sa. Acel secol XIX este nu doar pentru BOR, ci pentru toate Bisericile Ortodoxe începutul unei mari transformări interne, netransparente pentru întreaga Biserică. Centenarul nu este chiar un eveniment de celebrare, ci este o confirmare a acestei transformări interne.

Ce legătură are această transformare cu A. Boca, cu Ecumenismul și cu nenumărate decizii luate în ultimul secol? Cum de se pot întâmpla în Biserică astăzi astfel de lucruri precum o decizie pentru A. Boca? O să încerc să explic mai jos. Această transformare este un punct major de discutat, pentru că A. Boca nu este o decizie greșită izolată, este o decizie într-un context mai larg, care trebuie înțeles de Biserică, context legat și de calendar, și de Ecumenism.

Tot cercetând în jurul acestor subiecte, Ecumenismul în special, calendarul indirect, dar și Arsenie Boca, am încercat să am și o perspectivă de management organizațional asupra acestora și să înțeleg ce a fost diferit în aceste evenimente, față de întreaga istorie a celor două milenii ale Bisericii. Ce este diferit astăzi față de istorie, de astfel de evenimente și acte mari sunt la ordinea de zi și nu mai pot fi oprite? Și cum sunt legate între ele și de ce sunt parte dintr-o

apocalipsă instituțională generală, din acest preambul al „căderii Bisericilor", vestită la sfârșitul veacurilor?

Primul punct de discutat este contextul general de luare a deciziilor în primul mileniu. Cum s-au luat deciziile în primul mileniu în Biserică? **Deciziile s-au luat prin această triadă de putere a Bisericii: 1. Sinodul, 2. Credincioșii, 3. Împăratul.** O să explic ce vreau să spun prin asta. (Așa cum și statul are mecanisme de putere care se controlează unul pe altul, inevitabil și Biserica a avut așa ceva, deși netransparent și fără o teorie a acestor puteri, teorie care ne este necesară astăzi în contextul acestei transformări largi interne a Bisericii).

Toate Sinoadele Ecumenice reprezintă probleme mari în istoria Bisericii. Și toate au un factor comun, o implicare majoră a ierarhiei, dar și o incapacitate a ierarhiei de a le gestiona. Cum s-au corectat toate aceste probleme? Nu prin ierarhie. Nu ierarhia a fost factorul polarizator al corectării acestora, ci a fost factorul lucrător. Cine a polarizat soluționarea acestor probleme? Componenta 2 și componenta 3 din această triadă au avut rolul de facto de corectare.

În deciziile mari, de impact, milenare ale Bisericii, a contat această triadă. Nu în zona operațională a Bisericii. Astfel de decizii nu au putut fi făcute fără această triadă și s-au lucrat numai prin această triadă de putere. Și ar trebui atenție la acest format de luare a deciziilor.

De ce? Pentru că în management este bine cunoscut acest mecanism de monitorizare și control, o buclă de control care se creează pentru fiecare proces, în care ai nevoie de monitorizare și apoi de mecanisme de control pentru a putea corecta ceva. Cum s-au corectat în istorie toate aceste probleme? Componenta 2 a sesizat componenta 3, care a exercitat autoritate și putere față de componenta 1, forțându-o să corecteze lucrurile. Pe scurt, au existat sesizări

continue către puterea laică, putere care și-a exercitat autoritatea asupra componentei 1, forțându-o să se adune și să rezolve lucrurile.

În teoria sistemelor dar și în management, apar aceste concepte de buclă de feedback și control, o zonă de monitorizare și control, cu o terminologie specifică. Diferite domenii, care se ocupă cu diferite procese și care au nevoie de o teorie a acestora pentru păstrarea acestora în echilibru, aduc diferite concepte legate de monitorizare și control. Același punct este ridicat și în sobornicitate vs. sinodalitate, unde sobornicitatea este un sistem care poate fi adus în control și avea această buclă de monitorizare și control, prin credincioși și împărat, iar sinodalitatea nu mai are nimic, fiind un sistem care nu poate niciodată să ajungă în echilibru. Cumva nici Biserica nu poate ocoli această abordare științifică asupra managementului, pe care a împlinit-o și ea în toate aceste acțiuni mari de corectare a problemelor interne. Sinodalitatea este un sistem care nu poate fi adus în echilibru niciodată. De aceasta catolicismul a fost în cădere liberă în întreaga istorie, după ce a adoptat „sinodalitatea". La nivel de management și științific nu se poate susține ce se propune în sinodalitate, o guvernare și management fără niciun mecanism de feedback și control. Un sistem fără control este un sistem pierdut. Conceptual, sinodalitatea este pierdută deja, prin cum este gândită ca sistem. Problemele mari din istorie au avut nevoie de corecție exterioară – este un dat al istoriei implicarea împăratului și a credincioșilor în corectarea deciziilor Bisericii. Aceste probleme ale Bisericii nu mai pot fi abordate doar prin orizontul teologic intern, istoric al Bisericii, altfel ne trezim exact într-un catolicism.

Toate Sinoadele Ecumenice sunt probleme create și de ierarhie, create și cu sprijinul ierarhiei. Iar acestea au fost rezolvate când împăratul, componenta 3, a trimis armata după ierarhie și cu armata i-a adus în Sinoadele Ecumenice. Ierarhia nu a intrat chiar de bună voie în aceste Sinoade și asta trebuie să o spunem. Aceste Sinoade s-

au făcut pentru că această componentă 1 a fost adusă cu armata într-o sală pentru a discuta aceste probleme ale Bisericii, în prezența componentelor 2 și 3, pentru ca nu cumva să plece sau să evite o soluționare corectă a problemelor. Și de ce a trebuit să fie adusă cu armata? Pentru că ierarhia are această problemă a încăpățânării în propria „autoritate teologică" în care le știe pe toate și mai bine decât toți, laitmotivul constant al istoriei, pe care îl auzim continuu de la ierarhie. Asta este problema care trebuie rezolvată de fiecare dată, orgoliul ierarhiei care trebuie depășit de o autoritate.

Care este problema pe care o avem astăzi în Biserică? Problema pe care o avem este că, după 1850, a avut loc această mare transformare internă a Bisericii, instituționalizarea acesteia. Ce înseamnă asta în mare? Este simplu: ierarhia a scăpat de componenta 3 de control și a redus la minim contribuția decizională a componentei 2. Pe scurt, s-a consolidat enorm de tare puterea decizională, exclusiv în mâna ierarhiei, care a rupt deplin contribuția celorlalte componente și orice capacitate de control a deciziilor. Ce este specific istoriei și acestor două milenii este capacitatea de corectare a deciziilor prin acest feedback și mecanism de monitorizare și control adus de Biserică. Pe scurt, astăzi ierarhia este infailibilă doar prin sine și este excepțional de vulnerabilă în fața unor decizii istorice greșite. Ce este de punctat este vulnerabilitatea decizională actuală a Bisericii, fără aceste componente de feedback instituțional și autoritate instituțională secundară.

Haideți să ne imaginăm o istorie a Bisericii Ortodoxe fără credincioși și fără împărat. Unde ajungem? La următorul punct de discuție, la catolicism. Ce înseamnă această transformare pentru Biserică? Este simplu, astăzi suntem identic în poziția eclesiologică a catolicismului, a Apusului, începând cu secolele 4-5 - pentru că atunci au apărut în catolicism vizibil aceste manifestări de transformare, cu un primat care a început să ridice pretenții. De ce spun

asta? Catolicii, în Imperiul Roman, datorită structurii de imperiu, au înțeles mai bine decât Răsăritul aceste mecanisme de putere. Și ce au făcut? Au scăpat în primul rând de componenta 3, de împărat, creând vicariatul, care asta spune, că papa Romei este peste împărat. Apoi au scăpat de credincioși, creând un sistem de caste în care credincioșii nu au drept la opinie teologică. Iar apoi au creat primatul, care este de fapt o consolidare a deciziei teologice în două direcții, una internă, în care primatul este peste episcopii catolici, și a doua intra-Biserici, în care primatul este peste toate Bisericile, adică și peste Răsărit. Să tacă din gură întreaga Biserică e scopul final al acestor decizii din catolicism, să se poată ignora feedbackul Bisericii - prin promovarea unei abordări instituționale discreționare, printr-o putere centrală care și-a consolidat teologic întreaga putere în câteva roluri eclesiologice. S-a scăpat foarte rapid de critică și s-a consolidat excesiv puterea centrală.

Ce a destabilizat catolicismul în istorie a fost exact această schimbare de paradigmă, de la adevăr la putere centralizată, la argumente „putrede", care distrug adevărul. Și de aici sunt invențiile primatului, vicariatului, care în esența lor sunt o alterare a sobornicității, a conlucrării în Biserică și o propunere a unor concepte de autoritate centralizată, care să își permită să stăpânească Biserica. Adică o trecere la paradigma *unu* vs. *toți*, menționată în lucrarea *„Unitatea Creștină și Catolicismul" (*Editura Agaton, 2022, lucrare disponibilă și online, pe acest site). Instituțional, abia acum începe o discuție serioasă despre sistemele de management diferite ale Apusului față de Răsărit, dar și despre impactul acestora în istorie și valoarea sobornicității în acest context. Sinodul adună ceea ce toți asumă și înțeleg în adevăr, nu definește de capul lui adevărul pentru toți, doar pentru că este „Sinodul", așa cum propune catolicismul. De aceea adevărul Sinodului trebuie să fie un adevăr văzut de toți și nu doar de un Sinod.

Pe scurt, catolicii au înțeles mai bine cum se fac astfel de transformări și le-au pus rapid în aplicare. Rezultatul? O distrugere deplină internă a catolicismului, care a început un traseu de cădere prin schismă, erezie și înșelare - pentru că acesta este traseul catolic în istorie, în aceste coordonate.

Acesta este traseul eclesiologic al oricărei Biserici care refuză să discute și să corecteze problemele printr-o ierarhie care se rupe de Biserică, care refuză să asculte și să primească feedbackul Bisericii. Se pare că Răsăritul nu a fost suficient de descurcăreț în timp în aceste jocuri, dar recuperează astăzi. Și traseul catolic în istorie, cu schismă, erezie și înșelare este traseul actual al Ortodoxiei, care merge din decizie în decizie, legate de acestea, până va trăi deplin într-o realitate catolică internă, fără să își dea seama. Până când catolicismul intern va fi noua realitate a Bisericii, printr-o ierarhiei harnică, grabnică spre schimbări majore, schimbări care nu au sens, ierarhie care nu are un duh ortodox autentic și care nu simte că aceste transformări continue sunt greșite. Și de asta îl vedem astăzi pe Boca în canonizare, pentru că nu mai există un duh ortodox care să simtă ce au zis părinții Bisericii, că A. Boca nu este o experiență ortodoxă, ci una catolică.

Astăzi, în Ortodoxie, suntem în catolicism instituțional curat, deși asta nu se vede chiar de oricine. Suntem identic în poziția eclesiologică a catolicilor. Nu sinodalitatea, ci credincioșii și împăratul sunt specifici acestei structuri a sobornicității și sunt mai definitorii în ce numim „sobornicitate", decât ce se afirmă astăzi că „ierarhia într-o sală" este sobornicitatea Bisericii. Dar ierarhia nu a intrat niciodată de bunăvoie în acea sală, pe probleme majore. Mecanismele care asigură plenitudinea deciziei (întreaga Biserică), dar și feedbackul în deciziile mari, sunt parte din sobornicitate - asta nu au înțeles catolicii, că este nevoie de o componentă critică din partea

Bisericii, dar și de o componentă de mișcare a adunării Bisericii, și foarte superficial au eliminat ce nu trebuia eliminat.

Unde suntem astăzi în Ortodoxie? Într-o involuție de 2 milenii, în care începem istoria din secolele 4-5 a catolicismului. Am ajuns în secolele 4-5 ale catolicismului. Aceasta este esența autentică a acestui „centenar", involuția Bisericii în primul mileniu, în secolele 4-5. E o realizare de menționat la acest centenar. Degeaba avem dogma, dacă instituțional am avut o regresie și o involuție de 2 milenii, dacă am stricat ce nu trebuia atins și dacă ne-am luat după catolici. Dacă s-a stricat cadrul deciziilor milenare ale Bisericii, atunci suntem într-o involuție cum nu au mai fost în istoria Bisericii. Și doar începem traseul din secolele 4-5 al catolicilor.

Ierarhia nu a înțeles că principala problemă de rezolvat astăzi în Biserică nu este calendarul, nu este Ecumenismul, nu este A. Boca, ci este păstrarea autentică a sobornicității în această triadă decizională, păstrarea reală a mecanismelor decizionale, nealterarea nici cu o cîrtă a modalității în care Biserica a luat istoric deciziile sale. Biserica a luat decizia sa în acest cadru, nu prin „sinodalitate", cum într-o manieră simplistă este erijată astăzi orice explicație, doar pentru a înălța în mod fals și eronat rolul Sinodului prin sine la zidirea Bisericii, prin promovarea unui fals teologic, al unui Sinod care singur a luptat în stânga și în dreapta pe toate problemele Bisericii și le-a scos la liman. Se crează un fel de imagine a unui Sinod-erou, care a rezolvat doar prin sine toate problemele istorice ale Bisericii. Și doar vezi triumfalism instituțional care nu înțelege că deja am ieșit de pe drumul principal al Bisericii și suntem prin mlaștini, de unde nu vom mai ieși instituțional - prin izolare decizională a Sinodului. Și se vede că la nivel de management instituțional nu se produce nimic, nicio teză, și nimeni nu reușește să se orienteze la nivel de management în această nouă realitate a Bisericii - adică o neînțelegere generală a realității de management în care trăim.

Consultarea este un de facto în statul laic, dar și în Biserică, unde adunarea-dialogul ar trebui să fie parte din constituția Bisericii. Astăzi Biserica se erijează în putere centralizată, după model catolic, neînțelegând nimic din traseul catolic în istorie, schisma, erezia, înșelarea, dar și protestantismele, care sunt generate prin privarea Bisericii de manifestare și exprimare eclesiologică autentică.

Înțelepciunea cea mai mare instituțională astăzi va fi reglarea acestui mecanism al sobornicității-unității decizionale. Cine va reuși aceasta, acesta va ajuta cu adevărat Biserica în viabilitatea milenară a acesteia. Un Sinod care nu a înțeles cum să organizeze aceste decizii majore ale Bisericii este doar un Sinod care a pierdut cârma Bisericii și care nu a înțeles că am ieșit de pe un drum principal pe care trebuia să fim. E un Sinod în care fiecare trage de cârma vasului Bisericii în ce direcție vrea. Și sunt mulți care trag în toate direcțiile de această cârmă.

Sobornicitatea Bisericii este și această capacitate de corectare, care nu vine doar din ierarhie, ci vine din componenta 2 și din componenta 3 care au împins componenta 1 să facă ce trebuie. Adunare, adunare, dar împinsă, cu armata și credincioșii în spate. Asta este istoria autentică a „sinodalității". Ierarhia într-o sală, dar doar cu niște factori polarizatori ai acestei adunări și cu niște factori care mențin echilibrul „sinodalității", factori care nu sunt menționați în discuție, pentru că nu convin. Aceasta este Biserica plenară, nu doar un discurs fad al „Sinodului", care uită să menționeze toți contribuitorii, punându-se în față pe sine în acest act. Nicidecum doar Sinodul, ci întreaga Biserică - este un act de recunoaștere al contribuției întregii Biserici la actul decizional, în diferite forme, act pe care trebuie să îl facem, pe care Sinodul uită de ceva vreme să îl facă, învățându-se greșit în ultimul veac cu retorica „Sinodului". Avem chiar în Evanghelie o pildă despre cineva care era în față și spunea continuu că e drept și despre cineva care stătea mai în spate,

necutezând să ridice privirea din pământ, foarte relevantă pentru discuția aceasta între Sinod și Biserică, pilda vameșului și a fariseului.

Să fie clar înțeles, deciziile majore și sustenabile ale Bisericii s-au luat nu de „sinodalitate", ci de această triadă de putere, în care a existat o contribuție din partea întregii Biserici, chiar dacă în „sinodalitate" au căpătat formă instituțională. Sinodalitatea a fost o instituție de exprimare eclesiologică, dezbatere și asumare eclesiologică-instituțională a unui fond de analiză și discuții adus de întreaga Biserică. Sinodalitatea elimină astăzi cu mare ușurință din discursul propriu componentele 2 și 3, pentru că, evident, nu convine instituțional să ai și credincioși în forumul de discuție - însă aceasta este realitatea istorică a Bisericii și a actelor Bisericii, în care ai și credincioși, și ai și un împărat. Cumva mentalitatea catolică pare să se impună astăzi și în Ortodoxie, unde nu se mai înțelege nevoia de dezbatere plenară și se înțelege doar conceptul de forum redus de dezbatere.

Asta nu se înțelege astăzi în Ortodoxie și auzi un discurs încurcat, în care nu se știe ce cuvinte să mai fie folosite pentru a apăra conceptul de „putere centrală" în defavoarea conceptului de „putere a adevărului-argumentului în dezbatere". Și astfel ajungem în Biserică în tot felul de „adevăruri ale puterii centrale", dar nu adevăruri ale Bisericii. Și A. Boca este un adevăr al unei puteri centrale, dar nu al Bisericii. Astăzi auzim în Biserică despre Sinod, dar nu despre adevăr.

Realitatea faptică a istoriei arată cum a funcționat de fapt Biserica, prin această triadă de putere și numai prin această triadă de putere. Această triadă a susținut ceea ce numim astăzi ecumenicitate, adoptarea unor decizii corecte, potențarea Sinoadelor Ecumenice care nu au apărut din senin, din bunăvoința episcopilor care să alerge de bunăvoie să discute problemele Bisericii. Episcopii cu greu

au fost adunați în timp și pentru astfel de dezbateri a fost nevoie de multă putere să fie adunați. De aceea, a vedea luate astăzi decizii majore în Biserică, decizii care ar trebui luate doar în această triadă, luate numai de „sinodalitate", este derizoriu, văzând primul mileniu și rezultatele abordării discreționare ierarhice.

Este clar că tot ce produce de una singură sinodalitatea este egal cu un catolicism - catolicismul este un fel de „sinodalitate" a Apusului, care nu a înțeles nimic din nevoia de dialog și critică, de dialog integrat, care a folosit forța instituțională și nu critica-argumentul drept instrument de impunere teologică. Sinodalitatea se scufundă astăzi singură în catolicism, neînțelegând mecanismele instituționale autentice ale Bisericii, tăindu-și singură stâlpii de sprijin al deciziei pe motivul orgoliului instituțional și al „reușitelor" instituționale istorice. Apropo, reușitele instituționale istorice sunt pentru că aceste două componente, componenta 2 și componenta 3, au intervenit. Componenta 1 a făcut treaba cea mai simplă, a participat la dezbatere, componentele 2 și 3 au dus greul, au potențat direcția corectă și au potențat adunarea Bisericii - să nu ne mai amăgim, pentru că rolul ierarhiei pare să fie unul pasiv în fața unor adunări care au fost împinse din exterior.

Această adunare a Bisericii a fost potențată din exterior, nu din interior. Arhetipul Sinoadelor Ecumenice este că au avut o generare exterioară instituției. Adică Sinodul doar lucrează obligațiile sale, dar nu are neapărat bunăvoința și inițiativa (după cum se vede în istorie) pentru așa ceva. Statutul actual al Bisericii ar trebui să prevadă, conform practicii istorice a Bisericii din Sinoadele Ecumenice, o generare exterioară a acestor evenimente, tocmai datorită practicii istorice a Bisericii.

Instituționalizarea Bisericii trebuia să întărească veriga centrală a Ortodoxiei, sobornicitatea, dialogul între ierarhie și credincioși, nu doar să consolideze instituția Sinodului. De asta astăzi

avem peste tot „Sinodul", dar nu dialogul-adevărul. Se vede clar în această instituționalizare schimbarea de paradigmă a Bisericii. De aici vine această problemă a Bisericii, în care Sinodul a făcut ce a vrut cu statutul și efectiv a eliminat dialogul cu credincioșii în probleme mari, componentă de maximă importanță a statutului. Cel mai important punct al statutului era acesta, al acestui dialog intern. Sinodul a prevăzut de toate în statut, dar a ocolit ce era mai important, asigurarea autentică a sobornicității Bisericii, dialogul intern al acesteia. Sinodul a ocolit punctul zero al funcționării Bisericii, dialogul intern. S-a ocupat doar de ce era irelevant, de partea operațională. Problema catolicilor în istorie nu este atât modul distinct de a gândi eclesiologic, ci este că nu au reușit să corecteze în timp nimic din ce era greșit. Or, în exact aceeași problemă este astăzi și instituția ortodoxă, în care, din cauza instituționalizării, s-au acoperit toate vocile critice, care acum pot fi ignorate fără niciun fel de consecință.

Mai poți spune astăzi ceva ierarhiei care a scris statutul Bisericii pentru sine și a avut grijă să consolideze la maxim puterea ierarhică, „conform canoanelor" (sau, mai bine zis, selectând atent din canoane ce a convenit consolidării puterii ierarhului), dar neînțelegând nimic din echilibrul de putere și din mecanismele de putere ale Bisericii din timp? Și de aici avem o Biserică în care avem probleme majore în ultimul veac, produse de ierarhie, în care credincioșii nu pot face nimic, pentru că statutul actual a cimentat pe veci o castă ierarhică infailibilă în fața Bisericii.

Evenimentul transformator al întregii Ortodoxii, din ultimele veacuri, este această instituționalizare. Astăzi suntem identic în poziția eclesiologică a catolicilor din primele veacuri, în care s-a realizat, fără ca Biserica să înțeleagă, o transformare internă majoră în Biserică, **transformare care este cel mai mare act de distrugere posibil comis asupra Bisericii în ultimele două milenii.** Pentru că

ne aduce intern în poziția eclesiologică a catolicilor, într-o incapacitate instituțională de corectare. Biserica nu a funcționat niciodată așa, cu ierarhia de capul ei. Ce se propune astăzi în Biserică este o utopie, o mentalitate catolică. 2.000 de ani mărturisesc o Ortodoxie în această triadă de putere, nu o Ortodoxie cu management catolic. Am întors toată istoria Bisericii pe dos în această instituționalizare.

Această instituționalizare este cea mai mare problemă a Bisericii ultimelor două milenii. Pentru că a însemnat o reorganizare deplină internă la nivel decizional și ne-a plasat în poziția catolicilor. Nu a fost făcută corect, în spirit ortodox, ci a fost făcută în spirit catolic. De fapt, nu s-a înțeles spiritul ortodox și cum a funcționat Ortodoxia, s-a înțeles doar ceea ce și catolicii au vrut să audă, „puterea centrală", s-a eliminat rapid din statut orice capacitate de decizie din partea credincioșilor și am ajuns catolici din ortodocși. A afectat ce era mai de valoare în Ortodoxie, „sobornicitatea", exact rădăcina, esența Ortodoxiei, mecanismul corect decizional, prin feedback și potențare exterioară (credincioși și împărat), și ne-a dus în sistem decizional catolic, centralizat. A fost afectat însuși Crezul ortodox, care afirmă ca valoare legată de unitatea Bisericii sobornicitatea, o lucrare într-un anumit mod a Bisericii. S-a lucrat la Biserică până a fost făcută după chipul patimilor unora, în stil catolic. Păi, e logic, mulți gândesc în sistem „puterea centrală" și nu înțeleg fundamentul Ortodoxiei, dialogul-adevărul văzut de întreaga Biserică. S-au tăiat două legături fundamentale ale managementului ortodox și am ajuns în catolicism.

Sinodul poate spune încontinuu că „noi Sinodul". Foarte bine, dar nu ați făcut în istorie cele drepte - o realitate și a zilelor de astăzi. Ci a trebuit de nenumărate ori să fiți adunați și împinși să faceți cele drepte. Nu de bunăvoie ați făcut ce s-a făcut în istorie, ci cu armata în spate. E o diferență de la a putea la a face. De la putere

la dreptate e cale lungă. Acolo a trebuit să fie prezentă și Biserica, și armata, și împăratul, pentru ca Sinodul să facă cele drepte.

Aceasta este marea problemă instituțională pe care BOR o are astăzi. De aici sunt posibile astfel de inițiative peste noapte și astfel de mari transformări. Și de aceea Bisericile vor cădea, fiind toate afectate de aceeași transformare, care le pune pe toate în poziție de vulnerabilitate. Și de ce Scriptura menționează „Bisericile"? Pentru că toate vor fi afectate de o transformare identică. Nu e o problemă doar a noastră, e o problemă generală, care trebuie înțeleasă în esența sa. Și înțelepciunea Bisericilor va fi să înțeleagă cum să păstreze deciziile majore în spiritul ortodox - iar asta s-a făcut numai într-o participare plenară a întregii Biserici.

BOR este astăzi în fruntea tuturor Bisericilor la capitolul inovații, la capitolul de a sta în fruntea ideilor de transformare, inovare, fugit după iluzii, calendare, ecumenisme, unități și alte idei. BOR este în fruntea Bisericilor care aleargă în toate direcțiile, fugind după amăgirile inovațiilor de astăzi.

Salvarea Bisericii în zilele de astăzi și într-o astfel de transformare instituțională majoră este conservatorismul și dialogul instituțional intern. Nu miști un deget astăzi, dacă vezi că lucrurile nu sunt așezate corect și mai bine nu faci decât să faci. Or, în BOR, se fac lucrurile în forță, peste noapte, fără nici cel mai mic discernământ. Calendarul, Ecumenismul și A. Boca sunt astfel de decizii luate fără discernământ, peste noapte, cu impact major eclesiologic, legate de schismă, erezie și înșelare. BOR este o instituție într-o profundă efervescență în ultimul veac, în care face de toate, într-o reconstruire totală internă: calendar, Ecumenism, Sinodul din Creta, nenumărați sfinți. O agendă de transformare uriașă, cu decizii care ne apropie enorm de mult de schismă, erezie și înșelare.

În paralel, vedem Biserici care văd aceste probleme și care le abordează cu mult mai mult discernământ. Muntele Athos pare să fie un far călăuzitor cu mult discernământ în toate aceste probleme. În calendar a adoptat poziția conservatoare. În Ecumenism a adoptat mai multă rezervă. În toate aceste probleme muntele Athos pare să fie la înălțimea cerută de astfel de decizii unice și istorice ale Bisericii. Cineva nu a înțeles tipul de management practicat de muntele Athos și de ce acest tip de management este cu mult mai potrivit și adaptat contextului de astăzi al Bisericii. Muntele Athos are un management mult mai adaptat spiritului ortodox și se pare că are învățate bine valorile ortodoxe - este un exemplu de management pentru întreaga Ortodoxie. Păcat că nu se înțelege așa ceva.

Din greșeală în greșeală până la căderea finală. Se va găsi în acest șir de erori instituționale un ierarh în istorie, care să dea Bisericii lovitura de grație, așa cum și în canonizarea lui A. Boca vedem că patima de peste 20 de ani a unui ierarh, de insistență, s-a soldat cu o canonizare. Cei mai periculoși oameni în Ortodoxie sunt astăzi mitropoliții cu putere instituțională, care pot impune agende eretice, candidații la poziția de patriarh, cu idei ecumeniste, de unire și unitate, neancorați deplin în dogma ortodoxă. Aceștia vor transforma Biserica și vor duce Biserica în ispită.

Aceasta este ierarhia Apocalipsei, care lucrează toate acestea ale căderii Bisericii. Apocalipsa Bisericilor este legată de această transformare internă produsă acum două veacuri. Marele eveniment așteptat de credincioși, Apocalipsa Bisericilor, nu va fi un eveniment mistic, ci unul de transformare internă, în care decizii de management vor fi luate în rafală, unele după altele, greșite. Adică exact ce vedem în Ortodoxia românească în ultimul veac. Să nu mai aștepte nimeni marele eveniment mistic al Apocalipsei Bisericilor, ci să revină cu picioarele pe pământ și să caute la o abordare de management instituțional nefezabil, cu decizii de management de impact,

la nivelul întregii Biserici. Acest eveniment s-a întâmplat deja. Privim astăzi la ierarhi care lucrează cele ale Apocalipsei, neînțelegând de fapt ce ar trebui să facă, neavând experiență de management și nici un duh ortodox care să simtă direcția Bisericii în toate aceste probleme. (Nici ca Athosul nu gândesc, dar nici management nu știu.)

Aici este de fapt localizată Apocalipsa Bisericilor, despre care vorbește Scriptura. Din păcate, sunt prea puțini manageri în Biserică să observe asta și să pună în evidență această transformare internă a Bisericii. Însă, dacă managementul nu îl putem înțelege, trebuind o pregătire de management specifică, putem privi la muntele Athos și la abordarea mai coerentă de management, precum cea pe care o teoretizez, care este de fapt direcția corectă de management a Bisericii în aceste veacuri - iar deciziile de management ale muntelui Athos confirmă tot ceea ce spun.

Se pare că experiența duhovnicească a muntelui Athos servește cu mult mai bine la un management aliniat unui duh ortodox, care înțelege mult mai bine prioritățile de management ale Bisericii, decât o titulatură de ierarh. Și sunt mai multe Biserici care au adoptat un conservatorism și o abordare de management aliniate acestei perspective propuse. Și aici ai două opțiuni, ori ai experiența duhovnicească a Athosului și simțire curată ortodoxă și nu te împiedici în decizii, ori știi management la un nivel impecabil, macro, organizațional-instituțional, să nu încurci Biserica și să poți călăuzi întreaga Biserică într-o direcție corectă. Dar în BOR nu avem nici una și nici alta. Rezultatele din ultima sută de ani se văd. Avem suficienți administratori-funcționari, cu multă hărnicie, dar nu avem nici duhovnici și nici manageri. Deciziile luate în ultimul secol confirmă ce spun.

Care este soluția acestei transformări periculoase, care ne aduce într-o epocă nefirească pentru Biserică? Pentru că starea

actuală a Bisericii nu este una sustenabilă, firească, una precum a fost timp de două milenii. Ce trebuie făcut instituțional pentru a rezolva acest dezechilibru instituțional de putere? Conservatorismul și acest mecanism exterior de forțare a dialogului intern în Biserică, pentru că de fapt aceste componente 2 și 3 au forțat acest dialog (când ierarhia nu l-a vrut), ar trebui exprimat instituțional. Pe scurt, ar trebui să existe o instituție autentică a dialogului cu credincioșii, între Sinod și Biserică, și un mecanism care să poată fi activat și de credincioși, pentru a putea avea acest dialog mult necesar Bisericii. Aparatul administrativ actual asigură doar o funcționare operațională, are atribuții operaționale și nu are legătură cu deciziile de impact ale Bisericii.

Centenarul trebuie legat de apocalipsa instituțională construită, nu de altceva. Ce trăim astăzi este o distrugere sistematică a Bisericii. Centenarul Bisericii ascunde în spate o mare dramă, legată de calendar, Ecumenism și A. Boca. Și asta nu se înțelege. Nu trăim o realitate a unui eden instituțional, ci a unui iad instituțional în care patima ajunge adevăr. Este un centenar groaznic, în care diferite patimi au lucrat după bunul plac în Biserică. Aceasta este realitatea acestui centenar. Calendarul este o patimă a impunerii peste noapte, fără discernământ. Ecumenismul este o patimă instituțională care nu a înțeles problema de rezolvat (rezolvată în alte lucrări publicate și cu totul altfel decât a propus instituția, problema unității creștine fiind deja adresată, dar într-o manieră metodică și diferită de ce este în istorie). A. Boca este o experiență neortodoxă, introdusă în Biserică pentru patima unor ucenici. Patima și puterea instituțională au ajuns adevărul Bisericii – exact ca în catolicism, rezultatul variantei moderne de „sinodalitate", a sobornicității-nesobornicitate, a sobornicității actuale de tip „catolic". Înainte nu se putea asta, iar în istorie credincioșii aduceau poziții care erau susținute în dialog de împărat, erau discutate. Acestea cu realizările mărețe ale

centenarului sunt iluzii totale. Centenarul Bisericii este o realitate grozavă, dacă este privită la nivel de management.

Acel eveniment major așteptat de toată Biserica, legat de căderea Bisericilor, s-a întâmplat deja, acum aproape două secole, și a așezat toate Bisericile într-o stare de vulnerabilitate internă. Acum e doar înțelepciunea fiecăreia, cum își gestionează intern poziția de vulnerabilitate decizională și cum va reuși ierarhia Bisericii să renunțe la orgolii pentru a discuta onest problemele Bisericii. Acum ține de înțelepciunea fiecărei Biserici să își gestioneze intern, disciplinat, prin dialog, problemele. Și se vede că există Biserici care au adoptat o abordare mai conservatoare pentru a nu distruge ce s-a construit 2 milenii. Distrugerea Bisericii se va face prin decizii unice, de impact, precum A. Boca (controversată, cu două poziții distincte foarte puternice), decizii care nu ar trebui luate chiar oricum, doar prin „puterea centrală" - istoria arată că acest sistem de decizie nu funcționează și e greșit. Sobornicitatea e conceptul decizional superior, iar sobornicitatea ortodoxă aduce toate componentele la un loc în teorie, dar și în practica istorică vizibilă a primului mileniu - mare păcat că astăzi s-a învățat pe de rost sloganul „Sinodului", adică sloganul „puterii centrale" și nu se mai înțelege sobornicitatea. Și când vezi două poziții opuse în Biserică, acolo trebuie atenție, pentru că pe acest tip de decizii se poate întâmpla căderea Bisericii.

Astăzi doar începem să așteptăm naivitatea Bisericilor și căderea lor, una câte una, prin neatenție și prin „energie administrativă" - aviz amatorilor, să pui oameni cu multă energie administrativă în poziții ierarhice, pentru a mișca Biserica cu multă energie în toate direcțiile, în loc să pui duhovnici care să tempereze și să gândească de zece ori un lucru mare, cum face muntele Athos. Dacă ai prea multă energie și profile de acest tip în Sinod, e clar unde va merge Biserica pe termen lung - dacă se promovează doar competența administrativă, e clar că temperamentul instituțional general

va fi unul neacordat corect cu o necesitate de stabilitate pe termen lung a Bisericii. Dacă se pune Biserica pe steroizi administrativi, e clar unde o să meargă. De aceasta tot felul de oameni cu energie administrativă exagerată numesc după chipul lor alți administratori la fel de energici, creând un temperament instituțional general nealiniat cu valorile ortodoxe. De asta este mai bine să numești duhovnici echilibrați ca ierarhi și preoți, decât administratori pricepuți. Biserica are nevoie de o pondere mai mare de echilibru decât de energie în Sinod. Și când mentalitatea administrativă iese din fiecare por al Bisericii, se vede încotro mergem ca Biserică, atunci când te uiți la muntele Athos, în ce direcție merge.

Dacă faci o statistică astăzi în Sinod, e vreun ierarh fără „energie administrativă" serioasă? Păi, dacă tu ai numit în timp numai oameni de acest tip, mai e Sinodul un factor de echilibru? Ce valoare ai promovat în Sinod și în Biserică, echilibrul și spiritul ortodox, duhovnicia serioasă sau forța administrativă, funcționarul destonic? Pentru ce îl alegi pe ierarh, pentru administrație bună sau pentru duhovnicie și echilibru? Și când ai nevoie de o decizie duhovnicească în Biserică ce faci, pentru că nu o să ai cu cine să o discuți (adică exact cazul Boca)? Și aici este diferența între muntele Athos și Ortodoxia românească, unde duhovnicia serioasă este chintesența experienței atonite și de aici izvorăsc toate cele bune, spre deosebire de Ortodoxia românească unde e suficientă administrația și restul se subînțeleg. De asta muntele Athos cu ochii închiși merge în toate aceste probleme ale timpului actual, iar Ortodoxia românească nu nimerește niciuna dintre acestea corect, nu rezolvă nimic și face greșeli una după alta, ascunzându-se în spatele „puterii centrale".

Tot Ortodoxie e și în muntele Athos, dar una care gândește profund duhovnicește și profund aliniat la valorile ortodoxe, învățate și asumate corect de muntele Athos, care asta face, mărturisește continuu în toate deciziile luate aceste valori ortodoxe. Acea

Ortodoxie nu se ascunde în spatele titulaturilor ierarhice, dar nimerește calea dreaptă cu mult mai bine decât toate titulaturile ortodoxe românești la un loc. Sinodul BOR nu reușește să aibă o direcție corectă, precum muntele Athos are în paralel. De ce? Pentru că s-au numit administratori care nu înțeleg profund actul ortodox, și nu duhovnici. Pentru că, după instituționalizare s-a promovat profilul de administrator și nu profilul de duhovnic și de aici greșeli pe bandă rulantă. Nu are nicio legătură ce se face în Ortodoxia românească în multe subiecte cu o abordare coerentă, văzută în muntele Athos.

În Bisericile care le vei vedea mai energice, acolo vor apărea căderi. Acolo se vor pune în aplicare agende de renovare internă a Bisericii, de distrugere a stâlpilor dogmatici de susținere, de înlocuire a becurilor și luminilor cu variante orientale mai ieftine (precum în Boca), de schimbare a furnizorului de energie cu unul mai potrivit. Și trimiți câțiva ierarhi la renovat în Biserică, unii la „îmbunătățit" dogmatica, unii la înlocuit mistica, unii la noi lumini și „sfinți" care să aducă lumini orientale, cu hipnoză și spiritism. Toți cu multă energie administrativă, puși pe lucrare și hărnicie - doar de asta au fost numiți acolo. Și Biserica ajunge să cadă. Iar în ultima sută de ani în BOR s-a auzit doar „administrație și energie administrativă". Forță maximă, nu echilibru maxim. Asta ca să se înțeleagă pe ce cale am pornit instituțional în ultima sută de ani. Iar cartea de căpătâi astăzi este „Îndrumătorul administrativ bisericesc", biblia instituțională actuală. Asta este valoarea instituțională actuală, exprimată foarte precis într-o carte de căpătâi a instituției ortodoxe românești care și-a pus în scris coordonata instituțională principală pentru viitorul său. Meșteritul ierarhiei prin Biserică, în pragul Apocalipsei, ne va duce unde nu trebuie. 2.000 de ani s-a construit în Biserică. După instituționalizare Biserica nu are nevoie de

renovări. Este bună așa cum era, nu are nevoie de lumini false, de becuri noi, orientale, precum A. Boca.

Dialogul intern este salvarea Bisericii astăzi. Dar noi nu avem astăzi dialog în Biserică. Dialogul este doar mult trâmbițat în toate direcțiile, dar de fapt este doar o demagogie instituțională. Această demagogie este problema care va încurca Biserica și trebuie marcată prin termenul corect, pentru a nu mai fi ascunsă sub retorici meșteșugite. Peste tot în predici auzi despre „dialog". Dumnezeu știe ce se vrea să se spună acolo, că în Biserică nu avem acest dialog. Despre ce se vorbește în mod real în acele predici este monolog instituțional, un termen mai potrivit pentru ce se întâmplă astăzi în instituție.

Intern Biserica este distrusă pas cu pas și este pus în pericol acest echilibru al pozițiilor autentice ale Bisericii. Și se ajunge la decizii luate cu patimă și nu se mai pot alinia deciziile corecte ale Bisericii. Când vezi în Biserică personalități care aleargă 20 de ani cu o canonizare pe la toate ușile posibile, poate-poate rezolvă ceva, la toate televiziunile și în mass-media, e clar că vorbim de patimă, nu de Biserică. Așa s-a făcut canonizarea lui A. Boca, alergând prin toată Biserica și strigând *„Boca, Sfânt, Canonizare!"* și *„Mulțimi, Canonizare, Boca!"*.

Când vezi un singur om că aleargă 20 de ani cu o canonizare în brațe prin Biserică e clar că ai o problemă de rezolvat. Pentru că instituția este vulnerabilă astăzi s-a putut produce această canonizare printr-un compromis de credință, rodul acestei vulnerabilități instituționale. Altfel nu se putea produce. Această canonizare este unul dintre semnele acestei slăbiri și vulnerabilități instituționale, care permite ca patima și nu adevărul să triumfe în Biserică, slăbire care permite ca instituția să acționeze discreționar, în pofida cunoașterii adevărului de credință, că A. Boca nu poate fi canonizat.

Am scris deja despre aceste lucruri în volumul publicat, *De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca*. Sper să se audă și să se înțeleagă, înainte de a fi prea târziu. A. Boca este doar încă un pas spre o cădere a Bisericii. Astăzi trebuie să discutăm pe față toate aceste probleme, pentru ca mâine să nu fie prea târziu. De aceea trebuie să folosim în acest discurs termenii corecți și nu un discurs diluat.

19 februarie 2025,

Doru Nastasă

18. BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ESTE EXPUSĂ DEPLIN SCHISMEI, EREZIEI ȘI ÎNȘELĂRII. MANAGEMENTUL DEFECTUOS AL SINODALITĂȚII, CARE EXPUNE BISERICA LA ACESTE PROBLEME. PROBLEMELE DE MANAGEMENT ALE SINODALITĂȚII ÎN CALENDAR, ECUMENISM ȘI A. BOCA

(Articolul a fost completat față de versiunea online, într-o variantă extinsă)

1. Care este cauza managementului defectuos al Bisericii?

Care este cauza managementului defectuos al Bisericii, văzut astăzi în aceste inițiative, calendar, Ecumenism și A. Boca? Este o cauză ușor de văzut. Voi arăta mai jos de unde vin toate aceste probleme. E nevoie de o perspectivă de management aici, și nu de una teologică, pentru a evidenția această problemă. Trebuie să folosim pentru această analiză istoria și aceste Sinoade Ecumenice, pentru a înțelege cum a gândit Biserica acest act al managementului său plenar.

Ce zice conceptul de sobornicitate este că actul de viață al Bisericii, unitatea-legătura Bisericii în toate, se face numai printr-o decizie luată într-un anumit format. Sobornicitatea (universalitatea-catolicitatea) este legată de conceptele de act de viață unit, lucrare împreună, unitate, decizie, forumul de analiză plenar, forum de normare și adoptare canonică. Sobornicitatea este egal și un concept de management, așezat în temelia Bisericii, concept înțeles și falsificat astăzi de fiecare după bunul plac.

Ce s-a întâmplat în istorie în aceste Șapte Sinoade Ecumenice, legat de deciziile luate acolo? Fazele deciziei Bisericii, legat de aceste Sinoade Ecumenice, sunt:

- Faza 1: discutare a problemelor de către toată Biserica și producerea de analize până la un nivel de maturitate. Atingerea maturității analizei.
- Faza 2: discutare în format instituțional, cu diferite contribuții, cu participarea credincioșilor, în diferite formate, pentru încercarea de a dezbate analiza, de clarificare, normare și adoptare canonică.

Trebuie să separăm funcția de analiză de funcția de normare și adoptare canonică și să înțelegem responsabilitățile fiecăruia în această discuție. Mai jos încerc să clarific aceste responsabilități, pentru a înțelege responsabilitățile Sinodului, dar și responsabilitățile Bisericii. Listă responsabilități:

1. Biserică/credincioși – prin sfântul Botez, avem obligația de a avea o opinie critică, de a aduce contribuții de analiză. Botezul nu este mărturisit orbește, este un botez în cunoștință de cauză. La nevoie, fiecare credincios trebuie să apere adevărul de credință. Biserica este consultată în diferite poziții de Sinod, atunci când Biserica aduce poziții. În Ortodoxie, credincioșii nu sunt o castă care nu gândește adevărul de credință, așa cum și-ar dori mulți astăzi.
2. Sinodul are responsabilitățile:
    1. Dialog cu Biserica, consultare cu Biserica pe pozițiile acesteia.

2. Integrare analize, folosire a forumului de analiză corect, prin aducerea tuturor celor care pot să participe la o analiză.
3. Discutare a unor analize ajunse la maturitate.
4. Normare și adoptare canonică.

Din păcate, astăzi Sinodul a introdus o cenzură puternică asupra actului teologic și de management, a introdus un monopol instituțional absolut, refuzând împlinirea autentică a actului sobornicității. Clerul nu are dreptul la a emite nimic fără aprobarea Sinodului și niciun gând și nicio idee nu ies de la cler fără cenzură instituțională.

Ce spune conceptul de sobornicitate în esența lui este legat de integrare și adunare a tuturor celor care pot participa la o analiză. Sinodul are rolul inamovibil de dezbatere, normare instituțională, de adoptare canonică. Dar are și obligația și responsabilitatea integrării analizei Bisericii.

Astăzi Sinodul Bisericii este un Sinod catolic, un conclav. Conceptul autentic de Sinod ortodox a dispărut acum foarte mult timp. Astăzi avem de peste 100 de ani un conclav. De aici există această erijare în catolicism, din cauza managementului defectuos. Astăzi vedem continuu lucrarea acestui Conclav al Bisericii, care emite continuu decrete către Biserică.

Ce sunt Sinoadele Ecumenice? Un apogeu al maturității unor analize din Biserică, momente de finalizare ale unor discuții. Este locul în care analizele din Biserică, ajunse la o maturitate, au fost preluate de instituție pentru discutare și normare, pentru adoptare canonică pentru întreaga Biserică. Ce nu sunt Sinoadele Ecumenice? Nu sunt locul în care „Sinodul singur a lucrat" așa cum se invocă astăzi, pentru a falsifica poziția instituției Sinodului.

Fiecare Sinod Ecumenic a avut un preambul de 50-100 de ani de dezbateri interne, în întreaga Biserică, a diferite probleme, care au dus la o maturitate a unor analize, concretizate și asumate instituțional în aceste Sinoade Ecumenice, care asta sunt, momente de maturitate a unor discuții din Biserică, prin contribuția întregii Biserici. Nu există ce se propune astăzi în această viziune utopică în care Sinodul intră într-o sală și produce analize care au luat înainte Bisericii 50-100 de ani să fie produse, în plenitudinea acesteia. Aceasta este una dintre abordările superficiale aduse de sinodalitate astăzi, în care pretinde că suplinește în formate reduse analize care au fost făcute în formate largi în istorie. Înainte era nevoie de 50-100 de ani pe o problemă, de întreaga Biserică - astăzi Sinodul reușește doar prin sine să acopere astfel de monumente de analiză.

Tare curios cum se poate face asta, pentru că avem Șapte Sinoade Ecumenice, fiecare cu analize de 50-100 de ani, Sinoade care repetă timp de 1 mileniu acest necesar de analiză integrativă. Iar sinodalitatea actuală nu mai are nevoie de analize integrative, reușind prin sine ceea ce în istorie s-a făcut altfel. Și de asta avem calendare, avem Ecumenisme, avem A. Boca, avem schismă, erezie și înșelare, toate produse pe o rețetă identică, de către sinodalitate: reducerea forumului de analiză, analize făcute superficial, expediate prin autoritate, dar nu prin proprietatea și calitatea analizei. Pe scurt, e mai ușor să decretezi „adevărul", decât să ieși în fața Bisericii cu o analiză să o dezbați, așa cum s-a făcut la Sinoadele Ecumenice. Adevărul „puterii centrale" e mai precis o colecție de probleme propuse ca fiind „adevăr", când nu au legătură cu o abordare corectă pe subiectele tratate. Asta din cauza aroganței, care pretinde că sunt bune, analize și inițiative de management incomplete, nemature, care sunt greșite și negândite suficient, iar acestea doar sunt forțate în Biserică, pe motiv de „putere centrală". Sobornicitatea combate aroganța și abordarea discreționară, de asta nu a putut fi suportată,

tolerată de catolici. De aceea acum există această erijare în aroganță-nesobornicitate și în Ortodoxie.

Analiza, maturitatea analizei, dezbaterea pentru normare și asumare canonică sunt funcții diferite în actul teologic și de management și nu sunt toate monopolul ierarhiei. Ierarhia nu este o castă cu monopol absolut asupra Bisericii, așa cum în mod greșit afirmă statutul actual al Bisericii. Aceste probleme, calendarul, Ecumenismul și A. Boca, nu pot fi susținute instituțional în fața Bisericii, prin argumente valide, așa cum nici catolicismul nu a putut să își susțină teologia și doar a forțat-o în instituție pe motivul „autorității centrale". Sunt doar niște închipuiri ale Sinodului, crezând că forța instituțională și perspectiva administrativă pot ține loc de argument. Nu ține. Conceptul de sobornicitate presupune o vedere a adevărului și a argumentului de către întreaga Biserică. Toată Biserica mărturisește adevărul și nu doar un Sinod. Nu avem un adevăr emis de un Sinod, ci avem un adevăr asumat și înțeles de întreaga Biserică.

Astfel de forumuri reduse de dezbatere sunt o problemă și asta nu au înțeles catolicii - iar astăzi „sinodalitatea" se ia după catolici și repetă sloganul catolic al „puterii centrale", neînțelegând că în Ortodoxie nu există neapărat acest concept de putere centrală, ci există conceptul de „adevăr sustenabil și susținut prin dezbatere". Ortodoxia susține totul prin sobornicitate-dezbatere și nu prin puteri centrale. Migrarea de la argument-adevăr la putere centrală este ceea ce propune astăzi „sinodalitatea" pentru Biserică, neînțelegând că se încurcă în cuvinte și că propune doar ceea ce și catolicismul a propus istoric. Adevărul nu este niciodată al unei puteri centrale, de asta întotdeauna credincioșii au fost prezenți în toate marile dezbateri ale Bisericii. Adevărul nu este al Sinodului, este al întregii Biserici - asta nu a înțeles Sinodul. Și Biserica a dezbătut fiecare teză teologică a sa, iar Sinodul, de nenumărate ori a preluat tezele și le-a dezbătut pentru normare. Sinodul nu are un monopol asupra

adevărului după cum se afirmă astăzi, ignorându-se orice dialog cu Biserica.

Ca să fim foarte specifici legat de managementul defectuos al Bisericii, trebuie să ne uităm la aceste 3 probleme, la calendar, la Ecumenism și la A. Boca, din punct de vedere al analizei și al managementului necesar acestor probleme. Soluția pentru fiecare dintre aceste probleme menționate este cu totul alta. Sinodul nu a reușit să aducă Biserica pe direcția corectă pe niciuna dintre aceste probleme.

1. **Calendarul este o problemă de management instituțional. Este o inițiativă administrativă, de management, care s-a impus cu forța Bisericii.**

Cum trebuia gestionat calendarul la nivel de management? Pentru că vorbim despre management organizațional, despre „change-management", trebuia să existe un program de management, care să fi validat următoarele puncte:

1. Analiza de impact asupra Bisericii, pentru această decizie. Poate fi asumată decizia de întreaga Biserică în unitate? Răspunsul este nu.
2. Programul de „change-management", pentru gestionarea schimbării. Trebuia să fi existat un program pe 5-10 ani, de notificare a Bisericii, de acomodare cu această decizie, iar în acest timp să se fi reevaluat periodic, dacă Biserica este pregătită pentru o astfel de schimbare.
3. Ce a făcut în esență instituția în această schimbare, a fost să modifice peste noapte ceva ce făcea parte din 2.000 de ani de tradiție a Bisericii, ceva ce era perceput ca dogmă

de Biserică, fără explicații, peste noapte, o schimbare cu totul inoportună și într-un format de management nefezabil. A încercat să schimbe prin forță și nu prin dialog o percepție de 2 milenii, să forțeze în Biserică perspectiva administrativă, când Biserica nu era pregătită pentru așa ceva. Nu a pregătit Biserica pentru această schimbare.

4. Formatul de management adoptat de instituție pentru această inițiativă de schimbare este complet defectuos. Nu are un cadru de management de program autentic. Am discutat formatul de management autentic pentru această problemă în mai multe volume, dar și în volumul *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca”*.

5. Rezultatul? Schismă în Biserică, iar după peste 100 de ani de schismă, cred că avem peste 1 milion de credincioși rupți de Biserică, prin abordare de management discreționară.

Managementul muntelui Athos pentru această schimbare:

1. Muntele Athos a preferat să fie aliniat la valorile ortodoxe și să adopte o poziție conservatoare. A preferat să evite astăzi modificări de impact, fără utilitate practică. Utilitatea acestei schimbări este zero. Alte Biserici au refuzat această „inovație” și sunt foarte bine astăzi, nu au probleme pe cap cu credincioșii. Cu siguranță că sunt mult mai bine pregătite pentru o schimbare astăzi, decât acum 100 de ani.

2. Managementul muntelui Athos este unul conservator, disciplinat, cu discernământ, care a ținut cont că decizia este una care ar fi trebuit lăsată în seama comunității,

care ea va duce această povară, nu Sinodul. Nu Sinodul a dus greul acestei decizii ci Biserica-credincioșii.

3. Rezultatul managementului muntelui Athos: păstrarea unității Bisericii, alinierea corectă la valorile ortodoxe, evitarea unor tulburări, a schismei.

2. **Ecumenismul este din nou, o problemă de management instituțional. Este o inițiativă care teoretic este legată de misiunea Bisericii de propovăduire a Evangheliei lui Hristos.**

Care sunt problemele de management ale acestei inițiative:

1. Inițiativa merge într-o direcție greșită, pentru că nu a înțeles nimic din ce are de rezolvat. Astăzi nu avem o teză în Biserică, teză care să fie „soluția ortodoxă pentru problema unității creștine". Pentru că nu există această teză, așa cum și părintele Stăniloae afirmă că „Ortodoxia are nevoie de o dezvoltare teologică pentru a rezolva această problemă" (a se vedea lucrările publicate pe acest subiect), noi astăzi mergem într-o inițiativă fără să avem o soluție și fără să fim pregătiți pentru așa ceva.
2. Ecumenismul va duce la căderea Bisericii, fiind „erezia ereziilor", pentru că în Ecumenism se promovează o soluție de unitate (creștină) prin sincretism, relativism și minimalism și există nenumărate încălcări și devieri de la o direcție coerentă pentru această discuție.
3. Ecumenismul este izvorul apocalipsei universale religioase, pentru că sădește și dezvoltă acest concept de unitate religioasă universală, prin sincretism, relativism și minimalism.

4. O inițiativă autentică de management este precum cea propusă în alte volume scrise pentru acest subiect, volume care explică în mod precis cum Biserica Ortodoxă trebuie să cheme alte confesiuni la Ortodoxie, printr-o dezvoltare teologică, nu printr-un compromis eclesiologic, cum a făcut și pentru Arsenie Boca. În volumele *„O propunere pentru un Sinod al unității creștine"* dar și *„Soluția logistică a dialogului ecumenic"*, am explicat pe scurt inițiativa de management propusă, coordonatele autentice ale unei astfel de inițiative, care să nu lezeze Biserica și care să aducă protestanții și catolicii în mod autentic în unitatea Bisericii. Iar în lucrările propuse pentru unitatea creștină, am adus o soluție în toate dimensiunile acestei probleme, soluție care consider că este ce trebuia făcut aici, care este cu totul diferită de ce se face astăzi în instituție.
5. Inițiativa Ecumenismului nu a articulat problema de rezolvat, iar instituția duce Biserica într-o direcție greșită.
6. Rezultatul managementului din Ecumenism? Promovarea largă a unei erezii universale, comuniune cu erezii, rugăciune împreună, inițiative de dialog teologic cu totul greșite. Și acestea se văd în Sinodul din Creta, în documentul emis de Sinod, document care spune în mare că inițiativa este blocată și că Sinodul nu știe ce să facă pe subiect. Pe scurt, management defectuos, care nu înțelege cum se face management autentic într-o astfel de discuție și inițiativă.

Ecumenismul va folosi și el „rețeta Boca de canonizare", compromisul. Asta ca să înțeleagă și Sinodul de ce Ecumenismul

este periculos, fiind un context și mediu ideal, favorabil pentru compromis. Sinodul tocmai a produs pentru A. Boca un compromis, cu siguranță că și în Ecumenism (motivat de idealul unității, și promovat de entuziaști care nu văd nici ei decât „mulțimi", dar de alt fel) se va adopta o soluție identică precum pentru A. Boca. Ce lipsește Ecumenismului pentru a repeta „rețeta A. Boca de canonizare"? Doar un mitropolit sau un patriarh la fel de harnic și motivat precum mitropolitul care l-a promovat pe A. Boca în canonizare.

Managementul muntelui Athos:

1. Este surprinzător cum muntele Athos reușește la nivel de management să păstreze autentic o direcție și coordonatele corecte ale discuției. În analiza făcută pe acest subiect, în lucrările menționate, pe fiecare discuție, am ajuns exact la aceeași poziție a muntelui Athos, care are o explicație coerentă la nivel de management dar și la nivelul valorilor ortodoxe. Pentru mine este surprinzător cum propunerea de management a muntelui Athos este mult mai corectă și mai responsabilă decât ce se practică astăzi de „sinodalitate".

3. **A. Boca. Aici vorbim din nou, despre management defectuos.**

Care sunt problemele de management ale acestei inițiative:

1. Analiza pe subiectul Arsenie Boca nu este completă, este părtinitoare și este falsificată prin omisiune.
2. Nu au fost chemați zeci de ani martorii acestei discuții și s-a evitat discutarea cu aceștia. S-a așteptat sistematic

ca toți cei care puteau și trebuiau să participe la discuție să se mute la Domnul.

3. Dosarul de canonizare este incomplet. Are omisiuni majore.
4. Există un conflict de interese vizibil în gestionarea procesului de canonizare.
5. Decizia de canonizare a fost luată prin compromis instituțional.
6. S-a refuzat sistematic discutarea teologiei aduse de Biserică, discutarea mărturiei aduse de Biserică, adoptându-se o poziție instituțională izolată, în care o analiză incompletă, părtinitoare, prin omisiune, a fost forțată drept analiză a Bisericii.
7. „Adevărul" Sinodului pentru A. Boca este doar un fals deplin, un compromis instituțional, cunoscut și asumat de instituție.
8. Managementul acestei inițiative a fost unul defectuos care a permis ca o analiză părtinitoare să fie adoptată drept analiză a Bisericii.

Concluzie: nu se poate face management în Biserică la acest nivel, pe probleme complexe, milenare, în acest mod, izolat. Există un nivel de management care poate și trebuie gestionat doar prin integrare, refuzată cu o cruntă încăpățânare de ierarhie în istorie.

2. Diferența între sobornicitate și sinodalitate

Conceptul de sobornicitate este unul primordial pentru Biserică, și asta spune în mare, că pentru a mișca Biserica, este nevoie de un anumit tip de management, integrativ, de adunare într-un anumit format. Or, exact acest format de management este subiectul discuțiilor din Biserică de astăzi, Sinodul fiind mai confortabil cu acest concept de conclav-sinodalitate, de putere centralizată, să nu fie deranjat în abordare discreționară, pe când Ortodoxia are în ființa sa, în practica sa, asumat conceptul de discutare largă, de provocare a analizelor, de dezbatere plenară a analizelor. Adevărul ortodox este adevărul întregii Biserici, pe când adevărul catolic este doar adevărul puterii centrale, o practică unde se omoară în esență calitatea analizelor, unde se reduce forumul de analiză și unde se ajunge la o abordare discreționară decizională, abordare care pentru Biserică înseamnă luarea continuă de decizii majore greșite, deci un parcurs de distrugere.

Sobornicitatea ortodoxă propune cu totul altceva decât derizoriul afirmației „ierarhii într-o sală", cum se propune astăzi. Propune „adevărul-analiza într-o sală" și „Biserica într-o sală", care presupune și ierarhia. Sinoadele Ecumenice sunt „Biserica într-o sală", în care au participat și credincioșii, și forumul de analiză și critică, și contribuitori, forumul instituțional, dar și împăratul. E o diferență largă de perspectivă între „Biserica într-o sală" și „ierarhia într-o sală", reducționismul actual al sinodalității.

Sobornicitatea propune:

1. Biserica este infailibilă, în sensul că plenitudinea Bisericii asumă adevărul, participă la adevăr și este prezentă în deciziile și

actul de viață, în tot ce s-a decis de comunitate. Centralitatea sobornicității este în adevăr, analiză, asumare de comunitate, existența unei instituții pentru normare și adoptare canonică, prezența plenară în sobornicitate atât a poporului, dar și a instituției, într-un mod echilibrat, care să asigure viabilitatea analizei, viabilitate instituțională prin normare și asumare canonică, dar și viabilitatea actului de viață în unitate, care nu se poate face decât cu credincioșii și instituția la fața locului. Această viabilitate a mișcării Bisericii, trebuie obținută la mai multe nivele, analiză, decizie, participare, instituțional (normare și adoptare canonică) și nu se poate obține decât plenar.

2. Analize deschise (practica Bisericii din Sinoadele Ecumenice), adică asigurarea unei calități largi a analizelor, a tuturor perspectivelor și necesarului de provocare a analizelor.

3. Participare largă la dezbatere, cu toți cei care fac parte dintr-un forum activ (Sf. Maxim Mărturisitorul și Sf. Grigorie Palama sunt parte din acest forum activ al diferitelor probleme, stăpânind analize teologice, chiar din calitate neierarhică), participare prin competență și analiză, nu doar prin titulatură. Propune un forum activ, care stăpânește analizele, ca parte a sobornicității.

4. Participare a criticii la discuții, fiecare Sinod Ecumenic făcându-se cu participarea tuturor pozițiilor existente pe subiect.

5. Participare la unitate de către întreaga Biserică, pentru că și credincioșii chiar dacă sunt doar consultați participă la acest act, fiind cei care asumă unitatea și actul de viață al Bisericii, trebuind să explice perspectiva lor, de asumare a actelor Bisericii.

6. Sobornicitatea, prin participare, are rolul de a fi un mecanism de exprimare eclesiologică pentru credincioși, care pot răsufla într-o formă sau alta. Altfel credincioșii nu au niciun mecanism de dialog și ajung în revoltă, în protestantisme.

7. Maturitatea analizelor și marturitatea participării la analiză, care este esența sobornicității. Sinoadele Ecumenice sunt expresia nu a unor „adunări ierarhice", ci a unor zbateri de zeci de ani ale Bisericii, pentru dezbaterea unor analize, culminând cu evenimente de normare și adoptare canonică.

8. Acest forum plenar susține Biserica în: analiză, asumare, dezbatere, normare, adoptare canonică, dar și etic, atunci când compromisurile bat la ușă, pentru a putea preveni felurite Sinoade tâlhărești, precum am avut suficiente în istorie. (De asta A. Boca a putut fi canonizat, pentru că această componentă etică și morală nu a mai putut fi exercitată și a putut fi depășită în spatele unor uși închise. Ferrara-Florența a fost un „succes" al Sinodului, deoarece a fost făcut în spatele privirii credincioșilor. Pentru aceasta se fac astfel de inițiative cu ușile închise, pentru că există și o componentă etică, ce nu trebuie văzută chiar de toată Biserica.)

8. **Sobornicitatea este întemeiată în conceptul de participare**, folosind extensiv acest concept, presupunând participarea plenară, adică a credincioșilor, pentru analiză și asumare, a unui forum activ pentru analiză (de asta atât de mulți teologi ai Bisericii au adus contribuții în Sinoadele Ecumenice și de aceasta în istorie întreaga Biserică s-a zbătut pentru aceste Sinoade, nu doar ierarhia, cum în mod simplist propune astăzi „sinodalitatea" [62]), a unui forum instituțional de dezbatere, normare și adoptare canonică. Sobornicitatea este un concept mai larg, după cum se vede practica Sinoadelor. Și nu poate fi înțeles plenar fără o abordare extensivă de management, și nici fără o comparație cu sistemul catolic de

[62] Această zbatere a întregii Biserici și participarea la Sinoadele Ecumenice a acelor care au adus poziții și analize, neierarhi, contrazic retorica actuală instituțională a „sinodalității", participarea largă la actul de analiză arătând că Biserica are ca practică abordarea critică a adevărului de credință dar și necesitatea discutării și participării directe, de către Biserică, la aceste discuții larg, prin poziițiile aduse.

management. Este un concept de management foarte puternic, menit să asigure viabilitatea decizională a Bisericii, un act unic, o mișcare unică a Bisericii, o legătură și coeziune internă, o identitate unică, un caracter unitar și o asumare și participare de către întreaga Biserică la actul de unitate. Unitatea Bisericii, unitatea internă, este asigurată printr-un concept de mișcare împreună într-un anumit mod.

Iar aceasta este practica Sinoadelor Ecumenice, prin sobornicitate în acest format.

Sinodalitatea propune:

1. Titulatura este infailibilă, nu plenitudinea Bisericii. Se schimbă paradigma sobornicității în paradigma puterii centrale, în titulatură, adevărul devenind monopolul castei ierarhice, în mod greșit. Este schimbată dogma sobornicității ortodoxe în dogma conclavului catolic, se realizează o transformare largă a Bisericii, o schimbare a polarizării decizionale, de la adevăr la titulatură ierarhică. Se trece de la calitatea analizei și asumării plenare a unei analize (popor și instituție), la autoritatea instituțională care face tot, care elimină poporul din acest act, care reduce totul în Biserică la instituție.

1. Analize închise (practica din Apus, catolică), adică o calitate excepțional de redusă a analizelor, fără dezbatere analizele fiind întotdeauna insuficiente, mai ales pentru deciziile strategile, istorice, milenare ale Bisericii. Atunci când ai o Biserică unde se discută plenar o teologie și o decizie, e cu totul altceva decât când ai o comisie de 5-10 oameni care plini de patimă decid în 10 minute destinul Bisericii. Se vede clar că în toate aceste probleme, calendar, Ecumenism și A. Boca, primele afectate sunt analizele, care sunt într-o zonă de insuficiență.

2. Participare redusă, închiderea ușii în fața Bisericii. A se vedea aici Sinodul din Creta, unde credincioșii au fost eliminați din aceste discuții, deși ei sunt parte din aceste discuții, chiar dacă doar consultativ. Critica a fost eliminată din discuție.

3. Participare la unitate doar de către Sinod, fără credincioși. De asta calendarul a ajuns în schismă, pentru că Sinodul nu a înțeles cu ce problemă se confruntă, nu a înțeles că 2.000 de ani de calendar poziționează pentru credincioșii simpli calendarul drept o problemă dogmatică după o practică atât de îndelungată, nu au înțeles că Biserica nu este pregătită pentru o astfel de schimbare și nu au vrut să asculte Biserica, cea care a trebuit să ducă această povară. Participarea la unitate și la decizie nu se face doar pentru a schimba decizii, ci pentru a consulta și a vedea dacă acestea pot fi asumate. Pentru că deciziile care afectează zeci de milioane de credincioși nu ar trebui luate chiar într-o izolare catolică, absolută.

4. Conclavul catolic, prin neparticiparea credincioșilor și prin sistemul de caste intern catolic, are rolul de a fi un mecanism de oprimare eclesiologică a credincioșilor, care nu mai pot răsufla deloc eclesiologic. Și se vede în catolicism protestantismul, care asta este, recuperarea de către credincioși a unor pârghii de exprimare și manifestare eclesiologică. Dacă nu îi lași să vorbească, o să vorbească credincioșii, dar în altă parte, probabil în afara Bisericii. Asta ca să înțeleagă și Sinodul unde duce politica asta a închiderii ușilor și adoptarea modelului eclesiologic catolic „oală sub presiune". Și asta este povestea calendarului, o schismă generată de Sinod prin forțarea și oprimarea-constrângerea credincioșilor. Este integral culpa sinodului, o culpă venită prin sistemul catolic de management, prin neînțelegerea a ce este sobornicitatea în esența ei. În timp se adună aceste nemulțumiri și nu duc decât la protestantisme.

5. S-a consolidat intern sistemul de caste și s-a blocat feedbackul Bisericii, prin regulamente de ordine instituțională, care

blochează clerul în a aduce orice critică la adresa instituției. Există astăzi un sistem de cenzură intern în Biserică, bine pus la punct, pentru a împiedica emiterea a oricărui gând din partea clerului și a monahilor, fără aprobarea ierarhiei. Consecința neascultării: eliminarea pe loc din sistemul instituțional. De aici vine această tăcere a Bisericii, tăcere confundată de Sinod cu „acceptare și primire", fiind doar o blocare prin cenzură a manifestării eclesiologice. Până la urmă mecanismele interne de cenzură sunt vizibile. Peste tot s-au închis Bisericii posibilitățile de exprimare și manifestare eclesiologică. Asta nu este unitate și nu poate avea ca și urmare unitatea Bisericii.

6. Sinodalitatea centrează discuția în rolul ierarhic, nu în analiză integrativă, nu în dialog, nu în dezbatere. Promovează titulatura nu adevărul-competența-analiza. Sinodalitatea folosește incorect istoria, folosind Sinoadele Ecumenice pe post de justificare a argumentului „titulaturii", ignorând analizele plenare și maturitatea analizelor venite din toată Biserica, preambulul pe care aceste Sinoade au fost construite.

7. **Sinodalitatea afectează însuși conceptul de participare.** Reduce participarea Bisericii, reduce forumul, este o constrângere uriașă a participării la decizie, la analiză, la dezbatere și la normare. Pe scurt, sunt scoși afară din discuție, din decizie, toți cei care incomodează instituțional – adică se adoptă varianta catolică, varianta eliminării incomodatorilor, prin diferite instrumente instituționale, în cazul acesta printr-un statut bine meșteșugit, care afirmă „unitatea", dar lucrează sistemul catolic de management, de forum redus, „sinodalitatea", și nu sobornicitatea. E logic că s-a ajuns la astfel de scheme de implementare, deoarece pentru a teoretiza sistemul de management adoptat de Ortodoxie e nevoie de pregătire de management dedicată, iar teologia de astăzi nu are puterea să formalizeze ceva ce ține de management, exprimând prea simplu concepte de

management, credincioșii fiind lăsați de instituție să se chinuiască în încercările de a articula durerile lor legate de participarea elesiologică, neștiind cum să explice instituției că și ei sunt în unitatea Bisericii. Credincioșii nu reușesc să exprime că participarea la unitate și la actul de viață presupune o participare și a lor la deciziile mari, atunci când aduc poziții legitime, că asumarea unor decizii înseamnă participare la decizie, deci dialog și prezență la aceste dezbateri ale pozițiilor Bisericii.

8. Sinodalitatea nu asigură aceste condiții de viabilitate a unei decizii. La catolici vedem analize profund eronate, în serie, unele după altele, tocmai prin reducerea forumului de analiză. Vedem lipsa instituțională de viabilitate, prin normare și adoptare greșită a unor decizii insuficiente. Vedem neparticipare a credincioșilor, cu rodul protestantismelor, expresie a acestei neviabilități de participare și asumare de către popor. Vedem lipsă de corectare a erorilor instituționale, și erijare în „sinodalitate". Este identic discursul actual al Sinodului asupra „sinodalității" cu discursul catolic al „conclavului". Sinodalitatea, în forma catolică, de „putere centrală", în care instituția se aude doar pe sine, nu este un sistem viabil de management, așa cum se propune iluzoriu astăzi. Sinodalitatea în forma actuală este doar o abordare de management instituțional profund iluzorie, lăsând descoperită deplin instituția în mai multe direcții.

Ortodoxia e gândită în jurul conceptului de adevăr, nu în jurul conceptului de titulatură ierarhică. Adevărul-analiza a fost adus până la urmă prin mărturia unor pescari, a Apostolilor, nu a unor titulaturi instituționale, cum astăzi în mod greșit se erijează totul în titulatura instituțională atotcuprinzătoare în Biserică. Mărturia adevărului este cea care primează în Biserică, nu titulatura (a se vedea Sfinții Bisericii). Ierarhia se adună în jurul adevărului, nu pentru a monopoliza adevărul. Monopolul ierarhiei asupra

adevărului este o incorectitudine pe care trebuie să o arătăm, atunci când se dorește acest lucru. Sunt atâtea exemple în istoria Bisericii când unul singur în Biserică și neierarh mărturisea cu putere adevărul Bisericii, încât ne întrebăm, ce va face ierarhia când astăzi în Biserică va fi unul care strigă adevărul și nu va fi ierarh? Și aici trebuie să amintim din nou situația Sf. Maxim Mărturisitorul, dar și situația Sf. Grigorie Palama, care în calitate de neierarhi au adus teologii relevante pentru Biserică.

Nu titulatura girează adevărul, ci analiza și dialogul plenar al Bisericii. De asta „Biserica este infailibilă" și nu „titulatura este infailibilă", sloganul actual al „sinodalității". Și Biserica a spus acest adevăr tocmai pentru a atrage atenția nu credincioșilor ci chiar Sinodului, să nu se erijeze în infailibilitate doar prin sine – pentru că afirmația este una la care Sinodul însuși ar trebui să fie atent. Sobornicitate și sinodalitate, astăzi pare să fie pe alese în această discuție, în care fiecare își alege ce vrea din istorie. Unii actul plenar de participare, adevărul și analiza, unii autoritatea instituțională.

Discuția despre sobornicitate și sinodalitate atinge un nivel derizoriu, pentru apărarea unui concept de „putere centrală", al sinodalității. Când te învârți după propria umbră, încercând să aperi o poziție de autocrație prin tot felul de termeni nepotriviți, prin tot felul de retorici instituționale, prin tot felul de argumente iluzorii, care nu schimbă realitatea unei autocrații instituționale discreționare, ajungi în explicații nepotrivite de tipul „sinodalitatea" și nu analiza plenară este cea definitorie pentru Biserică, ajungi cumva să elimini din toată teologia ortodoxă pe toți aceștia „nesemnificativi" conform abordării instituționale actuale, pe Sfântul Maxim Mărturisitorul, pe Sfântul Grigorie Palama, eliminați de retorica sinodalității din orice discuție relevantă despre teologia Bisericii. Doar după noua clasificare instituțională, aceștia nu mai sunt legitimi în discuția teologică, pentru că nu sunt instituționali. Nu au titulatură

instituțională la momentul producerii teologiei. Sunt scoși afară de sinodalitatea actuală, de retorica teologică menită să apere o autocrație în zilele de astăzi, retorică ce se încurcă în propriile ei cuvinte, reușind să elimine din „sinodalitate" pe toți cei care nu sunt sinodali în istorie.

Iar sinodalitatea actuală presupune o curățire generală a teologiei, o descotorisire (în stil catolic) de orice este nesinodal, neierarhic, nelegat de titulatura instituțională. Și pe munca acestor neierarhi care au muncit în istorie, care au fost ridicați de Dumnezeu pentru a ajuta Biserica, ierarhia actuală și-a construit propriul pedestal și discurs nelegitim, incorect, care anulează de fapt și desconsideră participarea istorică la actul teologic și de management a întregii Biserici. Apare o întrebare, de ce mai apar totuși acești nesinodali în discuția teologică, doar astăzi sistemul sinodal ar trebui să fie suficient Bisericii, iar istoria ar trebui curățată de orice nesinodal, conform modelului actual.

De ce nu este curățată istoria de toți aceștia care nu mai au ce să caute în această discuție centrată astăzi în mod absolut în sinodalitate? Adică nu se contrazice singură sinodalitatea când istoria arată o participare largă la actul teologic, iar sinodalitatea de astăzi a adoptat un cu totul alt model? Nu ar trebui șterși din cărțile de teologie Sf. Maxim Mărturisitorul și Sf. Grigorile Palama? Doar nu sunt sinodali. Și la fel cu mulți alții, nevrednici conform sistemului sinodal să deschidă gura în Biserică. Nu e puțin cam mare îndrăzneala acestui sistem, față de acești Sfinți Părinți, care sunt eliminați teologic din Biserică de un sistem centrat în rolul ierarhic? De ce sinodalitatea nu finalizează afirmația despre titulatura ierarhică, și de ce nu îi șterge efectiv pe aceștia din teologie? Adică haideți să mergem cu îndrăzneala sinodală până la capăt. Dacă s-a apucat această cale, de ce nu este consecventă cu sine până la capăt, să vedem unde ajungem cu sinodalitatea actuală. Ajungem la a curăța

toată istoria Bisericii, Sinoadele Ecumenice (care nu sunt pe model sinodal ci pe model larg de participare), Sfinții Părinți, între care mulți nu sunt sinodali. Ajungem la o epurare largă a Bisericii și istoriei.

Asta este în esență sinodalitatea, o epurare internă prin autocrația teologică instaurată în statutul actual, pe care dacă o aplicăm în istorie nu obținem decât distrugerea Bisericii. De asta trebuie să aplicăm modelul „sinodalității", așa cum este implementat el, în istorie, pentru a vedea efectele distrugătoare ale acestuia asupra întregii istorii a Bisericii. Pentru că aceleași efecte sunt regăsite astăzi în Biserică, în care „sinodalitatea" lucrează la epurarea internă pe criteriul instituțional, în care nicio voce în afară de cea instituțională nu mai poate exista în noul sistem. Și dacă aplicăm sinodalitatea la istorie, tot ce obținem este un nou Apus. Noul sistem există doar prin instituție, care este singura care își permite să aibă o voce – astfel de sisteme sunt binecunoscute astăzi, în statul laic. Așa ceva nu se poate ascunde în retorici precum „sinodalitatea". Este doar o formulare teologică pentru „autocrație instituțională", nu este cu nimic altceva acolo.

Instituționalizarea este un fel de puci teologic în Ortodoxie, în care atunci când s-a scris statutul s-a consolidat puternic instituția ierarhiei, s-a eliminat practic contribuția Bisericii în actul teologic și de management, și am ajuns în starea actuală, cu un sistem de management care nu are atât de mult legătură cu practica istorică a Bisericii. Este o afectare instituțională a conceptului de sobonicitate și adaptarea la „nevoile instituționale" de control. Efectiv este desconsiderarea sobornicității și adoptarea modelului catolic de management. S-a schimbat o dogmă și practică a participării Bisericii în ceva mai convenabil instituțional, care răspunde mai bine nevoii instituționale de control. S-a eliminat practic participarea autentică a Bisericii, s-a eliminat posibilitatea de critică din partea Bisericii și s-

a consolidat instituția ierarhică. Și Biserica a ajuns în opoziție, într-o stare de opoziție a unei caste infailibile prin sine, într-un statut care de fapt a înființat o autocrație teologică a ierarhiei.

Apare întrebarea, timp de 2 milenii s-a lucrat prin acest statut actual, sau care a fost practica istorică a Bisericii, pentru că statutul actual este o antiteză a practicii de management istorice a Bisericii din primul mileniu – Biserica era și cea din primul mileniu, dar funcționa diferit de ce se propune astăzi în instituționalizare. Atunci nu aveam o castă ierarhică infailibilă. Dacă mutăm statutul actual al Bisericii în primul mileniu, nu se mai poate conduce niciunul dintre Sinoadele Ecumenice și distrugem întreaga istorie a Bisericii. Pe statutul actual al Bisericii nimeni nu mai putea mișca nimic în Biserică în primul mileniu. Se închide rapid întreaga istorie a Bisericii, fără nici urmă de posibilitate de manifestare eclesiologică a credincioșilor. Prin statutul actual se curăță rapid toată istoria Sinoadelor Ecumenice, care devin imposibile. Și tot ce se poate produce este un alt catolicism, prin puterea centrală și prin abordare ierarhică discreționară. Actualul sistem sinodal este un sistem de forță (precum cel catolic), nu de dialog, precum cel istoric ortodox.

Dacă ștergem istoria Bisericii din primul mileniu și dacă punem statutul actual acolo, tot ce obținem în Ortodoxie este doar un alt catolicism. Pentru că lipsesc credincioșii și împăratul, despre care actualul statut nu scrie nimic, nepermițând niciun fel de dialog generat din exterior, nepermițând decât vocea instituțională. Statutul actual al Bisericii este despre vocea instituțională absolută, la fel ca și abordarea catolică istorică. Nu este despre dialog, despre credincioși, despre dialogul Bisericii. Este doar despre vocea instituțională absolută.

Autocrația statutului actual contrastează cu dialogurile largi, desfășurate în primul mileniu, permise de o altă logică a Bisericii. Statutul actual este cu totul altceva decât Biserica primului mileniu.

Lanțuri instituționale grele, așezate în instituționalizare, au ferecat în mod absolut ușa Sinodului, pe care nu se mai poate intra de către credincioși și împărat. De la aceste lanțuri avem calendare, Ecumenisme, Sinodul din Creta, A. Boca și alte ipoteze instituționale asemenea. Părerea și nu analiza ajunge să fie gândul Bisericii, în care decizii negândite și nesusținute ajung să fie adevărul mișcării Bisericii, păzite atent cu lanțuri grele cu care a fost ferecat un statut.

Conform noului sistem ortodox al sinodalității, orice nesinodal nu mai este relevant în Biserică și devine desuet în discuția Bisericii. Titulatura învinge orice în noul sistem, inclusiv adevărul, inclusiv istoria, inclusiv acești mari teologi ai Bisericii, deveniți nerelevanți prin sistemul actual centralizat, al puterii centrale instituționale totale, teologice și de management. Afară cu cei nesinodali din discuție, cam aceasta este „sinodalitatea" de astăzi, discurs identic celui istoric catolic, care la fel, a scos afară din orice discuție a Bisericii credincioșii, împăratul. De asta pozițiile Bisericii nu au fost considerate în calendar, Ecumenism și A. Boca.

Această participare largă la actul teologic este ceea ce consfințește sobornicitatea, care trebuie să fie înțeleasă drept participare prin analiză și adevăr la unitatea Bisericii și nu doar prin titulatura de ierarh. Sfinții Maxim Mărturisitorul și Sf. Grigorie Palama, în calitate neierarhică au participat în mod decisiv la analizele și discuțiile Bisericii, ceea ce neagă deplin propunerea actuală a monopolului sinodalității, teologic și de management. Participarea largă istorică la actul teologic și de management, ne arată că Biserica are o acțiune plenară, de înțelegere, asumare, critică, asupra adevărului.

Biserica asumă critic un adevăr și nu prin monopol, nu de sus în jos. Este o asumare pe orizontală, largă, plenară, activă, critică, nu verticală, nu pasivă. Nu catolică. În Biserică nu suntem de sus în jos, doar un catolicism pasiv, nu suntem mase pasive de credincioși, de asta am și avut capacitatea istorică de a corectat erorile apărute în

Ortodoxie. Nu suntem nicio democrație, dar nici o autocrație – avem o lege care trebuie respectată de toți, dar care nu mai este respectată, pentru că autocrația este ușor de purtat la fața locului. De asta această abordare largă de analiză, deschisă, critică, asupra pozițiilor Bisericii, nu una doar izolată, doar instituțională, este marele câștig de management în Ortodoxie. Și este conceptul autentic de management instituțional sustenabil.

Sinodalitatea ajunge să facă rău Bisericii, prin izolarea instituțională și prin reducerea participării la analiză-critică-dezbatere, prin reducerea dezbaterii perspectivelor/pozițiilor Bisericii. Sobornicitatea presupune maturitate decizională și de analiză (acestea fiind esența Sinoadelor Ecumenice) și adoptarea canonică. Sinodalitatea presupune circuit închis, izolare instituțională, analize insuficente. De la plenar la izolare se schimbă deplin dinamica Bisericii, de la o direcție bine gândită la o direcție insuficientă și eronată. Și exact în deciziile mari ale Bisericii este nevoie de această teoretizare, astăzi nefiind prezenți împărați și mecanismul istoric de compensare.

Trebuie punctual să explicăm ierarhiei de ce a fost nevoie de acest împărat și care a fost rolul său din punct de vedere al managementului, care a fost o putere superioară care a obligat: 1. adunarea analizelor, 2. maturitate a analizelor și dezbaterilor, 3. asumare instituțională, 4. normare și adoptare canonică, 5. consens și unitate. Acestea nu s-au putut face istoric decât cu o instituție superioară și exterioară de putere. Contribuția din exterior a fost vitală în deciziile mari. Astăzi ierarhia trebuie să înțeleagă acest lucru și să dea dovadă de maturitate instituțională, să deschidă discuțiile mari ale Bisericii, pentru că ierarhia lasă în urmă o mare dramă în Biserică, prin astfel de decizii greșite mari.

3. Încălcarea unei hotărâri de Sinod Ecumenic în modificarea calendarului

Ce este calendarul din punct de vedere al perspectivei unității Bisericii, cu privire la hotărârile și datele stabilite la primul Sinod Ecumenic? Este o încălcare flagrantă a unor hotărâri de la primul Sinod Ecumenic:

1. De la „dată comună, pentru unitatea Bisericii", de la hotărârea primului Sinod Ecumenic, **ierarhia actuală a schimbat atributul de „comun", modificând referința acestuia**. Pe scurt, ierarhia actuală este superioară și mai pricepută decât ierarhia de la primul Sinod Ecumenic, așezând „mai bine" hotărârile acestuia. Atributul de „comun" este violat instituțional de BOR.
2. La fel, posibilitatea ca fiecare Biserică să își ia independent decizia legat de calendar, interzisă la primul Sinod Ecumenic care asta a făcut, a unificat datele, este interzisă de primul Sinod Ecumenic, dar a fost încălcată de Biserici, și de BOR. Deci avem două violări ale primului Sinod Ecumenic, făcute de BOR.
3. **S-a schimbat data efectivă pusă în Sinodul Ecumenic**, s-a schimbat sensul unei așezări de la un Sinod Ecumenic cu privire la unitatea Bisericii în calendar. Este din nou o violare a unei hotărâri a unui Sinod Ecumenic.
4. **S-a schimbat sensul discuției, de la unitate-stabilitate eclesiologică la „dată". Adică de la o stare de stabilitate și unitate, s-a trecut la o discuție despre „eficiență administrativă", abordare cu totul greșită în Biserică.**

Pe scurt, sunt 4 încălcări efective ale primului Sinod Ecumenic, ale atributului de „comun", a imposibilității de decidere independentă a datei, primul Sinod aducând o hotărâre pentru toate Bisericile, o schimbare efectivă a datei, dar și o schimbare a sensului discuției, de la unitate-stabilitate eclesiologică la „dată". Meșteri instituționali pricepuți au înțeles mai bine decât cei de la primul Sinod Ecumenic cum se discută problemele acestea. Și ce este cel mai rău aici este că ierarhia BOR nu știe în ce raport se află cu primul Sinod Ecumenic, nu înțelege cum trebuie să gestioneze acest lucru, nu are ideea de cum trebuie abordată problema.

2.000 de ani ridică la nivel de dogmă în conștiința poporului acele date din calendar, și unii nu se pot desprinde de această asociere, fiind o perspectivă a credincioșilor legată de importanța păstrării datelor Bisericii. Sunt credincioși care nu se pot desprinde de hotărârea unui Sinod Ecumenic, care este inviolabilă. Pe scurt, trebuie evidențiat aici, că Sinodul nu are toate perspectivele pe subiectul calendarului și nu a discutat autentic perspectivele cu Biserica. Nici cele teologice, nici cele de asumare.

Tehnic, calendarul nou este o schimbare a unei date și stări stabilite de un Sinod Ecumenic. Nu s-a schimbat data, dar s-a schimbat cadrul în care este încadrată data. În final este același rezultat, schimbarea datei așezate în primul Sinod Ecumenic, dată care a fost legată în Sinodul Ecumenic de calendarul vechi dar și de unitatea Bisericii. Acele hotărâri ale Sinoadelor Ecumenice asigură unitate, stabilitate, pe vecie, au fost gândite pentru unitate și stabilitate eclesiologică. Nu trebuiau schimbate. Criteriul perspectivei unității și stabilității eclesiologice, nu a fost discutat în mod corect legat de problema calendarului. Dacă ai perpectiva unității și stabilității eclesiologice, legat de calendar, tot ce spune Sinodul despre modificarea

făcută este derizoriu. Se vede că Sinodul nu a discutat teologic subiectul, ci doar administrativ și a păstrat discuția la un nivel nepotrivit.

Logica primului Sinod Ecumenic: ***1. dată unică, 2. „comună", pentru 3. unitate și stabilitate, 4. asumată neschimbabil de toate Bisericile***, este invalidată astăzi în modificarea calendarului, în care avem fiecare Biserică pe cont propriu, în sisteme de referință diferite pentru calendar. Adică toată fraza asta a fost remodelată de ierarhia de astăzi, pentru „eficiență administrativă" într-o formulare de tipul: ***1. date multiple, 2. care nu trebuie să fie comune, 3. unitatea și stabilitatea eclesiologică nu mai sunt considerate, 4. fiecare Biserică asumă ce vrea legat de calendar***[63]. De unde am plecat și unde am ajuns. Ca să vadă și ierarhia cât de mult s-a greșit în calendar, în care nu s-a înțeles nimic dintr-un Sinod Ecumenic. Scopul acelei hotărâri de la primul Sinod Ecumenic a fost unitatea Bisericii, nu eficiență administrativă.

Ce au legat Sfinții Părinți la primul Sinod Ecumenic, au dezlegat unii ierarhi acum. Unii au legat, alții au dezlegat. Nu e mai simplu să strici decât să construiești? *„E doar o dată, e ceva inofensiv"* - numai că era legată de unitatea Bisericii și de asta a fost pusă acolo. Și acum, fără înțelegere, s-a dezlegat ceva ce era legat într-un fel și

[63] O perspectivă interesantă legată de calendar, este aceea că tradiționalismul și conservatorismul, a fi puțin în urmă față de timpurile actuale, a fi puțin în afara timpurilor, a avea printr-un calendar vechi o rezervă față de tot ce este în acest timp, nu este aceasta un mesaj și o abordare de credință mult mai bună decât naivitatea actuală a adoptării și a mersului pe valul timpului actual? A fi în timpul Bisericii, în timpul Sinoadelor Ecumenice, nu este mai potrivit decât a fi în timpul Apocalipsei? A avea o rezervă față de timpul actual, nu este un mesaj continuu, de a trata timpurile cu rezervă, de a fi mai atent la timpul Bisericii decât la timpul lumii? A nu te amesteca în timpul actual, nu este un mesaj misionar mai bun decât mersul pe valurile timpurilor, fără discernământ? Nu este acesta un argument valid pentru a avea o rezervă față de „noul calendar"? Suntem din aceste timpuri sau suntem din timpul Bisericii, oricare ar fi el?

fusese așezat cu cap, gândit pentru întreaga Biserică, dar și pentru toate timpurile. Ce a fost la primul Sinod Ecumenic era bine gândit și ar fi mers în toate timpurile.

Nici dacă scrii pe hârtie nu se înțelege că s-a schimbat o hotărâre de Sinod Ecumenic. Nici cu argumentarea în față nu se înțelege că e diferit ce avem astăzi de ce este la primul Sinod Ecumenic și ca dată, și ca stare eclesiologică, și raport față de unitate, și la nivel de schismă – și toate aceste considerente au fost spuse acolo la primul Sinod. Ce avem astăzi în calendar, nu este ce este la primul Sinod Ecumenic și în Biserica primului Sinod Ecumenic, în caz că cineva se întreabă dacă s-a modificat de fapt ceva.

Tot felul de meșteri s-au apucat să modifice „date" în Biserică, nevăzând atributele puse în primul Sinod Ecumenic, sensul acelor hotărâri, ecumenicitatea și plenitudinea acestora. Ce este „comun" la primul Sinod Ecumenic, **această dată fixă pentru toți, pentru unitatea și stabilitatea Bisericii**, a fost modificat pentru „eficiență administrativă", efectiv prin violarea unei hotărâri a unui Sinod Ecumenic – adică s-a schimbat sensul unei hotărâri de Sinod Ecumenic, de la unitate la „optimizare administrativă". Starea de unitate, stabilitate, obținută prin „data comună", obiectivul de unitate și stabilitate, au fost invalidate și s-a obținut o schismă în întreaga Biserică.

Primul Sinod Ecumenic a stabilit nu o „dată", ci o unitate și stabilitate într-un subiect, prin adunarea datelor și normarea lor. Or, din păcate, astăzi nu se mai înțelege instituțional nimic din ce s-a întâmplat la acele Sinoade, și s-a pornit la meșterit prin Biserică. Și stricându-se datele și sensul calendarului primului Sinod Ecumenic, s-a stricat exact ce s-a hotărât la primul Sinod, s-a stricat unitatea și stabilitate eclesiologică a Bisericii. Nu s-a înțeles esența acelui Sinod și s-a obținut exact opusul. Ce a vrut să prevină primul Sinod, schisma, s-a obținut acum, printr-un „nou calendar".

Atâta s-a înțeles din primul Sinod Ecumenic, că e vorba despre o dată și nu despre o așezare în unitate, stabilitate și echilibru eclesiologic a comunității. Și de aici astăzi se fac modificări în Biserică și se strică tot ce era „greșit" în Sinoadele Ecumenice. Se pare că unitatea, stabilitatea și echilibrul eclesiologic, așezate la primul Sinod Ecumenic (unde s-a rezolvat problema „calendarelor", a ruperilor venite prin diferite date diferite), nu au fost suficiente pentru ierarhia de astăzi, care a reinstituit problemele anterioare primului Sinod Ecumenic, problemele „calendarelor". Așa e când orice meșter e priceput și vine și așază el, după priceperea lui, ceea ce Biserica a așezat anterior într-un anumit fel. Este evident că nu se mai înțelege logica Sinoadelor Ecumenice, ce probleme au rezolvat. Așa ajungi când tu pui țara la cale, dar nu ești în stare să numeri până la zece. Așa sunt aceste 3 decizii importante, în care s-a pus țara la cale dar nu s-a înțeles nimic din niciuna dintre acestea.

Ce trebuie subliniat aici și de ce deschid acest subiect este că Sinodul actual nu a discutat decât o unică perspectivă din toate cele care există pe toate aceste subiecte – adică și-a apărat propria patimă. Calendarul este o problemă excepțional de complexă, în care dacă nu ai discutat corect perspectivele atunci ajungi într-un eșect de management, precum cel instituțional actual. Și de asta avem 100 de ani trecuți de la calendar, în care încă nu avem listate toate perspectivele autentice, pentru că este vorba despre o problemă complexă – iar în acest punct se vede calitatea analizei făcute la calendar, în lipsa deplină a perspectivelor autentice ale discuției despre modificare. Era calendarul problema zero a Bisericii de rezolvat? Nu aveam o problemă majoră în Biserică, dar am creat una.

Ca să înțeleagă Sinodul cât de greșit s-a gândit modificarea calendarului, să vadă că perspectiva din Sinoadele Ecumenice, legată de calendar, a fost legată de unitate și stabilitate eclesiologică, legată de criterii de unitate și stabilitate. Iar Sinodul actual a schimbat toată

logica și discuția acestor „date", criteriile și dimensiunile discuției, de la unitate și stabilitate-echilibru la eficiență administrativă. De la unitate și stabilitate s-a trecut la eficiență – ca să vezi cum se gândește astăzi și cum se gândea atunci. Pe scurt, niște ierarhi care nu au înțeles nimic din Sinoadele Ecumenice, au modificat hotărâri de Sinoade Ecumenice după bunul plac, s-au apucat să modifice și „datele" calendarului. Calendarul asta este în esență, e o hotărâre de Sinod Ecumenic, schimbată peste noapte. Ca să se înțeleagă ce s-a întâmplat la Sinoadele Ecumenic pe diferite subiecte, s-au adunat perspectivele pe acele subiecte și s-au cântărit îndelung, 50-100 de ani.

Pentru calendar au fost câteva perspective de discutat (unitate-stabilitate eclesiologică, perspectivă administrativă-instituțională în care era vorba de o dată, perspectiva credincioșilor în care o practică de 2.000 de ani a ajuns în mentalitate la nivel de dogmă și Biserica era într-o inerție uriașă pe subiect). Instituția a avut astăzi doar o singură opțiune deschisă, cea favorabilă instituției, beneficiarului, cea administrativă. Și peste noapte, între 1923-1924, a schimbat o hotărâre de Sinod Ecumenic. Așa se întâmplă când scapi meșteri prin Biserică, meșteritul prin Biserică în hotărâri de Sinoade Ecumenice. Hotărârea Sinodului Ecumenic pentru calendar e legată de unitate și stabilitate, nu de temporalitate. Trebuia gândită altfel, prin aceste criterii. Cântărește mai greu unitatea aici și de asta trebuia implicată întreaga Biserică, și poporul. Meșteri porniți la muncă prin Biserică după diferite calendare, încep să strice ce era așezat bine în Sinoadele Ecumenice. Și s-a început agenda de muncă a ierarhiei cu inițiativa calendarului, în care pentru calendar s-au stabilit criterii de unitate și echilibru-stabilitate și nu de eficiență, neînțelese de ierarhia actuală, care violează flagrant o hotărâre de Sinod Ecumenic.

Apoi, în Ecumenism vedem din nou lipsa prezenței bazei discuției, unde ierarhia nu are perspectivele nici măcar listate pe hârtie, să poată începe o discuție. Iar pentru discuția despre unitatea creștină am adus o teologie largă, despre cum trebuie abordată, despre perspectivele curente și despre ce trebuie să facem, teologie cu totul diferită de abordarea instituțională actuală. Iar la A. Boca, nici măcar martorii discuției nu au fost aduși la fața locului, adică teza instituțională e undeva la 20-30% din necesarul real de probatoriu istoric, la un nivel insuficient.

Asistăm astăzi la un fel de debusolare instituțională largă, în care procesul de decizie este profund afectat prin analize instituționale precare, prin analizarea și cântarirea greșită a perspectivelor discuțiilor. Perspectivele și analiza de impact nu sunt gândite astăzi responsabil. Și de aici calendare, Ecumenisme, A. Boca, adică o agendă de schismă, erezie și înșelare și alte roade ale „sinodalității", adică a unui sistem insuficient de management al deciziilor mari ale Bisericii, prin abordare discreționară a ierarhiei. Ce nu a înțeles ierarhia din abordarea plenară istorică pe toate aceste probleme de la Sinoadele Ecumenice este că Biserica a fost cea care a dus greul analizelor și dezbaterilor și nu cadrul instituțional. Adică **în interiorul întregii Biserici s-a dus greul discuțiilor și al analizelor și abia la sfârșit, instituțional, s-a ajuns la normare și adoptare canonică**. Abia la sfârșit a apărut discuția instituțională și normarea. Și de aici necesarul de implicare a Bisericii într-o plenitudine a discuțiilor pe fiecare subiect.

Ierarhia a căpatat încredere în ultimul veac, după o suită de erori majore, necriticate suficient. Și de asta te trezești astăzi cu un curaj instituțional remarcabil, de canonizare a unui ocultist eretic și înșelat, dovedit și condamnat de Biserică. De asta există astăzi acest curaj, ca în văzul Bisericii, un ocultist, eretic și înșelat să fie canonizat și asta în circumstanțe dubioase, prin compromis.

Dacă privești timpul ca stare, așezarea de la primul Sinod Ecumenic e o așezare în timp a Bisericii, într-o stare de stabilitate. E o stare de unitate și stabilitate eclesiologică, în timp. Stare ce nu trebuia atinsă și schimbată. Ca stare nu trebuia schimbată – iar muntele Athos a înțeles asta, într-un discernământ ortodox curat. Ca dată, s-au găsit să o rezolve cu forța, să nu înțeleagă ce s-a făcut la Sinoadele Ecumenice și să modifice „o dată", când de fapt au modificat „o stare" și reglementări legate de unitate. Așa e când câțiva ierarhi discută într-o sală în 10 minute un subiect și apoi îl expediază în Biserică, crezând că reușesc să pătrundă fiecare dimensiune a discuțiilor și hotărârilor de la Sinoadele Ecumenice. Nu s-a schimbat dar totuși s-a schimbat. Acea dată de la Sinodul Ecumenic este astăzi schimbată, poate să spună oricine orice ar spune.

Avem astăzi Sinoade Ecumenice instant, în 10 minute. Avem schimbarea hotărârilor Sinoadelor Ecumenice în 10 minute. Cam asta este esența „sinodalității", erijrea în infailibilitate a titulaturilor instituționale. Instituțional s-a apăsat pedala accelerației la maxim, cu rezultatul ieșirii în decor și a lovirii Bisericii de toate relele posibile, de schismă, erezie și înșelare. Pentru că dacă se încalcă ce s-a stabilit la primul Sinod Ecumenic, legat de unitatea Bisericii, adică perspectiva pentru care s-au luat acele decizii, este evident că se obține opusul unității, schismă. Și asta s-a obținut. Aici se vede cum Sinodul actual nu are perspectivele de la Sinoadele Ecumenice înțelese, puse pe hârtie, discutate.

4. Complexitatea de analiză a deciziilor Bisericii

Ce este deranjant în toate acestea, calendar, Ecumenism, A. Boca? În calendar este afectată o hotărâre de Sinod Ecumenic, gândită în dimensiunile unității și stabilității-echilibrului Bisericii,

folosind astăzi o discuție despre o perspectivă „administrativă", schimbând nu „data", dar cadrul referențial, adică în esență violând o hotărâre a unui Sinod Ecumenic [64]. Dacă primul Sinod Ecumenic a avut o perspectivă legată de unitatea și stabilitatea eclesiologică a Bisericii, acea hotărâre în vecii vecilor nu va putea fi schimbată – și aceasta este înțelegerea corectă a acelei hotărâri, de a avea „comună" data în Biserică, pentru scopul unității și stabilității eclesiologice, fiind o hotărâre absolută.

Ecumenismul actual este izvorul apocalipsei religioase universale, „erezia ereziilor", fiind clădit pe conceptul creștin de unitate, concept extins într-o unitate generalizată, prin sincretism, relativism și minimalism. Va duce întregul creștinism și toate religiile într-o „unitate" [65] de un fel care se va stabili la fața locului – și asta pentru că Ortodoxia nu are o teză de management autentică, nu are perspectivele și analiza de impact autentic făcute, pentru că nu există

[64] Nu cred că se poate produce de vreun teolog astăzi din Ortodoxie o teologie care să arate că la primul Sinod Ecumenic hotărârea despre calendar a fost *relativă* față de calendar și nu *absolută*, și că a fost legată de o dată și nu legată de unitate și stabilitate. Pot să stea teologii oricât la discuții, nu vor putea găsi vreo teologie care să arate că este vorba despre o hotărâre relativă și nu absolută în Sinoadele Ecumenice. Nu vor avea cu ce să susțină asta, pentru că nu ai cum să ponderezi perspectiva unității și stabilității decât într-un mod absolut. Și la fel, nu există suport să poată fi schimbată acea decizie ecumenică.

[65] Există acea vedenie a Sfinților Serafim de Sarov și a Sfântului Ioan de Kronstadt, în care Sfântul Serafim îi descoperă Sfântului Ioan căderea Bisericilor în erezie generalizată, cum se va construi o Biserică universală, eretică, adică vedem exact conceptul de Ecumenism generalizat. Sfântul Serafim a descoperit de fapt acest Ecumenism extins, generalizat, univeral, în care islamul, mozaismul și creștinismul se vor uni. Adică exact ce vedem astăzi în crislam. Or, aceasta este exact roada Ecumenismului, o „unitate", care este izvorul degenerării religioase universale și de acest Ecumenism extins și eretic trebuia discutat plenar, pentru că visarea actuală a ierarhiei va sădi căderea religioasă universală. Un dialog universal, despre o „unitate", va potența erezia ereziilor, o cădere generală religioasă, nu doar a creștinismului. (https://atitudini.com/2020/01/sf-serafim-de-sarov-aratandu-se-in-vedenie-sf-ioan-de-kronstadt-profetii-despre-vremuri-de-prigoana/)

capacitate de management în Ortodoxie. Și în paralel a permis ca Ecumenismul să devină mediul degenerării universale a tuturor religiilor. De asta am ajuns aici, pentru că ierarhia nu are puterea să susțină acest subiect, și nu are capacitatea de a aduna Biserica pentru a discuta subiectul – iar o teză despre Ecumenism nu va veni din sinodalitate, ci va veni din Biserică și va trebui discutată plenar. Ecumenismul este o teză excepțional de complexă la nivel de management [66], cu perspective foarte dificil de articulat și cu o analiză de impact excepțional de greu de făcut. A. Boca este o canonizare a unui eretic. Adică Sinodul nu înțelege ce face în astfel de decizii mari și tot ce face este să se ascundă într-un bunker instituțional, care să îl apere de critică, de adevăr și analizele Bisericii.

Sinoadele Ecumenice au avut ca fundament 50-100 de ani de analiză a perspectivelor, au avut analiza de impact produsă în acest timp. Iar ierarhia simplifică totul astăzi legat de managementul Bisericii și centralizează totul în ierarhie, uitând fazele procesului decizional istoric al Bisericii, de listare a perspectivelor, analiză-impact, critică, normare și adoptare canonică. Nu ierarhia, ci această

[66] Doar un manager cu pricepere, și nu un teolog, va fi capabil să articuleze din punct de vedere al managementului, o teză pentru Ecumenism, care va avea soluția propusă de un manager și nu de un teolog. De asta sinodalitatea stă pe loc de 100 de ani pentru că teologii nu vor avea puterea să producă o teză de management și nu o vor produce niciodată. Și de asta din nou, va trebui căutată în Biserică această teză, nu în Sinod, nu în teologie. Iar sinodalitatea cunoaște doar discursul „titulaturii instituționale", discursul puterii centrale și al infailibilității, al falselor atotpriceperi instituționale, priceperi care sunt zero pe acest subiect, care este un subiect pur de management și nu neapărat teologic. Teologii nu vor putea produce o teză pentru Ecumenism, fiind o teză de management aplicat – este o teză excepțional de complexă la nivel de management. Iar sinodalitatea nu vede că teza pentru Ecumenism există deja în Biserică și că este într-o impostură istorică, în care orbirea și aroganța instituțională previn discutarea plenară a problemei unității creștine. Astăzi nu avem unitate în creștinism datorită aroganței instituționale, care blochează discutarea în Biserică a acestei probleme, deși există soluții propuse pe acest subiect.

analiză de 50-100 de ani, această abordare plenară care a reușit să aducă perspectivele și analiza de impact, printr-o plenitudine a Bisericii, aceasta este fundamentul pe care s-au construit Sinoadele Ecumenice, care sunt girate de o maturitate internă a analizelor.

Instituționalizarea unor analize făcute în timp și adoptarea canonică a unor concluzii este doar o etapă de finalizare, în cadrul unui proces larg desfășurat în întreaga Biserică și de către întreaga Biserică, proces ignorat de sinodalitate astăzi, doar pentru că este mai important pentru discursul actual al sinodalității să puncteze și să pună lupa instituțională pe evenimentul de finalizare, care este mai convenabil în discuție argumentului actual, de putere centralizată. Ierarhia a sintetizat și finalizat, a participat la etapa de finalizare și concluzionare, nu a definit doar prin sine perspectivele și analiza în aceste Sinoade Ecumenice. Cumva puterea centralizată și actul de instituționalizare al unor analize este astăzi retorica instituțională, care uită că etapele de listare a perspectivelor și de analiză de impact, aduse din toată Biserica, sunt grosul discuției despre Sinoadele Ecumenice. Grosul discuției despre Sinoadele Ecumenice este preambulul acestora, unde s-au produs toate cele necesare să fie dezbătute în Sinoade. Perspectivele în orice problemă a Bisericii, dar și analiza de impact pentru acestea, sunt subiectul plenar al Bisericii, după cum vedem în Sinoadele Ecumenice. Iar instituția a discutat în Sinoadele Ecumenice analiza de impact, pentru dezbatere normare și adoptare canonică.

În Biserică vorbim despre probleme atât de complexe, care au un orizont foarte larg de întindere și cuprindere, care nu poate fi acoperit în forumuri reduse, de puținii oameni din sinodalitate, și care nu ar trebui rezolvate decât în forumuri largi. Doar să scrii pe hârtie perspectivele pentru o problemă precum calendarul este muncă de foarte mulți ani, de zeci de ani, într-un cadru plenar, prin brainstorming. Să scrii analiza de impact este la fel, muncă

îndelungată. Să potențezi idei pe aceste subiecte se face doar prin dialog plenar, pentru că doar dialogul și critica sunt cele care potențează cu adevărat rezoluții serioase pe subiect – brainstormingul este necesar pentru evoluția analizelor, care rămân pe loc fără acesta. De aceasta este nevoie de adunare-brainstorming, și nu doar de stagnare-asfixierea analizelor. De asta Biserica a propus adunarea și sobornicitatea în general, care adună pe toți în analiză, pentru că probleme precum Ecumenismul au nevoie de brainstorming pentru a produce perspectiva corectă de soluționare, nu de cultură teologică istorică, fiind în esență o problemă de a găsi o perspectivă nouă de soluționare. Biserica a propus adunarea față către față pe problemele Bisericii, adunare care favorizează brainstormingul pe fiecare problemă a Bisericii, discutarea și clarificarea perspectivelor, care nu sunt întotdeauna deplin conturate în analiză, analiza fiind de multe ori făcută la fața locului. De asta este nevoie de dialog, brainstorming și critică, nu de erijare instituțională în autoritate, care nu ajută cu nimic în niciun subiect. De aceea în calendar nici măcar perspectivele nu sunt listate de instituție pe o hârtie, să se vadă că au fost înțelese și asumate. Iar în Ecumenism suntem la un zero total, ideea de perspectivă este complet absentă, instituția nu are idee de ce are de făcut, nu are habar de direcția în care trebuie să meargă și Ecumenismul actual e doar o debusolare generală. Iar A. Boca este un eretic canonizat în mod dubios.

Pentru o decizie responsabilă a Bisericii e nevoie de mai mult decât de o titulatură instituțională, e nevoie de o analiză responsabilă, plenară, care nu este în monopol instituțional, așa cum se propune astăzi. Astăzi totul este posibil decizional în instituție, pentru că patimile ierarhilor elimină perspectivele discuțiilor, perspectivele care nu convin, izolând discuțiile de Biserică. Elimină analiza de impact și se protejează patimile instituționale în diferite decizii. Și din 5 perspective pe un subiect rămâne pe hârtie doar patima

instituțională. De asta și pentru A. Boca s-a luat decizia care a favorizat patima Ardealului și nu dreptatea Bisericii. Pentru că și în Biserică se creează grupuri cu afinități, care vor pondera și prefera o opțiune, de asta trebuie discutate îndelung și transparent, pe larg, toate perspectivele dar și analizele de impact. De aceea discuțiile istorice din Sinoadele Ecumenice nu au fost ferite de Biserică, cum se face astăzi, tocmai pentru ca această transparență să asigure că analiza corectă este cântărită și nu se ia vreo decizie ca la A. Boca, doar pentru că Ardealul își vrea propunerea de canonizare realizată. Și toți vorbesc după perdea aici, când e clar că în această canonizare a fost favorizat Ardealul. Iar Biserica nu este de drept în acea decizie de canonizare, deși instituțional se proclamă că „Biserica" l-a canonizat. Biserica nu are legătură cu această canonizare a lui A. Boca. Așa au facut și catolicii în timp, au redus Biserica la un grup restrâns de oameni, care a putut să miște Biserica după propriile lor patimi, dar nu după adevăr.

Instituțional nu ai cum să produci 50-100 ani de dezbatere (cât a fost necesar la Sinoadele Ecumenice), decât în format plenar. Cantitatea de analiză adusă istoric pentru problemele de Sinod Ecumenic a fost necesară tocmai pentru a gestiona corect complexitatea acestora la nivel de perspectivă și analiză de impact. Și acest accent actual al „sinodalității", care pune accent doar pe etapa finală, din Sinoadele Ecumenice, induce în eroare cu privire la etapele unui proces normal decizional al Bisericii pe astfel de probleme mari. Biserica nu are doar „sinodalitatea" drept cadru decizional, ci a avut discuții interne ample, de zeci de ani, pentru a produce în primul rând lista completă de perspective, analiza de impact, pentru a cântări argumentele și perspectivele. Iar în momentul maturității acestor discuții, s-a reușit și adoptarea instituțională, normarea și adoptarea canonică.

Sistemul actual instituțional nu e chiar ce s-a întâmplat în istorie în Biserică. Instituționalizarea și centralizarea sunt un fel de de facto actual, asumat pe negândite, un status quo instituțional actual, care este o antiteză a istoriei, dar și o modelare și asumare integrală a modelului catolic. Sistemul actual de management cumva s-a remodelat după patima omniprezentă în teologie, de stăpânire, patimă văzută în special în Apus. Sistemele ortodox și catolic trebuie discutate mai atent la nivel de management, pentru a nu se mai permite abordări instituționale greșite în diferite subiecte. Biserica este departe astăzi de la o înțelegere plenară a cadrului de management care a fost pus istoric în mișcare pentru rezolvarea problemelor Bisericii, dar și funcționalitatea științifică a acestuia, într-un fel călăuzirea dumnezeiească fiind vizibilă în respectarea unor pași care trebuie împliniți în orice proces de management responsabil, văzuți în Sinoadele Ecumenice.

Efectiv din modul în care astăzi este condusă Biserica, se vede clar că nu se înțelege nimic din sistemul ortodox de management, din practica de management și din logica prin care în Ortodoxie se adună întreaga Biserică în decizie, tocmai pentru a asigura la nivelul deciziei:

1. Calitatea deciziei, prin analize largi, integrative
2. Participarea la decizie și asumarea deciziei de către comunitate.

Ce se vede în toate aceste trei inițiative menționate este legat de un impact la aceste două nivele.

Calendarul a avut o analiză insuficientă, a fost făcut fără un minim de discuție. A fost o necugetare a Sinodului cum rar găsești în istorie. Unicul gând al Sinodului a fost „necesitatea administrativă", prima dogmă instituțională de care Sinodul ascultă astăzi. Sinodul nici nu a avut în gând că Biserica poate gând altfel. Și nici nu

a dorit să discute asumarea deciziei, să vadă dacă va exista participare la decizie de către Biserică.

Ecumenismul nu are niciun fel de analiză. Este la zero analiză, lucru confirmat de Sinod în Sinodul din Creta, unde s-a discutat „blocajul total" al Ecumenismului, care vine exact din acest lucru, din analiza zero pe subiect – din neînțelegerea problemei cu care ne confruntăm. Și totuși Sinodul, propune mișcarea Bisericii, când nu are nici măcar un gând despre problemă, soluție, și mișcă Biserica prin aroganță, nu prin analiză. Am adus deja analiza pentru problema unității creștine în alte volume, o analiză corectă pentru această problemă, analiză care este parte din analiza Bisericii pe subiect, care trebuia discutată în sobornicitate. Din păcate aroganța ierarhică nu vede nimic după gardul Sinodului, și preferă insuficiența în locul dialogului. Și ajunge să explice în Sinodul din Creta cum insuficiența Sinodului pe subiect este o realizare ierarhică. Și din nou, datorită acestei insuficiențe, se evită participarea la discuțiile pe subiect.

Doamne ferește să conteste Biserica aceea că analiza nu există și că ierarhia nu știe ce face pe un subiect de 2 milenii, în Ecumenism. Cumva titulatura bate competența, atunci când e vorba de ierarhie. Cam acesta este postulatul „sinodalității", că titulatura este mai importantă decât analiza-competența-integrarea. Sobornicitatea este un concept legat de competența necesară unei adunări, care să asigure viabilitatea de analiză, decizie și participare, necesare pentru a mișca în unitate, și nu doar controlat. Este un concept de viabilitate în adevăr, nu de viabilitate prin titulatură. Adunarea-plenitudinea aduce și asumă adevărul, nu titulatura. De asta se numește „sobornicitate", un termen și concept care arată un mecanism și nu o titulatură. Indică nu spre titulatură, ci spre un mecanism.

A. Boca este din nou, o analiză insuficientă, pentru că lipsesc martori, lipsesc perspective, nu are analiza de impact, nu a fost

discutată pe largă. Și din nou, nu s-a discutat și nu a existat participare din partea Bisericii la discuții, ceea ce va duce nu se știe unde. Și se adună peste celelalte discuții, peste calendar, peste Ecumenism.

Sinodul Bisericii nu a înțeles că sistemul catolic de management al conclavului, sinodalitatea actuală a Bisericii, asigură *control*, dar nu asigură *unitate* și *viabilitate decizională*. Și Sinodului îi este suficient controlul, neînțelegând de fapt conceptul de unitate, care este un concept mai larg, presupunând participare-consultare-asumare, dar și analiză plenară și care duce la stabilitate-echilibru-sustenabilitate-viabilitate. Unitatea înseamnă când se participă la decizie și de către credincioși, când aceștia sunt în aceste decizii pe care trebuie să le lucreze și când analizele sunt plenare. Nu este suficient un Sinod pentru unitate, în Biserică mai sunt și credincioșii, care trebuie să apară undeva în discuție. Dacă credincioșii nu au asumat o decizie, pentru că este slabă și nu are legătură cu realitatea, ai rezolvat ceva dacă e emisă de „Sinod"?

Cum putea fi o decizie pentru calendar sustenabilă? Prin unitate decizională, care se obține doar prin participare, care presupune că perspectiva instituțională, perspectiva credincioșilor și perspectiva Sinoadelor Ecumenice trebuiau să se întâlnească pentru confruntare și dialog, dar și pentru asumare. În Biserică nu este întotdeauna situația „credincioșii trebuie să cedeze" la orice zice Sinodul, cum pare că există premisa implicită a sistemului „sinodalității", în care de voie, de nevoie, credincioșii nu au unde să meargă decât în orice se dictează instituțional. Or, asta nu este Biserica, o „sinodalitate" cu un sistem de decretare bine pus la punct. Pentru că acest sistem de decretare creează o rupere în unitatea Bisericii, rupând participarea la actul de decizie, rupând asumarea de către comunitate a acestor decizii.

Mișcarea Bisericii ca întreg, actul de viață ca întreg, unitatea acesteia, se face atunci când Biserica asumă și primește, când Biserica a participat la actul decizional, chiar dacă doar consultativ. Când Biserica participă real la decizie. Nu se face doar controlat, în versiunea sinodalității. Sobornicitatea e un concept care presupune și această componentă de participare pentru asumare, nu doar de prezență a ierarhiei pentru control. Nu doar ierarhia este în Biserică și nu doar ierarhia este în actul de viață, în mișcarea Bisericii. Este clar că astăzi conceptul de sobornicitate nu mai este înțeles și că este primul de discutat și explicat, pentru a nu mai auzi continuu *sinodalitatea*, derizoriul unui termen care apără o paradigmă totalitară de management și nu paradigma ortodoxă, de deschidere și participare la acest act al Bisericii. Pentru că în esență ce se afectează este participarea la unitate. Trebuie să existe o legătură bidirecțională în Biserică, nu doar un monolog de sus în jos.

Sinodul nu a înțeles diferența de paradigmă dintre *sobornicitate* și *sinodalitate*, care în esență este reducerea „adunării" Bisericii de la *plenar*, la *circuit închis*. În momentul în care ai redus Biserica la un circuit închis, analiza se prăbușește pe loc, pentru că pentru problemele complexe analiza e distrusă și nu va avea niciodată nici măcar un prag de suficiență pentru a fi viabilă. Astfel de probleme nu trebuie discutate în comisii de 5-10 oameni (aceasta fiind paradigma „sinodalității"). Se prăbușește participarea, oamenii fiind alungați din decizie și se ajunge la un sistem de impunere de la un sistem de participare. Se schimbă totul în Biserică.

Sinoadele Ecumenice nu sunt „ierarhia într-o sală", această abordare simplistă de astăzi, pentru a justifica instituțional conceptul de „sinodalitate". Sunt apogeul unor discuții largi de analiză, de zeci de ani, sunt cu participare largă, sunt un ***act plenar*** *(timp, participare, complexitate analiză, complexitate perspective, normare instituțională, direcționare instituțională)* **nu un *act în circuit închis*** *(pui*

ierarhii într-o sală și orice produc este „sinodalitate”). Sunt centrate în analiză și nu în rolul ierarhic. Sunt cu totul altceva decât povestea mistificată de astăzi. Este evitată astăzi această plenitudine în participarea la astfel de decizii milenare ale Bisericii, pentru a crește controlul Sinodului și pentru a opri feedbackul Bisericii. Iar derizoriul sinodalității este că „Sinoadele Ecumenice” sunt modelate astăzi în comisii cu 5-10 membri, care emit judecăți de valoare, asemenea celor de la Sinoadele Ecumenice.

Astăzi titulatura este egală cu analiza, când de fapt nu sunt. Nu orice meșter e meșter, iar analizele Bisericii nu sunt pentru toți. Pentru analizele Bisericii a fost nevoie de 50-100 de ani, de forumuri foarte largi de excelență instituțională și din Biserică, și nu și-a permis chiar oricine să facă analizele Bisericii, cum astăzi se poate orice în „sinodalitate”. Complexitatea problemelor Bisericii face nefezabil un discurs despre „sinodalitate” doar prin sine, ruptă de Biserică. Pentru că perspectivele și analiza de impact nu mai sunt făcute corect, și efectiv întreaga instituție de analiză, decizională, sobornicitatea, a căzut de la un nivel de calitate istoric, de la o completitudine de analiză poate de peste 80-90% necesar pe fiecare subiect, la 20-30%.

Pe scurt, s-a asfixiat instituția ortodoxă de analiză și dezbatere, cu rezultatul direct într-un impact major asupra analizelor, care nu mai pot susține deciziile majore ale Bisericii. Și asta datorită aroganței, care crede că o titulatură este egală cu o teză bine scrisă, care poate fi susținută în Biserică. Se vede că pe niciuna dintre aceste probleme, calendar, Ecumenism și A. Boca, instituția nu a publicat niciun capăt de cuvânt ca teză de susținere, deci nu are nimic în spate pentru a susține deciziile. Tot ce se poate instituțional astăzi este să se producă teze irelevante din punct de vedere decizional, care nu pot susține deciziile mari ale Bisericii, pentru că aroganța și titulaturile sunt echivalente astăzi cu „analiza”. Ce s-a întâmplat în toate

acestea, calendar, Ecumenism și A. Boca, nu sunt decizii luate pe baza unor analize, sunt decizii fără analiză responsabilă, luate prin patimă.

Ca manager pot să emit păreri pe diferite subiecte, în diferite proiecte, păreri care la început sunt în faza incipientă la 10-20% din subiect, idei generale. Pe măsură ce adun experți din proiect, calitatea informației și deciziei crește la 50%, 70%, 80%, până este la un punct la care pot lua o decizie responsabilă alături de factorii decizionali. Dar asta se face doar implicându-i pe toți cei care trebuie să fie prezenți în decizie. Și nu se poate lua o decizie responsabilă decât după ce ai informația, experții pentru analiză și factorii decizionali. Iar aici nu sunt niciodată suficienți doar directorii, factorul de management instituțional, ci ai nevoie de oameni care să stăpânească analiza. Adică după ce ai niște opțiuni, ai o analiză de impact, ai și factori de analiză dar și factori de decizie. Același model este valabil și pentru analizele și deciziile Bisericii, unde erijarea în „sinodalitatea" nu poate acoperi cu nimic necesarul de informație, care se poate obține doar prin integrarea analizelor, necesarul de experți unde trebuie să fie prezentă și critica, teologii activi în problemă, dar și ierarhia, și necesarul de guvernanță, unde trebuie să fie prezentă ierarhia.

Depășirea pragului de informație, perspective și analiză pentru a putea lua o decizie responsabilă nu se poate face decât atunci când cu adevărat îi ai la fața locului pe toți cei „activi", care pot contribui real la decizie. Și între aceștia este întotdeauna și Biserica-credincioșii, care sunt cei care asumă aceste decizii, care trebuie să își manifeste adeziunea, participarea la decizie, care trebuie să arate că decizia este primită în conștiința Bisericii. Ce se propune astăzi de către Sinod în „sinodalitate" nu se poate susține la nivel de management, raportat la scopul de unitate și practica istorică a

Ortodoxiei care arată un model de management diferit, mai bine exprimat în conceptul de sobornicitate.

Sobornicitatea nu este decât un model clasic de management, foarte bine gândit în management, pe care Biserica l-a importat de la început, pentru a asigura: 1. Unitate, un act unit, o mișcare unică, o lucrare împreună a Bisericii, 2. O decizie unică luată în parametri corecți, prin informație, analiză, perspective, critică, 3. Identitate unică și caracter unitar, 4. Participare plenară. Fără acest concept de management nu este viabilă discuția despre unitate de asta unitatea Bisericii a fost legată de universalitate-sobornicitate, care în spate ascunde toate aceste concepte, caracter unitar, identitate unică, decizie unică și act decizional responsabil, participare la unitate și decizie. Și de asta retorica sinodalității doar prin sine este nepotrivită la nivel de management, fiind un model de management neviabil, care refuză să implice părțile în procesul decizional, refuză efectiv să desfășoare un proces normal de management pentru o instituție uriaș de largă, pentru care procesul de management trebuie să fie extrem de bine gândit, optim și nu influențat greșit. De asta Biserica și-a protejat de la început procesul de management, pentru a fi în parametrii optimi, pentru că Biserica își ia decizii responsabil, legate de stabilitate și echilibru eclesiologic pe termen lung.

Sobornicitatea este un concept viabil de management, iar sinodalitatea este doar o autocrație mascată într-o retorică teologică, un model nesustenabil de management, vulnerabil, care produce erori după erori, tocmai pentru că împiedică de fapt ca forumul autentic de participare la un proces decizional să participe și să aducă o contribuție relevantă pentru o decizie. Sobornicitatea asigură 80% din calitatea deciziei. Sinodalitatea asigură 20% din calitatea deciziei, prin reducerea forumului de analiză, prin control excesiv. Se poate dovedi practic așa ceva, în istoria ortodoxă și cea catolică, la nivelul mai multor decizii majore. De aceasta catolicismul este un

sistem teologic neviabil, fiind construit printr-un model de management greșit care a permit acumularea și sedimentarea de greșeli peste greșeli, care au dus la un sistem necorectabil. Și Ortodoxia nu trebuie să facă aceeași greșeală precum catolicismul, să se expună printr-o vulnerabilitate instituțională. Fără integrare, dialog și critică, se prăbușește decizia Bisericii, de asta Biserica spune generic „adunare", în sensul de prezență la fața locului a celor care pot participa la acest act de decizie.

Titlul de doctor este susținut în fața unui forum larg de analiză, care în mare validează o analiză și o competență, în toate dimensiunile. Titlul de „decizie instituțională și universală" acordat unor decizii ale Bisericii, nu este apărat astăzi în fața Bisericii prin puterea argumentului, așa cum propune sobornicitatea, ci doar prin puterea instituției care îl emite. Cumva instituția se autogirează pe sine în toate aceste inițiative, când de fapt dialogul și plenitudinea Bisericii, dovedirea analizei prin dialogul pozițiilor Bisericii este girantul autentic al deciziei Bisericii. Așa cum susținerea unei teze de doctorat girează teza și titlul, girează competența, așa și susținerea unor decizii mari, trebuie făcută prin dezbatere plenară, mai ales când Biserica aduce perspective și poziții solide, diferite de cele instituționale.

Aceasta este de fapt esența sobornicității și a infailibilității Bisericii, că plenitudinea, argumentul, adevărul unei analize, asumarea de către întreaga Biserică, este ceea ce girează decizia Bisericii, nu doar „sinodalitatea", puterea centrală. Biserica este infailibilă doar printr-un proces care să asigure plenitudine decizională, vederea adevărului de către toți, nu doar de către instituție. Altfel avem un „adevăr instituțional", dar nu o plenitudine și infailibilitate instituțională. Această autogirare instituțională este problema autentică în discuție, în care o instituție devine infailibilă și absolută doar prin sine. Ultimul veac ne arată o instituție absolută, care nu vrea să

fie contestată, dar care lasă în urmă decizii greșite după decizii greșite, în urma aceste infailibilități doar prin sine. Cumva nici Biserica nu poate combate ceea ce este evident în practica academică actuală, în care este nevoie de susținere a unor propuneri majore și nu doar de autoritate. Când ai o teză majoră, aceasta trebuie susținută, nu doar autogirată prin sine. O instituție care doar se autogirează permanent este o instituție supusă greșelii. De aceea Biserica, în plenitudinea sa, girează și are acest atribut al infailibilității, nicidecum doar sinodalitatea, prin sine.

Autogirarea instituțională, în stil catolic, adică infailibilitatea instituțională, printr-o putere centrală, este erezie și nu duce la nivel de management decât în adoptarea unui sistem greșit de management, care este alterat la nivel de viabilitate decizională. Pentru că acest sistem de management ce face în esență este să altereze procesul decizional autentic al Bisericii, să renunțe la participarea Bisericii, să renunțe la perspectivele discuțiilor, să renunțe la analizele de impact puternice, să renunțe la discutarea deciziilor largi și să adopte un sistem decizional nefuncțional, un sistem de participare nefuncțional, care nu are capacitatea să susțină Biserica în deciziile mari.

Sobornicitatea este un sistem de participare, care prin participare gândită corect, asigură universalitate, asigură o identitate unică, caracter unitar, asigură o decizie optimă, corectă și un act unit al Bisericii, o mișcare și lucrare în unitate a Bisericii – acesta este sensul sobornicității, de a asigura unitatea și universalitatea Bisericii, în toate dimensiunile sale. Monitorizarea și controlul propriilor greșeli și poziții nu pot fi făcute tot din interiorul instituției, ci trebuie o altă instituție exterioră, care să ajute la controlul și direcționarea deciziilor în Biserică. Împăratul și credincioșii au fost această instituție în istorie, care a generat din exterior acțiuni în interiorul instituției. Astăzi sinodalitatea a închis orice urmă de posibilitate pentru a se putea din exterior genera dialog și discutarea pozițiilor Bisericii.

Sinodalitatea a închis toate ușile celor din afara instituției și a eliminat scaunele dedicate împăratului și credincioșilor din Sinod, pentru pozițiile pe care aceștia le-au avut istoric. Acele scaune lipsă din Sinod, sunt dovada că sinodalitatea doar a preluat controlul discreționar, că astăzi nu se mai lucrează sobornicitatea ci doar control ierarhic absolut. Sunt problema zero a sinodalității. Acele scaune sunt vitale în Biserică. Participarea la unitatea Bisericii este prin plenitudinea Bisericii, iar în sobornicitatea Bisericii există scaune și pentru credincioși și împărat.

Sinodalitatea în esența sa este un sistem decizional nefuncțional, văzut la nivel decizional în deciziile mari, supus deplin problemelor la nivel de analiză, perspective, etică, capacitate de corectare și autocorectare, factor uman. Este un sistem care nu este viabil și nu poate conduce Biserica doar prin sine. Este un sistem deplin supus eșecului, vulnerabil, care nu duce instituțional decât la promovarea de decizii majore eronate. De asta catolicismul, prin acest sistem de management, a ajuns la schismă erezie și înșelare, una după alta, prin rupere de Răsărit, prin centralizarea puterii, prin adoptarea de patimi instituționale (precum patima A. Boca) și în final prin căderea în erezie și înșelare. Acesta este traseul instituțional prin catolicism intern, prin management de tip catolic. Nu duce în altă parte.

Cauza căderii catolicismului este sistemul de management greșit. Și asta trebuie spus și trebuie scris, poate cineva în instituție ajunge la mintea românului cea de pe urmă, să mai salveze ceva, dacă se mai poate salva ceva din instituția BOR și din viitorul acesteia. Exact această universalitate a sobornicității, în care întreaga Biserică are o unică identitate, se mișcă în unitate, are un caracter unitar și are o singură decizie, toate acestea parte din sobornicitate, sunt construite prin gândul unit și unic al Bisericii, prin decizii unice, asumate plenar.

Ce este instituțional astăzi în Ortodoxia românească este o tragedie în desfășurare, un act dramatic de cădere a Ortodoxiei, prin adoptarea unui sistem decizional nefuncțional. Pas cu pas, Ortodoxia românească este supusă unei căderi prin schismă, erezie și înșelare. Și toate acestea vin din lipsa unei teze coerente de management, din neînțelegerea instituțională a ce trebuie făcut la nivel de management al Bisericii. Pentru că această teză de management actuală a Bisericii nu poate fi susținută de teologi, nu a fost înțeleasă de teologi, care nu înțeleg ce au făcut în tot acest timp.

Ce nu înțeleg teologii este că și-au permis să modifice modul în care Biserica ia decizii, și când au probleme mari, ajung în problema catolică și doar repetă rețeta catolică de management greșit:

1. Nu au analizele și perspectivele aduse corect, nu aduc teze responsabile.
2. Refuză să discute cu Biserica pozițiile și perspectivele acesteia.
3. Refuză un proces larg, de dialog și adunare instituțională a perspectivelor pe subiect, și prin aroganță, se ajunge ca o comisie cu 5-10 oameni să devină „Biserica", într-o aroganță a unor „comisii" care devin în sine Biserica. „Plenitudinea" și „infailibilitatea" Bisericii încap astăzi într-un birou de câțiva metri pătrați, ca să se înțeleagă ce este sinodalitatea la fața locului, la fel ca și la catolici (care cu dexteritate au redus rapid în istorie suprafața pe care încape această „plenitudine" a Bisericii).
4. Se refuză un proces transparent, cu prezența credincioșilor și se elimină componenta etică și de consultare în acest proces decizional, pentru a favoriza compromisurile instituționale și o abordare instituțională îndoielnică.

5. Se ajunge în final la situații de tipul 3 perspective pe un subiect, o perspectivă favorizată instituțional prin patimă și prin diferite argumente putrede deplin, se ajunge la o analiză de 20-30% în cel mai bun caz, analiza de impact pentru fiecare perspectivă nu e făcută corect, iar componenta etică, credincioșii care sancționează aceste decizii deplin precare, este ignorată și eliminată din discuție. Și te trezești cu unele dintre cele mai greșite perspective ajunse drept dogmă instituțională, precum deciziile din calendar, Ecumenism și A. Boca, care sunt toate produse pe rețeta „sinodalității", a abordărilor simpliste, care nu știu de fapt cum să apuce subiectul. Calendarul este un simplism de management, Ecumenismul este o neînțegere absolută a ce trebuie făcut, iar A. Boca este o decizie neetică, prin compromis, luată în spatele ușilor închise.

Rețeta instituțională decizională actuală este simplă și ușor de citit. Din păcate este identică celei catolice, și nu are legătură cu Ortodoxia. Și teologii nu vor produce o teză responsabilă de management, pentru că nu au în istorie și în teologie suportul necesar să dezvolte o astfel de teză, teologia fiind cu totul alt domeniu decât managementul, neavând o practică relevantă care să permită teoretizarea și explicarea detaliată a sistemului de management adoptat în Ortodoxie. Și fiecare în teologie se erijează în spatele a ce îi convine: Sinodul în spatele autorității instituționale, credincioșii în spatele unor formulări și evenimente istorice, pe care nu reușesc să le articuleze la nivel de management, în care afirmă că trebuie să existe dialog și analiză largă. Și de aici rezultă o confuzie generală și o neclaritate deplină în discuție. Iar Sinodul își continuă abordarea autocrată pentru că nu are niciun constestatar articulat în Biserică să arate că sinodalitatea este doar o goliciune totală la nivel de management, catolică, goliciune care după zeci de ani de decizii greșite

în rafală, arată deplin păcatele sinodalității. Managementul explică precis ce este sobornicitatea, adică exact ce s-a făcut în istorie, dar și problemele sinodalității.

Goliciunea sinodalității se vede cu ochiul liber, de un manager cu ochiul format în astfel de tertipuri de management, care nu pot fi ascunse unui manager profesionist. Și de asta teologii nu vor avea nicio șansă în fața deciziilor greșite ale instituției, fiind un domeniu pe care nu îl stăpânesc, și nici Biserica, creându-se un sistem de management care nu mai permite decât controlul central, totul de la vârf și în rest tăcere. Adică exact ce s-a întâmplat începând cu secolele 4-5 la catolici. De aici și tăcerea și liniștea actuală din Biserică, din partea clerului. Și până nu se vor articula problemele „sinodalității", nu se va putea progresa pe niciunul dintre subiectele calendar, Ecumenism și A. Boca, probleme care de aici vin, din „sinodalitate", care este rădăcina tuturor acestor probleme.

Abordarea instituțională actuală este simplă: se ia o situație precum calendarul, Ecumenismul și A. Boca, situația face un zgomot nepotrivit în interior, dar instituția preferă să ia trafaletul instituțional, să mai dea câteva mâini de vopsea instituțională, să mai pună câteva cruci de binecuvântare, crezând că nu o să se audă zgomotul nefiresc al situațiilor. Și când teologii și credincioșii Bisericii spun înalților „părinte, face zgomot situația asta", se răspunde instituțional „lasă fiule, mai dă o mână de vopsea, mai pune câteva cruci de binecuvântare, iar dacă cineva spune că aude ceva o să spunem că nu aude bine". Din păcate astfel de situații doar produc zgomote nefirești, deși instituțional se încearcă să se convingă Biserică asupra legitimității zgomotelor din toate acestea. Și aceste situații doar vor vorbi pe limba lor la nesfârșit, pentru că în fapt doar au fost vopsite într-o altă culoare, și nu au în interiorul lor ce trebuia să fie curat de la început. Și când astfel de decizii sunt lăsate să zboare prin Biserică, trebuie să fie în culoarea corectă de la început. Fără compromisuri,

fără astfel de abordări în Biserică, fără vopsirea în culori greșite a unor decizii incorecte. De aceea Biserica discută îndelung problemele sale (și nu doar sinodalitatea, în forum redus), pentru ca nu cumva o situație neagră, bine vopsită de diferiți în închipuirile lor, să scape prin Biserică.

Vopseaua se duce la un moment dat, pentru că timpul nu iartă și va evidenția întotdeauna perspectivele autentice ale fiecărui subiect, iar culoarea fiecărei decizii se va vedea de fiecare dată în deplinătatea acesteia. De asta o abordare instituțională în care se acoperă cu diferite discursuri decizii greșite, nu face decât să amâne confruntarea cu adevărul. Va putea cineva să acopere calendarul, Ecumenismul și A. Boca? Este exclus. Acum avem instrumentele de management și analiză, discursul pentru a putea pune în evidență mult mai bine erorile comise la nivel de analiză, perspective, proces de management. Acum sinodalitatea își va vedea deplin, la lumina zilei, propria dimensiune, și că în adevăr, dogma infailibilității Bisericii nu este prin „sinodalitate" ci este prin „sobornicitate", printr-o abordare plenară.

Sinodalitatea și-a scris propriul destin, prin aceste 3 decizii, calendar, Ecumenism și A. Boca, dovedind derizoriul sistemului catolic de management. Acestea sunt o listă de eșecuri a unui sistem de management care nu are puterea să susțină Biserica. Pentru că în esență sinodalitatea, doar prin sine, nu poate susține Biserica la nivelul acestor decizii. Pentru că este afectată sau de incapacitate de analiză (Ecumenism), de patimă și perspective unidirecționale-părtinitoare (calendar), sau de lipsă de etică instituțională, precum în A. Boca. De asta trâmbițarea „sinodalității" ca fiind „soluția" modernă a Bisericii expune deplin că problemele legate de:

1. informație (perspective și analiză de impact)
2. factorul uman (probleme de etică în Sinod și de asumare din partea credincioșilor)

3. perspectivă de soluționare (problemă de analiză, plenare),

probleme care nu pot fi gestionate decât plenar. Altfel se eșuează foarte rapid la nivel decizional. Problemele la nivelul informației, a perspectivelor de soluționare, etice, nu pot fi adresate printr-o abordare centralizată, ci prin expunerea problemelor către întreaga Biserică.

Acesta este punctul slab al sinodalității, că se bazează pe titulatură și om și nu pe proces. Depinde de individualitate și nu de un proces bine pus la punct. Procesul sobornicității e un proces pus în acțiune de întreaga Biserică. Iar sinodalitatea e un forum ierarhic și nu un proces. Este o diferență radicală între sobornicitate și sinodalitate. De aceea pentru această canonizare a fost nevoie de „oamenii potriviți" pentru canonizare, altfel nu s-ar fi putut realiza. Canonizarea lui A. Boca a depins de forumul de canonizare, nicidecum de adevărul analizei.

Ce spune sobornicitatea este să nu pui toată decizia Bisericii în mâna unui om, în mâna câtorva titulaturi instituționale, ci să se discute deciziile largi ale Bisericii. Sinodul vorbește în sinodalitate de titulaturi și oameni, iar Biserica vorbește în sobornicitate de un proces. E o diferență mare de paradigmă, care duce de la independența asigurată de un proces la dependența de om și titulatură instituțională. Asta a făcut catolicismul greșit, a legat Biserica de un om, de papă în mare și nu de un proces de analiză și dialog. De asta și sinodalitatea ca și concept nu e viabil la nivel de management, managementul în acest caz trebuind să fie un proces dechis, nu doar unul închis. Istoria ne arată un proces deschis în sobornicitate, cu finalizare instituțională, nu ne arată un proces închis al instituției, cum iluzoriu se propune astăzi de către Sinod. Este o iluzie și o utopie ce se propune astăzi în sinodalitate și este o trecere de la un proces deschis, larg, la un proces circumscris instituției. Problemele mari ale Bisericii au nevoie de un proces larg de la analiză, care să fie

asumat de întreaga Biserică, nu doar de un forum redus, instituțional.

Fiecare dintre aceste probleme, calendarul, Ecumenismul și A. Boca, are nevoie de un mecanism de compensare, de corectare, de completitudine:

1. La nivelul informației ai nevoie de participare largă, a întregii Biserici, pentru a nu te trezi precum la A. Boca, unde zeci de martori nu au apărut în discuție pentru că instituțional nu „ajutau" discuția.
2. La nivelul factorului uman este nevoie de participarea Bisericii, aceasta trebuind să fie prezentă în deciziile mari, precum în calendar, să explice propriul punct de vedere, propria perspectivă, iar ierarhia să aibă posibilitatea să explice și să arate în fața Bisericii că deciziile luate sunt etice și nu compromisuri.
3. La nivelul perspectivelor de soluționare există analize paralele, care sunt cu mult mai bune decât cele instituționale. Iar aici aș sublinia analiza publicată pentru problema unității creștine, analiză comprehensivă, care soluționează teologic dar și la nivel de management această problemă, analiză care nu este considerată instituțional deoarece nu vine din sistemul teologic istoric. Iar teologii așteaptă un nou mare teolog pentru soluționarea acestei probleme, neînțelegând că pentru soluționarea acestei probleme este nevoie de un manager și nu de un teolog, pentru că dacă problema era teologică era deja soluționată de circuitul teologic istoric. De asta este nevoie de perspective noi, pentru că problema unității creștine este o problemă de perspectivă diferită de abordare, care nu va putea fi soluționată din

circuitul teologic istoric, din interior, de teologii care au învățat sistemul teologic istoric. Și aici e nevoie de dialog și deschidere. Problema unității creștine este un exemplu istoric de obtuzitate instituțională acerbă, în care este nevoie de un om din exterior și tot ce se poate este să se adopte un discurs al atotștiinței universale teologice interne. Nu teologia va rezolva această problemă ci managementul (după cum am propus și am arătat în alte lucrări, într-o abordare de management aplicat acestei probleme), iar instituția este într-o obtuzitate dovedită pe acest subiect, ca să se înțeleagă instituțional nevoia de deschidere și în acest subiect dar și faptul că instituția astăzi este cea care blochează soluționarea, în loc să o rezolve.

4. La nivel etic, e nevoie de transparență, pentru a nu mai putea avea abordări de tip Ferrara-Florența, precum cea din canonizarea lui A. Boca.

Primul lucru de discutat astăzi în Biserică este sobornicitatea. Sobornicitatea este un concept și de management, regăsit în alte domenii, precum în managementul de proiect (în altă formă și în alți termeni), concept care asigură viabilitatea decizională și mișcarea corectă într-o direcție. Conceptul de viabilitate decizională și proces decizional, este mult mai bine formalizat în management, unde este esențial în execuția unor programe mari. Or, Biserica are încă din temelia sa corect așezat un concept legat de viabilitatea decizională, concept mult mai pregnant și vizibil în management, unde este formalizat mai bine, concept care a asigurat viabilitatea milenară a deciziei Bisericii, dar care nu este înțeles deplin astăzi – de asta Biserica și-a asigurat un mecanism pentru viabilitate decizională, care este esențial pentru stabilitatea și unitatea Bisericii.

Unitatea Bisericii depinde de viabilitatea decizională, de deciziile mari, de impact, luate. Istoria Bisericii este un exemplu de viabilitate decizională, care trebuie înțeles de unde vine – vine dintr-o structură și proces de management corecte, în care ai perspectivele, analiza de impact adusă zeci de ani, plenară, la un nivel de maturitate care să permită discuții și un proces decizional pe bază de fapte, și apoi o cântărire instituțională a analizelor de impact. Cântărirea analizelor are loc zeci de ani, până se ajunge la o formă în adevăr și sustenabilă pentru Biserică. Biserica nu este un „instant" al unor Sinoade peste noapte, care schimbă totul pentru următoarele milenii, cum s-a propus iluzoriu de către Sinod în schimbarea calendarului. Când vezi decizii „instant", este clar că sunt greșite.

Procesul responsabil de analiză al Bisericii durează foarte mult, nu este grăbit, este făcut implicând toate părțile discuției, aduce critica la masă, dorind să aibă o analiză corectă, în adevăr. Din păcate, acest proces este astăzi afectat de reducerea forumului care gestionează analiza, de factorul uman, etic, în diferite patimi instituționale, de lipsa de informație și perspective prin neintegrarea autentică a criticii. Și de aici se ajunge la „sinodalitate", la un sistem care nu mai face analiză (pentru că sinodalitatea a ajuns prin sine deja la un punct maxim, în care e suficientă autoritatea pentru decizie iar analiza a devenit desuetă, nemaifiind publicate analize), un sistem care are încredere maximă în propria părere, cu multă încredere de sine, un sistem infailibil, care nu mai are virtutea ascultării, în ultimul veac nemaiascultând nicio părere a Bisericii (pentru că nu a existat niciun Sinod cu Biserica). Astăzi sinodalitatea afirmă „facem noi analiza" și suntem noi responsabili pentru analiză, în mod greșit. Sinodalitatea e un sistem al părerii de sine, care se bazează la maxim tocmai pe ceea ce credința noastră condamnă, pe lucrul izolat, după propria părere. Sinodalitatea nu a ascultat niciuna dintre pozițiile Bisericii în calendar, Ecumenism, Sinodul din Creta și A. Boca.

Conceptul de „comisie" nu este chiar unul ortodox, istoric. Ortodoxia are conceptul de plenitudine, iar comisia este un concept al instituționalizării, o neînțelegere a abordării plenare de analiză a Bisericii. Circuitul închis al „comisiilor" nu este ce a făcut Biserica în istorie legat de analiză. Biserica nu poate fi redusă astăzi la „comisii". Nu comisiile au zidit Sinoadele Ecumenice, ci plenul Bisericii. Comisie în sus, comisie în jos, o Biserică a comisiilor, nu a plenitudinii. O comisie poate să aibă funcție organizatorică, dar nu poate suplini niciodată analiza plenară, plenitudinea Bisericii.

Sinodalitatea presupune o reducere atât de mare a forumului de analiză în problemele Bisericii, încât se ajunge la păreri, idei, opinii pe diferite subiecte, dar nu la analize. Biserica ajunge să fie condusă prin ipoteze, nu prin teze susținute pe larg în Biserică. De asta sinodalitatea nu mai publică nimic, fiind în robia părerii de sine și a închipuirii despre diferite subiecte. Acesta este semnul închipuirilor de sine, că nu se publică analize. Și instituționalizarea părerii de sine în sinodalitate nu poate duce decât la căderea Bisericii. Părerea de sine instituționalizată nu va duce decât la cădere. De asta dialogul larg al pozițiilor Bisericii este soluția autentică a Bisericii în problemele mari. Și ierarhia nu a înțeles decât că a instituționalizat închipuirea de sine și părerea proprie. Ce se spune unui monah că este una dintre primele probleme ale vieții duhovnicești? Părerea de sine. Ce a facut ierarhia în sinodalitate? Și-a construit un pedestal al părerii de sine. Ce a făcut A. Boca face și sinodalitatea. Astăzi lucrarea lui A.Boca de părere de sine este emanată din toată viața sa, din tot ce a făcut. Pare să fie copiată de exemplul sinodalității, care în esență este o abordare identică.

Sobornicitatea a fost gândită bine, pentru a compensa neajunsurile individuale, pentru a compensa problemele de proces. Din păcate, sinodalitatea, în dorința de a apăra titulatura instituțională, ciunțește procesul decizional al Bisericii la fel cum au făcut catolicii,

alungând pe toți cei care ar trebui să participe la discuțiile Bisericii. Și se ajunge cu decizii luate prin patimă și nu prin adevăr. Consultarea largă este esența sobornicității, nu erijarea în părere de sine. De asta o sinodalitate fără consultare este sorită pieirii, dar și pieirii Bisericii. De asta trebuie să vorbim acum, până când sinodalitatea nu va mai acumula și alte roade ale închipuirii și părerii de sine, alte roade ale părerii de sine lucrate precum A. Boca.

Calendarul, Ecumenismul și A. Boca sunt păreri despre subiecte și nu analize în sine. Sunt susținute prin păreri instituționale și nu prin teze. Niciuna dintre aceste decizii nu poate fi susținută în mod real, pentru că instituția nu mai produce teze. Acesta pare să fie ultimul moment, ultima stație în care mai putem spune ceva despre căderea continuă în care ne aflăm ca Biserică. Biserica se află instituțional într-o cădere liberă. Astfel de decizii ne arată că s-a pornit pe o cale decizională greșită, în care decizii legate de schismă, erezie și înșelare sunt luate continuu, în mod greșit. Și această cădere va duce Biserica în rupere de comuniune. Va duce la căderea Bisericii. Catolicismul nu a ajuns în altă parte pe această cale. De acolo trebuie să învățăm să apreciem sobornicitatea, dialogul larg al pozițiilor Bisericii și nu să îl evităm.

Când avem vreo îndoială despre importanța dialogului în Biserică, atât cu credincioșii dar și cu toți cei care aduc poziții, să ne uităm la catolici și la traseul lor în istorie. Uitați-vă cu mare atenție la catolici, la traseul lor istoric. Primul lucru pe care l-au construit în istorie nu au fost dogmele ci „sinodalitatea" lor și primatul. Și apoi Răsăritul și Apusul s-au dus fiecare în direcția lui, catolicismul din greșeală în greșeală.

Decizii negândite, instant, luate peste noapte, precum decizia pentru calendar și pentru A. Boca, asta ne arată, că e vorba despre

necugetare instituțională și greșeli majore. Canonizarea peste noapte a lui A. Boca ne arată că decizia a fost luată circumstanțial, într-o manieră dubioasă, greșită. Deciziile Bisericii se iau prin cugetare îndelungată, nu instant. Decizia pentru canonizarea lui A. Boca nu are cum să aparțină Bisericii, fiind evident vorba despre un „instant", despre o patimă. La fel și calendarul, decizie instant a Sinodului, care nu are cum să fie corectă, nefiind parte dintr-un proces larg de analiză al Bisericii. Astfel de instantanee decizionale ascund probleme, ascund patimi, ascund lipsă de analiză și responsabilitate instituțională. De ce trebuie să discutăm despre sinodalitate în acest context este pentru că jumătate din problema canonizării vine din sinodalitate iar cealaltă jumătate vine din dosarul incomplet de canonizare.

A lucra precum A. Boca, prin părere de sine, nu va duce și nu va produce decât exact ce a produs A. Boca, schismă, rupere de Biserică, erezie ca la Drăgănescu și înșelare. O astfel de lucrare, ruptă de Biserică, nu va duce decât la un Drăgănescu instituțional, cu personaje care scriu tot felul de închipuiri proprii pe pereții Bisericii, care redecorează Biserica după propria lor minte, cum și A. Boca a avut îndrăzneala să facă. A. Boca este arhetipul unei generații întregi, fascinată de paranormal-ocultism, care nu mai înțelege mistica și care s-a pierdut în captivitatea unor manifestări de înșelare, în erezie printr-o abordare sincretistă, în înșelare, și care prin părere de sine își face el propria lui viziune despre Biserică, pe care o transmite și o impune cu putere Bisericii. Acești A. Boca de astăzi sunt găsiți și în sinodalitate, care nu procedează diferit de acesta și care produce și ea tot felul de Drăgănescu, prin părere de sine. Drăgănescu este arhetipul realităților alterate, venite din părerea de sine, produse de minți care rătăcesc în neascultare de Biserică, care duc la astfel de halucinații.

Prin sinodalitatea care lucrează izolat de Biserică, destinul Biserici este un alt Drăgănescu, un catolicism curat, care asta este, o sumedenie de personaje ciudate, înșelați, eretici, un Drăgănescu extins în toată puterea căderii, un Drăgănescu plin de Francisc de Assisi și Ulfila. Ciudățenia devine normă în Biserică prin această canonizare, după ce mistica ortodoxă exact de aceasta ne-a păzit, să nu ajungem o Biserică în care falsul, înșelarea și ciudățenia ajung „sfințenie și mistică ortodoxă" autentică. Ajungem o Biserică a personajelor și evenimentelor ciudate. Ajungem un Drăgănescu extins, în care tot ce se face este să ne minunăm în fiecare zi de noi fenomene paranormale din Biserică. De la mistica ortodoxă am trecut la paranormal, la o Biserică a paranormalului.

În calendar vedem Biserici care sunt unele pe calendarul vechi, unele pe calendarul nou, și asta prin „sinodalitate", care are puterea de a produce și rezultate pozitive dar și negative, în același timp. La fel este și la A. Boca, unde „sinodalitatea" a produs și o decizie de necanonizare dar și o decizie de canonizare. Și asta trebuie spus, pentru a se vedea limitările modelului și vulnerabilitatea acestuia în fața influențelor.

Decizia Bisericii depinde astăzi de om, nu de adevăr, în sistemul „sinodalității". Deciziile sunt astăzi luate prin patimă, nu prin adevăr. Dacă sunt date la altcineva iese cu totul altceva, nicidecum ce se propune de instituție. Altă „sinodalitate", alt adevăr. De asta este atât de apărată astăzi „sinodalitatea", pentru că deciziile instituționale nu se mai pot susține în mod real, și sunt luate prin patimi omenești și nu ca decizii cugetate de întreaga Biserică. Pentru că sunt puțini cei care iau decizia, poate ieși orice pe deciziile mari ale Bisericii. Și de asta Biserica are astăzi decizii în toate direcțiile, pentru că sunt multe patimi în instituție. Mai mulți, mai puțină influență asupra rezultatului final.

Când soliciți instituției să publice analizele și fundamentarea pe aceste subiecte, calendar, Ecumenism și A. Boca, nu primești niciun răspuns. Și asta este pentru că efectiv nu există nici măcar o hârtie în instituție pe care să fi fost scrise perspectivele, analizele de impact, cântărirea acestor decizii, hârtii datate în timpul acelor evenimente, hârtii care să poată fi publicate și care să explice Bisericii fundamentările acestor decizii. Tot ce se primește este „Sinodul a hotărât" și vedeți-vă de treburile voastre. Astăzi instituția este în imposibilitate de a publica analizele pe aceste subiecte, pentru că efectiv nu are ce să publice. Nu are produse fundamentări pentru niciuna dintre aceste decizii.

Tot ce mai primește astăzi Biserica din „adevărul de credință" sunt decretele sinodale, ca să se vadă diferența între Sinoadele Ecumenice, unde sunt disponibile fundamentările și perspectivele pentru fiecare subiect, documentate în analize largi, publice, în timp ce astăzi „sinodalitatea" nu mai publică și nu mai produce analize. Ca să se vadă concret ce înseamnă discursul actual al „sinodalității", trebuie văzut ce s-a publicat de către instituție pentru toate acestea, calendar, Ecumenism, Sinodul din Creta și A. Boca: nimic, câteva decrete care devin adevărul Bisericii. Ca să se înțeleagă discursul fad al „sinodalității", care proclamă autoritatea Sinodului, trebuie văzut refuzul de a se publica (așa cum s-a întâmplat la Sinoadele Ecumenice) fiecare dintre hârtiile produse pe fiecare decizie mare. Biserica în sistemul sinodal ajunge o Biserică a decretelor instituționale, nu a unui adevăr asumat critic, înțeles, nu a unor fundamentări (precum cea produsă de Sf. Grigorie Palama). De aceasta sunt păzite atât de puternic argumentările instituționale și nu sunt publicate, pentru că nu există în fapt. Și din nou, solicităm instituției să publice aceste analize.

Astăzi, prin sinodalitate, suntem Biserica decretelor instituționale, a unor ordine instituționale, o Biserică a unui dictat

instituțional, dar nu a unui adevăr de credință pentru care sunt publicate fundamentări. Fiecare dintre aceste mari decizii trebuia să fie însoțită conform *sobornicității* și *transparenței adevărului de credință* de fundamentări extinse, care sunt în fapt adevărul de credință care însoțește Biserica în aceste acte, adevărul asumat critic de Biserică. Universalitatea Bisericii obligă această transparență universală. Biserica este astăzi redusă la 5-10 oameni, care produc câteva idei nesemnificative pe subiecte complexe, pe care le propun apoi drept absolutul Bisericii pe subiect. Cam aceasta este sinodalitatea. Sinodalitatea este un fel de instituție ad-hoc, cu fundamentări făcute în comisii reduse, în care dacă am avut noroc s-a luat o decizie bună, dacă nu, nu. Care depinde mult de om, nu de adevăr.

De ce există acest concept de management, al sobornicității? Pentru a nu lega adevărul și viabilitatea decizională de capacitatea individuală, ci de capacitatea plenară, de analiză. Pentru că dacă ai un Sinod sau câteva titulaturi instituționale pătimașe și care nu știu să scoată la socoteală un subiect, printr-o abordare plenară se va compensa orice problemă individuală și adevărul nu va mai depinde de capacitatea individuală ci de o capacitate colectivă, unde se vor compensa patimile, lipsurile. Plenitudinea asigură independență de o decizie individuală. Adevărul Bisericii nu este adevărul unei comisii, ci adevărul unei plenitudini.

Sinodalitatea leagă Biserica de câțiva oameni, nu de critică și de adevăr. De aceasta decizia pentru A. Boca a depins de câțiva oameni din instituție, nicidecum de un adevăr. Încă nu s-a înțeles sobornicitatea ca mecanism de management, dar și puterea acesteia, de asta avem „sinodalitate". Și **într-o abordare plenară se vor compensa lipsurile din informație, perspective, analiză, etice, factorul uman, participare, care sunt critice pentru deciziile mari ale Bisericii, care nu pot fi luate fără ca aceste constrângeri și considerente să fie în parametrii optimi, care sunt asigurați de sobornicitate**.

Asta asigură sobornicitatea în esența sa, viabilitatea decizională și împlinirea tuturor acestor constrângeri pentru o decizie viabilă, pentru participarea autentică la actul Biserii printr-o decizie autentică. De aceasta calendarul ca decizie a fost insuficient, pentru că nu a avut toate perspectivele participanților și teologice, Ecumenismul este într-o incapacitate decizională pentru că nu există perspectiva de soluționare (una care există deja dar în exteriorul teologiei actuale și pentru care nu s-a făcut integrare cu Biserica, un dialog al pozițiilor), iar A. Boca este o problemă de etică instituțională, problemă care a putut fi „depășită" prin compromis instituțional, pentru că factorul etic-uman a fost cel care a alterat decizia de canonizare. Adică se vede clar prezența și alterarea acestor factori care ar trebui să asigure viabilitatea unor decizii majore.

Acesta este punctul slab al sinodalității, că se bazează pe titulatură și om, și nu pe proces. Depinde de individualitate și nu de un proces bine pus la punct. Sobornicitatea trebuie văzută ca un proces bine pus la punct. Istoria ne arată un proces deschis de analiză pentru toate aceste probleme din Sinoadele Ecumenice, cu o finalizare instituțională. Nu ne arată un proces închis al instituției, cum iluzoriu se propune de către Sinod astăzi. Este o iluzie și o utopie ce se propune astăzi în sinodalitate și este o trecere de la un proces larg, deschis, la un forum și circuit închis. Procesul este superior individualității, de asta, pentru Biserică, trebuie un proces responsabil, în care în mod autentic adevărul este căutat și analiza plenară este asigurată. Sinodalitatea este doar o utopie a unui sistem de conducere a Bisericii, în care doar titulatura instituțională are infailibilitate universală. Și „sinodalitatea" schimbă atât afirmația că „Biserica este infailibilă", în „ierarhia este infailibilă prin sine", afirmația actuală a statutului și practica din ultimul veac din Biserică. Există o exigență crucială în Biserică în a avea totul legat de adevăr și nu de om. De

asta sinodalitatea eșuează, fiind ceva legat de patima umană, de insuficiența umană și nu de o capacitate plenară a Bisericii.

Dacă tu instituțional consolidezi instituția ierarhului până la absolutism, care poate oricând să prăbușească Biserica, atunci tot ce mai putem face astăzi este să așteptăm evenimentul „zero", de cădere a Bisericii, care, undeva în 1-2 veacuri se va întâmpla. Preambulul actual de zdruncinare a Bisericii confirmă aceasta. Exemplul din această canonizare este cel mai grăitor pentru căderea Bisericii. Un mitropolit, într-o insistență de zeci de ani, a reușit să canonizeze un eretic. Așa se va întâmpla și în alte situații, într-o instituție în care infailibilitatea ierarhică este dogmă deja în statut și în care nu se mai poate face nimic. Înțelepciunea era ca ierarhia să înțeleagă pericolele la care este expusă și să promoveze dialogul, nu autoritatea instituțională absolută.

Instituția avea nevoie astăzi să consolideze de urgență această vizibilitate în Biserică, vizibilitate care să prevină apariția unui eveniment „zero". Instituționalizarea, trecerea la sistem autocrat, doar a întors o clepsidră instituțională pentru căderea Bisericii. Astăzi ne uităm la această clepsidră și ne întrebăm când ierarhia va face următoarea mare mișcare capitală și finală în Biserică. Mâine nu știi ce va face ierarhia pe ce a construit ierarhia actuală, pe acest postament de infailibilitate absolută. Mâine se apucă un ierarh și face unirea cu catolicii, de capul lui, pentru că statutul actual a permis asta și pentru că nu există un dialog cu Biserica. Cei mai periculoși oameni în Ortodoxie sunt astăzi mitropoliții cu putere, care au puterea să devină patriarhi și să impună agende eretice. Care nu sunt profund întemeiați în Ortodoxie și care gândesc împrăștiat, sincretist, care nu vor avea puterea și disciplina internă ortodoxă curată să poată călăuzi Biserica, care nu au dovedit în cariera lor adeziune impecabilă, verticalitate, o dreptate în credința ortodoxă, care se vor lăsa purtați de valurile mulțimilor, de compromisuri. Pentru că aceștia

au instituțional toate pârghiile să facă distrugeri în Biserică. Pentru acești candidați trebuie văzută ca și într-o canonizare, „Ortodoxia neîntinată" și nu competența compromisului.

Există astăzi vreun act oficial de tipul „fundamentarea BO pentru calendar, Ecumenism, Sinodul din Creta și A. Boca"? Nu există. Astăzi nu se mai lucrează în sistem ortodox, prin adevăr, ci în sistem catolic, prin forță instituțională. În Ortodoxie ne mândrim pentru că putem susține plenar argumentele noastre (de asta le și scriem, le publicăm, pentru a fi disponibile criticii, nu ne păzim de critică), nu le ferim și nu le acoperim sub diferite titulaturi instituționale care nu sunt în stare să scrie și să susțină în scris decizii instituționale evident greșite. De aceasta în Ortodoxie se procedează transparent, precum la susținerea unei teze de doctorat, în care tezele ortodoxe sunt susținute, nu doar girate prin autoritate. Susținerea girează autoritatea, nu instituția. De aceasta autoritatea în Ortodoxie vine din susținerea în fața Bisericii, nu doar în fața Sinodului. Infailibilitatea Bisericii vine din susținerea tezelor în fața întregii Biserici, nu în fața unui grup instituțional de control, cu problemele lui interne.

Mândria noastră în Ortodoxie este capacitatea de a susține plenar tezele propuse, de a le publica. Este adevărul susținut plenar, care va rezista criticii. De aceasta în Ortodoxie deciziile luate acum 2 milenii rezistă și stau în picioare, pentru că atunci, la timpul lor, au fost discutate și rediscutate, plenar, și nu au fost ascunse în spatele unor uși închise, precum la Ferrara-Florența, precum în modelul actual al „sinodalității", care în esență asta este, o abordare de tip Ferrara-Florența, în care instituția poate fi îndoită pe o cale greșită în diferite circumstanțe, prin factori de analiză, de informație, etici și umani. Aceste uși au fost închise în toate Sinoadele care au avut

probleme. De asta au și fost închise, și de asta sunt astăzi ținute închise.

Atunci, în timp, s-au provocat tezele și atunci s-au închis toate punctele rămase deschise ale discuțiilor, și nu au fost lăsate ca discuții deschise pentru restul timpului Bisericii. De asta în Ortodoxie adevărul trebuie să reziste criticii și trebuie finalizate analizele și dezbaterile cu toți cei implicați, de asta este expus întregii Biserici, nu precum în catolicism, unde este produs după niște uși, după care se publică „decrete". Biserica trebuie să închidă la timpul potrivit toate discuțiile pentru un subiect, și asta plenar, pentru că un decret instituțional nu va rezolva niciodată problema rădăcină, că pozițiile autentice nu au fost discutate și că trebuia altă decizie instituțională.

Adevărul ortodox este asumat critic de Biserică, nu prin decretare instituțională. Diferența între adevărul ortodox și cel catolic este că primul este asumat critic iar al doilea ca decret, fără comentarii. De asta adevărul se discută și se concluzionează cu toți, pentru că acesta a fost sensul Sinoadelor Ecumenice, de a-i aduce pe toți și de a concluziona. Sinodalitatea nu este astăzi o instituție de dezbatere-integrare și concluzionare, de instituționalizare a unor decizii și poziții din Biserică, ci este doar o instituție de decretare, de monopol.

Instituția ortodoxă comite astăzi un mare păcat, refuzând publicarea fundamentărilor pentru calendar, Ecumenism, Sinodul din Creta și A. Boca, contrar învățăturii ortodoxe despre transparența fundamentărilor în Biserică. Și de unde vine asta este pentru că astăzi în instituție nu este nimeni să poată ieși să scoată teze articulate pe aceste subiecte, să poată vorbi articulat despre aceste teze și să poată scrie ce s-a gândit instituțional în aceste decizii.

De aici, de la neînțelegere, se ajunge în erijarea în diferite semantici, în sobornicitate și sinodalitate, în cele două paradigme de

management, cea ortodoxă-plenară, și cea catolică-izolată. De aceea a vedea acest derizoriu al ascunderii actuale a Sinodului în spatele unui concept fals de management al „sinodalității", este un derizoriu de nedescris, care arată clar neînțelegerea unui concept fundamental de management, bine întemeiat în temelia Bisericii, de 2 milenii.

Este clar că nu se înțelege maniera în care în Ortodoxie se face management. Marea problemă care vine din acest mod greșit de management este că decizia ajunge la un nivel de calitate precar și Biserica nu poate asuma astfel de decizii insuficiente și greșite și este călăuzită greșit. Acesta este scopul sobornicității, să asigure o analiză viabilă, dar și un forum decizional viabil. Pentru că este nevoie atât de plenitudine pentru a avea o analiză viabilă, dar și de un forum reprezentativ pentru dezbatere, normare și adoptare canonică.

De ce trebuie discutat pe larg, în detaliu, și fără menajamente, maniera derizorie în care se face management la nivelul sinodalității, este că milioane de credincioși sunt afectați de un management discreționar, de această închipuire actuală a Sinodului care crede că titulatura (sinodalitatea) și nu integrarea-competența-dialogul (sobornicitatea) poate conduce Biserica, propunând decizii greșite după decizii greșite, după cum vedem în calendar, Ecumenism și A. Boca.

Acest preambul de decizii greșite este antemergător căderii Bisericii și trebuie semnalat, până nu este prea târziu. Și izvorul greșelilor vine din adoptarea sinodalității în locul sobornicității, din schimbarea sistemului de management al Bisericii, prin instituționalizare. Aceasta este rădăcina acestor probleme din Biserică.

Concluzia acestor trei mari decizii este una singură, că astăzi analizele sunt la un nivel de insuficiență care cu greu poate fi descris, că instituția funcționează prin compromis, după cum se vede în A.

Boca, și că Biserica are un unic destin în fața unui astfel de management, de cădere. Următoarea decizie majoră greșită va fi legată de căderea Bisericii. Asistăm deja la lucrarea celor din Apocalipsa Bisericilor, dar nu înțelegem asta.

Sistemul greșit de management eșuează undeva – la catolici a început să eșueze după câteva secole, după secolele 4-5, când au început un traseu de părăsire a Bisericii, centrifug, cu tot felul de erezii și inovații. La noi va eșua în alte decizii de management de impact, legate de schismă, erezie și înșelare. Formatul pentru a lua decizii în Biserică, mai ales decizii mari legate de schismă, erezie și înșelare, trebuie să fie unul plenar, nu unul în circuit închis. Pentru că întreaga Biserică este legată de astfel de decizii. Când Biserica aduce poziții puternice, acestea trebuie discutate.

Cine vrea să înțeleagă sinodalitatea să se uite la catolicism, care funcționează prin „sinodalitate", prin putere centrală, și nu prin sobornicitate-adevăr. Catolicismul este astăzi rezultatul sinodalității Apusului. De asta trebuie atrasă atenția întregii Biserici asupra „sinodalității" promovată instituțional în toate direcțiile, care nu este altceva decât catolicism mascat și infiltrat în Ortodoxie prin instituționalizare. Dacă cineva are vreo îndoială asupra seriozității acestei probleme, să se uite la traseul catolic de schismă erezie și înșelare, venit tot din „sinodalitate", din propria lor sinodalitate. De asta trebuie să semnalăm aceasta și trebuie să vorbim pe față, fără menajamente, pentru că o să ajungem precum catolicii.

Astfel de inițiative largi de management, precum cele din calendar și Ecumenism, au nevoie de un cadru autentic de management, au nevoie de manageri de profesie, de manageri de program și nu doar de teologi de profesie. Iar astfel de „canonizați" nu trebuie să mai scape printre crăpături și fisuri de management, ca înșelarea să ajungă să fie instituționalizată. Astfel de „calendare" nu trebuie să

mai intre peste noapte în Biserică producând schismă. Tot felul de „Ecumenisme" nu trebuie să mai intre și să aducă erezie în Biserică.

Ca să faci management la acest nivel, îți trebuie școală de management, nu doar teologie, îți trebuie o teoretizare atentă a sistemelor de management, o înțelegere a punctelor slabe și a statusului actual al sistemului de management ortodox. Și tot ce auzi astăzi este „sinodalitatea", sloganul actual al Sinodului pentru a apăra o abordare discreționară de management. Afișarea titulaturilor teologice este esența sistemului actual de management al „sinodalității", dar nu competența și analiza. Astăzi se afișează titulatura, nu tomuri de lucrări publicate pentru argumentare. De asta instituția se ascunde în spatele unui slogan, sloganul „sinodalității" și nu în spatele unei realități, a unor analize. De asta instituția are nevoie mare de o scuză universală, „sinodalitatea" fiind scuza ideală, autoritatea și titulatura, nereușind să publice pe niciun subiect nici măcar o pagină de analiză și fundamentare – pentru că nu se poate produce în acel format redus fundamentări serioase, responsabile, pentru călăuzirea decizională autentică a Bisericii. Iar adevărul este întotdeauna acolo unde se publică analiză, adică în Biserică, unde se susțin responsabil teze pe diferite subiecte.

În istorie, cei care și-au publicat analizele au adus adevărul și fundamentările problemelor Bisericii, nicidecum „sinodalitatea". Totul în Biserică este întemeiat în aceste fundamentări publice, în analize publice. Sinoadele Ecumenice sunt întemeiate în analize publice, nu în titulaturi instituționale. Adevărul Bisericii a fost construit pe analize solide, publicate. Discursul sinodalității de centrare a Bisericii în titulatură și nu în adevăr-fundamentare, este doar demagogie instituțională. De asta astăzi nu mai apar fundamentări, pentru că s-a migrat de la analiză-fundamentare la titulatură instituțională, care nu sunt chiar același lucru. Și acest lucru nu mai este contestat de Biserică, atunci când **ar trebui să se ceară instituției să**

publice pentru fiecare decizie majoră analiza și fundamentarea detaliată și **să arate unde s-a dus cu Biserica dialogul pe pozițiile aduse de Biserică** (dialogul fiind esența funcționării Bisericii, nu decretarea), precum la Sinoadele Ecumenice, unde critica a fost prezentă la fața locului. Pentru că pe fiecare dintre aceste decizii, calendar, Ecumenism și A. Boca, Biserica a adus fundamentări responsabile, cu mult mai responsabile decât ce a propus instituția. Trebuie mare atenție la deciziile Bisericii din istorie, care sunt luate pe analize publice. Aceasta este realitatea deciziilor istorice ale Bisericii, diferită radical de realitatea actuală a „sinodalității", care nu are curajul să se expună în analiză.

Teorie, teorie, dar sinodalitatea eșuează exact în aceste puncte în care sistemul sinodalității este vulnerabil. Adică în analiză, în care analiza plenară niciodată nu va putea fi circumscrisă unei comisii de 5-10 oameni. În perspective și participanți, în care fără credincioși la fața locului de unde să producă instituția perspectivele calendarului și să le și înțeleagă? În etică, pentru că dacă nu ai transparență, credincioși la fața locului dar și o mulțime relevantă, de unde să fie sinodalitatea etică? Doar pentru că se presupune că este, de la sine? Istoria spune cu totul altceva în Sinoadele tâlhărești. Acestea sunt problemele reale ale sistemului sinodalității, văzute în istorie dar și astăzi. Procesul actual al sinodalității este doar o simplificare instituțională, într-un mod greșit, a procesului autentic decizional al Bisericii, simplificare făcută greșit.

Sinodalitatea nu e o infailibilitate absolută, autogirată, garantată prin sine. Garantul deciziei Bisericii este plenitudinea Bisericii. De aceasta închipuirea actuală instituțională că sinodalitatea, doar prin sine, produce o infailibilitate universală, nu este decât retorica fariseului în fața altarului, care afirmă la fel, că e drept și că nu e ca vameșul, ca restul Bisericii. Sinodul fără dialog este exact în această poziție din pilda Mântuitorului Iisus Hristos.

Un manager circulă zilnic prin aceste probleme și le observă, fiind tipice de management. Și știe să le gestioneze. Un teolog nu le va articula niciodată. De asta sinodalitatea scapă astăzi atât de ușor ca nevinovată și în spatele discursului de autogirare, pentru că nu s-a adoptat un discurs de management autentic care să îi expună problemele și că nu se poate susține ce se propune în sinodalitate. 1.000 de ani poate să trâmbițeze sinodalitatea propria infailibilitate, că nu se poate susține acest lucru nici la nivel de management, nici în practica istoriei, nici în exemplele istoriei. Mai rău, avem catolicismul drept exemplu pentru două milenii de „sinodalitate", la care se adaugă ultima sută de ani a Ortodoxiei românești tot în „sinodalitate".

Sinodalitatea este deja văzută din toate perspectivele ca nefuncțională. Nu are nicio șansă ca vreun discurs instituțional să o pună pe picioare și să o reabiliteze. Orice încercare ar fi doar o iluzie. Și este simplu de văzut de ce, pentru că reduce *analiza*, reduce *participanții*, reduce *etica*, reduce *transparența*, promovează *individualitatea și patima*, *părerea de sine*, în loc de proces, adevăr și analiză. Și ajungem cu o aroganță care dictează Bisericii, precum în catolicism, și nu cu un adevăr de credință care călăuzește Biserica. Adică se trece de la adevăr la patimă. La adevăr „personal", la limitări personale, la individualitate.

Variabilele procesului de analiză și decizional, participanții și expertiza, ale procesului de analiză în numărul de ore, sunt reduse de la sobornicitate, care asigură necesarul și maximul pentru fiecare variabilă, la un minim insuficient în sinodalitate, care reduce deplin acest proces în valoarea fiecărei variabile. Comisiile și deciziile instituționale sunt esența sinodalității. Și în sinodalitate se trece de la suficiență, la insuficiență cronică a variabilelor de participare la analiză și decizie.

Acestea nu sunt așezări responsabile, calendarul, Ecumenismul și A. Boca. Sunt patimile individuale ale câtorva din Biserică, și

nu au legătură cu adevărul Bisericii. Și se dovedește asta. De la 80% se ajunge la 20% calitate a deciziei prin sinodalitate. Adică decizii nefuncționale, care duc greșit Biserica. Asta este sinodalitatea, o scufundare în mediocritate instituțională. Și ne va afecta, în decizii care pot aduce schismă, erezie și înșelare. Adică tot ce este mare și este atins instituțional, probleme milenare, precum cele de la Sinoadele Ecumenice, calendarul, legat de unitate, Ecumenismul legat de misiunea Bisericii și de conceptul creștin de unitate, probleme de mistică și adevăr de credință precum A. Boca. Astfel de probleme trebuie rezolvate autentic, nu prin erijare în autoritate. Pentru că nerezolvarea corectă a acestora ne va duce la cădere.

5. Sobornicitate și sinodalitate, văzute la proiectul Catedralei Mântuirii Neamului

Mai bine să aduni 500 de oameni pe o problemă, decât să o faci pe deșteptul în fața unor probleme nerezolvate două milenii. Tot aici s-a ajuns la proiectul Catedralei Mântuirii Neamului, unde de nevoie, Patriarhia Română, în ultimul ceas, povățuită de Ordinul Arhitecților [67], a defășurat conferințe timp de peste un an, și a discutat proiectul Catedralei, într-un cadru cu sute de experți [68], după ce anterior produsese în lucru izolat un proiect oribil. Aceasta este diferența între sinodalitate și sobornicitate, diferența între proiectul oribil produs de Sinod în izolare și proiectul monumental, produs prin „sobornicitate", prin dialog și integrare, prin experți și nu prin erijare în expertiză.

Așa sunt făcute toate acestea, calendarul, Ecumenismul și A. Boca, după rețeta proiectului oribil inițial, făcut pentru Catedrala Mântuirii Neamului. Nu sunt în altă stare, ca să înțeleagă și credincioșii unde sunt aceste probleme. Sunt doar proiecte nefezabile. Și așa cum arhitecții au identificat precis nevoia de integrare largă, la fel și managementul indică o necesitate largă de integrare în managementul Bisericii, pentru același scop, pentru calitatea analizelor.

În paginile următoare am adăugat două imagini, pentru cele două proiecte, un proiect făcut printr-un concurs inițial, dar care nu a avut nicio direcție, iar un alt proiect, făcut după o largă consultare

---

[67] *Cum a apărut ideea unei Catedrale Naționale*, https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/cum-a-aparut-catedrala-mantuirii-neamului-arhitectul-proiectului-a-venit-patriarhul-daniel-si-a-schimbat-regulile-jocului-1517399.

[68] *Catedrala Mântuirii Neamului – spațiu sacru și simbol național. Elemente majore de arhitectură mistagogică a bisericii*, https://basilica.ro/catedrala-mantuirii-neamului-spatiu-sacru-si-simbol-national-elemente-majore-de-arhitectura-mistagogica-a-bisericii/.

publică, după stabilirea unei teme, după o consultare povățuită de Ordinul Arhitecților. Imaginile sunt luate de pe site-ul basilica.ro, https://basilica.ro/catedrala-mantuirii-neamului-spatiu-sacru-si-simbol-national-elemente-majore-de-arhitectura-mistagogica-a-bisericii/ și de pe https://danutm.wordpress.com/2012/08/11/proiectul-arhitectului-augustin-ioan-pentru-catedrala-patriarhala/.

Proiectul inițial, arată a cutie dreptunghiulară de carton, centrală, pe post de trup al bisericii, care pare că are cutii de plastic, peturi puse pe post de turle. Iar rampele de acces sugerează a spital de urgență, nu a catedrală. Pare o construcție tăiată numai dreptunghiular, cu totul nepotrivit, care nu are legătură cu o arhitectură care să inspire a Ortodoxie și biserică ortodoxă. De aceea a și fost nevoie de o reluare radicală a discuțiilor, pentru a se definitiva logica după care se face această construcție.

Am adăugat acest exemplu, pentru a se înțelege de către întreaga Biserică, pe un exemplu aplicat, ce înseamnă respectarea unui proces viabil. Nerespectarea unui proces viabil a dus la două opțiuni, la opțiunea A și la opțiunea B. Deciziile Bisericii au nevoie de un proces incremental, de discutare, de reevaluare, nu doar de decretare peste noapte a opțiunii A. Se pare că după proiectul inițial, după opțiunea A, au mai fost nevoie de încă 5 ani de zile, sute de specialiști, peste 1 an de consfătuiri într-un simpozion, pentru a ajunge la opțiunea B. Și spun asta pentru a se înțelege ce presupune la nivel de analiză o decizie mare a Bisericii.

Fără un proces bine pus la punct nu iese nimic niciodată. Avem în fața noastră dovada practică, pe o situație similară complexității unor inițiative mari ale Bisericii. Iar procesul nu poate fi niciodată erijat în „instituție". Instituția este beneficiara acestui proces, dar nu este autoarea unică a acestuia. Deși este beneficiarul și gestionează cap-coadă procesul și rezultatul, are nevoie de participare largă, a multor participanți, pentru ca rezultatul să fie optim.

Sinodalitate (proiectul inițial al catedralei)

Sobornicitate (proiectul catedralei, după consfătuire largă)

Astfel de decizii complexe, largi, nu pot fi făcute fără un proces responsabil. Ce a lipsit din procesul inițial al proiectului Catedralei Mântuirii Neamului a fost un proces larg de analiză și participare, adică exact ce lipsește în sobornicitatea instituțională de astăzi. Așa au fost și Sinoadele Ecumenice, cu astfel de decizii și procese. Aceasta a fost logica Sinoadelor Ecumenice, de integrare largă. De aceea a fost nevoie de un cadru autentic pentru dezbatere, de zeci de ani de pregătire. Catedrala Mântuirii Neamului a reluat, pentru un alt obiectiv, formatul și procesul de la Sinoadele Ecumenice.

Așa va trebui făcut în viitor pe toate proiectele mari ale Bisericii, o abordare cu tact, pas cu pas, incrementală, pentru a se vedea mai multe soluții, pentru a reevalua soluțiile inițiale, pentru a nu sări direct în prima opțiune din față. Acesta este managementul care trebuie aplicat pe problemele mari ale Bisericii, care pentru un manager este vizibil în componentele lui majore (participanți, analiză, perspective, cadru de management, opțiuni, etică), care să asigure un indicator maxim de calitate pentru toate aceste dimensiuni, și să nu lase vreuna în presupuneri instituționale că este acoperită cumva. Pentru că dacă lași descoperită o dimensiune de management, este clar că te trezești cu proiecte nefezabile, sau la un nivel insuficient de calitate, mai ales pentru proiecte și decizii de o astfel de magnitudine. Aici este vorba despre un proces de management, care este vizibil unui manager, care la fel ca și Ordinul Arhitecților, se sesizează pentru propunerile nefezabile de management ale instituției. Magnitudinea unor astfel de decizii ale Bisericii, decizii care afectează pentru următoarele milenii Biserica, impune un proces infailibil și nu o erijare în infailibilitatea unor titulaturi. Procesul trebuie să fie infailibil în toate variabilele sale. Dacă mutăm discuția de la titulatura instituțională la nivel de proces, discursul despre sobornicitate vs. sinodalitate ajunge o discuție despre variabilele care

trebuie îndeplinite, despre funcțiile împlinite în acest proces, dar și despre nivelul la care aceste variabile trebuie să fie pentru a funcționa optim.

La fel cum este proiectul inițial al Catedralei față de proiectul final, lucru sesizat de Ordinul Arhitecților, la fel și eu sesizez instituția că actualul proiect de management al instituției, „sinodalitatea", nu este decât unul greșit. Și asta trebuie discutat, pentru că nu putem să mergem la nesfârșit cu opțiunea A, ce prindem la mână în instituție la nivel de management. Calendarul a fost doar o primă opțiune, forțată instituțional, Ecumenismul este la fel, iar A. Boca este un fel de migrare inversă, în care aveam o decizie corectă, dar am preferat sinodalitatea, am preferat opțiunea greșită. Nu putem merge la nesfârșit cu opțiunea A, ce apare ca soluție imediată pentru instituție.

Acesta este reducționismul actual al sinodalității, în care Sinoadele Ecumenice aveau 500 de participanți, iar sinodalitatea are 5-10 într-o comisie. Cumva 100:1 pare să fie raportul între sobornicitate și sinodalitate la nivel de participanți la analiză. Iar la nivel de efort, la nivel de ore petrecute în analiză, cu siguranță că orele petrecute ca preambul al analizei Sinoadelor Ecumenice, dar și în dezbaterile Sinoadelor, depășește cu mult acest raport. Raportul sobornicitate-sinodalitate, la nivel de analiză, poate ajunge cu mult mai mult de 1000:1, ca să se înțeleagă ce înseamnă de fapt sobornicitatea, la nivel de efort (ore) de analiză. Investiția de participanți, timp, efort de analiză, pentru un proiect de acest tip, nu este diferită de cea din deciziile milenare ale Bisericii. Erijarea în autoritate

instituțională nu va face decât să țină toate aceste decizii de impact în mediocritate[69].

Efortul actual de analiză al sinodalității este zero și nu este vizibil. Ierarhia nu a publicat nimic pe aceste subiecte. Este nepotrivit ca Sinoadele Ecumenice să aibă fundamentările publicate iar Sinodul din Creta, calendarul și A. Boca să nu aibă nimic publicat. Și am adăugat acest exemplu pentru a se vedea punctual, că atunci când se vorbește despre „sinodalitate", pe astfel de proiecte și decizii, nu vom avea decât o cutie dreptunghiulară, de carton, cu 4 peturi în cap, pe post de proiect.

Aceasta este sinodalitatea în esența sa, pe astfel de probleme complexe, precum proiectul inițial al Catedralei. Și din nou, la fel ca la Sinoadele Ecumenice, trebuie să vedem acest apel din exterior, făcut de Ordinul Arhitecților, pentru o abordare de consfătuire, pentru organizarea unui simpozion, făcut la sfatul și solicitarea acestui Ordin – acest apel din exterior este un latimotiv al tuturor Sinoadelor Ecumenice și al multor probleme majore din Biserică. Pentru că Ordinul Arhitecților a fost conștient de procesul necesar pentru astfel de situații, a fost conștient de necesarul de participanți, de formatul larg de dialog, a fost conștient de complexitate demersului și de necesarul de management și proces pentru succesul acestui proiect și proces. Toate acestea despre proces și despre integrare largă

[69] Ca să acumulezi un singur procent într-o analiză pe o problemă de Sinod Ecumenic, îți trebui foarte mult efort. Asta se face în timp, nu peste noapte, după cum astăzi se intră într-o sală și peste noapte se produce o analiză pentru probleme de Sinod Ecumenic. Această creștere de la puțin, la peste 80%, când ai vizibilitate în analiză și poți lua decizii, implică un efort larg în Biserică, și nu se face cum se practică astăzi, când se produc analize peste noapte. Dialogul a fost întotdeauna factorul de progres aici, nu instituția. Așa cum nevoia de instituționalizare, de normare și adoptare canonică este vitală pentru deciziile mari, egal de importantă este nevoia unei analize autentice, plenare. Nevoia de instituționalizare nu poate fi erijată în monopol absolut și peste analiză.

sunt menționate și de către Ordin. De asta a și semnalat public acest lucru, dar și instituției. Pentru că fără un proces larg, și aici din nou este de subliniat procesul, fără implicare largă, nu vom ajunge decât să depindem, ca la primul proiect, de o persoană, de proiectant, și nu de capacitatea plenară de analiză. Și acest proces trebuie explicat precis la nivel de management, altfel nu se va înțelege că Biserica are nevoie de acest proces **în toate deciziile sale milenare**, nu doar în deciziile imobiliare. Acest proces a eliminat individualitatea și a adus capacitatea colectivă de analiză. Iar fără dialog, tot ce va lăsa instituția Bisericii va fi pe modelul proiectului inițial.

Procesul este independent de domeniu. Proiectul Catedralei Mântuirii Neamului este formatul arhetip al discuțiilor mari (din Biserică), un format binecunoscut în management. Dacă cineva vrea să construiască biserici și catedrale reușite, le face în acest format. Tocmai această capacitate plenară de analiză a produs după simpozion (după discuția largă avută de către Patriarhie în Biserică) pentru proiectul Catedralei, 10 proiecte, 10 analize, 10 opțiuni. Din 10 chemați, unul singur a înțeles și a reușit la un nivel de excelență de analiză și proiectare, să asigure ceea ce Biserica avea nevoie aici – și asta după dialog.

Pentru că dacă nu se deschidea larg discuția, din nou, se obținea un singur proiect pe masa Bisericii, și discuția ajungea să depindă de individualitate și nu de întreaga Biserică. Deciziile de acest tip nu trebuie să depindă de nimeni, ci doar de adevăr. De aceasta avem nevoie de fiecare dată, de analiză, de proiecte viabile, care să fie făcute pe baza unor discuții solide. Fără respectarea acestui proces, nu vom face de fiecare dată pe deciziile mari decât să producem astfel de proiecte, precum cel inițial.

În problema unității creștine situația este și mai rea. În loc să se înțeleagă că în Biserică există această capacitate de a construi o Catedrală Teologică a Mântuirii Neamurilor, adică ce s-a făcut la

Catedrala Mântuirii Neamului să se facă și în unitatea creștină, sinodalitatea se erijează din nou într-o abordare greșită în Ecumenism. Și nu înțelege că există această capacitate de construcție în Biserică și pentru problema unității creștine și doar se pierde timpul în perspective instituționale greșite. Proiectul actual al sinodalității pentru unitatea creștină este unul gol. Este doar o foaie goală. A fost scris la Sinodul din Creta, unde cele câteva pagini produse de instituție spun în mare că „nu există niciun proiect". Nici măcar nu este precum cel inițial, produs pentru Catedrala Mântuirii Neamului. Și aici ne așteaptă la orizont o catedrală, dar instituția este încă pierdută în părerea de sine, cu o foaie albă în față, neștiind ce să scrie acolo, ca și în alte situații. Acea foaie este scrisă deja de alții, iar instituția doar trebuie să aibă bunăvoința să deschidă și aici discuția. Nu are nevoie de mai mult aici. Problema unității creștine ajunge să fie o problemă de bunăvoință instituțională, ca și în alte cazuri.

Instituția nu a înțeles încă procesul de management folosit istoric de Biserică pe probleme mari, nefiind învățată cu un discurs și nici cu o abordare de management, și de aceea încă păstrează această utopie a „sinodalității", care poate singură să vadă ce rezultate aduce. La un astfel de nivel și la o astfel de calitate a deciziei instituția va păstra de fiecare dată Biserica, dacă nu va face integrare, dacă nu va avea capacitatea să aibă maturitatea să asculte de toți cei care asemenea celor de la Ordinul Arhitecților propun procese viabile și mature, extinse, **arhetip al chemării din exterior pentru corectarea problemelor interne**, care arată cum trebuie să se împlinească procesul de management al Bisericii.

Toate discuțiile acestea sunt purtate în zona de management, unde este nevoie să recuperăm această diferență vizibilă între actualul și necesarul de management al Bisericii. Instituția va trebui să se lovească repetat de astfel de probleme de management, până va învăța procedura autentică de management a acestor decizii, până va

scăpa de iluzia „sinodalității". Aici este vorba despre management responsabil, nu despre puterea titulaturii instituționale. Aici trebuie să se ajungă, la un proces unde toate aceste faze sunt împlinite corect într-un proces decizional, de analiză, participanți, integrare, și unde instituționalizarea este doar o etapă firească în acest proces normal al instituției.

6. Fără analiză complexă și fundamentare, fără integrare și participare largă, sinodalitatea este doar căderea Bisericii

Va trebui la un moment dat să demistificăm deplin acest mister al „sinodalității", care poate orice în Biserică, în orice condiții. Și se va putea face aceasta doar dovedind procesul autentic de management pe care Biserica îl are fundamentat istoric, și asta legat de complexitatea analizelor și practicii de managent a Bisericii. Această teză de management necesar astăzi Bisericii este nevoie să fie construită, pornind de undeva, de la o teză inițială.

Am produs pentru unitatea creștină câteva volume, între care o lucrare pentru problematizarea unității creștine *„Unitatea creștină în Ortodoxie",* o propunere pentru un Sinod, *„O propunere pentru un Sinod al unității creștine"*, dar și alte lucrări, care sunt fundamentul discuției despre unitatea creștină [70]. La Sinodul din Creta nu s-a produs de către sinodalitate nici măcar o lucrare de analiză. La sinoade de genul acesta nu te prezinți cu mâna în buzunar, ci cu multe volume, cu sute de pagini de analiză. Pentru acel Sinod ar fi fost potrivită teologia pe care am produs-o, care are aproape 14 volume și care abordează și rezolvă metodic problema unității creștine.

[70] Lucrările pot fi găsite pe site-ul unitateaortodoxă.ro, *https://www.unitateaortodoxa.ro/unitatea-crestina/*.

Sinodalitatea nu a produs nici măcar o pagină de analiză pe această temă. De aceea, după Sinod, nu s-a publicat decât o broșură cu scuze instituționale și surpriză, cu apărarea „sinodalității", cu apărarea abordării instituționale discreționare pentru Sinod. Adică ierarhii merg la Sinoade cu mâinile în buzunar și plecă de acolo tot cu mâinile în buzunar. De asta avem astfel de realizări instituționale, pentru că astăzi totul e pe vorbe, fără analiză. Ierarhia produce zero analize. Totul este o părere generalizată, păreri instituționale, direcție și zero coerență.

Garantul adevărului este analiza. De asta Biserica este infailibilă, pentru că adevărul este văzut de toată Biserica, nu doar de un subset redus al Bisericii (precum propune sinodalitatea) și că analiza e girată de toată Biserica, nu doar de instituție. Și este clar că o analiză care nu este „văzută" de întreaga Biserică, este doar dosită de Biserică. Care e rolul sinodalității, să păzească analiza, ca să iasă „cum trebuie" instituțional? Asta au făcut și catolicii în Apus, au păzit sinodalitatea lor de credincioși, de împărat și de Răsărit, pentru ca să iasă analizele „cum trebuie". Și le-au și ieșit în felul acesta, adică după închipurile lor. Pentru că analizele nevalidate asta sunt, doar închipuiri. De aceasta își permite astăzi Sinodul un discurs de forță, pentru că nimeni nu a stat să explice sinodalitatea la nivel de management. La un moment dat trebuie să spună cineva că împăratul este gol, legat de sinodalitate și management.

De aceasta Dumnezeu l-a trimis pe Sf. Antonie la un cizmar, pentru înțelepțire, așa cum și astăzi trimite sinodalitatea să caute în Biserică soluțiile la problemele calendarului, Ecumenismului și A. Boca, fiind toate acolo. Cam la fel e și cu sinodalitatea, când întotdeauna plenitudinea Bisericii va aduce această luciditate, va aduce resursele necesare acestor discuții complexe și acolo se vor găsi suficiente minți lucide, rânduite de Dumnezeu, care trebuiau doar chemate la discuție. Doar atâta trebuie. Și găsești unul din acesta, care

îți pune la punct toată Biserica, și tu nu ești în stare să scoți două vorbe în fața lui, dar totuși instituțional tu ești infailibil. Sau poate mai degrabă Dumnezeu trimite sinodalitatea în Biserică să își regăsească măsura și bunul simț, pierdute în instituționalizare, în acest pedestal înalt construit „sinodalității"?

Nu ai cum să ascunzi acest „adevăr" despre sinodalitate, pentru că ne va scufunda pe toți dacă nu îl vom cuprinde clar pe hârtie. Așa se întâmplă când ajungi să fii depășit de situație și nu înțelegi de fapt ce trebuia făcut. Instituția e depășită de toate aceste situații și doar speră că nu observă nimeni nimic și că nimeni nu va putea articula problemele, că nu le va scrie nimeni pe hârtie să le înțeleagă Biserica. Asta este problema aici, că instituția este depășită de situație tocmai pentru că nu a discutat pe larg aceste probleme. Și a rămas cu capete de discuții, cu niște titulaturi care nu au înțeles problemele cu care se confruntă, care nu le pot muta mai departe, și doar iau decizii greșite, dar și blochează Biserica într-un parcurs corect pe fiecare dintre acestea. Pentru un manager această stare este evidentă.

Calitatea actului decizional este indicatorul viabilității Bisericii. Trebuie să vedem în timp cum Biserica își corectează erorile și merge pe un drum drept în istorie, și ce presupune aceasta la nivel de management. Un manager se uită la calitatea actului decizional, la sistemul de analiză, decizional și de management, la corectarea erorilor în instituție. Diferența între sobornicitate și sinodalitatea catolică este că în primul mileniu cele 7 Sinoade Ecumenice ale Ortodoxiei sunt exemple de corectare și aducere a sistemului ortodox în echilibru, adevăr, stabilitate, în care Ortodoxia își corectează erori și probleme interne majore. Iar catolicismul arată în primul mileniu acumularea de greșeli peste greșeli, tocmai printr-un sistem decizional greșit. După instituționalizare, calitatea actului decizional al BOR a scăzut până la un nivel la care ajungem să acceptăm schisma, erezia și înșelarea, în calendar, Ecumenism și A. Boca. Când vezi că

apar greșeli mari, care nu mai sunt corectate, atunci trebuie să înțelegem că Ortodoxia a apucat-o pe o cale a căderii. Asta se întâmplă instituțional astăzi.

Fără o fundamentare serioasă publicată, tot ce se spune în instituție pe subiectele mari este eronat și este contrar spiritului Ortodoxiei. Nu așa se lucrează în Ortodoxie. Ortodoxia are teologia fundamentărilor, nu a titulaturilor. Fără fundamentare nimic nu are sens din ce se spune instituțional. Calendarul, Ecumenismul și A. Boca sunt doar niște erori majore de management, fără nici urmă de fundamentare. Sunt doar iluzii, propuse de „sinodalitate" Bisericii. Pe ce să discuți astăzi cu sinodalitatea, când nu este publicat nimic pe aceste subiecte, care să gireze deciziile luate de sinodalitate? Problemele Bisericii sunt mult prea complexe pentru a lucra fără teze solide, scrise, publicate, dezbătute pe larg. De aceea la proiectul Catedralei Mântuirii Neamului a fost nevoie de lucrări scrise, de consfătuire, de discuții deschise.

Realitatea faptică este că astăzi, analizele instituționale sunt inutilizabile. Pentru calendar nu avem o analiză, pentru Ecumenism nu există o analiză publicată, pentru sinodalitate/sobornicitate nu există o analiză de management, iar pentru A. Boca, dacă analiza era mai completă și mai clară, ar fi fost imposibilă canonizarea acestuia. Iar proiectul Catedralei a venit din exterior, nu din interior. Și motivul este pentru că nu așa se lucrează, prin erijare în atotcompetență universală. Astăzi se lucrează în echipă, cu specialiști, cu experți, cu toți la fața locului, nu ținând cu dinții de poziția instituțională.

Astăzi avem scuza universală, „sinodalitatea", dar nu probatoriul unor analize de sute și mii de pagini, care să uimească Biserica prin corectitudine, prin abordare. Biserica este astăzi uimită de erijarea în autoritate, nicidecum de volumele care ar trebui publicate de instituție în fiecare subiect. Se defilează astăzi cu titulaturile instituționale, dar nu cu tomuri grele de volume publicate pe subiect.

Dar asta nu este o problemă, pentru că va publica Biserica suficient pe fiecare subiect discutat, ca să se înțeleagă unde este adevărul și unde se face analiză responsabilă. Astăzi tot mai frecvent vedem apărarea „sinodalității", apărarea scuzei instituționale universale și nu promovarea unui dialog pentru fundamentările subiectelor abordate instituțional, dialog care să dovedească „sinodalitatea". Dialogul și nu autogirarea ar trebui să dovedească „sinodalitatea".

Instituțional se evită orice posibilitate de contestare a abordărilor instituționale superficiale, ascunzându-se orice capăt de document instituțional care ar putea genera vreo critică în rândul credincioșilor. De asta pentru A. Boca Biserica a văzut doar 4 cuvinte pe site-ul basilica.ro („Arsenie Boca este canonizat"), pentru Sinodul din Creta a văzut un document cu o suită de scuze expediate pe fugă și nu o fundamentare, iar pentru calendar și Ecumenism încă nu a văzut nimic. Pe scurt, Biserica nu mai vede nimic din adevărul de credință. Și ce s-a întâmplat este că s-a migrat de la sistemul analizei-fundamentării la sistemul autorității-forței instituționale. De aceea deciziile majore ale Bisericii, care aveau nevoie de susținere largă de analiză, de brainstorming, de discutarea perspectivelor, sunt astăzi la un nivel superficial de analiză, și nu pot susține Biserica în mișcarea sa. De asta nu se publică analizele de către instituție, datorită faptului că nu sunt publicabile și nu are nimeni curajul în instituție să se expună și să publice detaliat fundamentările care susțin calendarul, Ecumenismul și A. Boca. Aceste propuneri nu pot fi susținute în fața Bisericii în mod real, sunt doar un derizoriu la nivel de analiză și nu se va expune nimeni public din instituție pe aceste subiecte. Totul legat de credință a fost publicat timp de două milenii, de unde moda asta nouă, de a se ascunde toate analizele și fundamentările în diferite sertare ale instituției?

Astăzi avem doar vorbe și invocarea la nesfârșit a scuzei universale, „sinodalitatea". Scuză, scuză, dar până la un punct. După

un veac de nepublicare a unui capăt de analiză și fundamentare (pe niciuna dintre aceste probleme), totuși și Biserica trebuie să spună ***până aici***. Ajunge cu acest simulacru instituțional, în care se afirmă că se face Ortodoxie, când de fapt Biserica este sfidată instituțional în orice direcție și când conceptele de analiză și fundamentare au dispărut cu totul din limbajul teologic instituțional, care a păstrat doar scuza universală, sinodalitatea. Solicităm instituției să publice toate fundamentările care au stat la baza acestor decizii, calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta și A. Boca, detaliat, ca fiind parte a adevărului de credință, să publice toată baza acestor decizii majore ale Bisericii, după practica Sinoadelor Ecumenice, și să inițieze un dialog larg, pe toate aceste probleme.

Ca să se înțeleagă strategia corectă de management de adoptat aici, este să fie aduși într-o sală ***toți*** care au avut ceva de spus, dar și credincioșii, care trebuie să asume, și să se discute pe față problemele mari ale Bisericii. Asta este ce s-a întâmplat la Sinoadele Ecumenice, ***toți într-o sală***. Nu toți ierarhii, ci *toți* adică Biserica, ierarhie, împărat, credincioși, contribuitori, critică, forum activ de analiză, care poate duce o analiză. ***Toți cei activi***, nu ***toți cei sinodali***. În unitatea Bisericii sunt mai mulți activi, mai mulți care participă la acest act, decât cei din Sinod. Lucrul acesta trebuie făcut o dată la 50 de ani, pe probleme milenare, dar trebuie făcut. Calendarul, Ecumenismul și A. Boca aveau nevoie de o astfel de abordare, plenară, și nu doar controlată, instituțională, în circuit închis.

Sunt curios cum ar arăta Sinoadele la care Sf. Grigorie Palama și-a apărat teologia, dar fără Sfânt, doar cu ierarhia. Sunt curios cum ar arăta Sinoadele Ecumenice dar fără credincioși, care să fie împăcați și să plece de acolo cu o decizie asumată – ar arăta ca la catolici, ca orice conclav catolic. Sunt curios cum ar arăta Sinoadele Ecumenice fără ierarhie, care să normeze corect, să adopte canonic, să dezbată tot ce s-a discutat. Nu se poate ca astfel de discuții

milenare să fie făcute fără un forum activ de analiză, fără un forum de asumare, fără un forum instituțional și de normare. Dacă asta nu s-a teoretizat până acum deși istoria Bisericii ne arată ca evidente aceste componente, acestea sunt teorizate în alte științe, vizibile în practica Bisericii, dar evitate de „sinodalitate", pentru că nu mai convine sistemul vechi noii puteri, învățată astăzi cu un concept de putere centrală.

Schisma, erezia și înșelarea trebuiesc gestionate mult mai responsabil, după cum se vede în managementul practicat de muntele Athos, care adoptă o poziție mult mai conservatoare în management, o poziție mult mai critică. Nici experiența duhovnicească a muntelui Athos nu o găsim în managementul ortodox românesc, dar nici o experiență autentică de management. De asta Biserica Ortodoxă Română este expusă astăzi deplin schismei, ereziei și înșelării.

Binele Bisericii nu poate fi decât printr-o structură de management autentică, să poată călăuzi în adevăr și nu în patimă și nepricepere Biserica. De aceea este nevoie să discutăm despre management și despre structura actuală de management a Bisericii, comparat cu cea catolică și să evidențiem ce nu merge în fiecare.

Astăzi Biserica are nevoie de o discuție solidă despre cum își face managementul, despre valorile pe care le adoptă la nivel de management. Undeva în istoria Bisericii va trebui să purtăm această discuție despre sinodalitate și sobornicitate, discuție care nu mai poate fi amânată, chiar dacă va supăra titulaturile instituționale, învățate cu un sistem în care nu se poate contesta nimic. De asta și-au permis astăzi în Biserică să îl canonizeze pe Arsenie Boca, pentru că sistemul de management este scăpat de sub control în toate dimensiunile, perspective, analiză de impact, etic, factor uman, fundamentare. De asta Arsenie Boca a putut fi canonizat, pentru că sinodalitatea permite ca individualitatea și nu adevărul să primeze în

Biserică, permite ca în lipsa plenitudinii individualitatea și grupuri mici din Biserică să controleze decizia plenară a Bisericii.

Trebuie să discutăm despre limitările sinodalității, legat de această canonizare, și să arătăm cum s-a putut lua o decizie nu prin adevărul de credință, ci pentru patima unora, contrar învățăturii de credință. Se preferă astăzi pentru managementul Bisericii un circuit închis, instituțional, izolat, pentru a se putea ascunde astfel de decizii greșite, fundamentările lipsă, incomplete, pentru a se putea ascunde limitările și problemele factorului uman. E un sistem mai tolerant cu greșelile instituționale, dar necruțător cu destinul Bisericii, prin greșelile produse.

Într-un astfel de sistem se poate ascunde mai ușor o decizie greșită de canonizare, luată individual și nu prin adevăr, nu plenar. În sobornicitate nu se poate ascunde. Sobornicitatea nu ar fi permis ca o astfel de canonizare să poată fi împlinită, ar fi discutat „canonizarea lui A. Boca" în plenul Bisericii, tocmai pentru că Biserica a adus o poziție de necanonizare, Biserica trebuind să fie prezentă la fața locului, după practica Sinoadelor Ecumenice. De aceea se preferă decizii închise, neexpuse criticii Biserii, decât decizii deschise, în consultare, unde să se discute cu Biserica. Într-un circuit închis orice este posibil, orice se poate întâmpla, după cum se și vede în calendar, Ecumenism și A. Boca.

Icoana sobornicității este Răsăritul primului mileniu, iar icoana sinodalității este primul mileniu catolic. Aceasta este imaginea de ansamblu între acestea două. De aceea primul lucru care trebui evitat astăzi este să ajungem într-un model de management catolic, într-un management instituțional catolic. Acesta este răul primordial, păcatul de moarte instituțional astăzi. Păcatul în care nu se mai lucrează dialogul și se expune decizional Biserica. În care deciziile în loc să fie luate la 80-90% calitate sunt luate la 20-30% calitate, fără perspective, și ajung să facă rău Bisericii. Iar deciziile

acestea, fiind legate de schismă erezie și înșelare, vor aduce căderea Bisericii, pentru că nu au unde să ducă în altă parte.

Aici nu te salvează știința teologiei, ci știința managementului. În ultimul veac am vorbit mai mult despre management decât despre teologie. De aceea instituția BOR este deplin descoperită astăzi și nu înțelege ce face la nivel de management. Însă dacă ar fi adoptat discernământul muntelui Athos și deschiderea istorică în dialog, s-ar fi salvat pe sine. Instituția BOR mai avea o salvare în smerenie, în bun simț instituțional. Însa și fără management, dar și plină de aroganță, nu are unde să se miște decât în cădere instituțională după cădere instituțională. Când tu nu ai nicio analiză pe subiect dar combați și contești Sinoade Ecumenice, ca în calendar, când tu faci Sinodul din Creta dar nu ai o pagină pe subiect, când pentru A. Boca s-au publicat instituțional 4 cuvinte, este clar unde este în interior instituția BOR la nivel de analiză și decizie. Adică într-o stare în care nu are nicio analiză dar emite păreri instituționale. Și ajungi cu o ierarhie care a încălcat un Sinod Ecumenic, și care îți explică aceea că totul e în regulă (pentru că atributele de „comun" și „unitatea" erau obiectivele acelui Sinod, deci acel Sinod e încălcat astăzi).

Cu cât reduci forumul de analiză și transparență, critica, se ajunge să se depindă de individ și nu de adevăr. De asta sobornicitatea în esența ei e legată de critica întregii Biserici și nu doar de instituție – Biserica a prevenit în istorie prin mecanisme de compensare acest absolutism instituțional. Absolutismul instituțional a fost o încercare permanentă istorică a ierarhiei, temperată și prevenită de o putere egală, a împăratului. „Sinodalitatea" nu a existat în istorie în forma actuală, datorită unui sistem paralel de putere, care a compensat acest absolutism, care a prevenit ca acesta să aducă roadele căderii absolute de la Ortodoxie. Aceasta a făcut împăratul, a prevenit degenerarea instituțională în absolutism, degenerare care

este o realitate a instituționalizării moderne a Bisericii. De aceea catolicii au scăpat de împărat prin vicariat, pentru că nu răspundea la comenzi. Adevărul instituțional care nu poate fi demonstrat, văzut, înțeles și asumat de întreaga Biserică este doar o iluzie propusă de instituție.

Aici este rădăcina acestor greșeli, în acest sistem care permite orice pentru oricine. Sinodalitatea este un fel de tărâm al tuturor posibilităților pentru ierarhie. Biserica a avut grijă în istorie de managementul său. Acest management este esențial pentru viabilitatea Bisericii. De asta am avut Sinoadele Ecumenice, nu să defileze ierarhia, ci să aducem o așezare autentică de management pentru problemele Bisericii, într-un proces și format care să asigure o viabilitate decizională milenară.

Dacă distrugem acest mod de gândi și asuma în adevăr, și dacă migrăm la un sistem prin individualitate teologică instituțională, prin ego-uri instituționale, prin aroganță individuală, soarta BOR este pecetluită la un catolicism ortodox. Sinodalitatea ne va duce deplin în Drăgănescul lui A. Boca, într-o realitate catolică. Toți aceștia, A. Boca, Nil Dorobanțu, toți înșelații acestui veac, așteaptă la ușa Bisericii să distrugă spiritualitatea ortodoxă, să ne transforme într-o Biserică a exaltării, a ereziei, a exaltaților. De aceea trebuie să vorbim înainte să ne trezim cu o grămadă de ocultiști, eretici, înșelați și exaltați, canonizați de un sistem în care se poate orice.

Dacă A. Boca a fost posibil, orice este posibil în BOR. Asta este declarația instituțională majoră făcută în această canonizare. Astăzi sunt posibile instituțional erezia și înșelarea. Și sinodalitatea ajunge ca orice instituție, în care dacă ai avut noroc de meșter îți faci lucrarea, dacă nu, atunci culegi stricăciunile.

Este egal de importantă discuția despre sobornicitate și sinodalitate în contextul acestei canonizări, pentru a se înțelege cum s-a putut instituțional, ce factori au influențat această decizie, cum factorul uman a fost cel care a viciat o decizie care trebuie luată în adevăr și nu prin compromis instituțional. Pentru că deja această decizie de canonizare face parte din șirul lung de decizii luate greșit de instituție în ultimul veac, parte din acest preambul al unei căderi a Bisericii, decizii care nu pot duce în altă parte decât la cădere pe termen lung. Catolicii nu au avut altă soartă după secolele 4-5, unde au început cu putere să proclame „sinodalitatea" lor proprie, decât de cădere după cădere, acela fiind momentul în timp în care catolicismul a adoptat o formă de „sinodalitate". Asta ne așteaptă și pe noi prin „sinodalitate", identic traseul catolic de cădere. Care are deja roade în calendar, Ecumenism și A. Boca.

Fără această teză de management, despre sobornicitate și sinodalitate, nu vom supraviețui ca Biserică. Modificarea făcută în instituționalizare a fost una capitală. Afectează exact ce avem mai important în Biserică, sobornicitatea, sistemul care asigură această viabilitate decizională a Bisericii. Sobornicitate vs. sinodalitate este o discuție critică în Biserică, legată de supraviețuirea Bisericii printr-un sistem de management și decizional corect. Pe lângă aceste probleme, calendarul, Ecumenismul și A. Boca, problema care a cauzat toate acestea este cea legată de „sinodalitate".

În istorie managementul Bisericii s-a făcut cum s-a putut, fără o teză oficială și formală, fără o exprimare autentică de management, pentru că Bisericare are în interior teologi și nu manageri. Astăzi, datorită acestei schimbări majore în dinamica socială, care a dus la transformări majore și în Biserică, este vital să purtăm această discuție despre ce înseamnă autentic sobornicitatea și sinodalitatea la nivel de management. Canoanele Bisericii legate de managementul acesteia și practica Bisericii din primul mileniu, trebuie înțelese

și exprimate corect astăzi, în instituționalizare. Invocarea la nesfârșit a „Sinodului" și „sinodalității" nu este o soluție pentru managementul Bisericii.

23 februarie 2025,

Doru Nastasă

19. CONCLAV/SINODALITATE ȘI SOBORNICITATE. SINODUL BOR NU MAI LUCREAZĂ ASTĂZI SOBORNICITATEA-UNITATEA BISERICII. STATUTUL BISERICII A INSTAURAT EREZIA CATOLICISMULUI, UN SISTEM INTERN DE CASTE. OPȚIUNEA A ȘI OPȚIUNEA B, CU LUMINA APRINSĂ. ȘERBI ȘI STĂPÂNI

Sunt tare curios cine își permite în Biserică, tratarea în izolare a unor probleme care în istoria Bisericii au fost tratate în niște formate care cu greu pot fi cuprinse pe hârtie la nivel de complexitate. Ar trebui făcut un studiu pe larg, legat de complexitatea analizelor Bisericii în fiecare Sinod Ecumenic.

Aș vrea să amintesc, doar pe scurt, **complexitatea problemelor de la primele Sinoade Ecumenice**, dar și **modul în care Biserica a gestionat această complexitate de soluționare**:

1. Biserica a avut nevoie de 50-100 de ani pentru a dezbate intern, dar și pentru a concluziona niște analize interne.
2. Întreaga Biserică a discutat intern aceste probleme, adică zeci de milioane de credincioși.
3. Au fost implicați atâția teologi în dezbateri, mii și zeci de mii, pentru fiecare problemă.
4. A existat o implicare la trei nivele, Sinod, credincioși și împărat.
5. Analizele au fost aduse pentru fiecare Sinod Ecumenic din întreaga Biserică.

Care este **sistemul actual al Bisericii de tratare a unor probleme** cu o complexitate cu mult mai mare decât cele de la Sinoadele Ecumenice:

1. Comisii de analiză cu 5-10 membri.
2. Ierarhie care nu este implicată în analiză, care semnează acte produse de comisii, pentru care apare întrebarea dacă știe ce scrie în acele acte de analiză, dacă știe ce semnează. Dacă ierarhia era înainte responsabilă de actul teologic, acum este responsabilă doar de semnarea unor hârtii, nu și de producerea analizelor pentru astfel de acte. Ierarhia nu mai produce analize în Biserică, ci acestea sunt externalizate în diferite comisii, neierarhice, iar ierarhul nu mai împlinește astăzi actul teologic, ci doar actul birocratic, decizional.
3. Sunt luate decizii de impact, în forumuri de câteva zeci de ierarhi.
4. Biserica aduce în paralel, într-o plenitudine, poziții unitare, susținute pe larg de credincioși, cler și ierarhi, poziții care nu sunt discutate de aceste mici comisii.

Este frapantă diferența între necesarul și existentul de analiză și dezbatere pe diferite subiecte. Nici 10% din necesarul de perspective, de analiză și de dezbatere nu e acoperit de analiza acestor comisii. Dar sinodalitatea afirmă că „Sinodul acoperă orice analiză, orice decizie" (conform statutului instituției), și aduce un relevant suficient de analiză și perspectivă pe orice subiect. Și se vede în istorie, unde analizele insuficiente, cu 10% din necesar, duc Biserica în diferite direcții greșite.

Astăzi sinodalitatea produce mărunte fundamentări pentru patimile instituționale. Are numai opțiunea A, opțiunea de a duce Biserica pe căi insuficient gândite, fără analiză. Astăzi nu există

instituțional opțiunea B, într-un simplism izbitor, în care, odată ce ai apucat pe o cale, mergi înainte fără a mai auzi ceva. Se pare că instituția nu gândește atât de complex, adoptând **soluții simpliste la orice întâlnește în cale**:

- Opțiunea A pentru calendar, opțiunea simplistă, mersul înainte, a fost forțarea deciziei pentru credincioși și apoi constrângerea cu armata a credincioșilor.
- Opțiunea A pentru Ecumenism este mersul înainte, negândirea și nediscutarea acestei probleme.
- Opțiunea A pentru A. Boca este acceptarea patimii Ardealului și a compromisul instituțional.

Acestea sunt opțiunile simpliste ale Bisericii de a rezolva aceste probleme de management și direcționare.

Care sunt **opțiunile corecte pentru fiecare dintre aceste probleme?**

- Opțiunea B pentru calendar era un program pe termen lung, de informare, de gestionare a acestei schimbări, de acomodare cu această perspectivă dorită în schimbare. Și apoi, dacă era posibil așa ceva, să se facă această schimbare. Era opțiunea gestionării în timp, nu a gestionării în forță, cu patimă. Din nou, multă energie, puțin echilibru și deloc răbdare în instituție. Rezultatul? Schismă.
- Opțiunea B pentru Ecumenism este cu totul alta decât ce se face instituțional. Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae a propus opțiunea B, care nu are legătură cu opțiunea A instituțională – din păcate în instituție nu este nimeni să îl audă și nici să îl înțeleagă pe cel care tocmai a

fost canonizat. Și această opțiune am dezvoltat-o în alte lucrări. Iar această opțiune în mare afirmă că informația istorică este 50% din necesar, că este necesară o dezvoltare teologică pe care am propus-o pentru a completa restul de 50%, că fără a avea o soluție teologică Ecumenismul actual este doar căderea Bisericii. La fel, am propus, precum și părintele Ion Bria a propus, un Sinod pentru a discuta aceasta problemă, propuneri care sunt temelia discuției despre dialogul ecumenic. Pe o soluție teologică, dar și pe o adunare internă pentru dezbatere ar fi trebuit construită orice discuție despre dialogul ecumenic. Rezultatul? Expunerea pe termen lung a Bisericii la erezie, potențarea universală a unui curent religios apocaliptic, de unire generală – frumos, chiar noi, Ortodoxia, potențăm Apocalipsa universală, prin conceptul ortodox de unitate. (A se vedea lucrările produse pentru unitatea creștină, pe acest subiect.) Iar un eveniment declanșator precum cel al canonizării lui A. Boca, va duce Ecumenismul într-o erezie generală, pe rețeta Boca de canonizare, prin compromis instituțional.

- Opțiunea B pentru A. Boca era asumarea definitivă a deciziei de necanonizare, decizie existentă în instituție peste 15 ani (2010-2025). Opțiunea B era transparența maximă în această decizie, susținerea corectă a adevărului de credință, evitarea compromisului de credință, consecvența în decizia instituțională.

Acest simplism izbitor de a gândi instituțional se vede în aceste inițiative luate în timp. Arată lipsă de analiză, lipsă de capacitate de analiză. Simplismul instituțional actual este contrastant cu complexitatea abordărilor de la Sinoadele Ecumenice, unde s-a căutat pe larg discutarea tuturor perspectivelor, confruntarea tuturor

ideilor apărute pe subiect. Cantitatea de analiză, dialog, perspective, număr de teologi, timp alocat analizelor de la Sinoadele Ecumenice, contrastează cu decizii care astăzi sunt luate peste noapte, în comisii numărate pe degetele de la o mână, susținute prin decrete instituționale, acoperite cu sloganul „puterii centrale". Biserica pare să fie redusă astăzi la diferite comisii.

Calendarul este un „peste noapte" instituțional, deplin negândit. Ecumenismul este identic. A. Boca este la fel, o decizie schimbată prin compromis, tot peste noapte, în pragul canonizărilor din 2025 (oare nu este suspectă pentru nimeni această schimbare peste noapte?). Atât se poate astăzi în instituție, limitarea la adoptarea retoricii puterii centrale, adoptarea unor analize precare, adoptarea unor explicații simpliste și erijarea în catolicism instituțional, izolarea pentru a proteja decizii instituționale greșite.

E greșit și nu se comentează când sunt contestate. Oare această strategie schimbă negrul în alb și falsul în adevăr? Este dreptatea sau falsul calea Bisericii? Este pocăința-îndreptarea sau persistența în eroare calea care este învățată de Biserică? Instituția ar trebui să se uite mai atent la ce face față de ce învață. De aceea aceste decizii mari ale Bisericii, deciziile de la Sinoadele Ecumenice, nu au fost menajate și izolate, ci au fost decizii expuse criticii largi a întregii Biserici, pentru a se verifica toate perspectivele și toată argumentația adusă.

Deciziile izolate față de deciziile expuse, criticate pe larg, acestea sunt cele două paradigme care se confruntă aici. (De aceea a fost benefică deschiderea discuției despre Catedrala Mântuirii Neamului, la solicitarea Ordinului Arhitecților.) Adică paradigma catolică de management față de cea ortodoxă istorică. Catolicii au adoptat varianta instituțională simplă, închisul ușii în fața tuturor celor care criticau deciziile greșite, împăratul, credincioșii și chiar clerului. Ortodocșii au discutat zeci de ani deciziile mari ale Bisericii, iar

credincioșii și împăratul au participat în diferite forme la aceste analize și discuții. Astăzi se trece în Ortodoxie la sistem decizional catolic, în care decizii nefundamentate, care au fundamentări cu 10% din necesar, care nu au listate corect opțiunile disponibile, care nu au fundamentarea corectă, sunt aruncate în Biserică pe motivul „puterii centrale". Calendarul, Ecumenismul și A. Boca sunt decizii majore nefundamentate. Instituția nu poate prezenta fundamentările pentru aceste decizii, ascunse în spatele retoricii „puterii centrale", nu în spatele unor fundamentări.

Asta o să ne coste, pentru că această orbită instituțională catolică actuală a Bisericii este o ieșire din echilibrul și orbita eclesiologică ortodoxă istorică, și o să ne ducă la pierderea coordonatelor de gravitație autentice ale Bisericii. O să ne ducă undeva într-un spațiu eclesiologic de derivă, de schismă, erezie și înșelare.

Am arătat în volumele propuse că tot ce se propune instituțional pe astfel de decizii mari sunt doar simplisme de management. Și am arătat că muntele Athos are un management mult mai adaptat atât la valorile Ortodoxiei, cât și unui necesar de management. Iar în BOR nu se găsește calea dreaptă nici cu lumina aprinsă și se merge pe cărări fără lumină. De aceea Sinoadele Ecumenice anulează desăvârșit ideea unor simplisme de management precum cele propuse de BOR, practica istorică fiind a consolidării în discuții enorm de largi a unor decizii și nu o practică a izolării sinodalității.

Ce model avem în istorie și ce a înțeles Sinodul din aceasta? În istorie avem dialog intern, plenar, zeci de ani, maturitate a unor decizii, forum de asumare instituțională. Iar Sinodul a înțeles doar „sinodalitatea". Cât de simplistă este această perspectivă de înțelegere a istoriei. Sinodul a văzut doar ierarhia, Biserica vede doar adevărul, dezbaterea, maturitatea unor analize. Fiecare vede ce vrea din istorie.

Ca manager sunt nevoit să analizez zilnic complexitatea și necesarul de soluționare al multor probleme, să înțeleg formatul lor de rezolvare. Zilnic am zeci de probleme de rezolvat și trebuie să adun un forum de soluționare, să găsesc și să așez un format de soluționare. Sunt nevoit să le rezolv, să le închid, corect – și nu sunt simple. Formatul de soluționare al problemelor are următoarele componente:

1. Informația
2. Analiza
3. Opțiunile de soluționare
4. Dezbaterea
5. Forumul activ critic de dezbatere
6. Forumul de normare și adoptare, de guvernanță, de asumare a deciziilor, pe baza analizei.

Problemele Bisericii așa s-au discutat în timp, cu sau fără voie, împlinindu-se într-un fel, prin participarea întregii Biserici (credincioși, cler, Sinod, împărat), a tuturor acestor pași și componente decizionale. Management s-a făcut și la Sinoadele Ecumenice, chiar dacă într-un format dezorganizat. De voie sau de nevoie, tot au trebuit respectați pașii de management autentici în convergența unor argumente și toate aceste elemente de soluționare a convergenței teologice și pe diferite probleme au fost respectate și atunci.

Câteva considerente legate de acest necesar de rezolvare al problemelor și de ce erijarea în „puterea centrală" e doar un discurs fad, dar și o falsificare a istoriei ortodoxe din aceste Sinoade Ecumenice:

- Pentru că fără adunarea informației nu ai pe ce să lucrezi – și aici ai nevoie să îi aduci pe cei „martori", pe cei care cunosc informația autentică.

- Pentru că fără experții care cunosc analiza și problematica nu poți scoate analiza la capăt – și aici nu doar „ierarhia" este expertă în diferite probleme teologice, ci și Sf. Maxim Mărturisitorul și Sf. Grigorie Palama, care în calitate neierarhică la momentul discuțiilor, au participat la analiză.

- Pentru că doar în întâlnirea la fața locului se vor putea confrunta perspectivele diferite (așa cum pentru calendar Sinodul nu a dorit să audă că Biserica nu poate duce povara calendarului și nu dorește această perspectivă, că are nevoie de timp de obișnuire) a diferitelor poziții existente pe un subiect.

- Pentru că forumul activ, critic și contribuția de analiză au venit din Biserică, de nenumărate ori.

- Pentru că este nevoie de un forum pentru normare, pentru adoptare canonică, pentru validarea analizelor făcute, în acest caz fiind nevoie și de ierarhie-Sinod.

- Pentru că, atunci când nici una dintre părți nu a fost în stare să își scrie analiza corect, o dezbatere la fața locului va ajuta la confruntarea perspectivelor și la un început de aliniere a punctelor divergente.

Această nebuloasă a autorității „Sinodului" și „sinodalității" este perpetuată continuu astăzi. Prin confuzie, Sinodul vrea să își păstreze monopolul dobândit în ultimele veacuri. De aici vine lipsa de reacție a Bisericii în aceste probleme, care nu înțelege ce are de făcut instituțional. Biserica este privată astăzi de către Conclavul Bisericii de pârghiile instituționale de drept, care sunt ale sale. Conform legii Bisericii, Biserica are dreptul la dialog.

Sinodul BOR refuză astăzi împlinirea sobornicității-unității Bisericii. Sinodul BOR a refuzat să adauge în statut dialogul cu Biserica. A refuzat dialogul, a refuzat discutarea problemelor Bisericii cu Biserica. Se preface că nu aude, se preface că nu înțelege, se preface că nu știe. Se preface că nu există acest dialog cu Biserica, pe diferite poziții. Nu aude nimic din ce se zice în Biserică. Sau, mai bine zis, nu a înțeles nimic din actul sobornicității și a unității și nu a înțeles cum ar trebui să arate statutul. Și, învățat comod și confortabil cu statutul conclavului (mult mai confortabil, pentru că pentru a avea adevăr Biserica întotdeauna s-a frământat timp îndelungat, nu ca astăzi, când se decretează o liniște generală, uitându-se că de fapt zgomotul unor astfel de discuții este o normalitate și o stare de furtună pentru soluționare), neînțeles nici de credincioși, dar nici de Sinod, nu e interesat când din Biserică se contestă status quo-ul creat actual pentru Sinod, în care Sinodul BOR este doar un Conclav catolic, conform statutului instituției. Și acest status-quo al catolicismului instituțional nu e precis articulat, nu e contestat de nimeni. Sinodul s-a învățat să funcționeze ca un conclav și nu mai e interesat de Biserică.

Conclavul BOR este cel care lucrează toate acestea în Biserică. Și astăzi Ortodoxia românească e gândită în stil catolic, cu un conclav izolat, care refuză dialogul cu Biserica. Dovada este una evidentă: statutul Bisericii nu are niciun gând despre dialogul cu credincioșii, unde ar fi trebuit să fie multe pagini despre această instituție a dialogului. Statutul e centrat în ierarhie și Sinod și consolidează această instituție. Consolidează doar „administrația", unicul interes al ierarhiei, restul fiind expediat în „responsabilitatea Sinodului", evitând discuția despre ce înseamnă specific unitatea, actul unității, dialogul larg și pe problemele mari ale Bisericii. Statutul nu are niciun gând despre dialogul din Biserică. A adoptat o paradigmă autoritară în locul unei paradigme consultative.

Această disfuncție instituțională trebuie expusă, pentru că ne duce eclesiologic în probleme, în special în deciziile mari ale Bisericii. Sinodul BOR nu a reușit să adauge în statut componenta esențială a sobornicității-unității Bisericii, dialogul intern. După instituționalizare, nu a existat nici măcar o unică discuție cu Biserica, pe aceste probleme. Dovada că este corect ce spun este lipsa din Biserică, în ultimii 100 de ani, a oricărui dialog cu Biserica pe aceste probleme. Nici în statut, dar nici în actele Bisericii, nu găsim că sinodalitatea ar avea vreun gând de dialog. Faptul că Sinodul semnează nu înseamnă că nu trebuie să le discute. Responsabilitatea semnăturii nu absolvă responsabilitatea consultării.

Analiza nu este egală cu decizia. Instituției nu i se poate lua dreptul la decizie și solicitarea dialogului instituțional pe diferite poziții nu este o contestare a dreptului la decizie. Dar nici Bisericii nu i se poate lua dreptul la a participa la analiză și la dezbaterile pozițiilor teologice ale Bisericii, acestea făcându-se întotdeauna în istorie de față cu cei care le-au adus.

Sobornicitatea și sinodalitatea sunt concepte diferite. În sobornicitate a fost și Sf. Grigorie Palama, care nu era ierarh la acea vreme, dar care mărturisea adevărul, care stăpânea o analiză (sunt curios dacă Sinodul actual l-ar da afară pe Sfântul Grigorie Palama din Sinod, pe motiv că nu era ierarh când a produs analiza, sau dacă ar face la fel cu oricine ar aduce o analiză teologică pertinentă – conform statutului actual, Sfântul Grigorie Palama nu ar avea ce să caute în calitate neierarhică la discuții, nefiind la „înălțimea" Sinodului, ca să vedem la ce extremități a ajuns statutul în încercare de a menaja Sinodul de critică). La analiză a participat istoric și Biserica.

Ierarhia vrea astăzi monopol inclusiv pe analiză, utilizând monopolul avut pe normare și adoptare canonică. Sinodul duce astăzi la maxim această discuție între paradigmele titulatură și competență. Deși există o responsabilitate sinodală, totuși adevărul,

competența și analiza nu sunt un monopol al Sinodului. Adevărul, analiza, dezbaterea-validarea, normarea și adoptarea canonică intră în sfere diferite. Biserica are dreptul să aducă poziții teologice și să participe la dezbatere (Sf. Maxim Mărturisitorul, Sf. Grigorie Palama, în calitate neierarhică, au participat la discuții teologice importante), chiar dacă în normarea și adoptarea canonică Sinodul are responsabilitatea și obligația să le împlinească.

Conceptul de sinodalitate e centrat în rolul de ierarh și autoritate, adică în esență propune un monopol instituțional absolut. Conceptul de sobornicitate este centrat în adevăr, analiză și adunare, arătând că unitatea Bisericii, decizia unită a acesteia are la bază un forum decizional care poate asigura această unitate a deciziei. Ne arată mecanismul, nu rolul. Și fiecare își alege astăzi în Biserică ce concept vrea și semantica dorită pentru acești termeni. De asta sinodalitatea este trâmbițată instituțional și nu sobornicitatea, pentru că sobornicitatea presupune dialog (mecanismul unității), care nu e chiar pe placul instituției.

De asta auzim peste tot „sinodalitatea", prin asta înțelegându-se monopolul instituțional, puterea centrală, circuitul instituțional închis. Și nu auzim despre sobornicitate (concept evitat la maxim astăzi în discursul instituției), în care se înțelege dezbaterea largă, asumarea de Biserică, expunerea către întreaga Biserică a discuțiilor pe poziții aduse din Biserică. Și de asta Sinodul preferă discursul „sinodalității", centrat în rolul de ierarh și nu discursul „sobornicității", centrat în mecanismul integrativ, în care este forțat să aducă la dezbatere pe toți cei care au adus analize, pe cei implicați în discuții, credincioșii (cei afectați și cei care poartă aceste poveri ale instituției). De asta instituția a schimbat rapid termenul, semantica, discuția, centrându-o în jurul rolului de ierarh și nu în jurul mecanismului de adunare-integrare, pentru a nu fi nevoită să se trezească având credincioși pe holurile instituției, care să participe în

poziții pentru calendar, Ecumenism și A. Boca, să strice socotelile și pozițiile instituției. De aceea Biserica este împiedicată să participe la analiză și dezbatere, pentru ca nu cumva deciziile și opțiunile să fie diferite de ce își dorește și de ce propune instituția. Instituția își protejează prin forță instituțională pozițiile, nu prin dialog și dezbatere.

Funcția esențială a sobornicității este analiza, nu normarea. Și prin autoritatea normării, ierarhia dorește monopol absolut asupra discuțiilor și analizelor Bisericii, pretinde și instituie o cenzură absolută asupra discuțiilor interne din Biserică. De ce instituția nu a produs analiza pe care a produs-o Sfântul Grigorie Palama, în calitate de neierarh? La actul de analiză al Bisericii există o participare largă în istorie, neierarhică, iar această participare ne arată clar esența actului sobornicității. De ce sunt izolate discuțiile de Biserică este ca să nu fie afectate analizele și pozițiile instituționale.

Cine și-ar dori credincioși în treburile instituției? Ce să caute credincioșii în astfel de treburi înalte, într-un Sinod în care să fi discutat calendarul, Ecumenismul și A. Boca? Adică de ce să se facă integrare a analizelor aduse de Biserică, mult mai competente, mult mai coerente, gândite, când instituția poate prea bine să ia analizele produse intern și să se mulțumească cu simplismele avute intern? De ce să lucrezi cu o analiză competentă și să îi aduci pe toți pe un subiect, când poți să te limitezi instituțional la ce s-a putut produce într-o discuție de 10 minute? De ce să discuți pe larg, într-un format corect un subiect, când nu mai bine te limitezi la un Sinod, la 10 minute de expediere a unui subiect care va afecta Biserica pentru tot destinul său?

Asta este Biserica astăzi, 10 minute pentru un subiect, într-o agendă de nenumărate alte calendare. Calendar după calendar, Boca după Boca, decizii de 10 minute pentru probleme care trebuiau discutate ani întregi de Biserică, nu de o mână de oameni într-o comisie. De ce pozițiile Bisericii în toate aceste discuții, calendar,

Ecumenism și A. Boca nu au fost discutate? Pentru că Sinodul a preferat simplismul instituțional, 10 minute pentru subiect și apoi ascunderea în spatele retoricii „Sinodul". Scuza ideală pentru orice greșeală, „Sinodul". Sinoadele Ecumenice ne arată curat formatul larg de dezbatere a problemelor grele. De ce să urmăm acest model, nu mai bine ne limităm la ce se poate în analizele limitate ale unor comisii? De ce să mai fie implicată Biserica? De ce să discuți cu cineva care a gândit zeci de ani o problemă, teologic și la nivel de management, care cunoaște problema, când poți foarte simplu să emiți o „apoftegmă instituțională", și apoi să o propui drept „adevărul Bisericii"? La un moment dat normarea pentru ce este necesar Bisericii tot se va întâmpla. Dar analiza nu poate fi amânată și trebuie făcută într-un cadru plenar. De ce avem sinodalitate și nu sobornicitate este pentru că instituția își protejează prin forță propriile poziții și nu prin dialog. Calendarul, Ecumenismul și A. Boca sunt poziții instituționale apărate prin forță și nu prin dialog.

Sinodul sau adevărul? E decizia Bisericii legată de adevăr și plenitudinea unor dezbateri, de analiză, sau e legată de Sinod, de normare și adoptare canonică, de reglementare instituțională? Este funcția de reglementare instituțională, etapa finală instituțională a disputelor teologice istorice, cea care devine astăzi predominantă în discuție (în mod incorect, esența Sinoadelor fiind preambulul de analiză și maturitatea analizelor, nu etapa de finalizare, care s-ar fi produs undeva în timp), care ajunge să aibă monopol universal peste orice discuție în Biserică, sau este unitatea-plenitudinea unor dezbateri relevantă și etapa definitorie pentru „sinodalitate"?

Trebuie să discutăm în mod specific, ce funcție din toate acestea, analiză, contribuție, critică, dezbatere, instituționalizare, normare și adoptare canonică, rămâne în seama Sinodului și ce este și în responsabilitatea credincioșilor. Pentru că statutul actual doar propune o afirmație generală, în care „Sinodul este responsabil de

unitate", o afirmație generică, absolută, și de aici fiecare folosește sinodalitatea în mod absolut, ca fiind absolutul în Biserică. Iar aici ar fi trebuit precizat clar și specific aceea că și credincioșii participă la actul teologic și de management al Bisericii (nu doar la actul operațional, de a lucra diferite lucruri mărunte prin Biserică), că și credincioșii pe pozițiile mari ale Bisericii pot să aducă diferite contribuții și pot solicita pe larg un dialog instituțional. Acest dialog instituțional între Biserică și instituție a fost evitat în statut, pentru a nu crea un disconfort titulaturilor instituționale, să nu fie puse în fața situației de a explica toate calendarele, ecumenismele dar și canonizările îndoielnice, atunci când din Biserică se solicită dialog instituțional. Dialogul instituțional (Sinoadele Ecumenice fiind în esență dialog instituțional și nu ierarhic) este primul lucru care trebuia pus în statut și nu rolul ierarhic. Dialogul în Biserică este un act firesc, ontologic al Bisericii, act evitat de instituție atât în statut cât și în practica din ultimul veac.

La ce ne uităm când privim Sinoadele Ecumenice, la analiza și participarea plenară, la preambulul definitoriu al Sinoadelor, sau la un grup de ierarhi într-o sală? Este important actul normării, dar nu poate fi rupt de actul de analiză plenară și dezbatere. Acele Sinoade Ecumenice sunt relevante numai și numai prin etapa anterioară, de plenitudine a unor analize și dezbateri ale Bisericii. Nu au niciun sens fără această analiză și dezbatere plenară. Și cumva ce face Sinodul astăzi este că rupe în două actele istorice ale Sinoadelor Ecumenice, rupe analiza și dezbaterea preambul a Sinoadelor, rupe participarea și plenitudinea Bisericii în aceste analize și acte de actul de instituționalizare a unor decizii și creează o imagine falsă asupra a ce s-a întâmplat în istorie. Sinoadele Ecumenice nu pot fi rupte de grosul istoric al dezbaterilor Bisericii, de această plenitudine. Sunt un apogeu al maturității unor discuții, nu sunt un instantaneu al unui grup de ierarhi.

Sinodul e adevărul, cum se postulează astăzi? Sau Biserica, în întregul său, este infailibilă? Această egalitate între Sinod și infailibilitate, doar prin sine, este o erezie: este erezia catolicismului, care asta afirmă. Și dacă ai 50 de ierarhi care nu au analiza pe o problemă, ce reprezintă „sinodalitatea", și care mai este rolul acesteia într-o astfel de problemă, teologică sau de management? Rolul acesteia este de management integrativ. Pentru că, dacă ai 10 contribuitori externi de analiză (experți), aceștia ar trebui să fie prezenți în forumul de analiză, pentru că, dacă ai credincioși care asumă o decizie, aceștia ar trebui să fie cel puțin consultați când se spune ca în calendar că trebuie să își schimbe toată viața pe noul calendar, pentru că sunt în acest forum impactat de deciziile Bisericii mai mulți, nu doar Sinodul. La actul de decizie al Bisericii participă nu doar Sinodul, fiind nevoie și de analiză, și de expertiză, și de consultare, și de asumare a acestui act. La actul unității Bisericii nu participă doar Sinodul, ci și credincioșii, fiind nevoie ca aceste decizii majore să fie asumate în participare și împărtășire a deciziei cu toată Biserica. Sobornicitatea este definită prin toți participanții la actul unității Bisericii, prin credincioși, cler, împărat și ierarhie. Segregarea unității Bisericii prin practica sinodalității, este doar eliminarea din participarea la unitate a celor care nu trebuiau alungați din aceste discuții ale Bisericii.

Această practică a acestei erezii este ceea ce duce Biserica în derivă. În manualul de dogmatică scrie că Biserica este infailibilă, nu că sinodalitatea este infailibilă, cum statutul afirmă astăzi (pentru că aceasta este afirmația din statut, unde „Sinodul" este responsabil cu unitatea Bisericii). Diferența dintre poziția dogmatică și falsul din statutul Bisericii este evidentă. Statutul Bisericii se opune dogmaticii Bisericii, într-o poziție dogmatică, afirmând că sinodalitatea este infailibilă, refuzând să definească un dialog cu Biserica. Cumva, în instituționalizare, a fost modificată dogma Bisericii, practica fiind una și dogma alta. În practică a fost mai util modelul conclavului

catolic, eliminându-se contribuția credincioșilor și dialogul cu aceș-tia. Pe scurt, pe hârtie, în dogmă, suntem ortodocși, iar în statutul instituției suntem catolici. Iar în practică se face exact ce se face în catolicism. A fost mai convenabil să se „adapteze" statutul unei prac-tici mai potrivite realității din teren. De la dogmă la statut e o cale lungă, e exact calea de la Ortodoxie la catolicism.

Până nu se va înțelege corect chipul instituțional al Bisericii și nu se va corecta statutul în spiritul sobornicității, vom merge din cădere în cădere, până la căderea finală a ierarhiei. Pentru că Apoca-lipsa Bisericilor, căderea Bisericilor, va însemna căderea ierarhiei.

Acest statut actual este temelia căderii ierarhiei, care nu în-țelege că a stricat stâlpii de susținere autentici ai deciziei Bisericii, distrugând critica și pozițiile aduse de Biserică. Această critică adusă în istorie este fundamentul corectării a tot ce s-a greșit în Biserică, și asta trebuia pus în statut, ca în cazul unor probleme mari, critica să poată să își aducă și ea contribuția. Însă, evident, Sinodul nu a men-ționat un cuvânt despre critică. Erorile sunt la ordinea zilei în insti-tuție, iar problema autentică a instituției este că nu are mecanisme de corectare și se lipsește deplin de feedbackul sistematic al Bisericii. Și se vede astăzi discursul instituțional cum se chinuiește, cum se înghesuiește pe sine să se ascundă în spatele conceptului de conclav-sinodalitate, neștiind ce retorici meșteșugite să mai folosească atunci când e evident că sobornicitatea e ce trebuie să lucrăm, și nu izolarea catolică.

Astăzi suntem într-o impostură instituțională majoră, vizi-bilă, dar care este negată de instituție. Și impostura constă în priva-rea Bisericii de dialogul intern al pozițiilor care au existat în toate aceste probleme, calendar, Ecumenism, A. Boca. Sinodalitatea nu a discutat niciuna dintre aceste poziții aduse de Biserică, ci a procedat greșit în fiecare dintre acestea. A avut întotdeauna doar opțiunea A, opțiunea simplistă, cea greșită. Toate acestea, calendarul,

Ecumenismul, A. Boca, sunt greșeli instituționale majore, produse de „sinodalitate", de conclavul BOR, prin lipsă de dialog. Soluțiile autentice ale Bisericii sunt cu totul altele. Numai că sinodalitatea-conclavul românesc nu poate înțelege ce trebuie să se întâmple și ce să facă la nivel de management.

Pe scurt, statutul actual al Bisericii a instituit erezia catolicismului intern, creând două caste, creând un Sinod infailibil, care zi de zi promulgă decrete. Iar Biserica se frământă în interior, este muncită continuu de ierarhie, în diferite decrete, neavând niciun fel de capacitate de manifestare eclesiologică, fiind pusă de acest statut într-o șerbie veșnică, de o castă a ierarhiei care a legat pe veci credincioșii sub ierarhie, fără a le oferi în statut un rând prin care aceștia să poată solicita un dialog. Nici măcar să răsufle instituțional nu au dreptul credincioșii.

Acest statut a adus credincioșii în poziția de robi pe vecie ai unei caste, robi care nu au niciun fel de contribuție la decizia Bisericii. Atât s-a înțeles de către Sinodul Bisericii că reprezintă credincioșii în Biserică. Exact ce au făcut catolicii în sistemul lor istoric de caste s-a făcut și în acest statut actual al Bisericii, care în esență este același lucru. Și credincioșii se frământă continuu, sub asaltul de inovații continue adus de „sinodalitate", fiind munciți continuu de deciziile aduse de „puterea centrală", infailibilă doar prin sine, fiind sub grelele poveri aduse de această putere centrală pe spinarea unor credincioși. Biserica este muncită încontinuu în ultimul veac sub astfel de decizii și poveri.

Adevărul trebuie spus. Aceasta este realitatea instituțională care este acoperită în diferite retorici meșteșugite. O realitate în care Biserica a fost împărțită în două, într-o castă infailibilă și într-o castă a unor șerbi, pe veci legați într-un statut, în această poziție, în care sunt munciți sub diferite decrete care apar peste noapte în instituție. Calendarul, Ecumenismul și A. Boca sunt munci aduse de instituție

peste credincioși. Necugetate, negândite, nediscutate. Așa se întâmplă când din „părinte” devii „stăpân”. E doar o diferență de semantică, dar una importantă.

Mai multe detalii și o dezbatere pe larg a acestor puncte ridicate pot fi găsite în volumele publicate pentru unitatea creștină, dar și pentru A. Boca.

23 februarie 2025,

Doru Nastasă

20. Arsenie Boca, eretic de manual canonizat de BOR. Partea [1]. Lista ereziilor și a impedimentelor de canonizare, pentru care nu a fost canonizat până în 2025. Proba teologică a compromisului de credință

Este important în această discuție despre compromisul de credință din canonizarea lui Arsenie Boca să avem o listă pe scurt, a impedimentelor şi ereziilor majore pe care Arsenie Boca le-a enunțat în acest timp.

Această listă a impedimentelor de canonizare este de fapt lista care a blocat, împiedicat timp de aproape 15 ani canonizarea acestuia. Este lista activă care blochează pentru Arsenie Boca orice discuție de canonizare. Această listă este subiectul teologic al acestui compromis de credință și este lista care a trebuit să fie depășită prin compromis instituțional.

Alături de proba instituțională a compromisului de credință, enunțată în alte articole (13, 14 și 15), această listă este parte din probatoriul teologic al compromisului de credință săvârșit pentru canonizarea lui Arsenie Boca.

Pentru **lista ereziilor**, sunt câteva puncte mari de acoperit aici, în această discuție:

1. Lista ereziilor enunțate în timp de Arsenie Boca
2. De ce ereziile trebuie asumate drept erezii și nu cădere teologică. Arsenie Boca nu poate fi scuzat pentru această repetare și persistență în erezie
3. Lucrările teologice în care aceste erezii au fost dezvăluite și argumentate pe larg.

Mai jos sunt prezentate aceste puncte.

A. Lista ereziilor enunțate în timp de Arsenie Boca:

1. **Negarea unicității Bisericii**, negarea întregii eclesiologii a unicității Bisericii. Prin acceptarea greco-catolicilor, prin acceptarea catolicilor, prin acceptarea protestanților ca fiind în comuniune (Sundar Singh), neagă întreaga teologie ortodoxă, întreaga dogmă ortodoxă. [1] În lucrarea „Cărarea Împărăției", în declarațiile ucenicilor dar și în pictura de la Drăgănescu, Arsenie Boca a negat unicitatea Bisericii. Aceasta este de departe principala sa erezie.
2. **Negarea teologiei ortodoxe** a Sfinților Grigorie Palama, a Sf. Marcu al Efesului și a Sfântului Patriarh Fotie, dar și a teologiei Sfântului Ignatie Briancianinov. Prin pictarea lui Francisc de Assisi, după toate normele de sfințenie, în rândul sfinților ortodocși, Arsenie Boca neagă o serie largă de teologii ortodoxe, întruchipate în Francisc de Assisi și în dogma catolică.
3. **Negarea unor teologii clarificate la cele 7 Sinoade Ecumenice**, ca mai jos.
4. **Monofizitismul:** „Iată de ce creștinismul are ca bază dogma hristologică a naturii teandrice a Fiului și dogma trinitară"[2]. Găsim aici dogma monofizitismului, explicată în detaliu în articolele menționate mai jos.
5. **Nestorianismul:** „El personal, întrupat în persoană omenească, a venit la noi să ne spună toate despre soarta noastră"[3], problemă explicată în detaliu în articolele menționate.

6. **Învățătura ariană, promovată de Origen**: „pentru că Iisus e singurul om care nu și-a dezmințit niciodată obârșia divină”[4], alături de învățătura reîncarnării, de sincretismul religios, de viziunea extinsă asupra comuniunii, dar și de prezența ereticului semiarian Ulfilla, ne obligă să citim acest pasaj drept parte dintr-o erminie ariană, chiar dacă în alte părți A. Boca afirmă că Domnul nostru Iisus Hristos este și Dumnezeu [5].

7. **Învățătura origenistă**, dată anatema la al 5-lea Sinod Ecumenic: „De faptul că suntem oarecum anteriori față de forma noastră pământească, Dumnezeu ne spune, ...”[6] Această învățătură face parte din erorile lui Origen, care a susținut preexistența sufletelor.

8. **Pelaghianismul**, dat anatemă la Sinoadele 4, 6 și 7 Ecumenice: „În vremea aceasta, lucrează asupra nevoitorilor puterea cea mai presus de fire a Duhului Sfânt. Dar, să nu uităm: numai după ce ei, prin nevoințele cele de bună voie, au scos toate puterile sufletului din robia lucrării contra firii și le-au adus la lucrarea potrivită cu firea, spre care le erau date. Odată dobândită această convertire și armonie lăuntrică a puterilor, vine și lucrarea cea mai presus de fire și ajută creșterea și rodirea darurilor Duhului Sfânt, potrivit orânduirii lui Dumnezeu cu fiecare.” [7]

9. **Erezia Filioque**, purcederea Fiului și de la Tatăl. Crezul greco-catolic (unele versiuni ale crezului greco-catolic au Filioque[8], iar prin unirea cu Roma, uniații au acceptat dogmele lor, inclusiv dogma Filioque) și crezul romano-catolic mărturisesc această erezie, acceptată de A. Boca, prin acceptarea uniatismului și a catolicismului.

10. **Reîncarnarea-metempsihoza**, învățătură spiritistă: „Taina lui Ilie și Ioan [...] Dar Ioan era reîntruparea lui Ilie?". Învățătura despre reîncarnare este confirmată și de un ieromonah care a mărturisit cum l-a auzit pe A. Boca spunând că „mai fusese pe acele meleaguri acum 300 de ani cu duhul lui Ilie", de părintele Arsenie Papacioc, care afirma că „A. Boca credea în metempsihoză" și o găsim și în fundalul de studii ale lui A. Boca despre spiritism, antroposofie și ezoterism, unde este o învățătură fundamentală a unei viziuni extinse de comuniune.

11. **Negarea infailibilității Bisericii** și promovarea „revelațiilor directe, individuale, pentru actualizarea și corectarea dogmelor". Refuzând să asculte de Biserică, de dogmele istorice ale Bisericii, de povața ierarhilor care i-au spus să îndrepte erorile sale și invocând că inspirația directă este superioară dogmelor Bisericii, neagă de fapt o istorie de două milenii a Bisericii, neagă insuflarea Duhului Sfânt și promovează individualismul eretic de tip sectar.

12. **Hristos androgin.** Mențiunea lui A. Boca despre Hristos androgin este binecunoscută.

„Din câte observăm, învățăturile sfinției sale sunt date anatemă la toate Sfintele Sinoade Ecumenice. De acea nu are cum să fie model de sfințenie în Ortodoxie" (citat din articolele menționate mai jos).

13. În finalul listei, trebuie să menționăm și câteva dintre **caracteristicile lucrării „Cărarea Împărăției"**, o lucrare deviată de la învățătura ortodoxă, o speculație teologică, fiind un sincretism între teologie, filosofie, ocultism-spiritism, biologie și alte științe:

1. Lucrarea folosește un simbolism excesiv (a se vedea titlurile capitolelor, „Pui de om în pui de cer, Oameni din iad, Un răspuns fioros, Destinul talanților, Crinul de pe cruce", toate titlurile capitolelor fiind la fel), fiind scrisă într-un stil protestant, de a impresiona cititorul prin simbolism exacerbat. Simbolismul excesiv este omniprezent în fiecare paragraf și creează un stil patologic de exprimare teologică, de îmbolnăvire și impresionare prin exagerare de stil a credincioșilor. Nu este un stil teologic potrivit pentru o lucrare teologică.

2. Lucrarea este împărțită în câteva capitole, din care se deviază puternic în diferite divagații greșite. De exemplu, în al 2-lea capitol, care ar dori să prezinte în mare conceptul de pocăință, se ajunge în final la o divagație largă despre spiritism, întinsă în peste 10 pagini, capitolul despre spiritism fiind cel mai întins din întregul volum.

3. Conceptele prezentate în lucrare sunt explicate într-o abordare confuză, în care de exemplu conceptul de spovedire este expuse în analogii complexe, în capitolul 2, „Învățămintele regilor", unde se încearcă să se explice cum pocăința și spovedirea pot fi asemănate pocăinței regelui David. Din nou, găsim un simbolism exagerat, care confuzează deplin cititorul, titlurile capitolelor fiind relevante: „Lumina suferinței, Soarele smereniei, Tirani în pocăință". Vedem exagerare și simbolism care arată clar că autorul a folosit un stil pentru exagerare, pentru impresionare.

4. Duritate în limbaj, exagerare, limbaj popular, violent pe alocuri: „Când războiul nevăzut între iubire și ură

a ajuns aici, Iisus bate pe diavol – tot ca om, să nu uităm" (p. 32), „Trebuie să ne batem; cel ce va fugi de luptă va pierde în chip necesar libertatea împreună cu viața." (p. 168). Duritatea în limbaj și în comportament sunt omniprezente în mărturiile despre A. Boca, între care și în cele în care cu multă duritate trata credincioșii la spovedanie. A promovat un stil dur de Ortodoxie, o Ortodoxie personală, dură, intransigentă, într-un duh neortodox.

5. În capitolul 5 autorul filosofează despre diferite lucruri, capitol introdus ca parte a unei lucrări care încearcă să aibă o structură dogmatică (Biserică, mărturisire, taine), capitol care strică deplin orice abordare dorită dogmatică, neputând fi pus într-o lucrare dogmatică, încurcând credincioșii în a înțelege ceva din dogmatica Bisericii. În acest capitol găsim teorii proprii și filosofări pe diferite teme: „Teoria cromozomică", „O muscă pricinuiește premiul Nobel", „Cad copiii între tâlhari", „Endocrinologie, neurologie și psihologie", arătând de fapt natura lucrării „Cărarea Împărăției", care este doar un sincretism al autorului între teologie și alte științe, o speculație pe diferite subiecte. Ne arată că o astfel de lucrare nu ar trebui pusă în uzul credincioșilor Bisericii. O astfel de abordare induce ideea că de fapt învățătura Bisericii se axează mult pe aceste științe, dar credincioșii nu au acces încă la această înțelegere superioară a credinței, nefiindu-le încă explicate conceptele „superioare", legate de știință.

6. În capitolul „Războiul nevăzut", pagina 153, găsim detalii despre „construcția psiho-fizică a omului, în

ansamblul ei, e de un mecanism și inter-relație extrem de complicate. […] În creier funcționează un centru de cenzură […] capabil să aprobe sau să frâneze […] iar mai presus de acestea sosesc aci și directivele conștiinței." Pe scurt, aceste divagații largi induc ideea că biologia este importantă în credință, prin accentul pus pe explicațiile biologice, și promovează un mod eronat de a explica relația har-suflet-biologie, fiind o erezie nouă, specifică autorului, în care acesta încearcă o teorie proprie de explicare a relației har-suflet-biologie. Divagațiile duc credincioșii într-o direcție greșită, cu un accent puternic pe biologie și mecanismele biologice, distrăgând atenția de la lucrarea divină și de ajutorul lui Dumnezeu prin har.

7. Textul lucrării are un limbaj greoi, un stil foarte greu de citit, nefiind pretabil unor cititori simpli, nefiind pretabil credincioșilor Bisericii. Textul lucrării este dificil de înțeles. Pentru a se înțelege ceva dintr-un capitol acesta trebuie parcurs de mai multe ori, capitolele fiind prezentate într-o manieră simbolică, prea pe scurt, neînțelegându-se ce se vrea din fiecare capitol. De exemplu, capitolul 2, „Învățăturile regilor", este în mare despre spovedanie, prezentându-l pe împăratul David, apoi datoria acestuia, fiind deosebit de dificil de înțeles, discuția despre taina spovedaniei fiind abordată confuz și greșit. Nu este un text și o prezentare corectă a unei teme religioase.

8. Pe scurt, lucrarea este confuză, cu erori, cu 20-30% din conținut reprezentat de divagații și filosofări interpolate greșit în teme dogmatice, cu o prezentarea

dificilă a unor concepte ortodoxe, cu deviații largi în diferite subiecte, cu aducerea în spectrul discuției Bisericii a unor teme greșite, într-o manieră incorectă. Lucrarea rătăcește credincioșii de la Ortodoxie. Nu este o lucrare care să poată să fie pusă la dispoziție credincioșilor Bisericii. Nu a fost analizată la nivel de stil teologic, la nivel de proprietate a mesajului teologic, ci este promovată doar datorită aurei celui care a scris-o, nefiind însă o lucrare care să fie expusă credincioșilor Bisericii. Este o lucrare de căutare personală a autorului, nu este o lucrare de maturitate teologică, să poată să fie expusă tuturor credincioșilor Bisericii. Fiind scrisă între 1940-1948, imediat cum a intrat în mănăstire, dar și după terminarea facultății de teologie, ne arată că A. Boca a încercat să își sedimenteze cunoștințele teologice, producând o lucrare insuficientă pentru a putea fi expusă credincioșilor, nefiind o lucrare de maturitate teologică, fiind doar o căutare personală pe diferite subiecte.

2. **De ce ereziile acestuia trebuie asumate ca erori legitime. Arsenie Boca nu poate fi scuzat pentru această repetare și persistență în erezie**

Contextul în care au fost emise aceste învățături este esențial, pentru că arată modul în care trebuie să le privim, ca erezie sau ca erori nevinovate, care pot fi scuzate. Zeci de ani, în mijlocul Bisericii, înconjurat de duhovnici, de teologi și ierarhi, A. Boca a lucrat toate acestea. Nu pot fi scuzate aceste erezii, fiind lucrate în mijlocul Bisericii, timp de o viață.

Arsenie Boca a scris, a pictat Drăgănescu, a lucrat toate acestea în mijlocul Bisericii. Se vede continuu un apel de la duhovnicii și părinții Bisericii (părintele Ilie Cleopa), de la teologii Bisericii (părintele Dumitru Stăniloae), dar și de la ierarhii de la Patriarhie (ierarhul care l-a povățuit la Drăgănescu) să se îndrepteze. A. Boca a pictat Drăgănescu la 30 de kilometri de București, cărțile scrise de acesta au fost lucrate fără povățuire.

Ce îl acuză pe Arsenie Boca în aceste erori, este aroganța sa continuă, este sfidarea sa cumplită și continuă cu care i-a tratat pe cei din jurul său care au încercat să-l povățuiască. Pe ierarhul Patriarhiei l-a trimis la plimbare când a încercat să-l povățuiască, nefiind capabil de un minim dialog cu acesta, pe părintele Ilie Cleopa l-a trimis la plimbare spunându-i că „ne înveți pe noi călugăria moldovene", pe părintele Stăniloae nu a vrut să îl mai vadă când i-a atras atenția că nu este bună orânduiala de sine și dorința de a face o mănăstire de maici. A. Boca nu accepta să fie învățat de alții, era tipul învățătorului superior altora. Această superioritate, aroganță și sfidare văzute continuu la acesta, față de cei care au încercat să îl povățuiască, incapacitatea de a avea un dialog cu aceștia, este ceea ce îl acuză și condamnă pe A. Boca în toate aceste lucruri.

3. **Lucrările în care aceste erezii au fost dezvăluite deplin și în care găsim fundamentări largi pentru ereziile acestuia**

Pe larg, lista ereziilor promovate de Arsenie Boca, poate fi găsită în lucrările:

1. Articolul online *„Învățăturile eretice scrise ale Părintelui Arsenie Boca"* [9], articol care enumeră pe scurt ereziile acestuia.
2. Lucrări precum: *„Învățăturile schismatice și eretice ale părintelui Arsenie Boca, în lumina Sfinților Părinți"* [10], *„Grozăviile neasemănate de la Drăgănescu, în lumina Sfinților*

Părinți, pe scurt" [11], *„Înșelarea Părintelui Arsenie Boca și falsele lui minuni, în lumina Sfinților Părinți"* [12], *„Erezii din Cărarea Împărăției"* [13], *„Erezii din Cuvinte Vii"* [14], dar și în toate lucrările găsite pe site-ul *Adevărul despre Părintele Arsenie Boca* [15].

3. Alte lucrări precum volumul propriu *„De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca"*, lucrarea părintelui Anițulesei Gheorghe „Fenomenul Arsenie Boca", lucrarea *„Ieromonahul Arsenie Boca, între adevăr și legendă"*, dar și articolul *„Mândrie și erezie"*, din revista Icoana din Adânc, lucrări și articole care tratează pe larg acestă listă de erezii găsită la Arsenie Boca.

Primele lucrări menționate sunt studii online, făcute „de un grup de clerici și mireni, iconari și teologi, monahi și preoți, din țară și de peste hotare (chiar și de la Sfântul Munte), cu blagoslovenie arhierească, din râvnă pentru adevăr și discernământ. S-a făcut în timp îndelungat, prin cercetarea amănunțită a mărturiilor ucenicilor, scrierilor și picturilor Părintelui Arsenie Boca, și a manifestărilor contemporane în jurul sfinției sale, dorindu-se a se evita superficialitatea în tratarea unui fenomen atât de complex și delicat, fierbinte pentru mințile Ortodocșilor Români de azi.", după cum găsim menționat în aceste volume. Acestea sunt doar câteva dintre volumele produse de acest grup de teologi, informația existentă pe acest subiect fiind deosebit de largă.

B. Pentru lista impedimentelor de canonizare, pentru care nu a fost canonizat până acum, găsim condiții de fond, pentru care nu poate fi canonizat:

1. **Erezii**, după cum sunt menționate anterior

2. **Mărturisire eretică de credință, după cum vedem la Drăgănescu**
3. **Viață incorectă, trăind viața ca un mirean, deși a fost monah. A renunțat la viața și voturile monahale, s-a lepădat de monahism.**
4. Denaturarea spiritualității ortodoxe, prin mărturia vieții acestuia, care este un amalgam de erezie, abateri, duritate, căderi, nepocăință, aroganță și sfidare față de Biserică, dar și față de cei din jur. **Mărturia vieții acestuia, care este al doilea capitol al învățăturii transmise de Arsenie Boca Bisericii, este o mărturie care ne arată o cădere groaznică, o lepădare de Biserică, o sfidare și rupere continuă de duhovnicii Bisericii, de teologi și de ierarhi.**
5. Nu poate fi pus ca exemplu pentru Biserică, nu poate fi normată și adoptată la nivelul întregii Biserici această experiență. **Nu păstrează și nu transmite corect învățătura și spiritualitatea ortodoxă.**

Atributul de „Ortodoxie neîndoielnică”[16], fundamentul discuției despre canonizare, este un atribut care spune în mare că experiența propusă Bisericii prin acest sfânt trebuie să păstreze intactă învățătura și spiritualitatea ortodoxă, dar și să transmită întregii Biserici această spiritualitate, în integralitatea sa. Ce spune în mare acest atribut este că trebuie regăsită, preluată și transmisă integral o învățătură care să cuprindă autentic și nu alterat întreaga spiritualitate ortodoxă. Formularea scurtă „Ortodoxie neîndoielnică” se referă la calea asumată de Biserică prin această canonizare, care trebuie să fie o cale identică celei ortodoxe și să nu ducă în altă parte.

Prin experiența A. Boca putem spune fără îndoială că ajungem doar într-o experiență de tip „Drăgănescu", într-o realitate alterată a Bisericii, cu erezie, neascultare, aroganță, sfidare, în rupere de Biserică, în exact ce a trăit A. Boca toată viața, fără să se pocăiască.

De aceea, această listă de erezii și de impedimente, este baza discuției despre de ce teologic A. Boca nu a fost canonizat atâta timp, de ce a existat o atât de mare ezitare pentru canonizarea acestuia în tot acest timp. Acestea sunt problemele teologice ale acestui compromis de credință săvârșit în această canonizare. Acestea fac parte din discuția paralelă, neoficială, care a însoțit în permanență această canonizare. Asta s-a discutat în fundal despre Arsenie Boca, deși instituțional s-a evitat comunicarea publică a acestor probleme. Aceste „probleme" s-a evitat instituțional să fie comunicate, pentru a nu tulbura credincioșii, pentru a ține departe credincioșii Bisericii de astfel de discuții.

8 martie 2025,

Doru Nastasă

[1]. Doru Nastasă, *De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca*, Ediția a II-a, Editura Smart Publishing, București, 2024, p. 232

[2]. Părintele Arsenie Boca, *Cuvinte vii*, Ed. Charisma, Deva, 2006, p. 50

[3]. PS Daniil Stoenescu, episcop locțiitor al Daciei Felix, *Părintele Arsenie: omul îmbrăcat în haină de in și îngerul cu cădelniță de aur*, Ed. Charisma, Deva, 2009, p. 276

[4]. PS Daniil Stoenescu, episcop locțiitor al Daciei Felix, *Părintele Arsenie: omul îmbrăcat în haină* ..., p. 5

[5]. Ieromonah Arsenie Boca, *Cărarea Împărăției*, Ed. Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, 2003, p. 145

[6]. Ieromonah Arsenie Boca, *Cărarea Împărăției*, p. 145

[7]. Ieromonah Arsenie Boca, *Cărarea Împărăției*, p. 33

[8]. https://ro.wikisource.org/wiki/Crezul_greco-catolic.

[9]. https://888adevarul8despre8arsenie-boca8.wordpress.com/dreptul-canonic-ortodox/a-despre-ortodoxia-neindoielnica-a-credintei-celui-despre-care-se-trateaza/f-invataturile-eretice-scrise-ale-parintelui-arsenie-boca/

[10]. https://888adevarul8despre8arsenie-boca8.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/03/invataturile-schismatice-si-eretice-ale-parintelui-arsenie-boca-in-lumina-sfintilor-parinti1.pdf

[11]. https://888adevarul8despre8arsenie-boca8.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/03/groza-viile-neasemanate-de-la-draganescu-in-lumina-sfintilor-parinti-pe-scurt1.pdf

[12]. https://888adevarul8despre8arsenie-boca8.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/03/inselarea-parintelui-arsenie-boca-si-falsele-lui-minuni-in-lumina-sfintilor-parinti1.pdf

[13]. https://888adevarul8despre8arsenie-boca8.wordpress.com/dreptul-canonic-ortodox/a-despre-ortodoxia-neindoielnica-a-credintei-celui-despre-care-se-trateaza/j-erezii-din-cararea-imparatiei/

[14]. https://888adevarul8despre8arsenie-boca8.wordpress.com/dreptul-canonic-ortodox/a-despre-

ortodoxia-neindoielnica-a-credintei-celui-despre-care-se-trateaza/k-erezii-din-cuvinte-vii/

[15]. https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/

[16]. A se vedea articolul *„Dreptul Canonic Ortodox”*, unde se găsește prezentată această listă, la adresa https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/dreptul-canonic-ortodox/.

21. ARSENIE BOCA, ERETIC DE MANUAL CANONIZAT DE BOR. PARTEA [2]. INSTITUȚIA BOR A SĂVÂRȘIT UN COMPROMIS DE CREDINȚĂ, CU O PROBĂ TEOLOGICĂ A EREZIEI. ARSENIE BOCA, HULITOR AL BISERICII, AL DOGMEI, AL DREPTEI CREDINȚE

(Continuarea primei părți a articolului)

Toate aceste puncte ridicate pentru A. Boca nu sunt eretice? Toate acestea nu sunt doar „scăpări", sunt parte din gândirea și mentalitatea eretică a lui A. Boca. **Arsenie Boca este unul dintre marii eretici ai Bisericii. Este un eretic de manual.**

Arsenie Boca a spus toate acestea în mijlocul teologiei, al teologilor, la 30 km de centrul capitalei, lângă Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae, lângă o mare facultate de teologie și lângă Patriarhie. Nu a făcut A. Boca toate acestea lângă toți duhovnicii țării și lângă toți teologii? Cum de a fost scuzat A. Boca pentru atâta amar de erezie, când a întors toată dogmatica ortodoxă pe dos? Cunoștea suficient dogmatica, pentru că lucrarea „Cărarea Împărăției" este o mică dogmatică, în care vorbește despre Biserică, mântuire, taine, pocăință.

De ce s-a făcut acest compromis de credință evident? De ce ați canonizat un eretic? De ce s-a acceptat ca erezia să intre în Biserică? Doar pentru că s-a cedat la insistențele de 20 de ani ale Mitropoliei Ardealului? Pentru a avea liniște în Biserică, dar prin compromis?

Cu toate acestea scrise, mai poate cineva să creadă că nu a fost vorba despre un compromis de credință? Aceasta este proba teologică a acestui compromis de credință, această listă largă de

impedimente și erezii ale lui A. Boca. Această listă completează proba adusă anterior, proba compromisului instituțional, confirmată prin situația de fapt teologică. Dacă cineva nu crede în discuția politică și în mărturia politică (în care există dovada clară a compromisului, în contradicțiile instituționale din timp, când s-a avut o constantă în declarații că nu va fi canonizat, și apoi cu câteva luni înainte de canonizare a apărut și marea canonizare), aici, în lista de impedimente teologice, se vede curat compromisul de credință făcut pentru A. Boca, în existența pentru acesta a acestei lungi liste de erezii și a unei liste generale de impedimente.

Credeți, domnilor episcopi, că pentru restul istoriei Bisericii aceste pasaje vor rămâne altceva decât erezie și că A. Boca va fi altceva decât un eretic? Poate fi poleit și vopsit de zeci de ori A. Boca, cu o vopsea instituțională, poate fi dat cu trafaletul instituțional de oricâte ori va dori instituția, se pot pune oricâte cruci de binecuvântare peste această situație, pentru că realitatea internă a acesteia rămâne aceeași: face zgomot această situație neagră vopsită în alb, peste care se speră că vopseaua, crucile de binecuvântare, vor acoperi duhul interior al acesteia. Și peste ani strigătul și zgomotul interior al situației nu va putea fi acoperit. Esența ei va rămâne la fel. Puteți să o vopsiți cu trafaletul de oricâte ori, puteți să puneți cruci peste cruci, puteți să spuneți orice pentru apărarea acesteia. Această situație nu va putea fi mistificată în vecii vecilor, precum se încearcă acum. Nu e porumbel în Duhul Sfânt, e doar o situație care face zgomot în interior. Pe limba ei, e doar o situație neagră, vopsită în alb, pentru liniștirea unor ierarhi.

Timpul duce vopseaua falsă care cu stăruință se încearcă de către mulți să fie așezată pe această discuție. Timpul va șterge astfel de false vopseluri, așezate peste ceva negru, care nu va putea fi în veci făcut alb. Este negru, nu este alb. Este erezie curată. Arsenie Boca este un eretic de manual. Păcat că mulți teologi nu mai vor să

vadă negrul, ci la sugestia și influența multora (lucrare aidoma lui A. Boca) făcută pentru această „canonizare", văd negrul drept alb. Păcat că patima transformă negrul în alb și orbește pe mulți. Dacă aplici învățătura din manualul de dogmatică, A. Boca este eretic de manual.

Va face parte din moștenirea lăsată Bisericii această situație. Această moștenire nu va fi uitată. Va fi scrisă alături de tot ce s-a făcut în acest timp în Biserică. Va acoperi și întuneca multe din cele făcute în Biserică. În veci așa ceva nu va fi uitat de Biserică, în caz că se gândește cineva că se va putea ascunde acest lucru sub uitarea timpului. Asta în caz că trece cuiva prin minte că se va putea uita o nedreptate făcută împotriva adevărului de credință sau acest compromis instituțional.

Dacă tot s-a deschis cutia lui A. Boca să știți că aceasta va rămâne deschisă. Și spun dinainte că se va afla adevărul în toată Biserica și până la urmă toți vor ajunge la concluzia Sfinților Părinți, care au mărturisit împotriva acestuia. Nu există altă variantă și alt destin pentru acest lucru, așa cum există astăzi această automințire instituțională și complacere în propunerea făcută de Ardeal, de canonizare a unui eretic. Biserica va lucra intern pentru aflarea adevărului, chiar dacă instituțional neadevărul pare să triumfe astăzi.

Biserica nu va uita acest lucru. Îl va pune în testamentul lăsat Bisericii, lăsat în urmă de actuala ierarhie. Se lasă în urmă un eretic canonizat. Din păcate e o durere ce lăsați aici, nu un motiv de bucurie. Biserica va avea grijă să fie scris acest compromis de credință și să se afle în detaliu toate despre acesta.

Acest compromis de credință nu va putea fi îngropat, de-ar fi eforturile instituționale ca la catedrala Mântuirii Neamului. Probatoriul lăsat în urmă nu va permite așa ceva. Și pietrele mărturisesc adevărul în astfel de situații. Se vor găsi în Biserică suficienți care să

continue moștenirea Sfântului Ilie Cleopa, a părintelui Arsenie Papacioc, a arhimandritului Paulin Lecca. Să nu se uite că duhul acestor părinți este viu în Biserică și va continua această moștenire de drept a Bisericii, de care s-a uitat și care a fost lepădată în vâltoarea unor discuții neoneste.

A. Boca a fost canonizat neonest. Pentru că toate acestea sunt cunoscute și nu sunt izolate. Boca va rămâne în istoria Bisericii drept un compromis de credință. Nu are alt destin de-ar face instituția orice efort. Biserica a înțeles asta, va cunoaște asta, spune asta de peste 75 de ani și va ține vie această teză a compromisului de credință făcut. Teza compromisului de credință făcut instituțional pentru Arsenie Boca este ce se dezvoltă în Biserică astăzi și va rămâne parte din moștenirea Bisericii.

10 catedrale nu vor putea acoperi un compromis. Cu cartea de dogmatică în mână se dovedește acest compromis cu mare ușurință. Atât teologic, cât și instituțional, se vede de la mare depărtare că este vorba despre un compromis de credință. Istoria Bisericii va ține minte ce s-a întâmplat aici. Iar cei care au făcut această canonizare sunt la fel cu cei care au lucrat alături de patriarhul Ioan Vekkos, care la fel, cugeta despre neadevărul catolic la fel ca A. Boca, care a acceptat astfel de dogme și care a început prigoana împotriva Bisericii pentru a apăra catolicismul. Se pare că asta va urma în continuare în Biserică, prigonirea celor care nu acceptă catolicismul lui Arsenie Boca.

Aceasta este soarta celor care mărturisesc ereziile catolicilor și care aduc în Biserică astfel de catolicisme, erezie ocultisme și înșelări. Toți aceștia vor fi precum cei 7 monahi care au slujit împreună cu patriarhul Ioan Vekkos în trădarea și vânzarea adevărului de credință. Vekkoșii istoriei vor fi adunați de istorie la un loc în veșnicie, în locul unde și cei 7 monahi sunt neputreziți, înnegriți, o „privire îngrozitoare", mărturisind pentru vecie ce înseamnă alipirea

și asocierea cu astfel de erezii. Articolul *„Patriarhul Ioannis Vekkos al XI-lea și prigonirea Athoniților”* ne povesteşte pe scurt această poveste. Este una care trezește conștiințele adormite, mai ales în astfel de momente. Articolul poate fi citit în linkul adăugat [1].

Așa vor fi găsiți toți cei care mărturisesc împotriva adevărului de credință, precum monahii dezgropați, care arătau înfiorător, după ce mărturisiseră compromisul patriarhului Vekkos, precum cei care acceptă compromisurile, dar și mărturisirile eretice de credință. Înfricoșătoare și grozavă întâmplare, care trebuie amintită în acest caz, pentru a ne gândi și la dezgroparea celor care au făcut compromisuri de credință și la trupurile acestora, privelişte îngrozitoare de văzut, care mărturisește necinstea cu care Dumnezeu i-a dovedit pentru compromisuri și astfel de trădări ale Ortodoxiei. Sau acelea sunt doar povestiri și nu se mai întâmplă astăzi? Vekkoșii acestor timpuri lucrează și vor avea aceeași plată ca Vekkoșii acelui timp. Lucrarea lor e aceeași. Toți cei care fac astfel de compromisuri de credință ajung ca Vekkoșii timpurilor și vor fi dezgropați la fel ca ei.

Cum de s-a ajuns să fie canonizat un eretic? Este simplu, un mitropolit a alergat peste 15 ani în Patriarhie și a insistat atât de mult cu această canonizare până această presiune internă a dat roade. A se vedea aici lista largă de declarații prezentă în celelalte articole.

8 martie 2025,

Doru Nastasă

[1]. Traducere Mihail Ilie, *Patriarhul Ioannis Vekkos al XI-lea și prigonirea Athoniților*, https://www.impantokratoros.gr/prigoana_atonitilor.ro.aspx.

22. Compromisul de credință „A. Boca”: proba teologică, alături de proba instituțională. Actul final al acestei piese de teatru, darea de seamă în veșnicie. Acest compromis de credință nu va putea fi ascuns în vecii vecilor. Ferrara-Florența, Vekkoșii istoriei și BOR

Care este proba teologică a acestui compromis de credință? Articolele 20 și 21.

Care este proba instituțională a acestui compromis de credință? Articolele 13, 14 și 15.

Care este preambulul și contextul general al discuției? Restul articolelor, care arată în mare cum acest compromis de credință a ajuns să fie instituționalizat, cum acest compromis de credință a ajuns să fie normalizat în BOR.

Se poate ascunde cineva de adevăr? Această canonizare va urmări pe mulți toată viața, în fiecare gând, dar și după. Până acum nimeni nu a reușit să se ascundă de ce a făcut în viață. Acest „adevăr instituțional” al canonizării lui A. Boca va urmări pe toți aceștia care au fost parte la acest adevăr și acum și în veacul următor.

Cum de s-a ajuns să se canonizeze un eretic este greu de înțeles. Cu siguranță că cerul va înțelege la fel de bine explicațiile Sinodului, după cum nimeni din Biserică nu le-a înțeles până astăzi. Acolo, în cer, va fi dat încă un set de explicații, individuale, nu după cum aici, jos, se închide discuția și se închide ușa în fața Bisericii, în fața tuturor acestor întrebări legate de această canonizare.

Nu se dorește din partea Sinodului să se discute cu Biserica pe subiectul poziției istorice asupra necanonizării lui A. Boca? Nu

este nicio problemă, o să i se explice lui Hristos în detaliu cum A. Boca e curat și în adevărul de credință. O să le explice episcopii din Sinod în detaliu Sfinților Grigorie Palama, Patriarhului Fotie și Sfântului Marcu al Efesului, cum A. Boca e drept atunci când mărturisește catolicismul și toate ereziile sale. În fața acestora Sinodul Bisericii va trebui să explice Drăgănescu și toate ereziile acestuia. Să vedem cum le explică în câțiva ani ierarhia acestor sfinți că A. Boca e drept și are „Ortodoxie neîntinată". Sunt tare curios de discuția asta. Asta ca să nu se mai ascundă după deget fiecare cu mărunte scuze, că nu va exista socoteală.

Sunt curios cum li se va explica acestor trei sfinți „povestea A. Boca". Sau o să fie trimiși la plimbare, așa cum se face cu Biserica astăzi? Scena aceasta, în fața acestor trei Sfinți și în fața celorlalți teologi ai Bisericii, explicându-se că A. Boca nu e eretic, apărându-l pe A. Boca și ereziile sale e interesantă. E un subiect de icoană: icoana judecății, pentru apărarea ereziilor lui lui A. Boca. Începând cu primul, până la ultimul.

Dacă rațiune nu mai există și aceasta a fost întunecată de patimă, există judecată. Și asta pentru fiecare. Biserica a fost trimisă la plimbare cu mare ușurință de Sinod, expediată pe motiv că Sinodul nu e interesat de a comunica analiza și fundamentarea făcute pentru Arsenie Boca. Sunt curios cum Îl va trimite la plimbare pe Hristos, pe acești trei Sfinți, dar și pe toți ceilalți sfinți care vor apăra adevărul de credință. Am putea numi aceasta scena expedierii sfinților, pentru Arsenie Boca. Sau va fi invers?

Judecata lui Hristos va fi deosebită pentru compromisul de credință. Explicații pentru ereziile lui A. Boca nici măcar proarseniștii nu au putut scoate și produce și au îngropat toate ereziile monumentale ale acestuia în scuze cu totul nepotrivite. A. Boca e un eretic unic în istoria Bisericii, cum doar în afara Bisericii găsești, un

profet mincinos care și-a închipuit dogme și care a mers singur, de capul lui, după cum Hristos a profețit la sfârșitul zilelor că vor apare.

Cine îi va salva în fața lui Hristos pe aceștia, pentru că nu vor avea ce explicații să dea acolo? Vor fi lepădați toți aceștia de toți sfinții la acea judecată și niciunul nu va putea ajuta pentru acest lucru. Pentru că au știut că A. Boca este eretic și totuși l-au canonizat.

Biserica știe toată povestea despre A. Boca. Credeți că cerul nu o cunoaște și o să o puteți ascunde acolo în veșnicie? În sus nu vă uitați? Ca în povestea aceea, când tatăl și-a luat fiul și au plecat noaptea la furat porumb, iar tatăl i-a spus fiului să se uite să nu vină cineva. Iar fiul se uita în sus întâi, spre surpriza tatălui, spre mustrarea de conștiință a acestuia. În sus nu se uită nimeni în această poveste?

A fost apărată zeci de ani necanonizarea lui A. Boca, de ce a fost canonizat acum, ca să se dea explicații în câțiva ani în fața lui Hristos și a sfinților? Nu alții vor da explicații în veșnicie, nu cei care au propus, ci acela care a acceptat. În toată situația asta va fi un mare răspunzător în veșnicie. Ce se va face când veți fi în fața lui Hristos și a Sfinților Grigorie Palama, a Patriarhului Fotie și a Sfântului Marcu al Efesului? Puteți să ridicați privirea în fața acestora, pentru ce ați semnat aici, împotriva acestora trei?

De noi vă puteți ascunde, dar de veșnicie și de judecată nu. Mai bine este să vă faceți socoteală și pentru dumneavoastră, nu cum alții și-au făcut socoteala pe spinarea altora. Ar fi timpul fiecare să își facă o socoteală bună și pentru el, dacă alții îl trag încontinuu în locuri de osândă veșnică. Compromisul de credință este osândă veșnică.

Scena judecării pentru compromisul de credință: înfricoșătoare scenă. Păcat că puțini se gândesc la judecată. Dar acesta este următorul act și scenă importantă din această piesă de teatru

începută în această canonizare. Înfricoșătoarea judecată a lui Hristos îi va aștepta în veșnicie pe toți cei care au permis acest compromis de credință.

Această piesă de teatru nu s-a terminat încă. Mai sunt câteva acte în care cei care au jucat-o urmează să se arate în fața lui Hristos. Este interesantă pregătirea pentru acel act. Sunt curios de unde vor fi copiate explicațiile pentru ereziile lui A. Boca. De la partea proarsenistă, care a băgat totul sub preș, în stil „not exist", în maniera „erezia e ceva desuet, e pentru bătrâni, nu pentru generația actuală"?

Nu doar Sinodul actual este Biserica (cum pare să se afirme astăzi), ci mai există o parte a Bisericii, în cer. Se pare că Sinodul uită că mai există ceva. Se va judeca și de către veșnicie tot ce se întâmplă aici – de data asta cu măsura autentică a adevărului și nu cu măsura compromisului. Iar veșnicia nu va accepta astfel de explicații ridicole, precum cele aduse pentru A. Boca, cum că erezia este adevăr de credință, că impedimentele de canonizare pot fi depășite.

A. Boca nu are niciun fel de scuză, lucrând toate acestea în miezul teologiei, lângă teologi de renume, de capul lui, sfidând Biserica, sfidând ierarhia, sfidând teologii. A lucrat continuu toate acestea. De aceea nu are scuză. A făcut toate acestea înconjurat de teologul neamului, de duhovnicii neamului, de mari duhovnici și părinți. Nu are niciun fel de scuză. A-l scuza pe A. Boca, înconjurat de mari teologi și duhovnici, este doar un nepotrivit teologic propus de proarseniști, pentru a mai reduce din durerea ereziilor acestora. A. Boca nu poate fi scuzat la nivelul ereziilor propuse. Învârtirea proarseniștilor în jurul scuzelor este nepotrivită. Se învârt în jurul unui șir lung de scuze, pentru a apăra învățătorul ereziilor, A. Boca. **Acest învățător de erezii nu poate fi scuzat.**

Scena trimisului la plimbare este simplă: cine are puterea, trimite la plimbare discreționar pe cei mici. Marea problemă este că

scena se repetă și se întoarce în veșnicie. Și cei mici vor fi martori în veșnicie a acestui compromis, aceștia care au fost trimiși la plimbare astăzi, în această discuție. E vorba despre o amânare, nu despre o soluție. Trimisul Bisericii la plimbare de către instituție nu se va putea face și în veșnicie. Dacă astăzi neadevărul este apărat prin forță instituțională, veșnicia va regla lucrurile la judecată.

Crede cineva că în veșnicie neadevărul va fi adevăr? Că și aceia de acolo vor putea fi trimiși la plimbare? Se poartă responsabilitatea acestui act și aici, dar și în veșnicie. Și în fața lui Hristos, dar și în fața tuturor acestor sfinți. Acolo nu există explicații. Există doar actul săvârșit și curățenia acestuia.

Fiecare își așterne judecata singur. Va veni o judecată și pentru acest compromis de credință, în care un eretic a ajuns să fie canonizat în deplină cunoștință de cauză, într-o instituție în care totul devine posibil.

În Biserică, în dreapta, este un scaun arhieresc la care mă uit când merg să mă închin. Și mă gândesc că în fața unui scaun similar voi fi și eu la judecată. Și încep să îmi amintesc din păcatele, neputințele și justificările mele. Scena aceea când voi fi în fața lui Hristos și voi da socoteală pentru păcatele mele îmi mai vine în minte din când în când, când privesc icoana Deisis, dar și scaunul arhieresc din Biserică, fiind tot un fel de scaun, în fața căruia voi sta și eu la un moment dat. Pregătirea pentru acea întâlnire o faci toată viața, nu doar atunci, în clipele tensionate ale judecății. Și încerc să îmi pun în ordine explicațiile, o măruntă dare de seamă. Încerc să mă adun și mă tot gândesc de-ar fi Maica Domnului în preajmă să mă ajute în acel ceas, să mă apere, să pot scoate și eu un cuvânt. Și ajung și la cuvântul vameșului, de fiecare dată, „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosul", pentru că de la un punct încolo explicațiile încetează. Încerc să fiu treaz și atent la păcatele mele și să mă gândesc să aduc îndreptare și pocăință înainte de acea judecată, să nu merg prin viață

chiar prin toate greșelile posibile. Această repetiție a judecății este utilă, ca să nu fii cu totul surprins la judecata lui Hristos. Te ajută să te mai aduni din împrăștierea și neatenția în toate ale lumii, dacă este făcută cu discernământ. Sfinții ne învață că gândirea la moarte este o parte din înțelepciunea creștină.

Sunt curios, în fața acelui scaun, cum poate fi justificat un compromis de credință săvârșit în fața întregii Biserici. Sunt curios ce cuvinte se pot scoate în fața acelui scaun. Poate alții au aceste cuvinte, că eu nu găsesc niciunul. Și nici Maica Domnului și nici sfinții, nici aceștia nu vor veni în ajutor atunci. Va fi un fel de Deisis în care vei fi singur în fața lui Hristos, cu toți sfinții retrași și alungați de ereziile aduse și susținute în diferite compromisuri. Și nicio meșteșugire de cuvinte nu va putea fi folosită acolo. Asta mai ales când Biserica a spus de nenumărate ori „compromis, eretic", când chiar cei canonizați recent au spus „condamnat", când de peste tot s-a spus asta și însăși instituția a susținut enorm de mult timp această poziție de necanonizare. Te mai gândești și la acestea în viață, pentru că timpul trece. Mulți actori la această piesă de teatru, un singur cap. Cine va răspunde în fața lui Hristos pentru acestea? Te mai uiți la scaunul acela din când în când și îți amintești că vei ajunge acolo nu peste mult timp. E cineva care a scăpat de acel scaun sau care nu s-a prezentat în fața acelui scaun?

Orice devine posibil astăzi în Biserică prin această canonizare. Este o canonizare care arată că suntem aproape de erezie și de ce a profețit Scriptura, de Apocalipsa Bisericilor. Și asta pentru că erezia începe să umble prin Biserică, fiind permisă instituțional de oameni care lucrează pentru pacea majorității, statistic, pentru împăcarea unor conștiințe bolnave și nu pentru însănătoșirea conștiințelor credincioșilor din Biserică. Din păcate, instituțional se gândește greșit, se gândește că e mai bine să îmbolnăvești Biserica, decât să rezolvi corect o problemă. A. Boca este un exemplu de soluționare

prin strâmbătate a unei situații, în care boala unora este generalizată, pentru a liniști insistența unora pentru o canonizare. Conștiințe bolnave, de o boală statistică, de împăcare a mulțimilor bolnave, și nu conștiințe sănătoase, care să gândească la sănătatea duhovnicească a Bisericii, propun astfel de îmbolnăviri ale Bisericii, pentru „pacea unora". Împăcarea unora prin compromis nu este dreptate, este boală, compromis și cădere. Dreptatea este sănătate, iar compromisul este boală. Biserica nu poate fi îmbolnăvită prin compromis.

Dacă A. Boca a fost posibil, orice este posibil de acum înainte în Biserică. Cei care au făcut acest lucru doar au deschis o cutie a Pandorei, legată de cădere, de erezie și înșelare. Aceasta este marea declarație greșită făcută în această canonizare, că erezia este la ea acasă și că vor urma pe acest precedent nenumărate alte „canonizări" și inițiative instituționale la fel de „drepte", care vor completa pașii căderii finale ale Bisericii.

Cineva va trebui să explice fiecare dintre aceste puncte din lista de erezii și din lista de impedimente în fața lui Hristos și a acestor sfinți. Sunt curios cum vor fi explicate. Biserica e trimisă la plimbare când Sinodul e întrebat cum sunt explicate. Ce veți face în fața lui Hristos, Îl veți trimite la plimbare și pe Acesta? O să fie cam greu lucrul acesta, o să fie cam greu.

Ce zice Biserica nu mai contează în instituție. Dar în fața lui Hristos exact hârtia aceasta cu impedimentele de canonizare și erezie, punctele acestea vor fi prezentate ca fiind relevante în discuție. Atunci ce se va face, că nu se poate răspunde la niciunul și niciunul nu poate și nu trebuia acoperit? Această hârtie și listă nu poate fi ascunsă în fața lui Hristos, deși s-a încercat 15 ani să fie ascunsă de Biserică.

Variantele, opțiunile la judecată pentru această situație sunt zero. Sună un prieten? Care prieten, că de sfinți s-a ajuns la lepădare

prin mărturisirea acestor erezii. Cine vă va ajuta acolo, pentru că în icoana Deisis va rămâne doar Hristos și toți sfinții se vor retrage și ajutorul va fi zero? Aviz amatorilor care semnează astfel de liste incorecte, când știu că acestea sunt doar liste Ferrara-Florența, care asta este, tot o listă de afirmații greșite.

Lista aceasta rămâne până la Judecata de apel. Va fi disponibilă și la acea judecată. Rămâne în această discuție, chiar dacă unii se prefac că nu există, așa cum și la Ferrara-Florența tot „Sinodul" și ierarhia s-au prefăcut că „dogmele catolice" sunt bune și legitime. Aici poate fi ignorată de instituție, în veșnicie nu va fi ignorată de adevăr. Adevărul nu va putea fi ignorat discreționar în veșnicie.

Aceasta este lista și subiectul acestui compromis de credință. Pe această listă vor fi judecați mulți, pentru că aceasta este lista ereziilor care nu trebuiau acceptate. Să vedem ce explicații își pregătesc în fața lui Hristos cei care vor ajunge acolo. Aviz amatorilor care semnează liste, fără să înțeleagă ce își asumă.

În fața acelui Scaun de judecată se va repeta și reciti această listă de impedimente și erezii din articolele anterioare. Și vor trebui să răspundă pentru ea cei care au semnat-o, ca fiind adevăr de credință. Grele vor fi acele momente pentru cei care astăzi au socotit lista asta ca o banalitate cotidiană, parte din compromisurile actuale, „necesare" pentru a liniști patimile și bolile unora din Biserică. Grele vor fi acele momente pentru cei care astăzi se bucură și într-o veselie generală spun că au scăpat de listă.

Veselie, veselie, până la judecată. Acea listă este înregistrată și în cer, la instanța superioară, de apel, în caz că în instituție a fost îngropată undeva, într-un dosar. Veselie, veselie, până la plâns. Atunci când se va citi în cer lista, se va cam termina veselia celor care astăzi, într-o veselie generală, aleargă prin Biserică după luminițele și reflexiile solare aduse drept „minunile" lui Boca.

Surpriză, lista îi așteaptă în fața lui Hristos pe toți aceștia. E pregătită acolo, pentru cei care au asumat-o în canonizare. Nu se poate scăpa de această listă. Și acolo nu poate să fie „rezolvată" instituțional. Acolo va fi judecată în adevăr, nu va fi clasificată, ca fiind nerelevantă pentru discuție. Ce s-a clasificat de instituție, va fi declasificat acolo, pentru a se revedea, dar cu măsura dreptății și nu cu măsura compromisului.

Această listă de impedimente, fără niciun fel de posibilitate de discuție, va fi discutată în veșnicie. Acest act al acestei piese și discuții, actul final de judecată, nu va putea fi eludat și sărit instituțional. Acolo e o altă instanță, superioară celei de aici. Un fel de instanță de apel, finală, cu o judecată mai corectă decât la instanțele inferioare, care după bunul plac fac negrul alb și în loc să fi judecat corect au procedat cu totul incorect.

Surpriză, aici A. Boca trebuia să dea seamă și să fie judecat pentru această listă de impedimente și erezii. Din păcate unii și-au asumat ascultând greșit de poveștele altora această listă și vor da ei seama în veșnicie pentru această listă. Și în loc să fi judecat ei, aici, în dreptate această listă, vor ajunge ei să fie judecați pentru cu mult mai mult. Veșnicia îi va judeca pe toți acești judecători care trebuiau să judece drept acest caz, care în loc să judece au plecat cugetul la compromis. Din judecători vor ajunge să fie judecați. Până la urmă singuri și-au așternut judecata. Asta pățești când asculți de oricine, de compromis, de nedreptate, ajungi să dai seama cu mult mai mult.

Ce a făcut instanța inferioară în acest caz? A așteptat să moară martorii acestei discuții. Nu a adus martorii la timp. A evitat la maxim martorii discuției. S-a creat un dosar incomplet, un dosar fără să fi fost chemați martorii autentici ai acestei discuții, un dosar cu hârtii produse de o singură parte. A acceptat să îl judece pe Boca pe ce a spus o singură parte. A acceptat un compromis. A ignorat o

listă largă de impedimente de canonizare și erezii. A ignorat adevărul de credință, lista de impedimente. A ignorat această listă.

Instanța superioară și finală de judecată va relua acest dosar de canonizare produs undeva, cu tot felul de hârtii și va aduce toți martorii, inclusiv cei canonizați. Și va relua judecarea lui A. Boca. Pentru că martorii sunt toți acolo sus acum. Sunt deja de față la instanța superioară. Surpriză, au apărut la instanța superioară cu toții. Instanța inferioară nu i-a vrut, nu ajutau discuției părtinitoare, adusă de o singură parte. Să vedem atunci, la instanța superioară, cum va fi judecat cazul A. Boca și dacă se va mai susține o cirtă din ce s-a spus la instanța inferioară. Să vedem la instanța supremă ce dosar va fi folosit, cel făcut de părinții Bisericii sau hârtiile produse undeva, care au evitat să adune mărturia corectă pentru A. Boca.

Instanța finală va judeca din nou, va judeca în adevăr acest caz. Cu toți care trebuiau implicați și nu în simulacrul instituțional, în care A. Boca a ieșit nevinovat doar pentru că martorii au murit, au trecut 15-20 de ani și instituțional a existat o fereastră deschisă undeva, în spate, pe unde A. Boca a fost împins cu greutate într-o încăpere a canonizărilor, unde niciodată nu a fost primit pe ușa din față.

Acestea vor trebui explicate în fața lui Hristos, în caz că cineva crede că e totul îngropat și că lista aceasta de impedimente și erezii bine mersi a fost așezată la fundul unui dosar și nimeni nu se va uita pe ea. Surpriză, este prima pagină într-un dosar în cer. În cer e prima pagină, nu ultima și de la această listă se va începe discuția acolo, nu de la luminițele lui Boca. Cerul nu va începe discuția Boca după închipuirile instituționale, ci după această listă. După tot ce trebuia să fie în adevărul de credință și e doar erezie pură. Aceasta va fi lista de discuție în cer legată de A. Boca, aceeași listă făcută de sfinții părinți ai Bisericii pentru acesta.

Acestea vor fi punctele principale de discutat în cer. Și acolo va fi judecată, dar în adevărul cel de sus, nu în „adevărul" cel de jos. Acolo Adevărul va judeca, nu compromisul. Judecătorul drept trebuia să fie adevărul, și nu compromisul să fie părintele acestei judecăți.

Ne vedem la instanța supremă. Aici am pierdut pe nedrept acest caz. Acolo avem nădejde că însuși Hristos va judeca întru dreptate ce trebuia să fie judecat în dreptate de slujitorii săi aici. Acolo nu ni se va mai putea spune că negrul este alb, ca la prima instanță. Acolo negrul va fi negru și va merge în focul veșnic cu toți cei care intenționat nu mai recunosc negrul de alb și lasă Biserica pradă întunericului.

Aceste liste sunt definitorii pentru Biserică și nu trebuie aranjate instituțional, pentru că vor fi clarificate în veci. Aranjamentele acestea sunt doar automințiri ale unora, care în stări de euforie și entuziasm și nu de discernământ, cred că au „rezolvat" ceva, când doar s-au îngropat în compromisuri. Cu mare naivitate cineva se bucură undeva că lista a fost mutată de unde era, de la vedere. Dar în cer nu se uită nimeni că este lipită pe coperta dosarului de „canonizare"? Sau, mai bine zis, e lipită pe dosarul de ocultism, erezie și înșelare făcut lui Arsenie Boca în timp.

Cerul nu rabdă batjocorirea credinței, cum astăzi a devenit cotidian, ca oricine să își permită să canonizeze orice, inclusiv eretici. Acel dosar de canonizare va fi folosit în cer pentru a acuza pe mulți. Să nu ne mințim cu privire la semnificația acelui dosar, care este cu mult mai mare decât a unei superficiale „mărturii de canonizare".

A. Boca este un exemplu în care instituția a judecat că pacea unora bolnavi este mai importantă decât sănătatea Bisericii. A. Boca ne arată că astăzi orice este posibil. Este un nou început pentru Biserică, în care și erezia este posibilă în instituție, alături de adevăr.

Ca să înțeleagă și ierarhia ce moștenire lasă Bisericii astăzi în această canonizare.

Cu suficientă insistență astăzi și erezia este posibilă în Biserică. Acești înaintemergători ai ereziei și Apocalipsei Bisericilor sunt cei care deschid în Biserică acest parcurs, al compromisului și ereziei. Aceștia sunt înaintemergătorii generalizării ereziei în Biserică. Despre aceștia vorbește Apocalipsa, aceștia sunt preambulul căderii Bisericilor.

Astăzi sunt posibile și canonizările ereticilor, din nefericire, cu sprijinul ierarhiei. Tot ce a făcut A. Boca a făcut în mijlocul Bisericii, a teologilor, a duhovnicilor. Și vedem continuu acest apel de îndreptare adresat acestuia, de ierarhie (la Drăgănescu), de teologi (părintele D. Stăniloae), de duhovnici (părintele Ilie Cleopa). A. Boca nu are nicio scuză în nicio direcție. Nu poate fi scuzat pentru niciuna dintre ereziile sale. Din nefericire, datorită zburatului prin Biserică, a levitațiilor și disparițiilor magice, se pierd mințile în Biserică și se trece cu vederea orice erezie, deoarece magul care a lucrat toate acestea este mai înțelept decât toată Biserica.

A. Boca este un caz deosebit, în care un mag a reușit să convingă o Biserică aceea că magia sa este superioară dogmei, adevărului Bisericii. Ca să vedem până unde a scăzut mintea Bisericii, care a ajuns să se închine astăzi unui mag, asemenea amăgitorilor din Apocalipsă, care vor fi magi ca acesta, care vor muta „munți" în văzul mulțimilor pentru încântarea multora, precum și Boca amăgea mulțimile în diferite spectacole care au furat mințile credincioșilor până la a-l vedea drept sfânt.

Povestea lui A. Boca este cum un mag ascuns bine sub o haină clericală a reușit să convingă Biserica aceea că ocultismul, erezia și înșelarea sunt adevăr de credință. Cruntă și tragică poveste avem astăzi în Biserică. Aceste „mutări de munți" săvârșite de magi au

început să se întâmple în văzul tuturor și mulțimile fug după acestea, întocmai cum Scriptura a profețit. În fond, asta ni se spune despre Boca, că mulțimile fug după disparițiile sale și după toată magia sa. Suntem între primele Biserici ale Ortodoxiei care a început să fugă deja după astfel de magi și mărturii precum cele descrise în Apocalipsă, călăuzită mai nou de diferiți magi în noi realități, precum cea de la Drăgănescu.

Această canonizare arată că astăzi nu se mai cuplează la adevărul de credință, că nu mai există puterea de a se recunoaște și susține adevărul de credință. Incapacitatea ierarhică de recunoaștere și susținere a adevărului de credință devine o realitate cotidiană. Incapacitatea ierarhică de orientare în credință o vedem în fața noastră. Adevărul de credință nu mai este văzut nici când este scris în față. Și nici erezia. Tot ce contează astăzi este patima instituțională. Fețele bisericești nu sunt în stare să identifice adevărul de credință nici cu adevărul scris curat în față. Nici cu adevărul în față nu sunt în stare să îl recunoască. Nici cu lumina aprinsă nu sunt în stare să găsească o cale dreaptă. Sau nu mai vor să îl vadă?

Ați canonizat un eretic, domnilor episcopi. Și asta va rămâne scris în istoria Bisericii. Ce a lăsat în urmă A. Boca este o moștenire eretică. Iar acest compromis de credință nu va putea fi ascuns în vecii vecilor. Unde credeți că îl veți ascunde la judecata lui Hristos?

Biserica va ține minte toată această poveste. Toți aceștia vor fi pe tapetul Bisericii și se va uita Biserica la toți aceștia ca la Ferrara-Florența, cum s-a uitat la toți acei episcopi care au săvârșit cele de atunci. Biserica a făcut deja icoana acestui compromis, cu toate personajele și actele acestuia. Și această icoană va rămâne drept adevărul despre acest compromis de credință. Va rămâne în conștiința Bisericii.

Cine în Biserică a văzut și a aprobat așa ceva? Sub ochii cui a fost în permanență acest compromis de credință? Cine l-a aprobat? Cine a avut în față aceste linii și cuvinte și a spus de nevoie „Axios"? Cine este autorul acestui compromis de credință? Cine a cedat poziția de necanonizare? Cine a ținut blocat acest proces zeci de ani și apoi peste noapte a fost nevoit să accepte un compromis de credință?

În istoria Bisericii va rămâne și trebuie să rămână un nume legat de acest compromis de credință. **Numele autorului acestui compromis de credință va fi pururea pomenit de Biserică, în dreptul compromisului de credință, dar și de fiecare dată când se va discuta despre Ferrara-Florența și despre acte asemenea acestora, când va apărea și numele și moștenirea acestuia.** Și acum, dar și în veșnicie și la judecata lui Hristos. Acest nume a avut toate acestea în față și totuși a decis să meargă înainte.

În vecii vecilor Biserica nu va uita poziția în adevăr asupra acestei canonizări. Și această poziție trebuie să rămână scrisă, pentru ca memoria Bisericii să o folosească la timpul cuvenit, dar și să îi amintească pe toți cei care au lucrat acest compromis, unde li se cuvine.

Mâine nu este ce este astăzi. Generația de mâine va da mai multă valoare adevărului de credință și îi va privi pe aceștia de astăzi mai atent legat de cum au procedat aici. Astfel de întâmplări vor fi sedimentate de Biserică în timp la locul lor. Biserica nu va asuma acest compromis de credință. Să nu își facă speranțe deșarte cei care l-au împlinit.

8 martie 2025,

Doru Nastasă

23. Sinodiconul compromisurilor de credință. Comemorarea compromisului de credință „Arsenie Boca”, în data de 12 iulie a fiecărui an, atunci când lista de canonizări a fost modificată pentru acesta. Data autentică a prăznuirii lui Arsenie Boca nu este 28 noiembrie, ci 12 iulie, în care prăznuim acest compromis de credință. Începând cu 2025, Biserica va prăznui anual toate cele legate de acest compromis

Începând cu 12 iulie 2025 începem să comemorăm acest grozav compromis de credință „Arsenie Boca”, la un an de la publicarea listei de canonizare pe site-ul basilica.ro, în data de 12 iulie 2024 [1]. Ziua de 12 iulie va rămâne în istoria Bisericii drept ziua în care a fost săvârșit acest compromis de credință. În aceste zile ale praznicului va trebui să prăznuim în fiecare an și să reamintim întregii Biserici:

1. Întreaga poveste istorică despre Arsenie Boca
2. Proba teologică
3. Proba instituțională a acestui compromis.

Va trebui în fiecare an să amintim toate evenimentele legate de această „canonizare”, împreună cu toți cei care au făcut-o. Praznicul compromisului de credință „Arsenie Boca”, deși instituția l-a trecut greșit pe 28 noiembrie, va fi trecut de Biserică în mod corect și cu semnul potrivit pe 12 iulie, când s-au săvârșit toate aceste evenimente în Biserică. Acesta este praznicul în adevăr și prăznuirea adevărată legată de Arsenie Boca. O prăznuire în care compromisul și nu adevărul au fost promovate în Biserică.

Biserica nu va uita. Biserica a trecut deja în calendarul său neoficial acest eveniment, evenimentul în adevăr legat de acest compromis de credință. Și în fiecare an va reaminti tuturor această dată și va pomeni în vecii vecilor toate numele legate de acest compromis de credință. Biserica va trece în sinodiconul compromisurilor de credință și această canonizare. Praznicul adevărului despre Arsenie Boca a fost pus de instituție în calendar cu adevărat, prin marcarea acestui eveniment, însă în calendarul adevărului, al istoriei adevărate legate de Arsenie Boca. Acest calendar al adevărului va fi prăznuit în cer, nu cel fals.

Câteva rânduri pe care le putem scrie în acest Sinodicon:

Astăzi prăznuim compromisul de credință „Arsenie Boca", săvârșit în zilele de 12 iulie 2024, de către autorii binecunoscuți, cu proba teologică, proba instituțională (dar și cu proba pe surse, a se vedea și articolul lui Dragoș Popa și declarațiile instituționale din alte articole).

În această zi prăznuim durerea compromisului de credință „Arsenie Boca", care a fost canonizat instituțional pentru a se liniști patimile unora, care zeci de ani au alergat prin Biserică dorind o canonizare, pentru a canoniza un eretic, înșelat și ocultist, cunoscut de instituție drept astfel.

În această zi prăznuim data la care rătăcirea Arsenie Boca a fost instituționalizată.

În această zi prăznuim cum înșelarea a fost generalizată în Biserică, fiind propusă Bisericii drept adevăr.

În această zi prăznuim cum adevărul a fost călcat în picioare, batjocorit, cum adevărul de credință a fost batjocorit instituțional, deși se cunoștea deplin situația de fapt.

În această zi prăznuim toate aceste nume care, deși cunoșteau că A. Boca nu poate fi canonizat, au acceptat și au cedat o poziție de necanonizare.

În această zi prăznuim durerea unei Biserici întregi, care trebuia păstrată într-o sănătate duhovnicească și nu lăsată îmbolnăvirii prin fals, misticism bolnav, erezie și înșelare.

În această zi prăznuim o listă falsă, care s-a dorit să se introducă în Biserică drept adevăr.

În această zi prăznuim un altfel de centenar, în care toate acestea, calendarul, Ecumenismul, A. Boca, se adună nefericit într-un eveniment care ne arată apropierea Bisericii de cădere.

În această zi prăznuim piederea rațiunii teologice, în fața patimii unora și a compromisului.

În această zi ne vom aminti în fiecare an tot ce s-a întâmplat legat de Arsenie Boca.

În special făptuitorii acestei canonizări vor fi pomeniți și comemorați în fiecare an de Biserică, amintindu-se în fața întregii Biserici actele lor, cum de la necanonizare au produs o canonizare, crezând că Biserica nu observă.

Cu litere grele se vor scrie în istoria și conștiința Bisericii aceste fapte și făptuitorii acestui compromis. Vor rămâne pe vecie și nu va fi nimic care să le șteargă. Acest compromis de credință nu va mai putea fi șters. A fost scris deja în conștiința Bisericii. Fraza esențială de reținut este că acest compromis de credință este scris deja în istoria Bisericii și nu va mai putea fi șters de acolo. Este un act consumat.

Oamenii mărunți ai istoriei, scufundați în păcatul compromisului, care nu au înțeles nimic din seriozitatea lui Hristos, găsesc

astfel de „soluții" pentru diferitele lor patimi. Vekkoșii istoriei repetă periodic ceea ce la Ferrara-Florența și în multe alte locuri s-a produs. Oamenii mărunți ai istoriei, care nu au puterea să stea verticali și să apere adevărul și doar se îndoaie în fața unor încercări, ajung în timp în diferite compromisuri. Cel mai de preț lucru al Bisericii, adevărul, este cel care trebuie păzit mai mult ca orice. Nu precum Vekkoșii istoriei, care vând adevărul pe nimic.

Hristos este de o seriozitate care trebuie văzută în cuvântul *Înfricoșătoarea Judecată*. Cu seriozitatea lui Hristos nu se joacă nimeni. Seriozitatea abordării problemelor de credință contrastează astăzi cu naivitatea semnării cu ușurință a unei canonizări, în care sunt găsite toate relele posibile. Când ați semnat depășirea listei de impedimente și erezii pentru Arsenie Boca nu v-ați uitat și în sus, domnilor episcopi? Vocea lui Hristos va fi auzită la un moment dat de Sinod, probabil la Judecată, dacă acum Sinodul nu vrea să audă vocea părinților care au mărturisit ocultismul, erezia și înșelarea lui A. Boca.

Această canonizare este o canonizare ca la români: merge și așa. Pentru că unii vor neapărat să îl aibă sfânt, deși a făcut ocultism de putea să susțină o facultate de ocultism ca decan, deși e eretic precum nu găsești eretici în istorie, deși e înșelat recunoscut de duhovnicii Bisericii, deși e opusul a ce se propune, deși viața sa este nedemnă pentru un călugăr.

Nu merge așa într-o canonizare. Aici nu e cum vrea fiecare. Aici e cum este adevărul. Canonizarea aceasta este una ca la români, făcută după spiritul românesc, dar nu după spiritul adevărului și dreptății Bisericii.

Aceasta vom prăznui de acum înainte în fiecare an, praznicul compromisului de credință „Arsenie Boca". Un praznic neoficial al

Bisericii, pentru că și noi suntem Biserica. În care vom prăznui și aminti toate cele săvârșite de instituție în această canonizare.

Biserica se va organiza să înceapă acest calendar neoficial de praznice, silită de instituție să adopte un calendar paralel, după ce calendarul instituției se strică tot mai mult, cu date noi, cu ecumenisme noi, cu rugăciuni împreună, cu așa zișii sfinți noi, un calendar și o agendă a Bisericii de te miri ce mai apare peste noapte în acesta. Este în plan să apară și papa Romei? Sau va apare în 2026 precum a apărut si A. Boca peste noapte, cu o justificare și motivație similară acestuia, „lucrarea și mulțimile"? (Probabil la catolici se poate invoca același argument ca la Boca, popularitatea și populismul.) La cum se întâmplă lucrurile în Biserică nimic nu mai este surprinzător. În ziua de astăzi în BOR neorânduielile au devenit o normalitate. Întorsul cârmei Bisericii la 180 de grade și pierderea credincioșilor căzuți din corabia Bisericii e o normalitate.

Crede cineva că poate schimba calendarul și agenda Bisericii și să nu se observe? Se observă fiecare schimbare, fiecare calendar apărut peste noapte, fiecare modificare incorectă în viața Bisericii. Biserica nu va uita toate acestea și le va ține minte pe toate. Biserica își începe o comemorare, dar a adevărului asupra acestui act.

10 martie 2025,

Doru Nastasă

[1]. https://basilica.ro/comunicat-sinodul-bisericii-ortodoxe-romane-a-aprobat-16-canonizari/.

24. Învățătura și exemplul Sf. Marcu al Efesului, legat de compromisurile de credință. Canonizarea lui Arsenie Boca, un Ferrara-Florența al BOR. Toate pânzele sus, cu toată viteza înainte

În aceste momente de restriște pentru Biserică, ale canonizării lui A. Boca, trebuie să ne amintim de învățătura și exemplul acestui mare Sfânt al Bisericii, Sfântul Marcu al Efesului, care afirma: „nu există compromis în materie de credință", într-un context de mare dificultate pentru Biserică, acela al Sinodului de la Ferrara-Florența. Acesta a învățat și ne-a adus propriul său exemplu de apărare a credinței, în contextul infamului Sinod de la Ferrara-Florența (1438-1439), unde ortodocșii au semnat un compromis de credință, au semnat acceptarea dogmelor catolice, și unde Sfântul a fost singurul care a refuzat acel compromis.

Canonizarea lui Arsenie Boca este o copie identică a acelui infam Sinod de la Ferrara-Florența. Cu același decor, scenariu, personaje, cu aceeași piesă de teatru jucată de personaje nesemnificative în istoria Bisericii.

Pe scurt, povestea lui Arsenie Boca este povestea unui personaj ciudat, a unui liber cugetător, care din tinerețe avea în cap ideea că este „ales", profet trimis de Dumnezeu și a unei misiuni divine pe care o avea cu neamul românesc. În liceu începe practica ocultistă la 12-19 ani, între 1922-1929. În facultăți se desăvârșește în hipnoză și ocultism, practicând toată ziua și ore întregi în fața oglinzii tehnici de hipnoză, conform mărturiilor timpului. Apoi petrece timpul în lume până la 30 de ani, acumulând și dezvoltând spectrul ocultismului, cu chiromanție, ghicit, magnetism, influență și sugestie, dezvoltându-și o bibliotecă de cărți cu sute de volume de

ocultism, bibliotecă pe care o ia apoi cu sine la mănăstire, la Sâmbăta de Sus. La 30 de ani, după 15-17 ani de hipnoză și ocultism, are în Athos un eveniment hotărâtor asupra destinului său, o „vedenie magică", în urma căreia primește „puteri", dar și o privire pătrunzătoare, de hipnotist desăvârșit, puteri identice acestui guru indian, Babaji, care tot prin practica hipnozei făcea „minuni" asemenea lui Boca. Fără niciun fel de pregătire duhovnicească și cu prea puțină pregătire teologică, A. Boca este aruncat de ierarhie și sacrificat în misiunea Bisericii, pentru că „atrăgea mulțimile". Stă 20 de ani în mănăstire și apoi se plictisește, renunțând la monahism și preoție, fiind însoțit în călugărie (20 de ani), dar și apoi, de o parteneră de viață, de o însoțitoare din umbră, doamna Constantinescu. Produce la Drăgănescu una dintre hulele istorice și milenare asupra întregii Ortodoxii, o pictură care ar trebui pe loc ștearsă, un episod de tristă amintire.

A produs în timp și a lăsat în urmă un mare scandal în Biserică, o listă largă de erezii, a fost un personaj care a lucrat ca un pastor profet protestant, cu mult aplomb, cu multă siguranță de sine, („siguranță sectară", după cum Părintele Dumitru Stăniloae spunea) lăsând un dezastru teologic, de tulburare, sminteală și erezie în Biserică. A lăsat în urmă o experiență care ține de scandal și nu de canonizare. A lăsat în urmă o mână de adepți care zeci de ani au alergat zi și noapte să îl canonizeze, să forțeze Biserica în canonizare, ucenici fără odihnă, care nu se pot odihni până nu își văd canonizat învățătorul de erezii.

A lăsat în urmă o experiență a unui mag, a unui profet precum cei din Apocalipsă, mag care muta munții în mințile credincioșilor, fiind canonizat pentru magia mutării personale în diferite locuri, dar și pentru popularitatea și populismul pe care magia timpului au căpătat-o în ochii credincioșilor. A reușit să rătăcească multe minți în Biserică de la atenția la mântuire, la atenția la magie

și ocultism, la dispariții magice, ruperi de lanțuri, distrăgând atenția Bisericii de la actul de mântuire.

Timp de peste 15 ani discuțiile neoficiale pentru acesta au fost de condamnare din partea ierarhiei, de necanonizare. A fost exclus din toate listele de canonizare de după 2010, existând indirect în aceste liste o decizie de necanonizare. În 2021 și 2024, în listele de canonizare pentru centenarul din 2025, nu a apărut, fiind exclus din orizontul instituțional de canonizări pe termen nedefinit (în 2021 pentru 2025, deci într-un orizont de peste 5 ani). Există declarații ale ierarhilor că nu poate fi canonizat, că are probleme în învățătura de credință, inclusiv din partea patriarhului Bisericii. Patriarhul BOR a declarat în pragul canonizărilor (2023), cu câteva luni înainte de publicarea în martie 2024 a listei de canonizare, într-o conferință preoțească, aceea că A. Boca are probleme în învățătura de credință, și că a trăit viața ca un mirean, că nu poate fi canonizat – pe scurt a confirmat că analizele teologice sunt negative, dar și poziția de necanonizare. Niciun text liturgic nu a fost produs de instituție pentru A. Boca, conform declarațiilor instituției, decât târziu în 2024, adică după aproape 15 ani de discuții de canonizare (2010-2024/2025). Paralel acestor 15 ani de imposibilitate de canonizare, toate canonizările instituției se desfășoară firesc, fiind vorba despre zeci de canonizări paralele, fără opreliști instituționale, mai ales că A. Boca este considerat de Ardeal „cel mai mare sfânt român" (impresionist/mag în varianta negativă).

Pur și simplu nu există vreo posibilitate de a gândi că instituția în dreptate l-a canonizat pe A. Boca. Toate semnele și declarațiile instituționale directe și indirecte ne arată acest compromis de credință, alături de probatoriul teologic. Are o listă de impedimente și erezii care nu pot fi contestate, listă care este subiectul unui compromis teologic și instituțional. A fost canonizat nu datorită „Ortodoxiei neîntinate", ci datorită depășirii blocajului de

necanonizare din partea instituției, de o listă de impedimente și erezii, prin cedarea unei poziții de necanonizare.

Arsenie Boca a fost canonizat prin compromis instituțional, acceptat de Patriarhia Română, în urma unor discuții interne intense. Arsenie Boca a fost canonizat în sistem și stil Ferrara-Florența, prin acceptarea instituțională a unui compromis de credință, pentru un nevrednic, ocultist eretic și înșelat, dovedit de Biserică în toate dimensiunile.

Biserica asistă astăzi la repetarea acelui sinod infam Ferrara-Florența, în care o listă în adevăr a fost ignorată pentru a liniști patimile unora legate de o canonizare. Astăzi credincioșii BOR au avut ocazia să vadă în față acel Sinod de la Ferrara-Florența, într-o piesă de teatru românească, jucată de actori locali. În care toți actorii de la Ferrara-Florența au avut corespondenți locali, pentru a pune în mișcare acest compromis instituțional de credință.

De ce A. Boca nu poate fi canonizat? Pentru că în esență el luptă cu acești trei mari Sfinți ai Ortodoxiei, Sf. Grigorie Palama, Sf. Marcu al Efesului și Sf. Fotie. A. Boca luptă cu teologia acestora, în toate ereziile sale. Este un eretic de manual. Nu poate fi canonizat pentru toate ereziile sale. Pentru neascultare, sminteală, model greșit de viață. Pentru că acel eveniment Athos, în care stă toată experiența sa (care poate fi redusă la acel eveniment), a fost condamnat de părinții Bisericii. Pentru că s-a sustras sistematic de cercetarea Bisericii, a fugit de părintele Cleopa, de părintele Stăniloae, de ierarhie. (De ce oare acești părinți contemporani au fost o unitate, au fost în unitate, iar Boca nu a reușit să fie în această unitate a acestora?).

În viața Sfântului Simeon Stâlpnicul, părinții pustiei s-au dus la Sf. Simeon să îl cerceteze având în minte că este de la Dumnezeu doar dacă ascultă (după cum și părinții Bisericii s-au dus la A. Boca să îl cerceteze timp de zeci de ani). Și i-au cerut să asculte

și să se dea jos de pe stâlp, pentru cercetare și ascultare, ca acesta să dovedească prin ascultarea și cercetarea sa că este de la Dumnezeu[71]. Iar A. Boca, în mod contrar învățăturii Bisericii, a persiflat tot ce a prins în cale, făcând Biserica subiectul propriei sale discreții, neavând idee despre ce înseamnă ascultarea, sustrăgându-se sistematic cercetării Bisericii, nevalidând nimic din propria experiență, nici Athos, nici înșelarea sa, ci mergând de unul singur prin Biserică, încercând să îi convingă pe toți că el este „alesul", profetul ridicat de Dumnezeu de mic, pentru „a călăuzi" Biserica, catehizând Biserica încontinuu, după propriile concepții, după cum el însuși se promova în Biserică. A. Boca nu s-a dat niciodată jos de pe stâlpul aroganței, al părerii de sine, al rânduielii de sine, deși toată Biserica s-a rugat de acesta întreaga sa viață să facă aceasta. Și tot felul de adepți convinși de carisma acestuia au umblat zeci de ani să-l canonizeze.

În cercetarea făcută de Biserică în acel timp, se vede înșelarea acestuia, și nicidecum ce se invocă astăzi de către Sinod, că trebuie canonizat. Asta ca să se înțeleagă că „este de la Dumnezeu" este o concluzie a cercetării de către Biserică și a ascultării de aceasta, și nu a falsului argument propus de Sinod, că *„Boca, Mulțimi, Canonizare!"*, a unei repetiții fără niciun fel de cugetare a sloganului de canonizare folosit de proarseniști pentru A. Boca. Cât de naiv se repetă ce s-a învățătat pe de rost de la partea proarsenistă, inclusiv de către Sinod, în loc ca învățătura Bisericii legată de „ascultare și cercetare" să fie fundamentul analizei Bisericii pentru acest caz. De aceasta nu poate fi canonizat A. Boca, pentru că această ascultare de Biserică și nu de părerea proprie, este conform învățăturii Bisericii „de la Dumnezeu".

---

[71] *Viața Sfântului Cuvios Simeon Stâlpnicul*, https://doxologia.ro/viata-sfantului-cuvios-simeon-stalpnicul.

Nu mulțimile, ci cercetarea Bisericii este relevantă în acest caz. Însă cercetarea contemporană acelor timpuri este relevantă, nu entuziasmul de astăzi al unor ucenici ce nicidecum nu este „cercetare" ci doar „susținere entuziastă", așa cum și Sf. Simeon Stâlpnicul a fost cercetat de părinții pustiei. Ce s-a făcut astăzi în această canonizare a fost că s-a cedat Ortodoxia și adevărul de credință în urma presiunii entuziasmului unor ucenici.

De departe canonizarea lui A. Boca este unul dintre dureroasele compromisuri de credință ale Bisericii, care nu trebuia făcut. Astfel de compromisuri schimbă destinul Bisericii pentru vecie. Rodul compromisului este stricăciunea, putreziciunea, păcatul și căderea. Să nu creadă cineva că un eretic, ocultist și înșelat ne va duce în altă parte.

Toate pânzele sus. Toate pânzele sus, sub cârma și comanda ierarhiei. Toate pânzele sus, cu toată viteza înainte. În aceste timpuri trebuie să navigăm mai precaut și nu cu toate pânzele sus. Calendarul, A. Boca, sunt o navigare în forță, în viteză, cu o plăsmuire în față, după miraje și pierdere a minții în halucinații, închipuri, în timp ce dedesubt, sub corabia Bisericii, sunt doar bolovani mari, gata-gata să o scufunde. În Ecumenism navigăm cu o forță nebănuită. Către ce oare, către ce tărâmuri întunecate ne vor duce toate acestea, calendarul, Ecumenismul și A. Boca, toate aceste evenimente din ultimul secol? Sau suntem doar pe o traiectorie a unui Titanic instituțional, precum cele profețite în Apocalipsă?

Această canonizare este un act de sfidare și de trădare a acestor 7 Sinoade Ecumenice, afectate de ereziile lui A. Boca. Astăzi dogmele și aceste Sinoade Ecumenice nu mai contează, în fața unei instituții setată pe popularitate și populism, care a fost amăgită de o visare a unora, că dogma nu mai contează.

Dogma sau mulțimile? Sau astăzi sunt canonizate dogmele mulțimilor? Dogma mulțimilor este astăzi adevărul BOR, conform acestei canonizări. Dogma popularității, populismul, este noua dogmă a Bisericii, în care statistic te uiți ce zic cei mai mulți și muți Biserica după mulțimi, nu după adevăr. Or, tocmai asta a zis Sf. Marcu al Efesului, că de ar fi unul singur care mărturisește adevărul, să se meargă după adevăr, nu după mulțimi, nu după noroade, populism și popularitate. Asta a zis Sf. Marcu, vorbind indirect și despre astfel de evenimente, precum cel de la Ferrara-Florența unde tot „mulțimi", „noroade", popularitatea și compromisul au lucrat: „să fie bine" pentru toți, dar prin compromis.

Pentru acoperirea dogmei, a adevărului, de asta auzi peste tot „mulțimi". Altfel auzeam „adevărul de credință". Pentru că nu mai este adevăr aici. Paradigmele adevărului și a mulțimilor sunt cele care se confruntă aici. Se pare că și instituția și-a pierdut rațiunea și s-a luat după gura mulțimilor, într-o pierdere de discernământ și de rațiune, cum doar la Ferrara-Florența și în astfel de evenimente unice ale istoriei găsești. Acestea sunt doar pierderi de rațiune, care nu vor duce decât în cădere și rătăcire. Compromisul de credință nu duce în altă parte.

Aceasta este o generație Ferrara-Florența, în care se recapitulează cu intensitate acel Sinod. În care s-a diluat enorm de tare conștiința dogmatică ortodoxă, în contextul actual al Ecumenismului, care este o premisă pentru o mentalitate de compromis, care are roade precum cele văzute și în această canonizare. Istoria ne învață: de adevăr nu te poți ascunde. De „adevărul" acestei canonizări, de acest compromis de credință, nu se va putea ascunde nimeni în vecii vecilor.

Arsenie Boca este eretic. A pictat Drăgănescu lângă părintele Dumitru Stăniloae, lângă Patriarhie, lângă facultatea ortodoxă de teologie din București, la 30 km de centrul Bucureștiului, timp de

zeci de ani, cu un ierarh vizitându-l și spunându-i că este greșită mărturisirea sa de credință. Instituția refuză să fie responsabilă și să asume corect realitatea despre A. Boca, fiind influentată de Ardeal să îi scuze lui A. Boca ocultismul erezia și înșelarea. Toate acestea, ocultismul erezia și înșelarea sunt dovedite pentru A. Boca (a se vedea lucrările publicate pe acest subiect, menționate în alte articole), dar instituția preferă să asculte orbește de patima Ardealului și a unor ucenici a acestuia, care nu mai văd un eretic din cauza proprii lor patimi. Trebuie să avem grijă ca Ortodoxia să nu fie îmbolnăvită, așa cum mulți s-au îmbolnăvit și vor să îmbolnăvească și pe alții prin propriile lor patimi.

Rugăm Sinodul BOR să nu mai ascundă un eretic de responsabilitatea faptelor sale, de ocultism, erezie și înșelare, să nu îl mai ascundă în diferite cotloane întunecoase de scuze și nicidecum într-o canonizare. La lumina dogmelor și a Bisericii A. Boca este eretic, ocultist și înșelat și nu trebuia canonizat.

13 martie 2025,

Doru Nastasă